

RAPORT ROCZNY 2009

KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

Człowiek wśród żywiołów

W centrum świata
polskiej miedzi
znajduje się człowiek.
Wśród żywiołów ziemi,
z którymi zмага się i współpracuje,
wytwarza miedź i srebro –
tradycyjne surowce nowoczesności.

KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

		1997	1998	1999	2000	2001
Rachunek wyników						
Przychody ze sprzedaży	mln zł	4 089	3 642	4 113	4 983	4 218
Zysk netto na sprzedaży	mln zł	905	240	348	941	173
EBITDA*	mln zł	1 212	631	319	1 198	144
Wynik przed opodatkowaniem	mln zł	914	310	-58	795	-147
Wynik netto	mln zł	502	179	-170	618	-190
Bilans						
Suma bilansowa	mln zł	4 937	4 975	4 884	5 757	7 557
Aktywa trwałe	mln zł	3 558	3 698	3 579	4 177	4 735
Aktywa obrotowe	mln zł	1 364	1 242	1 250	1 381	2 657
Kapitał własny	mln zł	4 021	4 096	3 470	4 067	3 696
Zobowiązania i rezerwy	mln zł	846	775	1 187	1 380	3 634
Wskaźniki finansowe						
Zysk na akcję (EPS)	zł	2,51	0,89	-0,85	3,09	-0,95
Dywidenda na akcję (DPS)**	zł	0,25	0,10	0,00	1,00	0,00
Cena/Zysk (P/E)	kr.	5,4	14,0	-30,8	8,3	-13,7
Płynność bieżąca	kr.	2,2	2,3	2,6	2,3	1,0
Płynność szybka	kr.	1,0	0,9	1,0	0,9	0,7
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	%	10,2	3,6	-3,5	10,7	-2,5
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)	%	12,5	4,4	-4,9	15,2	-5,1
Stopa zadłużenia	%	14,2	13,5	14,3	15,9	38,2
Trwałość struktury finansowania	%	86,1	87,1	85,7	84,1	63,4
Wyniki produkcyjne						
Produkcja miedzi elektrolitycznej	tys. t	440,6	446,8	470,5	486,0	498,5
Produkcja srebra metalicznego	t	1 029	1 098	1 093	1 119	1 163
Dane makroekonomiczne						
Notowania miedzi na LME	USD/t	2 276	1 653	1 574	1 814	1 578
Notowania srebra na LBM	USD/troz	4,88	5,54	5,23	4,95	4,37
Kurs dewizowy	zł/USD	3,28	3,49	3,96	4,35	4,10
Inne dane						
Wartość rynkowa akcji Spółki na koniec okresu	zł/akcję	13,50	12,50	26,20	25,80	13,00
Inwestycje rzeczowe	mln zł	649	487	379	584	433
Inwestycje kapitałowe***	mln zł	493	200	229	468	271
Koszt produkcji miedzi elektrolitycznej	zł/t	5 527	5 556	5 836	6 156	6 328
Koszt produkcji miedzi elektrolitycznej	USD/t	1 685	1 590	1 472	1 417	1 544
Zatrudnienie						
Górnictwo		14 437	12 389	12 061	11 814	11 734
Hutnictwo		5 485	5 094	4 851	4 820	4 724
Pozostałe		785	1 931	1 929	1 928	2 056
Ogółem		20 707	19 414	18 841	18 562	18 514

* zysk z działalności operacyjnej (w latach 1997-2006 zysk z działalności gospodarczej skorygowany o koszty odsetek) + amortyzacji

** dywidenda za rok obrotowy

*** zakup oraz objęcie akcji i udziałów

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Dynamika 2008=100
4 488	4 741	6 158	8 000	11 670	12 183	11 303	11 061	97,9
152	431	1 445	2 707	4 139	4 880	3 392	3 197	94,3
753	956	1 761	2 937	4 784	5 101	4 078	3 646	89,4
310	569	1 446	2 635	4 380	4 656	3 554	3 067	86,3
255	412	1 397	2 289	3 605	3 799	2 920	2 540	87,0
8 155	8 695	8 948	10 977	12 251	12 424	13 901	13 953	100,4
6 440	6 621	6 552	7 079	7 017	7 431	8 704	9 509	109,2
1 715	2 074	2 397	3 899	5 234	4 992	5 174	4 444	85,9
4 011	4 007	5 337	6 214	8 116	8 966	10 591	10 404	98,2
4 144	4 689	3 612	4 763	4 136	3 458	3 309	3 549	107,3
1,27	2,06	6,99	11,45	18,02	18,99	14,60	12,70	87,0
0,00	0,00	2,00	10,00	16,97	9,00	11,68	3,00	25,7
10,6	12,7	4,5	5,5	4,9	5,6	1,9	8,3	x 4,3
1,2	1,2	1,2	1,4	1,9	2,5	3,1	2,4	77,4
0,6	0,7	0,8	1,0	1,3	1,7	2,2	1,4	63,6
3,1	4,7	15,6	20,9	29,4	30,6	21,0	18,2	86,7
6,3	10,3	26,2	36,8	44,4	42,4	27,6	24,4	88,4
34,2	38,8	24,0	28,2	33,8	27,8	23,8	25,4	106,7
79,0	76,8	75,0	70,6	77,0	83,8	88,0	86,8	98,6
508,7	529,6	550,1	560,3	556,6	533,0	526,8	502,5	95,4
1 192	1 358	1 344	1 244	1 242	1 215	1 193	1 203	100,8
1 558	1 780	2 868	3 684	6 731	7 126	6 952	5 164	74,3
4,60	4,88	6,66	7,31	11,55	13,38	14,99	14,67	97,9
4,08	3,89	3,65	3,23	3,10	2,77	2,41	3,12	129,5
13,50	26,20	31,30	62,50	89,00	105,80	28,12	106,00	x 3,8
360	424	616	651	709	828	1 140	1 070	93,9
105	146	707	613	24	155	793	170	21,4
6 305	6 237	6 660	7 723	10 497	11 160	11 736	11 170	95,2
1 545	1 603	1 825	2 388	3 381	4 031	4 878	3 582	73,4
11 632	11 431	11 533	11 551	11 682	11 998	12 468	12 397	99,4
4 471	4 379	4 037	3 976	4 052	4 044	4 024	3 931	97,7
2 177	2 184	2 197	2 150	2 192	2 217	2 143	2 085	97,3
18 280	17 994	17 767	17 677	17 926	18 259	18 635	18 413	98,8

Spis treści

Charakterystyka Spółki	7
Kalendarium 2009	12
List Przewodniczącego Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.	17
Roczne sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej	18
List Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.	20
Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego	22
Spółka na giełdach papierów wartościowych	29
Realizacja Strategii na lata 2009–2018	32
Wyniki działalności i prognozy	35
Warunki i tendencje rynkowe	36
Sytuacja na rynku miedzi	37
Produkcja miedzi	38
Zapasy miedzi	40
Fundusze inwestycyjne	40
Rynek srebra	41
Podaż srebra	42
Konsumpcja srebra	43
Rynek walutowy	44
Baza zasobowa	45
Wyniki produkcyjne	47
Wyniki finansowe	49
Prognozy dotyczące sytuacji finansowej w 2010 roku	55
Inwestycje i rozwój	56
Prace badawcze i rozwojowe	60
Zatrudnienie w KGHM Polska Miedź S.A.	61
Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	63
KGHM Polska Miedź S.A. w XXI wieku – projekty rozwojowe firmy	65
Społeczna odpowiedzialność biznesu	73
Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.	79
Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	81
Grupa Kapitałowa	82
Podmioty Grupy Kapitałowej	83
Skrócony raport finansowy	97
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe	107
Dane teleadresowe	190

Charakterystyka Spółki

Świat polskiej miedzi powstał w samym sercu Europy, w niespełna 50 lat po odkryciu unikalnego miedzionośnego złoża. Wyrosło na nim nowoczesne przedsiębiorstwo, które jest jednym z liderów światowego rynku miedzi i srebra.

KGHM Polska Miedź S.A.

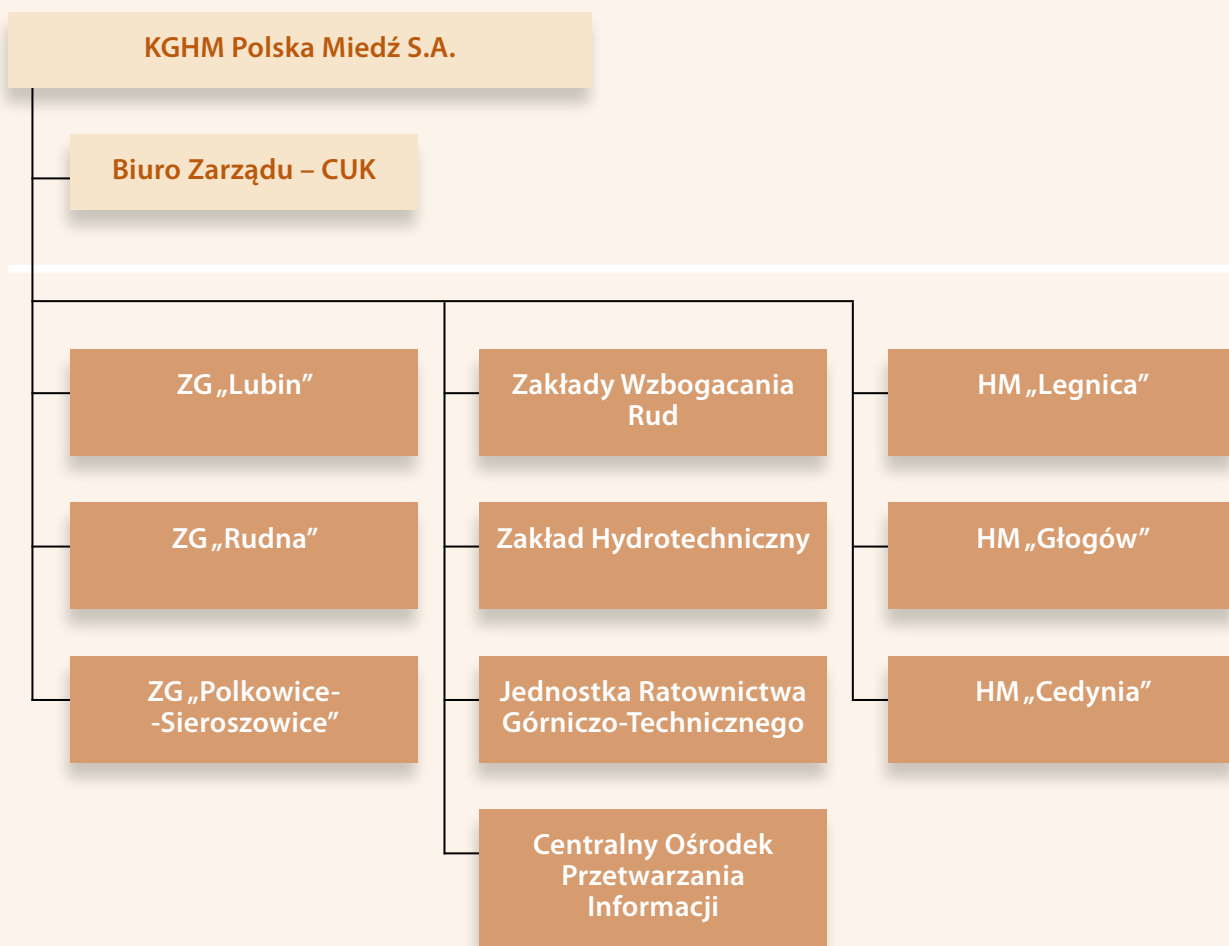
KGHM Polska Miedź S.A. to przedsiębiorstwo o długich tradycjach, nowoczesnym spojrzeniu i ciągłym doskonaleniu swojej produkcji. Działalność podstawowa KGHM ogranicza się w głównej mierze do:

- kopalnictwa rud miedzi
- produkcji miedzi
- produkcji metali szlachetnych i pozostałych metali nieżelaznych.

Spółka dysponuje własnym złożem rud miedzi i własną zintegrowaną strukturą produkcyjną, w której skład wchodzi trzy kopalnie, trzy huty miedzi oraz Oddziały wspomagające działalność podstawową.

Stosowane przez firmę najnowsze metody wydobycia i przetwarzania rud miedzi oraz nowoczesne systemy organizacji i zarządzania pozwalają na bezpieczną dla środowiska produkcję najwyższej jakości miedzi i srebra oraz innych surowców, takich jak złoto, ołów, kwas siarkowy.

Struktura/Oddziały

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.

Zakres działalności Jednostki Dominującej obejmuje produkcję miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa. Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej to podmioty o różnorodnym przedmiocie działania. Oferują one produkty i usługi związane z podstawową działalnością KGHM Polska Miedź S.A.

(m.in. budownictwo górnicze, produkcja energii elektrycznej i ciepłej, produkcja maszyn i urządzeń dla górnictwa, prace badawczo-rozwojowe) lub usługi niezwiązane z obsługą ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A., takie jak usługi telekomunikacyjne, transportowe, turystyczne, i medyczne.

Zakres działalności podmiotów Grupy Kapitałowej

Lp.	Nazwa jednostki	Przedmiot działalności
1.	KGHM Polska Miedź S.A.	górnictwo pozostałych rud metali nieżelaznych, wydobywanie soli, produkcja miedzi i pozostałych metali nieżelaznych, produkcja metali szlachetnych, odlewnictwo miedzi i stopów z miedzi oraz pozostałych metali nieżelaznych, wytłaczanie i walcowanie metali, zagospodarowanie odpadów, sprzedaż hurtowa metali, rud metali, wyrobów chemicznych, odpadów i złomu, działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne
2.	KGHM Ecoren S.A.	produkcja nadrenianiu amonu oraz kruszyw budowlanych, sprzedaż surowca do produkcji ścierniwa, przerób i odzysk metali z rud, surowców mineralnych oraz z odpadów przemysłowych, usługi galwanotechniczne
3.	DIALOG S.A.	usługi telekomunikacji przewodowej oraz bezprzewodowej, reemisji kanałów telewizyjnych oraz wypożyczania treści audiowizualnych
4.	PeBeKa S.A.	budowa kopalń wraz z infrastrukturą, budowa tuneli drogowych, kolejowych, szlakowych metra, budownictwo podziemne i specjalistyczne
5.	„Energetyka” sp. z o.o.	produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej i ciepłej, gospodarka wodno-ściekowa
6.	POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	towarowy transport kolejowy, osobowy i towarowy transport drogowy, handel produktami naftowymi
7.	KGHM Metraco S.A.	sprzedaż hurtowa złomów i odpadów, ołowiu, metali kolorowych, wyrobów chemicznych oraz soli, usługi spedycyjne
8.	PHP „MERCUS” sp. z o.o.	handel towarami konsumpcyjnymi, zaopatrzenie materiałowo-techniczne, produkcja wiązek elektrycznych oraz przewodów hydraulicznych
9.	KGHM Kupferhandelsges.m.b.H.	handel miedzią
10.	CBJ sp. z o.o.	badania i analizy fizyko-chemiczne, pomiary imisji i emisji, badania przemysłowe
11.	„MCZ” S.A.	szpitalnictwo, praktyka lekarska, działalność związana z ochroną zdrowia ludzkiego, medycyna pracy

Zakres działalności podmiotów Grupy Kapitałowej – ciąg dalszy

Lp.	Nazwa jednostki	Przedmiot działalności
12.	KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR	działalność badawczo-rozwojowa, wykonywanie badań i analiz technicznych, projektowanie technologiczne i budowlane, prowadzenie archiwów dokumentacji technicznych i technologicznych, działalność geologiczno-poszukiwawcza oraz działalność geodezyjna i kartograficzna
13.	KGHM LETIA S.A.	działalność parku technologicznego, promocja osiągnięć nauki, transfer technologii, sprzedaż i wynajem nieruchomości
14.	KGHM TFI S.A.	tworzenie funduszy inwestycyjnych i zarządzanie nimi, zarządzanie portfelami, w których skład wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych
15.	Zagłębie Lubin S.A.	prowadzenie sekcji piłki nożnej, organizacja profesjonalnych zawodów sportowych
16.	TUW-CUPRUM	świadczenie usług ubezpieczeniowych na zasadach wzajemności na rzecz swoich członków
17.	PCPM sp. z o.o.	działania na rzecz rozwoju i rozszerzania zastosowań miedzi i jej stopów – badania rynku, reklama, działalność wydawnicza
18.	DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o.	produkcja maszyn i urządzeń dla górnictwa, maszyn budowlanych, remonty maszyn, wykonywanie konstrukcji stalowych
19.	FADROMA S.R. SP. Z O.O.	produkcja osprzętu do maszyn budowlanych, serwis ładowarek budowlanych i kopalnianych, wykonywanie konstrukcji stalowych
20.	INOVA Spółka z o.o.	projektowanie i produkcja systemów telekomunikacyjnych oraz systemów automatyki, pomiarów i sterowania, obsługa lampowni, projektowanie i produkcja w zakresie maszyn i urządzeń elektrycznych
21.	WM „ŁABĘDY” S.A.	handel węglem i miałem węglowym, złomem szynowym, wyrobami hutniczymi i mielnikami stalowymi
22.	Walcownia Metali Nieżelaznych spółka z o.o.	produkcja wyrobów płaskich z miedzi i jej stopów, świadczenie usługi walcowania
23.	WFP Hefra SA	produkcja i sprzedaż nakryć stołowych nierdzewnych, posrebrzanych i srebrnych
24.	Ecoren DKE sp. z o.o.	utilizacja zużytych baterii i małogabarytowych, akumulatorów, zbieranie i przetwarzanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
25.	„PETROTEL” sp. z o.o.	działalność operatora telekomunikacyjnego
26.	AVISTA MEDIA sp. z o.o.	działalność centrów telefonicznych
27.	INTERFERIE S.A.	sprzedaż usług turystycznych, w tym: turystyczno-wypoczynkowych, sanatoryjno-leczniczych, hotelowych
28.	PHU „Lubinpex” Sp. z o.o.	usługi gastronomiczne, handlowe, vendingu i cateringu
29.	„Mercus Software” sp. z o.o.	wdrażanie kompleksowych systemów informatycznych, zarządzanie i administracja sieci komputerowych, sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego i oprogramowania
30.	PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.	zarządzanie liniami kolejowymi, utrzymanie infrastruktury kolejowej, świadczenie usług remontowych
31.	„BIOWIND” Sp. z o.o. *	wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej
32.	WPEC w Legnicy S.A.	produkcja ciepła we własnych źródłach, przesył i dystrybucja ciepła, usługi serwisowe
33.	KGHM HMS Bergbau AG.	poszukiwanie i eksploatacja złóż miedzi i innych kopalin

* „BIOWIND” Sp. z o.o. nie rozpoczęła jeszcze prowadzenia działalności w planowanym zakresie

Kalendarium 2009

LUTY

Strategia KGHM Polska Miedź S.A.

W dniu 23 lutego Rada Nadzorcza zatwierdziła „Strategię KGHM Polska Miedź S.A.” na lata 2009–2018”. Wizją KGHM jest dołączenie do grupy dużych globalnych producentów miedzi, poprzez zwiększenie produkcji Cu do ok. 700 tys. ton.

MARZEC

52. rocznica odkrycia złoża rud miedzi

23 marca 2009 roku minęła 52. rocznica odkrycia złoża rud miedzi. 52 lata temu dr Jan Wyżykowski odkrył złożo zalegające na głębokości 655–658 m. Był to największy sukces polskich geologów XX wieku. Złożo to bowiem jest unikatem w skali światowej. Znajduje się w nim około 10% światowych zasobów rudy. Konsekwencją pracy polskich geologów było powstanie

Podziemne laboratorium

W dniach od 31 marca do 1 kwietnia odbyło się spotkanie naukowców z Finlandii, Francji, Hiszpanii, Niemiec, Polski, Rumunii, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii i Włoch odpowiedzialnych za projekt LAGUNA (Design of a pan-European Infrastructure for Large Apparatus studying Grand Unification and Neutrino Astrophysics). Podczas spotkania rozmawiano o budowie ogromnego podziemnego laboratorium. Jedną z siedmiu proponowanych lokalizacji tego przedsięwzięcia jest należący do KGHM Oddział Zakłady Górnicze „Polkowice-Sieroszowice”.

KWIECIEŃ

List intencyjny

30 kwietnia TURON Polska Energia S.A. oraz KGHM Polska Miedź S.A. podpisały list intencyjny o współpracy przy budowie węglowego bloku energetycznego na terenie Elektrowni Błachownia w Kędzierzynie Koźlu. Firmy zobowiązały się do powołania zespołu roboczego, którego zadaniem będzie przygotowanie koncepcji współdziałania i modelu realizacji tego przedsięwzięcia.

Legnicko-Głogowskiego Okręgu Przemysłowego, zmieniającego obraz i warunki życia regionu.

Ewakuacja pracowników KGHM Congo

Z uwagi na wewnętrzną sytuację w Demokratycznej Republice Konga i możliwość zagrożenia pracowników przebywających w tym kraju, Zarząd KGHM podjął decyzję o ich ewakuacji do Polski. W spółce KGHM Congo S.P.R.L. przebywało trzech pracowników Polskiej Miedzi i serwisant Huty Stalowa Wola. Wszystkie te osoby wróciły do kraju.

MAJ

Obchody Dnia Hutnika

8 maja odbyły się centralne uroczystości Dnia Hutnika. Obchody hutnicze to jedno z dwóch najważniejszych świąt w KGHM. Uroczystości hutnicze są okazją do wyróżnienia i nagrodzenia zasłużonych pracowników. Gospodarzem uroczystości była obchodząca 30-lecie Huta Miedzi „Cedynia”.

CZERWIEC

Powołanie Zarządu

W związku z upływem kadencji Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Rada Nadzorcza podjęła w dniu 15 czerwca 2009 roku decyzję, że Zarząd kolejnej (VII) kadencji będzie się składał z dwóch członków i powołała w jego skład: Herberta Wirtha – powierzając mu pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu oraz Macieja Tyburę – powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

Przed posiedzeniem Rady, Prezes Mirosław Krutin złożył oświadczenie, w którym poinformował, że nie będzie ponownie kandydował na stanowisko Prezesa Polskiej Miedzi.

W tym samym dniu Rada Nadzorcza zatwierdziła Regulamin w sprawie przeprowadzenia postępowania konkursowego na stanowisko Prezesa Zarządu KGHM na VII kadencję.

LIPIEC

35 lat Zakładów Górniczych „Rudna”

17 lipca 2009 roku minęło 35 lat istnienia Zakładów Górniczych „Rudna”. „Rudna” jako najnowocześniejsza i największa kopalnia Zagłębia Miedziowego znacząco wpłynęła na rozwój KGHM. W kopalni od początku jej istnienia wydobyto 368 mln ton rudy miedzi i wydrążono ponad 4 000 km chodników.

Konkurs na stanowisko Prezesa Zarządu

W dniu 20 lipca Rada Nadzorcza spotkała się z pięcioma kandydatami na Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. zarekomendowanymi przez komisję konkursową. Po spotkaniu odbyło się głosowanie. Największą liczbę głosów otrzymał Herbert Wirth. Prezes Wirth kierowanie Spółką chce rozpocząć od powołania Wiceprezesa ds. Produkcji. Szef Zarządu Polskiej Miedzi zapowiedział także kontynuację zatwierdzonej strategii firmy.

Dywidenda

16 czerwca 2009 roku na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. akcjonariusze zdecydowali, że na dywidendę przeznaczona zostanie kwota 2,336 mld zł. Oznaczało to, że na jedną akcję przypadło 11,68 zł.

Powołanie nowej spółki

W czerwcu 2009 roku została powołana spółka KGHM HMS Bergbau AG. Jej założycielem są KGHM Cuprum sp. z o.o. – CBR (podmiot w 100 procentach należący do KGHM), która objęła 74,9 procent akcji oraz HMS Bergbau AG (pozostałe 25,1 procent akcji). Utworzony podmiot jest spółką prawa niemieckiego z siedzibą w Berlinie.

SIERPIEŃ

Trzyosobowy Zarząd

W dniu 24 sierpnia Rada Nadzorcza na swoim posiedzeniu zdecydowała, że Zarząd będzie trzyosobowy. W jego skład został powołany Ryszard Janeczek. Jako II Wiceprezes będzie się zajmował sprawami związanymi z produkcją.

WRZESIEŃ

Pakiety medyczne

Od początku września pracownicy KGHM korzystają z pakietów medycznych w Miedziowym Centrum Zdrowia. Dodatkowa opieka medyczna pozwala między innymi na wizyty u niektórych lekarzy specjalistów bez skierowania od lekarza pierwszego kontaktu.

Sukces ratowników

Miedziowi ratownicy zajęli trzecie miejsce w XV Ogólnopolskich Zawodach w Ratownictwie Górskim. Grupa KGHM wystartowała w kategorii służb spoza ratownictwa górskiego.

Certyfikaty dla Huty Miedzi „Legnica”

Legnicka huta otrzymała certyfikaty Zintegrowanego Systemu Zarządzania, potwierdzające, że zakład spełnia wymagania norm PN-EN ISDO 9001:2001, PN-EN ISO 14001:2005, PN-EN 18001:2004 i międzynarodowej specyfikacji OHSAS 18001:2007.

Międzynarodowy Kongres Górnictwa Rud Miedzi

W dniach 24–27 września odbył się w Lubinie Międzynarodowy Kongres Górnictwa Rud Miedzi. Był to pierwszy taki kongres w Polsce. Udział w nim wzięło 350 naukowców i specjalistów z branży górniczej z całego świata.

Unijne fundusze dla KGHM

Przełom w eksploatacji złóż cienkich. Blisko 40 mln złotych z unijnych funduszy otrzymał KGHM. Projekt dotyczący opracowania technologii mechanicznego urabiania skał w kopalniach Polskiej Miedzi znalazł się wśród 206 rekomendowanych do dofinansowania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

PAŹDZIERNIK

Menadżer Zakupów Roku 2009

Dyrektor Naczelny Centralnego Biura Zakupów w KGHM, Artur Król został wyróżniony tytułem Menadżera Zakupów Roku 2009 za projekt „Reorganizacja Zakupów w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.” Wyróżnienie przyznano podczas V Forum Zakupowego POLZAK.

LISTOPAD

Podziemny rekord

W kopalni „Rudna” w dniu 19 listopada został pobity niezwykle rekord. Na głębokości 1234 metrów pod ziemią mincerze wybili okolicznościowe monety z miedzi, srebra i złota. Będą one pamiątką z okazji 35. rocznicy Kopalnianej Stacji Ratownictwa Górniczego.

RESPECT Index

KGHM Polska Miedź S.A. znalazła się w grupie wybranych 16 spółek giełdowych, które utworzyły debiutujący 19 listopada 2009 roku na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych RESPECT Index. Spółki te zostały liderami rankingu. Na ocenę wpływ miała działalność Spółki na różnych płaszczyznach m.in. komunikacja firmy z różnymi grupami interesariuszy, standardy etyczne stosowane w Spółce, przestrzeganie ładu korporacyjnego, zarządzanie, funkcjonowanie na giełdzie, zrównoważony rozwój.

GRUDZIEŃ

Uroczystości Barbórkowe

3 grudnia rozpoczęły się centralne uroczystości „Barbórka” 2009. Organizatorem uroczystości centralnych były Zakłady Górnicze „Rudna” obchodzące 35-lecie powstania. Budowa kopalni „Rudna” była jedną z najważniejszych inwestycji polskiego górnictwa lat siedemdziesiątych.

Pionierski wyczyn

W grudniu dokonano pionierskiego wyczynu w historii eksploatacji kombajnu chodnikowego w górnictwie. Wążącą blisko 80 ton maszynę przetransportowano w niecałą dobę na odległość 8 km w rejonie kopalni „Lubin”. Maszyna ta jest przeznaczona do mechanicznego urabiania górotworu.

Krzyż Kawalerski

Pracownik Departamentu Górnictwa KGHM, Andrzej Kataluski otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Odznaczenia zostało nadane z okazji 20. rocznicy powstania Konfederacji Pracodawców Polskich. Kapituła Orderu doceniła pracę i zaangażowanie jubilata w tworzeniu i umacnianiu ruchu pracodawców w naszym kraju.

Zmiany w statucie

9 grudnia 2009 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, na którym uchwalono zmiany w statucie Spółki. Zmiany są związane z rozszerzeniem kompetencji akcjonariuszy. Skarb państwa ma już teraz możliwość samodzielnego zwoływania zgromadzeń.

List Przewodniczącego Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

Szanowni Państwo,

to duża przyjemność kierować do Państwa te słowa. W momencie tak dobrej kondycji Spółki KGHM Polska Miedź S.A. dokonanie podsumowania roku 2009 sprawia wyjątkową satysfakcję. W miniony rok wchodziliśmy pełni ostrożności w kreowaniu wizji Spółki i obaw przed zapowiadającym światowym kryzysem. Mimo tego, rok 2009 zakończył się doskonałym wynikiem finansowym oraz świetnymi perspektywami. Zysk w wysokości 2,5 mld złotych przy przychodach na poziomie 11,1 mld złotych to wynik stawiający KGHM w gronie jednych z bardziej rentownych firm w naszym kraju.

Z pewnością w minionym roku naszej firmie sprzyjały warunki makroekonomiczne. Ceny miedzi zanotowały ponad stu procentowy wzrost, choć porównując średnioroczne ceny były niższe niż w 2008 roku. Pomogła nam jednak słabsza złotówka, dlatego nasz zysk był na porównywanym poziomie jak w latach poprzednich.

Zadania jakie stawiała sobie Rada Nadzorcza w roku 2009 to umocnienie i stopniowa realizacja długoterminowej strategii rozwoju KGHM jako światowego producenta miedzi i srebra przy jednoczesnej dbałości o zapewnienie maksymalnej efektywności i obniżeniu kosztów procesu produkcji. Przykładem tych działań jest uruchomienie wieloletniego programu „Efektywność”.

Nie zawiedliśmy akcjonariuszy Spółki. KGHM nie tylko wyszedł obronną ręką ze światowego kryzysu, ale także wypłacił godziwą dywidendę w wysokości 11,68 złotych na jedną akcję, czyli 80 procent zysku z roku 2008. Firma zanotowała wzrost wartości wyrażony blisko czterokrotnym wzrostem notowań Spółki na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Korzystając z okazji dziękuję wszystkim Akcjonariuszom za to, że w chwili kryzysu finansowego nie stracili zaufania do Spółki i jej Rady Nadzorczej. Słowa podziękowania kieruję także do wszystkich pracowników KGHM Polska Miedź S.A., dzięki którym trudnej ale efektywnej pracy wyszliśmy z kryzysu jeszcze silniejsi.

Przewodniczący Rady Nadzorczej

Jacek Kuciński

Roczne sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej

Wyciąg z rocznego sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2009, dotyczący pracy Rady Nadzorczej i uwzględniający ocenę pracy Rady Nadzorczej.

I. Skład Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

Skład Rady Nadzorczej VII kadencji w 2009 r. przedstawiał się następująco:

Imię i Nazwisko	Funkcja	Okres sprawowania funkcji w 2009 r.
Marek Trawiński	Przewodniczący	01.01.2009 – 31.12.2009
Jacek Kuciński	Zastępca Przewodniczącego	01.01.2009 – 31.12.2009
Marek Panfil	Sekretarz	01.01.2009 – 31.12.2009
Marcin Dyl	Członek	01.01.2009 – 31.12.2009
Arkadiusz Kawecki	Członek	01.01.2009 – 31.12.2009
Marzenna Weresa	Członek	01.01.2009 – 31.12.2009
Członkowie Rady Nadzorczej wybrani przez pracowników Spółki		
Józef Czyczerski	Członek	01.01.2009 – 31.12.2009
Leszek Hajdacki	Członek	01.01.2009 – 31.12.2009
Ryszard Kurek	Członek	01.01.2009 – 31.12.2009

II. Zasady i tryb działania Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. jest stałym organem nadzoru KGHM Polska Miedź S.A. w Lubinie, we wszystkich dziedzinach działalności Spółki. W skład Rady Nadzorczej wchodzi od 7 do 10 członków powołanych przez Walne Zgromadzenie, w tym 3 (trzech) członków pochodzi z wyboru pracowników Spółki. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani na wspólną kadencję, która trwa trzy lata. Rada Nadzorcza działa na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązujących, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie oraz zasad ładu korporacyjnego.

Rada sprawowała stały nadzór nad działalnością Spółki i realizowała swoje zadania w oparciu o szczególne uprawnienia, jakie przyznaje Radzie Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. Statut Spółki w Rozdziale IVB, § 20, a w ślad za nim Regulamin Rady Nadzorczej w Rozdziale III, § 8.

Rada wykonywała swoje funkcje na zwoływanych w tym celu posiedzeniach Rady oraz poprzez swoich członków delegowanych do pracy w Komitetach.

W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. odbyła 13 posiedzeń, z czego 8 spotkań miało miejsce w siedzibie Spółki w Lubinie, a 5 w biurze KGHM Polska Miedź S.A. w Warszawie.

Rada na każdym posiedzeniu zapoznawała się z informacją na temat bieżącej pracy Zarządu, przeglądając każdorazowo uchwały Zarządu Spółki. Rada na bieżąco zapoznawała się również z informacją na temat wyników finansowych KGHM Polska Miedź S.A. za poszczególne miesiące 2009 r. i narastająco od początku 2009 r. Zgodnie z zapisami w umowach o pracę członków Zarządu, Rada dokonywała co kwartał oceny pracy Zarządu i rozpatrywała wnioski Zarządu w sprawie wypłaty zaliczki na poczet wynagrodzenia ruchomego. Rada cyklicznie zapoznawała się również z raportem Zarządu z realizacji darowizn, sponsoringu, reprezentacji, marketingu i reklamy w KGHM Polska Miedź S.A. i w Grupie Kapitałowej, jak również z raportem z realizacji usług konsultingowych, doradczych i analitycznych wykonywanych przez podmioty zewnętrzne dla KGHM Polska Miedź S.A. i Grupy Kapitałowej Spółki. Rada kierowała swą szczególną uwagę na realizację zadań inwestycyjnych Spółki, analizując co kwartał przedkładane przez Zarząd, na prośbę Rady, raport z realizacji budżetu inwestycji rzeczowych oraz z zawartych przez Spółkę umów.

Na każdym posiedzeniu Rada rozpatrywała wpływającą do Rady korespondencję.

W celu usprawnienia komunikacji pomiędzy Zarządem a Radą, kontynuowana była praktyka pisemnej informacji do Zarządu w formie listu Przewodniczącego Rady po każdym posiedzeniu Rady, z informacją o wszystkich ustaleniach przyjętych przez Radę w trakcie posiedzenia.

W 2009 r. Rada podjęła 84 uchwały, w tym 1 uchwałę w trybie głosowania pisemnego (pomiędzy posiedzeniami).

III. Ocena pracy Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

Niniejsze sprawozdanie obrazuje główne kierunki działalności Rady Nadzorczej w roku obrotowym 2009. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej dokładali należytej staranności w wykonywaniu swoich obowiązków w Radzie, wykorzystując z zaangażowaniem swoją najlepszą wiedzę i doświadczenie z zakresu prowadzenia i nadzorowania spółek prawa handlowego.

IV. Zwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A., które odbyło się w dniu 17 maja 2010 roku udzieliło absolutorium wszystkim członkom Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

List Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

Szanowni Państwo,

rok 2009 był jednym z trudniejszych okresów zarówno dla światowej gospodarki, jak i branży produkcyjnej. W obliczu kryzysu wiele firm odnotowało spadek przychodów. Spółka KGHM Polska Miedź S.A. przeszła przez ten czas bez większych strat. Dokument, który oddajemy w Państwa ręce, przedstawia stabilny obraz Spółki.

KGHM Polska Miedź S.A. przyjęła strategię na lata 2009–2018. Celem Spółki jest dołączenie do grupy dużych, globalnych producentów miedzi i zwiększenie produkcji do około 700 tys. ton Cu. Strategia rozwoju przedsiębiorstwa oparta jest na pięciu obszarach: poprawie efektywności, rozwoju bazy zasobowej, dywersyfikacji źródeł przychodu i uniezależnieniu się od cen energii, wsparciu regionu i wreszcie na rozwoju umiejętności i sprawności organizacyjnej. Polska Miedź zamierza osiągnąć docelowo przychody spoza działalności podstawowej na poziomie około 30 proc. przychodów. W tym celu zakłada się stopniowe wejście w branżę energetyczną.

KGHM Polska Miedź S.A. zakończyła ten rok z bardzo dobrym wynikiem. Pierwsza prognoza zysku w 2009 roku, w szczytowej fazie kryzysu, zakładała, że Polska Miedź osiągnie 488 mln zł zysku. Kilkukrotnie ta prognoza była poprawiana. Ostatecznie rok zamknął się zyskiem na poziomie 2,5 mld złotych. Przychody ze sprzedaży wyniosły 11,1 mld złotych. Należy pamiętać, iż wyniki KGHM, jednego z największych eksporterów w tym regionie Europy, w dużym stopniu narażone są na ryzyko rynkowe. Ceny miedzi i srebra oraz kurs dolara istotnie wpływają na zysk firmy. W lipcu 2008 roku dolar kosztował niewiele ponad dwa złote, podczas gdy w lutym 2009 roku jego kurs wzrósł do prawie czterech złotych. Podobną zmiennością charakteryzowały się notowania miedzi, które na początku 2009 roku kształtowały się na poziomie 3 000 USD/tonę, by skończyć rok ceną 7 400 USD/tonę. Należy zwrócić uwagę, że dzięki osłabieniu złotego w stosunku do 2008 roku, KGHM poprawił swój wynik, mimo iż średnioroczne notowania miedzi w 2009 roku były niższe niż rok wcześniej.

Spółka może pochwalić się spadkiem kosztów produkcji miedzi z wsadów własnych: średniorocznie poniżej 10 tys. zł/t, a w IV kwartale nawet poniżej 9 tys. zł/t. W ramach trwającego od lutego 2009 roku projektu „Efektywność”, którego celem jest dalsza obniżka jednostkowych kosztów produkcji miedzi, zaplanowano do realizacji ponad 70 programów we wszystkich obszarach działalności KGHM Polska Miedź S.A. Potencjał redukcji kosztów został oszacowany na ponad 600 mln zł średniorocznie, po wdrożeniu wszystkich programów.

W roku minionym uruchomiono Centralne Biuro Zakupów, które przyniosło w sumie 300 mln zł oszczędności. Kryzys z pewnością przyczynił się do tego, że ceny usług mocno się obniżyły, jednak zaoszczędzone kwoty zawdzięczamy w największym stopniu zdrowym zasadom konkurencji, które zaczęły obowiązywać w polityce zakupów.

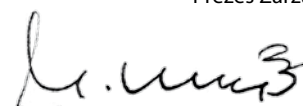
Mając na względzie wartość jaką jest pracownik i jego rozwój, w 2009 roku uruchomiony został projekt „System okresowej oceny pracowniczej w KGHM Polska Miedź S.A.”. Jego celem jest szeroko rozumiany rozwój naszej kadry. System dostarcza organizacji i pracownikowi ważnych informacji na temat jego pracy, stanowi motor kariery rozwoju osobistego. Jednocześnie, by zachować pełną transparentność kadrową rekrutacja w firmie odbywa się za pomocą konkursów. Dotychczas w KGHM nie istniał system, który by motywował i planował ścieżkę kariery pracowników.

W roku 2009 podjęto decyzją o ostatecznym zamknięciu inwestycji w Republice Kongo. W tym samym roku powołano spółkę KGHM HMS Bergbau AG, której zadaniem jest poszukiwanie złóż miedzi i innych metali w Europie. Utworzono KGHM Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych, którego celem jest tworzenie i prowadzenie branżowych funduszy zamkniętych. Władze spółki zadbały też o sferę społeczną inwestując w sprzęt medyczny w Miedziowym Centrum Zdrowia oraz, zgodnie z zapowiedziami, kontynuując budowę stadionu Zagłębia Lubin.

Nasza Spółka została także doceniona przez zewnętrznych audytorów. Dowodem tego jest nagroda Gazety Giełdy Parkiet „Byk i Niedźwiedź” za „najlepszą inwestycję w spółkę z WIG20” w 2009 roku. Polska Miedź została wyróżniona także przez Puls Biznesu jako Giełdowa Spółka Roku. Finansiści uznali KGHM za odpowiedzialną społecznie spółkę na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Polska Miedź znalazła się w grupie 16 spółek giełdowych, spełniających kryteria, debiutującego na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, wskaźnika RESPECT Index. To nie tylko forma promocji Spółki, ale przede wszystkim potwierdzenie wysokich standardów odpowiedzialnego zarządzania w KGHM Polska Miedź S.A. W minionym roku znaleźliśmy się w gronie Liderów Filantropii.

Przedstawiony raport to kompendium wiedzy o Spółce KGHM, jej wynikach, działaniach oraz podjętych decyzjach w roku 2009. Jesteśmy przekonani, że jego lektura utwierdzi akcjonariuszy w trafnie lokowanym zaufaniu, a potencjalnych inwestorów zachęci do zainteresowania walorami naszej Spółki.

Prezes Zarządu

Herbert Wirth

Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

Rada Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uchwaliła, w lipcu 2007 r., zasady ładu korporacyjnego dla spółek akcyjnych będących emitentami akcji, obligacji zamiennych lub obligacji z prawem pierwszeństwa, które są dopuszczone do obrotu giełdowego. Zasady ładu korporacyjnego w postaci „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” stanowią załącznik do uchwały nr 12/1170/2007 Rady Giełdy z dnia 4 lipca 2007 r. i weszły w życie od dnia 1 stycznia 2008 r. Treść dokumentu dostępna jest na oficjalnej stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie poświęconej tej tematyce (www.corp-gov.gpw.pl), a także na stronie Spółki (www.kghm.pl) w zakładce dotyczącej ładu korporacyjnego. KGHM Polska Miedź S.A., której akcje notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., dokładała wszelkich starań by stosować zasady ładu korporacyjnego określone w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”. Spółka starała się na każdym etapie funkcjonowania realizować wszystkie rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych oraz zalecenia kierowane do zarządów, rad nadzorczych oraz akcjonariuszy.

Spółka w celu realizacji przejrzystej i efektywnej polityki informacyjnej, zapewniającej szybki i bezpieczny dostęp do informacji akcjonariuszom, analitykom i inwestorom wykorzystywała w możliwie najszerszym stopniu zarówno tradycyjne, jak i nowoczesne technologie przekazywania informacji o Spółce (rekomendacja I.1 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”). Spółka nie zdecydowała się w 2009 r. jedynie na rekomendowane bezpośrednio transmisje obrad Walnych Zgromadzeń, ale rejestrowała przebieg obrad, który został niezwłocznie upubliczniony na stronie internetowej w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej i jest dostępny w zakładce Strefa inwestora/Transmisje.

Aktualnie Spółka nie planuje prowadzenia bezpośrednich transmisji obrad Walnych Zgromadzeń, ale będzie kontynuowała upublicznianie na stronie internetowej zapisów przebiegu obrad.

Zgodnie z zasadą II.1.4 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, Spółka powinna umieścić na korporacyjnej stronie internetowej m.in. projekty uchwał Walnego Zgromadzenia wraz z uzasadnieniami, co najmniej na 14 dni przed wyznaczoną datą zgromadzenia.

Projekt uchwały o podziale zysku za rok obrotowy 2008 na Zwyczajne Walne Zgromadzenie, został przekazany w terminie późniejszym niż wynika to z przytoczonej zasady. O planowanej zmianie rekomendacji dla Walnego Zgromadzenia w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2008, z uwagi na prowadzoną wtedy analizę sytuacji finansowej Spółki, Zarząd poinformował akcjonariuszy wcześniej (raporty bieżące: 18/2009 i 21/2009). Projekt uchwały dotyczący podziału zysku za rok obrotowy 2008 został opublikowany przez Spółkę niezwłocznie po podjęciu stosownych decyzji przez Zarząd, tj. na 11 dni przed wyznaczoną datą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Powyższa sytuacja wydarzyła się w Spółce po raz pierwszy i miała charakter incydentalny. KGHM Polska Miedź S.A. dokładała wszelkich starań w celu dotrzymania obowiązujących ją terminów.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. jest najwyższym organem Spółki. Obraduje jako zwyczajne lub nadzwyczajne, w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, Statut Spółki oraz Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia. Dokumenty korporacyjne dostępne są na stronie internetowej Spółki.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdań finansowych, w tym sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki, za ubiegły rok obrotowy;
- powzięcie uchwały o podziale zysków lub o pokryciu strat;
- udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- zmiany przedmiotu działalności Spółki;
- zmiany Statutu Spółki;
- podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego;
- sposób i warunki umorzenia akcji;
- połączenie, podział i przekształcenie Spółki;
- rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa;
- wyrażanie zgody na zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru;
- nabycie akcji własnych Spółki, które mają być zaoferowane do nabycia pracownikom lub osobom, które były zatrudnione w Spółce lub spółce z nią powiązanej przez okres co najmniej trzech lat;
- ustalanie zasad wynagradzania dla członków Rady Nadzorczej.

Harmonogram prac przy organizacji Walnych Zgromadzeń Spółki planowany jest w taki sposób, aby należycie wywiązać się z obowiązków wobec akcjonariuszy i umożliwić im realizację ich praw.

Wprowadzanie zmian do Statutu Spółki wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia i wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego o charakterze konstytutywnym. Zmiany w Statucie Spółki dokonywane są przez Walne Zgromadzenie z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa, w sposób i w trybie wynikającym z Kodeksu spółek handlowych.

W 2009 r. Walne Zgromadzenie Spółki dokonało zmian w Statucie Spółki wynikających ze zmian w ustawie z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (ksh), które weszły w życie z dniem 3 sierpnia 2009 r. oraz w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Znowelizowane przepisy ksh w zasadniczy sposób zmieniły proces organizacji Walnych Zgromadzeń i dały nowe uprawnienia akcjonariuszom. Niektóre regulacje mają charakter obowiązkowy, inne są dla spółek fakultatywne.

Spśród nowych rozwiązań uregulowanych w ksh, Spółka przyjęła do stosowania tylko przepisy obligatoryjne, tj. dotyczące obowiązków publikacji ogłoszeń i materiałów na Walne Zgromadzenia na stronie internetowej, zastosowanie elektronicznych form kontaktu z akcjonariuszami. Nie znalazły natomiast zastosowania przepisy umożliwiające udział akcjonariuszy w Walnych Zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Poza zmianami wynikającymi z dostosowania Statutu do znowelizowanych przepisów ksh, dokonano w Statucie zmian dotyczących:

- realizacji prawa umorzenia akcji. Doprecyzowano zapisy umożliwiające dokonanie wyłącznie dobrowolnego (tj. za zgodą akcjonariusza), a nie przymusowego i automatycznego umorzenia akcji;
- możliwości wypłaty akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy na koniec roku obrotowego. Zarząd Spółki jest uprawniony do podjęcia uchwały w sprawie wypłaty akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy na koniec roku obrotowego, jeżeli Spółka posiada środki wystarczające na wypłatę. Wypłata zaliczki wymaga zgody Rady Nadzorczej;
- rozszerzenia katalogu spraw przypisanych Walnemu Zgromadzeniu, w odniesieniu do których uchwały powinny zapadać kwalifikowaną większością głosów oddanych;
- obniżenia kworum z 1/3 do 1/4 w celu zapewnienia, że w przypadku obecności na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszy reprezentujących 1/4 kapitału zakładowego, uchwały będą mogły zostać podjęte;
- prawa Skarbu Państwa do zwoływania Walnych Zgromadzeń w określonych przypadkach.

W związku ze zmianami w ksh, Spółka zamierza skierować wniosek do najbliższego Walnego Zgromadzenia dotyczący uchwalenia nowego Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A.

Akcjonariusze i ich uprawnienia

Jedynym akcjonariuszem Spółki posiadającym zarówno na dzień 1 stycznia jak i 31 grudnia 2009 r. liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu był Skarb Państwa, który – według zawiadomienia z dnia 16 maja 2007 r. – posiadał 83 589 900 akcji, co stanowi 41,79% kapitału zakładowego Spółki.

Pozostali akcjonariusze posiadali akcje w ilości poniżej 5% kapitału zakładowego – łącznie 116 410 100 akcji, co stanowi 58,21% kapitału zakładowego i odpowiada tej samej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu. Dnia 12 stycznia 2010 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie Ministra Skarbu Państwa, iż w dniu 8 stycznia 2010 r. Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa poprzez skierowanie do inwestorów kwalifikowanych dokonał sprzedaży na rynku regulowanym 20 000 000 akcji KGHM Polska Miedź S.A. Po dokonanej sprzedaży Skarb Państwa posiada 63 589 900 akcji KGHM Polska Miedź S.A. dających taką samą liczbę głosów i stanowiących 31,79% udziału w kapitale zakładowym Spółki i w ogólnej liczbie głosów.

Akcjonariusze Spółki swoje uprawnienia wykonują w sposób i w granicach wyznaczonych przez przepisy powszechnie obowiązujące, Statut Spółki oraz Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze mogą wykonywać prawo głosu z akcji podczas Walnych Zgromadzeń osobiście lub przez pełnomocnika. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Każda akcja daje prawo do jednego głosu. Nie istnieją ograniczenia w przenoszeniu praw własności akcji Spółki oraz w zakresie wykonywania praw głosu przypadających na akcje Spółki, inne niż wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Spółka nie wyemitowała papierów wartościowych, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do Spółki.

Spółka do dnia 22 grudnia 2009 r. posiadała program kwitów depozytowych. Reprezentantem właścicieli kwitów depozytowych na Walnych Zgromadzeniach był Bank Depozytowy, który wykonywał prawo głosu przez swojego przedstawiciela, stosownie do instrukcji udzielonych przez posiadaczy kwitów depozytowych i zgodnie z Umową Depozytową zawartą ze Spółką. Ze względu na niską efektywność programu kwitów depozytowych KGHM Polska Miedź S.A., Umowa Depozytowa została rozwiązana w dniu 22 grudnia 2009 r.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. jest stałym organem nadzoru KGHM Polska Miedź S.A., we wszystkich dziedzinach działalności Spółki. W skład Rady Nadzorczej wchodzi od 7 do 10 członków powołanych przez Walne Zgromadzenie, w tym 3 członków pochodzi z wyboru pracowników Spółki. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani na wspólną kadencję, która trwa trzy lata. Rada Nadzorcza działa na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązujących, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej.

Skład Rady Nadzorczej VII kadencji od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. przedstawiał się następująco:

- Marek Trawiński Przewodniczący;
  - Jacek Kuciński Zastępca Przewodniczącego;
  - Marek Panfil Sekretarz;
  - Marcin Dyl;
  - Arkadiusz Kawecki;
  - Marzenna Weresa
- oraz wybrani przez pracowników Spółki:
- Józef Czyczerski;
  - Leszek Hajdacki;
  - Ryszard Kurek.

Dnia 16 lutego 2010 r. Pan Marek Trawiński złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. z dniem 17 lutego 2010 r. Powodem decyzji Pana Marka Trawińskiego jest możliwość podjęcia w najbliższej przyszłości przez spółkę, w której pełni funkcję członka zarządu, działań mogących stwarzać potencjalne ryzyko powstania konfliktu interesu do KGHM Polska Miedź S.A.

Komitety Rady Nadzorczej

W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet Audytu i Komitet Wynagrodzeń. Komitety pełnią rolę pomocniczą dla Rady Nadzorczej w zakresie przygotowywania ocen, opinii i innych działań, nakierowanych na przygotowanie decyzji, które podejmuje Rada Nadzorcza.

Komitet Audytu sprawuje nadzór w zakresie sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz wewnętrznych i zewnętrznych audytów. Natomiast Komitet Wynagrodzeń sprawuje nadzór w zakresie realizacji postanowień umów zawartych z Zarządem, systemu wynagrodzeń i świadczeń w Spółce i Grupie Kapitałowej, szkoleń i innych świadczeń realizowanych przez Spółkę oraz audytów realizowanych przez Radę w tym zakresie.

Uprawnienia, zakres działania i tryb pracy ww. Komitetów określają zatwierdzone przez Radę Nadzorczą regulaminy.

Szczegółowe zadania i skład Komitetów przedstawiają się następująco:

Komitet Audytu

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej do zadań Komitetu Audytu należy:

- sprawowanie, w imieniu Rady Nadzorczej, nadzoru nad procesem raportowania finansowego w Spółce, w tym procesem raportowania do Rady Nadzorczej;
- analiza i/lub ocena zasad rachunkowości przyjętych w Spółce;
- dokonywanie przeglądu transakcji ze stronami powiązanyymi ze Spółką oraz transakcji nietypowych;
- analiza i monitorowanie wniosków pokontrolnych wynikających z procesów zarządzania ryzykiem;
- prowadzenie procesu wyboru niezależnych audytorów do badania sprawozdań finansowych Spółki celem zarekomendowania Radzie Nadzorczej dokonania akceptacji oraz uczestnictwo w negocjacjach handlowych przed podpisaniem umowy z audytorem przez Spółkę;
- bieżąca współpraca z niezależnym audytorem Spółki w czasie badania, dokonywanie analiz i formułowanie wniosków z badania i opinii audytora dotyczących sprawozdań finansowych, listu audytora do Zarządu i/lub Rady Nadzorczej, oraz przygotowywanie projektów sprawozdań i ocen wymaganych przepisami dla organów Spółki i innych urzędowych instytucji;
- opiniowanie planu audytu wewnętrznego Spółki i regulaminu audytu wewnętrznego, oraz zmian na stanowisku dyrektora audytu wewnętrznego;
- analiza wniosków i zaleceń audytu wewnętrznego Spółki z monitorowaniem stopnia wdrożenia zaleceń przez Zarząd Spółki;
- monitorowanie rozporządzeń i uregulowań w Spółce dotyczących rachunkowości, finansów i zabezpieczeń przed ryzykami handlowymi, finansowymi i narażenia Spółki na poważną szkodę.

Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, która zaczęła obowiązywać w grudniu 2009 r., zobligowała już spółki publiczne do powołania Komitetów Audytu w ramach Rady Nadzorczej i określiła zadania, które powinny należeć w szczególności do zakresu czynności tego Komitetu.

Ponadto ustawa ta nakazuje, by w skład Komitetu Audytu wchodziło co najmniej 3 członków, w tym przynajmniej jeden członek powinien spełniać warunki niezależności i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

W Komitecie Audytu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. przez cały 2009 r. sprawowali funkcję następujący Członkowie Rady Nadzorczej:

- Marcin Dyl;
- Marek Panfil;
- Marzenna Weresa.

Komitet Wynagrodzeń

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej do zadań Komitetu Wynagrodzeń należy:

- prowadzenie spraw rekrutacji i zatrudniania członków Zarządu poprzez opracowywanie i organizowanie projektów dokumentów i procesów do przedłożenia Radzie Nadzorczej do akceptacji;
- opracowywanie projektów umów i wzorów innych dokumentów w związku z nawiązanym stosunkiem pracy członków Zarządu oraz nadzorowanie realizacji podjętych zobowiązań umownych przez strony;
- nadzór nad realizacją systemu wynagrodzeń zarządu, w szczególności przygotowywanie dokumentów rozliczeniowych w zakresie elementów ruchomych i premialnych wynagrodzeń w celu przedłożenia rekomendacji Radzie Nadzorczej;
- monitorowanie i dokonywanie okresowych analiz systemu wynagrodzeń kadry kierowniczej Spółki i jeśli to konieczne formułowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej;
- nadzór nad poprawną realizacją świadczeń dodatkowych dla Zarządu, wynikających z umów o pracę, takich jak: ubezpieczenia, samochody, mieszkania i innych.

W Komitecie Wynagrodzeń Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. przez cały 2009 r. sprawowali funkcję następujący Członkowie Rady Nadzorczej:

- Leszek Hajdacki;
- Arkadiusz Kaweckii;
- Jacek Kuciński.

Komitety Audytu i Wynagrodzeń, po zakończeniu roku składają Radzie Nadzorczej sprawozdania ze swojej działalności. Sprawozdania te, po przyjęciu ich przez Radę Nadzorczą, udostępniane są akcjonariuszom w materiałach na Walne Zgromadzenie.

Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy związane z prowadzeniem Spółki, które nie zostały zastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu do kompetencji innych organów Spółki. Zarząd działa na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązujących, Statutu Spółki i Regulaminu Zarządu. Kompetencja Zarządu w zakresie decyzji o emisji lub wykupie akcji ograniczona jest statutowo. Zgodnie z treścią §29 ust.1 pkt.6 Statutu Spółki na podwyższenie kapitału zakładowego i emisję akcji wymagane jest uzyskanie zgody Walnego Zgromadzenia. To samo dotyczy możliwości emisji obligacji. Zarząd Spółki nie posiada uprawnień do podwyższenia kapitału i emisji akcji Spółki na warunkach określonych w przepisach art. 444–446 kodeksu spółek handlowych.

W skład Zarządu Spółki wchodzi od 1 do 7 osób powoływanych na wspólną kadencję. Kadencja Zarządu trwa trzy kolejne lata. Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza, która powołuje i odwołuje Prezesa Zarządu, a na jego wniosek

poinformował że nie będzie kandydował na stanowisko Prezesa Zarządu VII kadencji.

W dniu 15 czerwca 2009 r. Rada Nadzorcza uchwaliła, że Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. kolejnej (VII) kadencji, rozpoczynającej się w dniu 16 czerwca 2009 r., będzie składał się z dwóch członków Zarządu i powołała w jego skład:

- Herberta Wirtha – powierzając mu pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu;
- Macieja Tyburę – powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

Jednocześnie Rada Nadzorcza postanowiła wszcząć postępowanie konkursowe na stanowisko Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję.

Dnia 20 lipca 2009 r. Rada Nadzorcza powierzyła Panu Herbertowi Wirthowi funkcję Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję.

powołuje i odwołuje pozostałych członków Zarządu, w tym pełniących funkcje Pierwszego Wiceprezesa i Wiceprezesów Zarządu. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje członka Zarządu wybieranego przez pracowników.

W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 16 czerwca 2009 r. skład Zarządu oraz podział kompetencji pomiędzy Członkami Zarządu przedstawiał się następująco:

- Mirosław Krutin Prezes Zarządu;
- Herbert Wirth I Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji;
- Maciej Tybura Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

W dniu 15 czerwca 2009 r. Pan Mirosław Krutin złożył na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej oświadczenie, w którym

Dnia 24 sierpnia 2009 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Ryszarda Janeczka na Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję oraz powierzyła Panu Maciejowi Tyburze funkcję I Wiceprezesa Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. skład Zarządu oraz podział kompetencji pomiędzy Członkami Zarządu przedstawiał się następująco:

- Herbert Wirth Prezes Zarządu;
- Maciej Tybura I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych;
- Ryszard Janeczek Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji.

Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie Spółki systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Za system kontroli wewnętrznej oraz jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych KGHM Polska Miedź S.A. odpowiada Zarząd Spółki. Zarządzanie ryzykiem Spółki w tym zakresie dokonuje się poprzez identyfikację i ocenę obszarów ryzyka z jednoczesnym definiowaniem i podejmowaniem działań zmierzających do jego minimalizacji lub całkowitego wyeliminowania.

KGHM Polska Miedź S.A. wykorzystuje wieloletnie doświadczenie w zakresie identyfikacji, dokumentowania, ewidencji i kontroli operacji gospodarczych, w tym ustalone procedury kontrolno-rewizyjne wsparte najnowocześniejszą technologią informatyczną stosowaną do rejestracji, przetwarzania i prezentacji danych ekonomiczno-finansowych.

W celu zapewnienia prawidłowości i rzetelności prowadzenia ksiąg rachunkowych KGHM Polska Miedź S.A. oraz spółek zależnych Grupy Kapitałowej w oparciu o stałe zasady oraz generowania na ich podstawie wysokiej jakości danych finansowych do prezentacji, wprowadzono do stosowania w sposób ciągły:

- Politykę Rachunkowości dla KGHM Polska Miedź S.A. i Grupy Kapitałowej oraz Branżowy Plan Kont, zgodne z zasadami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej;
- Branżowe Zasady Amortyzacji Bilansowej Rzeczowych Aktywów Trwałych oraz Wartości Niematerialnych;
- Branżową Instrukcję Inwentaryzacyjną

a ponadto, dla KGHM Polska Miedź S.A.:

- Zasady Gospodarki Finansowej i Systemu Ekonomicznego;
- Dokumentację Informatycznego Systemu Przetwarzania Danych Księgowych

oraz szereg procedur wewnętrznych w zakresie systemów kontroli i oceny ryzyk wynikających z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej, a także ustalono zakres i zasady raportowania finansowego w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i inne normy prawne.

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi księgi rachunkowe w zintegrowanym systemie informatycznym. Modułowa struktura systemu zapewnia przejrzysty podział kompetencji, spójność zapisów operacji w księgach rachunkowych oraz kontrolę pomiędzy księgami: sprawozdawczą, główną i pomocniczymi. Dostęp do danych w różnych przekrojach i układach osiągalny jest poprzez rozbudowany system raportowy. Spółka i spółki zależne na bieżąco dostosowują systemy informatyczne do zmieniających się zasad rachunkowości lub innych norm prawnych, na co pozwala wysoka elastyczność funkcjonalności dostępnych w ramach poszczególnych modułów systemu IT. Techniczna obsługa systemu zapewniona jest przez specjalistów z wieloletnim doświadczeniem zatrudnionych w Spółce. KGHM Polska Miedź S.A. posiada pełną dokumentację systemu informatycznego, zarówno w części przeznaczoną dla użytkowników końcowych, jak i w części technicznej obejmującej konfigurację, parametryzację oraz algorytmy obliczeniowe systemu. Zgodnie z artykułem 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości dokumentacje informatycznych systemów rachunkowości podlegają okresowej weryfikacji i aktualizacji, zatwierdzanej każdorazowo przez kierowników jednostek, tj. Zarząd Spółki i zarządy spółek zależnych.

Spółka wdrożyła rozwiązania organizacyjne oraz systemowe w zakresie zapewnienia właściwego użytkowania i ochrony systemów, danych, zabezpieczenia dostępu do danych oraz sprzętu komputerowego. Dostęp do zasobów systemu ewidencji finansowo-księgowej oraz sprawozdawczości finansowej jednostkowej i skonsolidowanej ograniczony jest odpowiednimi uprawnieniami, które nadawane są upoważnionym pracownikom wyłącznie w zakresie wykonywanych przez nich obowiązków. Kontrola dostępu prowadzona jest na każdym etapie sporządzania sprawozdania finansowego, począwszy od wprowadzania danych źródłowych, poprzez przetwarzanie danych, aż do generowania informacji wyjściowych.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych jednostkowych i skonsolidowanych KGHM Polska Miedź S.A. jednym z podstawowych elementów kontroli jest weryfikacja sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdań finansowych spółek zależnych przez zewnętrznych niezależnych biegłych rewidentów. Do ich zadań należy w szczególności: przegląd półrocznych sprawozdań finansowych oraz badanie wstępne i badanie zasadnicze sprawozdań rocznych. Wyboru biegłego rewidenta w kluczowych spółkach Grupy Kapitałowej dokonuje się z grona renomowanych firm audytorskich, gwarantujących wysokie standardy usług i wymaganą niezależność. W KGHM wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza, zaś w spółkach zależnych ich Rady Nadzorcze lub Walne Zgromadzenia.

Organem sprawującym nadzór nad procesem raportowania finansowego w KGHM oraz współpracującym z niezależnym audytorem jest Komitet Audytu powołany w ramach uprawnień Rady Nadzorczej Spółki. Komitet Audytu zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U.2009.77.649), w szczególności:

- monitoruje proces sprawozdawczości finansowej pod kątem zgodności z Polityką Rachunkowości przyjętą w Spółce oraz wymaganiami prawa;
- monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- monitoruje niezależność biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych oraz
- rekomenduje Radzie Nadzorczej podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych.

Monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej i ocena sprawozdań finansowych przez Radę Nadzorczą stanowi finalny etap weryfikacji i kontroli sprawowanej przez niezależny organ, zapewniający prawidłowość i rzetelność prezentowanych informacji w sprawozdaniach jednostkowych i sprawozdaniach skonsolidowanych KGHM Polska Miedź S.A.

Istotnym elementem zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych KGHM jest wewnętrzna kontrola sprawowana przez audyt wewnętrzny i kontrolę wewnętrzną.

Audyt wewnętrzny funkcjonuje w oparciu o zatwierdzony przez Zarząd Spółki „Regulamin audytu wewnętrznego w KGHM Polska Miedź S.A.” oraz „Kodeks etyki audytorów wewnętrznych w KGHM Polska Miedź S.A.” – opracowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego opublikowanymi przez Instytut Audytorów Wewnętrznych. Departament Audytu Wewnętrznego ma zapewnioną pełną niezależność w swoich działaniach audytowych.

Realizując zadania audytowe w 2009 r. dokonano identyfikacji i analizy ryzyka badanych procesów oraz oceniano adekwatność i skuteczność mechanizmów kontrolnych służących między innymi wiarygodności i spójności danych finansowych stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdań finansowych wymaganych przepisami prawa oraz sprawozdań zarządczych. Spółka podejmuje również działania w celu objęcia spółek z Grupy Kapitałowej audytem wewnętrznym.

Kontrola wewnętrzna funkcjonuje w oparciu o zatwierdzony przez Zarząd Spółki „Regulamin Kontroli Wewnętrznej KGHM Polska Miedź S.A.”. Kontrola wewnętrzna (instytucjonalna) realizowana jest przez wyodrębnioną w strukturze komórce organizacyjną – Departament Kontroli Wewnętrznej. System kontroli wewnętrznej w KGHM oparty jest o zasady niezależności i obejmuje wszystkie procesy Spółki, w tym obszary mające bezpośrednio lub pośrednio wpływ na prawidłowość sprawozdań finansowych. Jednocześnie, utrzymany jest w pełnym zakresie obowiązek samokontroli pracowników i kontroli funkcjonalnej sprawowanej przez wszystkie szczeble kierownicze w ramach obowiązków koordynacyjno - nadzorczych.

Spośród obszarów ryzyk, na które narażona jest Grupa Kapitałowa, najistotniejsze jest ryzyko rynkowe. Ze względu na ekspozycję Grupy Kapitałowej na ryzyko rynkowe (ceny miedzi, srebra i kurs USD/PLN), w celu zarządzania tym ryzykiem wykorzystuje się instrumenty pochodne.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie Kapitałowej w zakresie zawierania i realizacji transakcji na rynku instrumentów pochodnych oparta jest na pełnomocnictwach udzielonych przez Zarządy Spółek z Grupy Kapitałowej.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym w Spółce rozdziela funkcje komórek odpowiedzialnych za zawieranie transakcji na rynku instrumentów pochodnych od funkcji komórek odpowiedzialnych za ich autoryzowanie, rozliczanie i sporządzanie informacji o wycenie tych transakcji. Taka struktura organizacyjna, zgodna z najlepszymi praktykami światowymi zarządzania ryzykiem rynkowym, pozwala na kontrolę procesu zawierania transakcji oraz na wyeliminowanie nieautoryzowanych przez Zarząd transakcji w obszarze instrumentów pochodnych.

Odzwierciedleniem skuteczności stosowanych procedur kontroli i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych KGHM Polska Miedź S.A., są efekty w postaci wysokiej jakości tych sprawozdań, co potwierdzają wydawane dotychczas opinie biegłych rewidentów z badania sprawozdań finansowych oraz wysokie oceny odbiorców sprawozdań. Ponadto, KGHM Polska Miedź S.A. jest regularnie uczestnikiem konkursu The Best Annual Report organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków pod patronatem Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych, uzyskując w kategorii przedsiębiorstwa w rankingu spółek giełdowych czołowe miejsca.

Spółka na giełdach papierów wartościowych

Notowania Spółki w 2009 roku

W lipcu 1997 r. KGHM Polska Miedź S.A. zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Giełdy w systemie notowań ciągłych i wchodzi w skład indeksu WIG, WIG20 oraz RESPECT Index. Ostatni z wymienionych indeksów po raz pierwszy notowany był na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych 19 listopada 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. znalazła się w grupie wybranych 16 spółek giełdowych, które utworzyły RESPECT Index – indeks spółek odpowiedzialnych

społecznie. Spółki te uzyskały oceny z najwyższej klasy RESPECT Rating i zostały liderami rankingu, co potwierdził audytor projektu.

Globalne kwity depozytowe (GDR) notowane były od lipca 1997 r. na London Stock Exchange (LSE). W ostatnim czasie zainteresowanie inwestorów tą formą inwestowania w akcje KGHM Polska Miedź S.A. zanikało. Liczba wyemitowanych GDR-ów Spółki spadła do poziomu około 0,5% kapitału zakładowego KGHM Polska Miedź S.A. i przez wiele miesięcy utrzymywała się na tym poziomie. Program GDR-ów przestał być efektywny. Z dniem 22 grudnia 2009 r., na wniosek Spółki, GDR-y zostały wycofane z listy papierów wartościowych

Kurs akcji KGHM Polska Miedź S.A. na tle WIG w 2009 roku

Kluczowe dane dotyczące notowań akcji Spółki na GPW w Warszawie S.A.

	J.m.	2007	2008	2009
Liczba akcji	mln	200	200	200
Kurs zamknięcia z ostatniego dnia notowań w roku	zł	105,80	28,12	106,00
Wartość rynkowa Spółki na koniec roku	mln zł	21 160	5 624	21 200
Najwyższy kurs zamknięcia w roku	zł	143,00	112,00	110,70
Najniższy kurs zamknięcia w roku	zł	79,40	21,40	27,50
Średni wolumen obrotu na sesję	tys.	730,8	1 124,3	1 222,1
Dywidenda wypłacona w roku obrotowym z podziału zysku za rok poprzedni	zł/akcję	16,97	9,00	11,68

dopuszczonych do obrotu na LSE, a program GDR-ów KGHM Polska Miedź S.A. został zakończony.

Rok 2009 był bardzo pomyślny dla notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Kurs akcji Spółki wzrósł o 277%, z 28,12 zł na ostatniej sesji giełdowej 2008 r. do 106,00 zł na dzień 31 grudnia 2009 r. W tym samym czasie Warszawski Indeks Giełdowy WIG wzrósł o 47%, a indeks WIG20 o 33%.

KGHM Polska Miedź S.A. w 2009 r. była w czołówce spółek pod względem wartości obrotów na GPW w Warszawie S.A. Średni wolumen obrotu akcjami Spółki podczas sesji na Giełdzie w 2009 r. wyniósł 1 222,1 tysięcy.

Dywidenda

Na atrakcyjność inwestowania w akcje KGHM Polska Miedź S.A. wpływa nie tylko wzrost ich cen, ale także wysokość dywidendy. W 2009 r. Spółka wypłaciła 11,68 zł na akcję z podziału zysku roku poprzedniego, co daje poziom stopy dywidendy – blisko 15,6% (wyliczony na dzień nabycia prawa do dywidendy).

Zwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. w dniu 17 maja 2010 r. zdecydowało o wypłacie dywidendy za rok 2009 w wysokości 3,00 zł na akcję.

Poziom wypłacanej w ostatnich latach dywidendy stawia Spółkę w gronie firm o najwyższej stopie dywidendy na polskim parkiecie.

Wskaźniki rynku kapitałowego

		2007	2008	2009
EPS (zł)	Zysk (strata) netto/ilość akcji	18,99	14,60	12,70
P/CE	Cena/nadwyżka finansowa na 1 akcję*	5,0	1,7	6,9
P/E	Cena/zysk netto na akcję	5,6	1,9	8,3
MC/S	Wartość rynkowa**/przychody ze sprzedaży	1,7	0,5	1,9
P/BV	Cena rynkowa/wartość księgowa akcji***	2,4	0,5	2,0

* Nadwyżka finansowa = zysk netto + amortyzacja.

** Wartość rynkowa stanowi iloczyn ilości akcji i ich notowania z ostatniego dnia w roku (200 mln akcji × 105,80 zł w 2007r., 28,12 zł w 2008 r.; 106,00 zł w 2009 r.).

*** Wartość księgowa kapitału własnego według stanu z dnia kończącego okres sprawozdawczy.

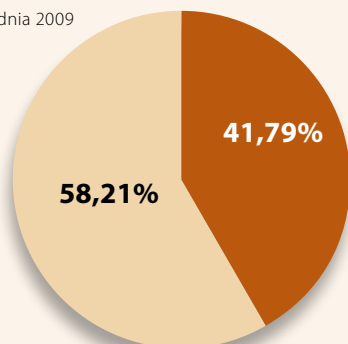
Struktura własności

Kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosi 2 000 000 000 zł i dzieli się na 200 000 000 akcji serii A, o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

Struktura własności

Stan na dzień 31 grudnia 2009

■ Skarb Państwa	41,79%
--	---------------

■ Pozostali akcjonariusze	58,21%
--	---------------

Na dzień 31 grudnia 2009 r. jedynym akcjonariuszem Spółki posiadającym liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu był Skarb Państwa, który posiadał 83 589 900 akcji co stanowi 41,79% kapitału zakładowego Spółki i odpowiada tej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

Pozostali akcjonariusze Spółki posiadali akcje w ilości poniżej 5% kapitału zakładowego – łącznie 116 410 100 akcji, co stanowi 58,21% kapitału zakładowego i odpowiada tej samej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

Skarb Państwa zbył w dniu 8 stycznia 2010 r., na rynku regulowanym, 20 000 000 akcji KGHM Polska Miedź S.A., poprzez skierowanie ich do inwestorów kwalifikowanych i zmniejszył zaangażowanie w kapitale zakładowym do 31,79%. Udział pozostałych akcjonariuszy w kapitale zakładowym stanowi 68,21%.

Zarząd Spółki nie posiada żadnych informacji o zawartych umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Nie istnieją ograniczenia w przenoszeniu praw własności akcji Spółki oraz w zakresie wykonywania praw głosu przypadających na akcje Spółki, inne niż wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Spółka nie wyemitowała papierów wartościowych, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do Spółki.

W 2009 r. nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji, nie wystąpiły również zmiany własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A.

Spśród osób zarządzających i nadzorujących na dzień 31 grudnia 2009 r., jedynie Członek Rady Nadzorczej Ryszard Kurek był w posiadaniu akcji KGHM Polska Miedź S.A. (10 akcji o łącznej wartości nominalnej 100 zł). Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki nie posiadali na dzień 31 grudnia 2009 r. akcji/udziałów w pozostałych jednostkach powiązanych ze Spółką.

Spółka nie dokonywała w 2009 r. transakcji nabycia akcji własnych i nie prowadzi programów akcji pracowniczych.

Realizacja Strategii na lata 2009–2018

Strategia Spółki

Obowiązująca i realizowana Strategia KGHM Polska Miedź S.A. została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Spółki w dniu 23 lutego 2009 r. Wizja strategicznego rozwoju, oparta na pięciu głównych obszarach strategicznych została opracowana na lata 2009–2018. Realizując Strategię, KGHM dołączy do grupy dużych globalnych producentów miedzi i zwiększy produkcję do około 700 tys. ton rocznie. Zakłada się, że łączne nakłady na realizację nowych projektów wyniosą ok. 19,8 mld złotych w ciągu 10 lat.

Realizacja Strategii w roku 2009

Filar I – Poprawa efektywności (główny cel strategiczny – odwrócenie/zatrzymanie trendu wzrostu jednostkowych kosztów

produkcji). Zdefiniowano 4 inicjatywy strategiczne, w ramach których określono 22 projekty strategiczne, obejmujące m.in.

- uruchomienie prac nad zastosowaniem mechanicznego urabiania złoże;
- modernizację floty maszyn dołowych w kopalniach;
- modernizację instalacji produkcyjnych w Hucie Miedzi „Głogów” II;
- modernizację instalacji w Zakładach Wzbogacania Rud;
- projekt „Efektywność” – obejmujący 70 projektów szczegółowych dotyczących wszystkich obszarów działalności KGHM (realizowane według metodologii TOP – Total Operational Performance oraz Lean Management);
- centralizację zakupów w ramach Grupy Kapitałowej KGHM.

Łącznie w 2009 r. uruchomiono 18 projektów, z czego 12 znajduje się w fazie realizacji.

Filar II – Rozwój bazy zasobowej (cel strategiczny – zwiększenie produkcji miedzi w koncentracji do około 700 tys. ton rocznie). Zdefiniowano 4 inicjatywy strategiczne, w ramach których określono 11 projektów strategicznych, obejmujących m.in.:

- kontynuację prac nad zagospodarowaniem i uruchomieniem eksploatacji złoże Głogów Głęboki Przemysłowy;
- prace eksploracyjne na obszarach sąsiadujących ze złożami KGHM w Polsce i Niemczech (rejon Weisswasser – utworzono eksploracyjną spółkę JV z partnerem niemieckim);
- inwestycje w zagraniczne aktywa górnicze (prace prowadzone w 2009 r. doprowadziły do podpisania w maju 2010 umowy inwestycyjnej z kanadyjską firmą Abacus na utworzenie spółki JV – budowa kopalni i uruchomienie eksploatacji miedzi i złota ze złoże Afton-Ajax w Kolumbii Brytyjskiej, o rocznej zdolności produkcyjnej 50 tys. ton miedzi i 110 tys. uncji złota).

Łącznie w 2009 r. uruchomiono 9 projektów, z czego 3 znajdują się w fazie realizacji.

Filar III – Dywersyfikacja źródeł przychodu (cel strategiczny – zwiększenie udziału przychodów ze źródeł zdywersyfikowanych, spoza działalności podstawowej do 30%, istotne uniezależnienie się od sytuacji na rynku energii elektrycznej). Zdefiniowano projekty strategiczne, dotyczące:

- rozbudowy i optymalnego wykorzystania własnych mocy energetycznych;
- wejścia kapitałowego w branżę produkcji energii elektrycznej – zawarto porozumienie z Grupą Tauron na wspólną inwestycję w budowę bloków energetycznych w PKE Elektrowni Blachownia o mocy ok. 900 MW.

Filar IV – Wsparcie regionu (cel – utrwalenie istotnej pozycji Spółki w regionie, utrzymywanie korzystnych relacji z interesariuszami). Oprócz założenia kontynuacji już prowadzonych działań, zdefiniowano dwa projekty strategiczne dotyczące:

- wspierania rozwoju przedsiębiorczości, transferu technologii i kapitału do rejonu działania KGHM (projekt KGHM Letia – Park Technologiczny w Legnicy);
- ochrony środowiska (projekt ograniczenia ilości deponowanych odpadów poflotacyjnych w zbiorniku „Żelazny Most” – przewidywane uruchomienie projektu w 2010 roku);
- wspieranie kultury, edukacji i sportu w regionie – działania kontynuowane.

Filar V – Rozwój umiejętności i sprawności organizacyjnej (cel – optymalizacja struktury koncernu i uporządkowanie Grupy Kapitałowej). Zdefiniowano 5 projektów strategicznych oraz 8 szczegółowych projektów na poziomie Grupy Kapitałowej, a także 9 projektów rozwojowych do realizacji w poszczególnych spółkach Grupy. Dotyczą m.in.:

Wizja KGHM

Dołączenie do grupy dużych globalnych producentów miedzi
o produkcji do około 700 tys. ton miedzi rocznie

1

Poprawa efektywności

- Inwestycje w nowe technologie
- Modernizacja infrastruktury
- Optymalizacja procesów i organizacji produkcji

Odwroćenie trendu
rosnących kosztów

2

**Rozwój bazy
zasobowej**

- Rozwój systemu głębokiego wydobycia
- Eksploracja nowych złóż w regionie
- Przejęcia w sektorze górniczym
- Intensyfikacja przeróbki złomu

Zwiększenie produkcji
miedzi do 700 tys.
ton rocznie

3

**Dywersyfikacja
źródeł przychodu
i uniezależnienie
się od cen energii**

- Koncentracja zaangażowania w branżę telekomunikacyjną
- Wejście w branżę energetyczną

~30% udział
w przychodach
spoza działalności
podstawowej

4

Wsparcie regionu

- Tworzenie miejsc pracy z wykorzystaniem infrastruktury KGHM
- Wsparcie regionalnego sportu, zdrowia, kultury, nauki i środowiska

750 nowych miejsc
pracy, rozwój
działalności społecznej

5

Rozwój umiejętności i sprawności organizacyjnej

- Zarządzanie przez cele
- Przejrzystość informacji i danych
- Rozwój pracowników Spółki
- Budowa struktury holdingowej

- integracji struktur w ramach głównego produkcyjnego ciągu technologicznego;
- wykorzystywania istniejących synergii wewnątrz Grupy Kapitałowej;
- strategicznego podziału portfela spółek Grupy i zróżnicowania strategii właścicielskiej (utworzono KGHM TFI S.A. – m.in. rola wspomagająca projekty rozwojowe w ramach Grupy).

Przewiduje się, że realizacja Strategii poprawi w krótkim okresie konkurencyjność kosztową KGHM na światowych rynkach miedzi. Pierwsze rezultaty uzyskane dzięki wdrożeniu w 2009 r. wybranych projektów – dotyczy to przede wszystkim centralizacji zakupów i projektu „Efektywność” – są bardzo zadowalające. Zatrzymana została obserwowana od kilku lat

tendencja szybkiego wzrostu jednostkowego kosztu produkcji miedzi z wsadów własnych. Uzyskano istotne oszczędności w sferze nakładów inwestycyjnych.

Średnioterminowo (do 10 lat), w efekcie rozwoju bazy zasobowej, Spółka dołączy do grona dużych globalnych producentów miedzi. Długoterminowo, dywersyfikacja i inwestycje w branżę energetyczną pozwolą stać się KGHM Polska Miedź S.A. międzynarodowym holdingiem miedziowym o zdywersyfikowanych źródłach przychodów.

Wyniki działalności i prognozy

Mimo kryzysu jaki ogarnął światową gospodarkę w poprzednim roku, KGHM Polska Miedź S.A. przeszła przez ten trudny okres bez większych problemów. Spółka zakończyła rok 2009 dobrym wynikiem finansowym. Zysk w wysokości 2,5 mld złotych to wynik, który pozwala zaliczyć Polską Miedź do grona czołowych firm w kraju.

Warunki i tendencje rynkowe

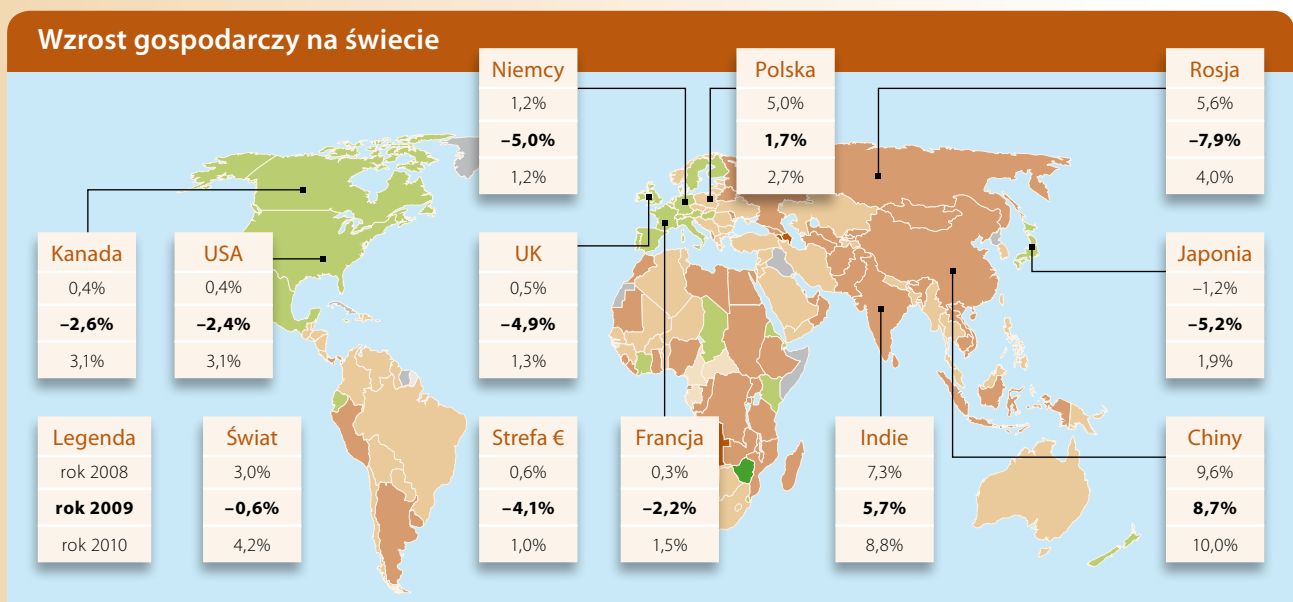
Gospodarka światowa

Kryzys finansowy, jaki ujawnił się w połowie 2008 r., spowodował największe od kilkudziesięciu lat załamanie sytuacji makroekonomicznej kluczowych gospodarek świata. Szybka i radykalna reakcja wielu krajów, zarówno po stronie polityki fiskalnej, jak również monetarnej, pozwoliła na zmniejszenie i odłożenie w czasie negatywnych skutków dla realnej gospodarki.

Według szacunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego globalna gospodarka skurczyła się w 2009 r. o 0,6%. W roku poprzedzającym odnotowano wzrost wielkości 3,0%. Gospodarki dojrzałe zanotowały spadek Produktu Krajowego Brutto na poziomie 3,2%. Szczególnie dotkliwe były następstwa zawirowań finansowych dla Japonii i strefy euro, których gospodarki odnotowały obniżenie PKB odpowiednio o 5,2% i 4,1%. W Stanach Zjednoczonych Produkt Krajowy Brutto zmalał o 2,4%. Przeciwwagą dla załamania gospodarczego w krajach

Rok 2009, pomimo spadku PKB świata, był okresem powrotu optymizmu na rynek finansowy. Wsparcie stanowiły z jednej strony lepsze niż oczekiwano dane makroekonomiczne, z drugiej – przekonanie o osiągnięciu nieracjonalnie niskich poziomów cen aktywów finansowych. Wskaźniki wyprzedzające koniunktury pokazały, że najgorsze globalna gospodarka ma już za sobą. Niskie stopy procentowe oraz zapewnienia szefów banków centralnych kluczowych gospodarek świata o utrzymaniu ekspansywnej polityki pieniężnej skierowały potężny strumień pieniądza na rynek akcji oraz rynek towarowy.

Warto jednak zwrócić uwagę, że fundamenty ożywienia gospodarczego nie są stabilne. Wzrost Produktu Krajowego Brutto oparty na szeregu ogromnych pakietów stymulacyjnych oraz ekspansywnej polityce monetarnej powoduje zagrożenia na przyszłość. Złagodzenie skutków globalnego kryzysu finansowego odbyło się bowiem na kredyt. Deficyty budżetowe w gospodarkach dojrzałych osiągnęły niepokojące wartości, bliskie 10% Produktu Krajowego Brutto. Według szacunków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie World Economic Outlook Update Projections, MFW, kwiecień 2010

rozwinętych okazały się dobre perspektywy w przypadku krajów rozwijających się, których przyrost PKB ukształtował się na dodatnim poziomie 2,4%.

Najwyższe tempo przyrostu Produktu Krajowego Brutto w odniesieniu do kluczowych gospodarek rozwijających się osiągnęły Chiny ze wzrostem gospodarczym wielkości 8,7%. Pomimo, że Chiny zdołały osiągnąć imponujący wskaźnik wzrostu gospodarczego, warto zwrócić uwagę, że jest to drugi rok z rzędu jednocyfrowego przyrostu PKB. Pokazuje to, że mimo znaczącego udziału wewnętrznej konsumpcji w tworzeniu PKB, skutki globalnego kryzysu finansowego nie ominęły także Państwa Środka.

Międzynarodowego Funduszu Walutowego, jeśli nie zostaną wprowadzone radykalne ograniczenia wydatków rządowych, dług publiczny w krajach rozwiniętych przekroczy w 2014 poziom 100% PKB, co oznacza, że będzie o 35 pkt. proc. wyższy niż przed kryzysem. Przed wieloma krajami stoi zatem obecnie wyzwanie przeprowadzenia reform gospodarczych, dzięki którym będą w stanie uniknąć zagrożenia spirali zadłużenia.

Sytuacja na rynku miedzi

Przez cały 2009 r. ceny miedzi na giełdach światowych systematycznie rosły.

W pierwszych dniach stycznia cena miedzi wynosiła 3 000 USD/t, aby pod koniec roku znaleźć się na poziomie 7 400 USD/t. Pomimo trendu wzrostowego, średnioroczna cena miedzi cash settlement na Londyńskiej Giełdzie Metali w 2009 r. była niższa niż w roku poprzednim i ukształtowała się na poziomie 5 164 USD/t, co oznacza spadek o 25,7% w stosunku do 2008 r. (6 952 USD/t).

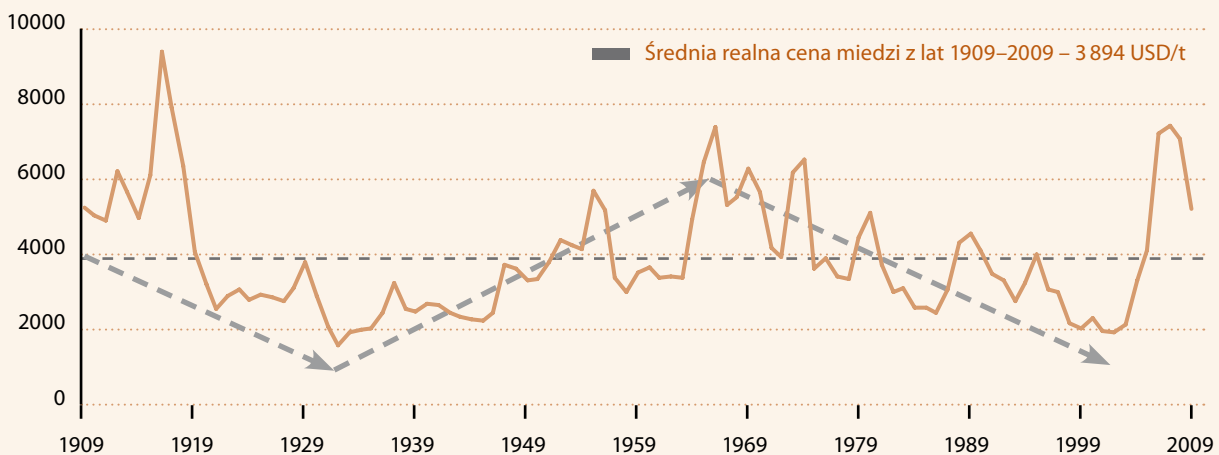
W ostatnim kwartale 2008 r. nastroje na rynkach finansowych i towarowych były bardzo negatywne. Problemy z płynnością w sektorze finansowym na świecie doprowadziły do znacznych przecen na giełdach, w tym także do spadku cen metali. Kryzys światowy pogłębiał się i drastycznie wzrosły obawy o dynamikę wzrostu gospodarczego na świecie. Aby pobudzić kondycję gospodarek banki centralne wiodących gospodarek obniżyły podstawowe stopy procentowe do najniższych poziomów w historii. Amerykański Fed ustalił w grudniu 2008 r.

stopę procentową na poziomie 0–0,25%, podczas gdy Europejski Bank Centralny systematycznie obniżał główną stopę procentową, aby w maju ubiegłego roku pozostawić ją na poziomie 1%. Zwiększenie dostępu do pieniądza, a tym samym płynności na rynku finansowym zahamowało w połowie 2009 r. spadki wskaźników makroekonomicznych i sprawiło, że popyt na czerwony metal w krajach zachodnich powoli zaczął się odbudowywać.

Ogromne wsparcie dla rynku miedzi w ubiegłym roku stanowił zwiększony import tego metalu do Chin. Rządowe inwestycje w infrastrukturę, liczne pakiety stymulacyjne oraz dynamiczny rozwój w sektorze samochodowym (wzrost o blisko 53% r/r) sprawiły, że konsumpcja miedzi w tym kraju w 2009 r. w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o blisko 2 mln ton do 7,2 mln ton. Udział Chin w globalnej konsumpcji miedzi rafinowanej w 2009 r. (18,1 mln ton) wyniósł blisko 40%, co świadczy o znaczeniu Kraju Środka dla rynku miedzi. To właśnie Chiny sprawiły, że w 2009 r. na rynku miedzi rafinowanej odnotowany został deficyt w wysokości 200 tys. ton.

Realne średnioroczne ceny miedzi w latach 1909–2009 (USD/t)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie CRU International

Dzienne ceny miedzi cash settlement z LME (USD/t)

Źródło: Opracowanie własne

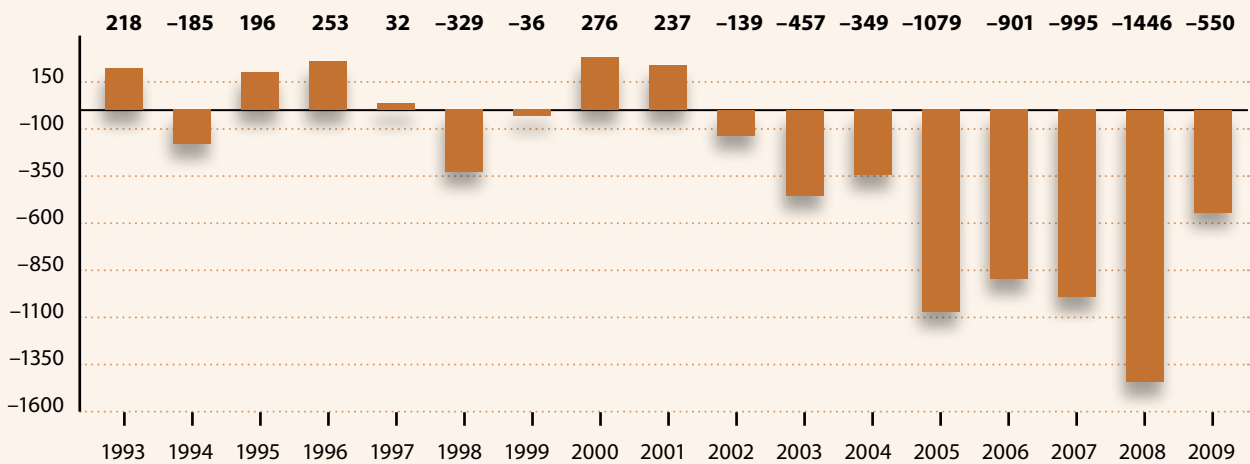
Stosunkowo dobre fundamenty rynku miedzi zachęciły do wzmocnionych inwestycji inwestorów finansowych, którzy wykorzystując utrzymujące się na świecie bardzo niskie stopy procentowe, poszukiwali interesujących aktywów z dużym potencjałem wzrostu. Inwestorzy uznali miedź jako atrakcyjną alternatywę do inwestycji w akcje i chętnie umieszczali ten metal na liście swoich zakupów. Aktywność funduszy przyczyniła się do osiągnięcia przez miedź w grudniu poziomów zbliżonych od historycznych szczytów.

Pomimo spadku średniorocznej ceny miedzi w 2009 r., w ujęciu realnym nadal utrzymuje się ona na ponadprzeciętnych poziomach. Średni poziom realnej ceny miedzi od 1908 r. wynosi około 3 900 USD/t. Ostatni długoterminowy cykl wzrostu cen miedzi przypada na okres po II wojnie światowej i związany jest z odbudową zniszczonej Europy, a także z rozwojem Japonii i Korei. Widoczne w ostatnich latach wysokie ceny miedzi traktowane są przez niektórych analityków jako sygnał rozpoczęcia nowego cyklu wzrostowego. Jako główną przyczynę podaje się uprzemysłowienie Chin oraz w dalszej kolejności także Indii.

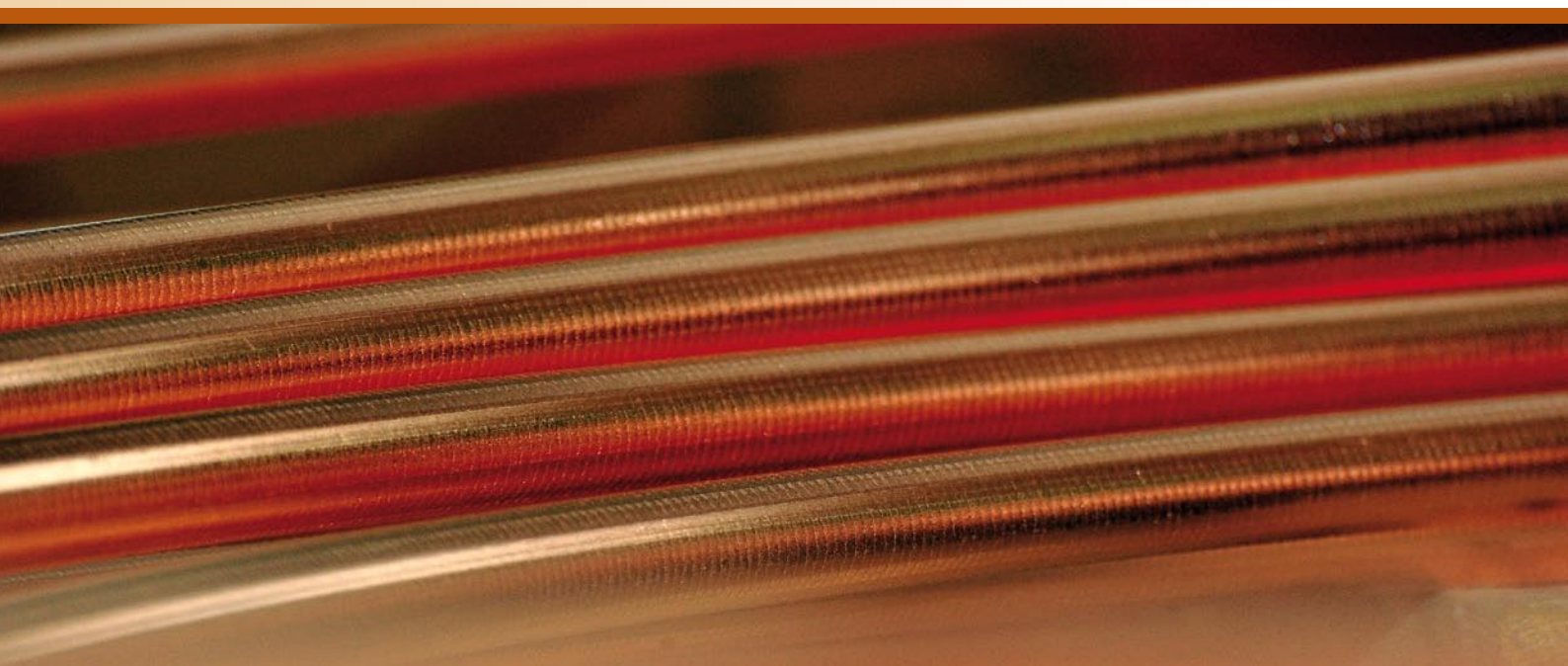
Produkcja miedzi

Według danych opublikowanych przez International Copper Study Group produkcja górnicza na świecie w 2009 r. wyniosła 15 744 tys. ton. Na wzrost produkcji w ujęciu rocznym o prawie 1,4% (15 528 tys. ton w 2008 r.) wpłynął najniższy w ostatnich latach poziom strat produkcji w stosunku do produkcji planowanej. Według instytucji analitycznej Brook Hunt, producenci miedzi w 2009 r. wydobyli o 550 tys. ton miedzi mniej niż zakładali na początku roku. Główną przyczyną wystąpienia korekt w planach wydobycia były strajki, awarie techniczne w kopalniach oraz katastrofy naturalne. Wzrost obaw o kondycję światowej gospodarki, a tym samym o poziom cen miedzi sprawił, że działalność niektórych małych kopalni o wysokich kosztach produkcji została wstrzymana. Jednak z drugiej strony, w kilku większych kopalniach takich jak Chuquicamata (Chile), czy Tenke Fungumure (Kongo) wydobycie miedzi było wyższe od początkowych założeń, co przyczyniło się do ostatecznego wzrostu produkcji górniczej w 2009 r.

Straty produkcji górniczej w stosunku do produkcji planowanej w latach 1993–2009 (tys. ton)

Źródło: Brook Hunt – A Wood MacKenzie Company, Macquarie Research

Produkcja miedzi rafinowanej w 2008 i 2009 r. w podziale na regiony (w tys. ton)

Region	2008	2009	Zmiana [%]
Afryka	584	675	15.47%
Ameryka	5792	5696	-1.65%
Chiny	3795	4121	8.61%
Azja bez Chin	3946	3936	-0.25%
Europa	3607	3447	-4.44%
Oceania	502	445	-11.18%
Suma Świat	18 225	18 321	0.52%

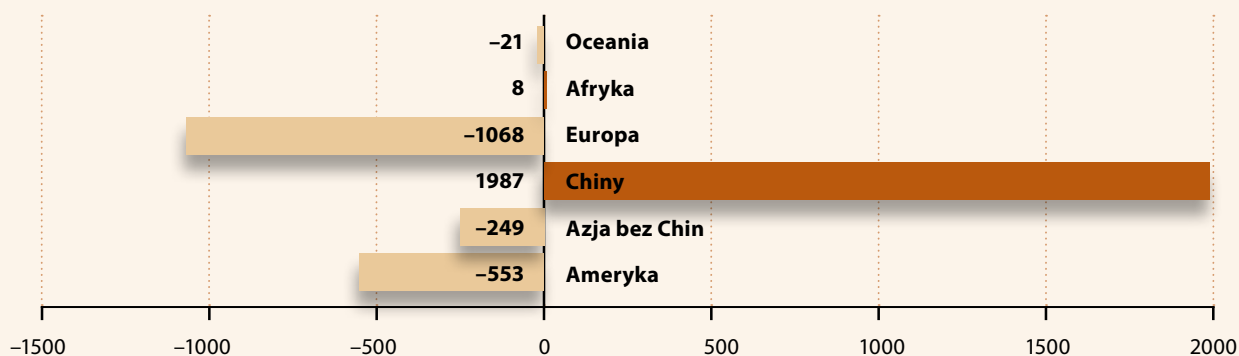
Źródło: International Copper Study Group – kwiecień 2010

Produkcja rafinowana w 2009 r. wyniosła 18 321 tys. ton, co oznacza wzrost w ujęciu rocznym o 0,5%. W dalszym ciągu obserwowana jest tendencja przenoszenia produkcji miedzi rafinowanej do Chin, kosztem innych regionów na świecie. W 2009 r. chińskie huty wyprodukowały o 327 tys. ton więcej czerwonego metalu niż w roku poprzednim. Największy przyrost produkcji, w ujęciu procentowym zanotowano jednak w Afryce (15,47% r/r). Przyspieszenie realizacji projektów w Kongo, przyczyniło się do wzrostu produkcji miedzi rafinowanej w tym kraju aż o 107 tys. ton (169% r/r).

Konsumpcja miedzi

Według analiz organizacji ICSG konsumpcja miedzi rafinowanej w 2009 r. wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 0,52% do 18 157 tys., co daje wzrost w ujęciu ilościowym o 104 tys. ton. Taka sytuacja była możliwa tylko ze względu na olbrzymi wzrost konsumpcji w Chinach. Liczne inwestycje infrastrukturalne oraz rządowe pakiety stymulujące pozwoliły na zwiększenie popytu w Kraju Środka aż o 2 mln ton, co oznacza wzrost o 38% r/r. Szczególnie dużo czerwonego metalu trafiło do sektora budowlanego, motoryzacyjnego, a także energetycznego. Wpływ Chin na światowy rynek miedzi zwiększa się z roku na rok.

Zmiana konsumpcji miedzi rafinowanej w 2009 r. w poszczególnych regionach świata (tys. ton)

Źródło: International Copper Study Group, kwiecień 2010

W 2009 r. kraj ten odpowiadał za blisko 40% światowej konsumpcji, a jeśli Chiny w dalszym ciągu będą się tak dynamicznie rozwijać jak obecnie, znaczenie tego kraju będzie jeszcze rosło. Duży przyrost konsumpcji w Chinach pozwolił na zrównoważenie dynamicznego spadku popytu we wszystkich innych regionach na świecie. W krajach rozwiniętych wyhamowanie gospodarek, po największym od drugiej wojny światowej kryzysie, było bardzo widoczne. Skala obniżenia konsumpcji miedzi w Europie i USA (spadek odpowiednio o 22% i 18% r/r) świadczyła o dużych problemach gospodarczych krajów zachodnich. W pozostałych regionach świata zmiany nie były już jednak tak znaczące. Konsumpcja miedzi rafinowanej w Afryce wzrosła o 8 tys. ton (3% r/r), a w Oceanii spadła o 21 tys. ton (-14% r/r).

Zapasy miedzi

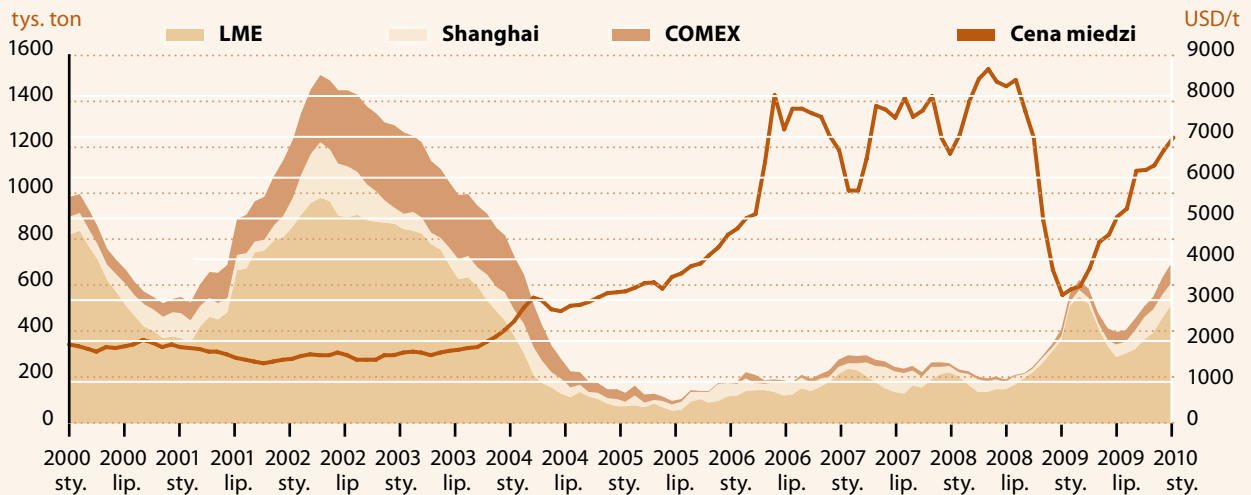
Dynamiczny wzrost importu miedzi do Chin w pierwszej połowie roku, w znacznym stopniu przyczynił się do spadku zapasów na trzech giełdach światowych. Po trwającej kilka miesięcy tendencji spadkowej, w czerwcu w magazynach giełdowych znajdowało się zaledwie 376 tys. ton miedzi. Jednak już po zakończeniu wakacji sytuacja na rynku się odwróciła. Zapasy miedzi systematycznie rosły w dalszej części roku, aby na koniec grudnia osiągnąć poziom 688 tys. ton. Pomimo faktu, że była to najwyższa wartość w 2009 r., daleko było do poziomów obserwowanych w roku 2002. Na koniec roku najwięcej zapasów znajdowało się w magazynach LME – 73% wszystkich zapasów, 14% na giełdzie w Szanghaju, a 13% na amerykańskiej giełdzie COMEX.

Fundusze inwestycyjne

Wpływ funduszy inwestycyjnych na rynek towarowy od kilku lat nieustannie rośnie. Towary uznawane są jako aktywa stanowiące dobrą ochronę przed inflacją, a także przed spadkiem wartości dolara amerykańskiego. Z tego powodu zarządzający portfelami inwestycyjnymi coraz chętniej kierują strumień pieniędzy w stronę metali i innych surowców.

Od początku roku widoczny był dynamiczny napływ środków do funduszy inwestujących na rynku miedzi. W znacznym stopniu wpłynęło to na wzrost cen tego metalu, pomimo obserwowanego w drugiej połowie roku zwiększenia ilości zapasów na giełdach światowych. Zaangażowanie funduszy powinno nadal pozostać istotnym czynnikiem wpływającym na ceny miedzi w przyszłości. Załamanie cen miedzi w IV kwartale 2008 r. pokazało, że sentyment inwestorów jest bardzo zmienny i mogą oni bardzo szybko wycofać swoje środki z funduszy, jeśli sytuacja na rynku się pogorszy.

Zapasy giełdowe miedzi w latach 2000–2009

Źródło: CRU International

Dzienne ceny srebra w 2009 r. – fixing LBMA

Źródło: Opracowanie własne

Rynek srebra

Średnioroczna cena srebra w 2009 r. na Londyńskim Rynku Kruszców ukształtowała się na poziomie 14,67 USD/troz i była niewiele niższa niż w roku poprzednim (14,99 USD/troz). Od początku roku srebro poruszało się w kanale wzrostowym. Maksymalna wartość kursu w notowaniach ciągłych wyniosła 19,43 USD/troz, podczas gdy minimalnie srebro wyceniane było na rynku na 10,31 USD/troz.

Wzrost ceny srebra spowodowany był spadkiem wartości amerykańskiego dolara oraz zwiększonym zainteresowaniem funduszy inwestycyjnych. Podobnie jak w przypadku innych metali, inwestycja w srebro traktowana była przez inwestorów jako dobra alternatywa dla inwestycji w akcje, czy obligacje. Pod koniec roku wzrost ceny srebra wyhamował i notowania metalu utrzymywały się w przedziale 16–19 USD/troz.

W pierwszej połowie 2009 r. wskaźnik Gold/Silver Ratio, porównujący ceny srebra i złota, utrzymywał się na dość wysokim poziomie. Wartość srebra była stosunkowo niska ze względu na kryzys gospodarczy i zmniejszony popyt na biały kruszec ze strony sektora przemysłowego. Złoto było przez inwestorów

traktowane jako aktywo bezpieczniejsze i tym samym bardziej wartościowe. Jednak w ciągu roku srebro stopniowo zyskiwało do złota, a wskaźnik Gold/Silver Ratio powrócił w okolice poziomu 60 – średniej wartości wskaźnika w ostatnich 10 latach.

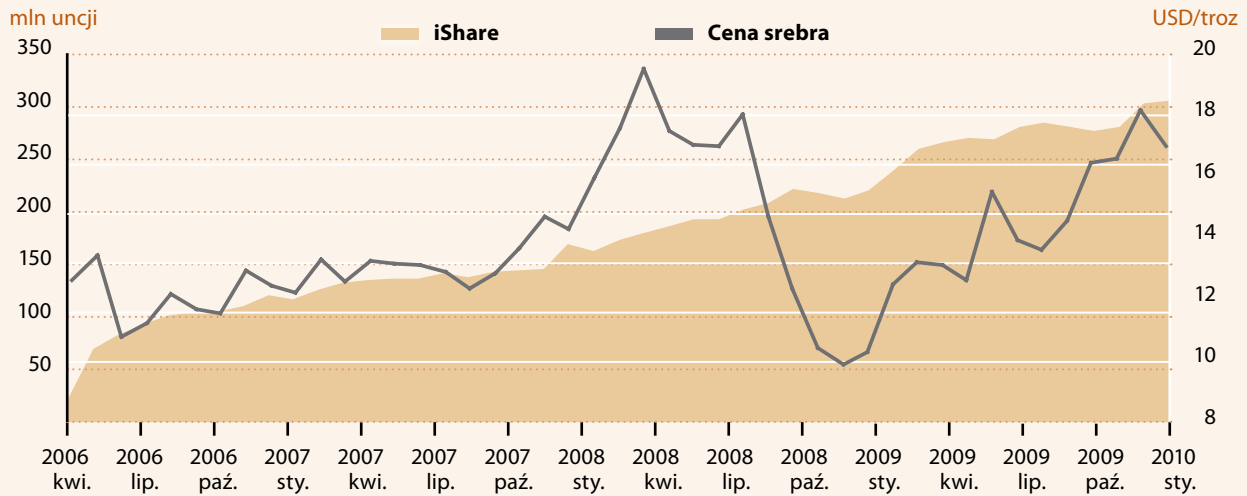
W kwietniu 2006 r. uruchomiony został fundusz iShares Silver Trust typu ETF. Fundusz ten pozwala na korzystanie z rosnących cen kruszcu, bez konieczności fizycznego posiadania metalu. Dzięki temu zwiększa się dostępność tego rynku dla szerokiej grupy inwestorów. Fundusz iShares, wprowadzony przez bank Barclays, osiągnął bardzo duży sukces, gromadząc w ciągu pierwszych 5 miesięcy swojego działania ponad 100 mln uncji srebra. Pod koniec 2009 r. aktywa funduszu wyniosły już ponad 300 mln uncji. Po sukcesie funduszu iShares również inne instytucje finansowe wprowadziły na rynek podobne produkty. O znaczeniu funduszy ETF dla rynku srebra niech świadczy fakt, że roczna produkcja górnicza srebra w 2009 r. wyniosła 681 mln troz. Inwestycje w fundusze ETF mają charakter długoterminowy, o czym może świadczyć fakt, że pomimo utrzymującej się niskiej ceny srebra na przełomie lat 2008 i 2009, aktywa funduszy systematycznie rosły.

Wskaźnik gold/silver ratio w 2009 r.

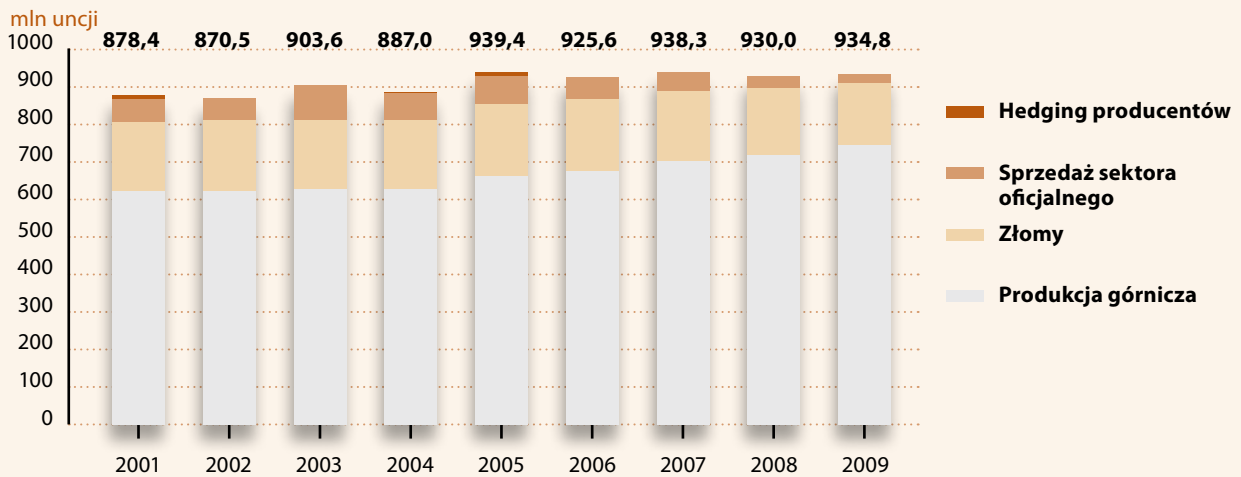
Źródło: Opracowanie własne

Aktywa największego funduszu ETF (iShares) na rynku w okresie 2006–2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie CRU International

Podaż srebra w latach 2001–2009 (mln uncji)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie CRU International

Podaż srebra

W 2009 r. całkowita podaż srebra nie zmieniła się znacząco w stosunku do poprzedniego roku i ukształtowała się na poziomie 935 mln uncji. Produkcja górnicza uległa zwiększeniu w stosunku do roku 2008 o 3,6%. Wzrost obserwowany był w wielu regionach świata, jednak w największym stopniu w Ameryce Południowej. Kopalnie w Argentynie oraz Peru, a także jedna z największych i najmłodszych kopalni na świecie, San Cristobal w Boliwii powiększyły moce produkcyjne. W tym samym czasie spadła podaż srebra z pozostałych dwóch źródeł (złomów i sprzedaży sektora publicznego). Mniejsza ilość odzyskanego srebra była szczególnie widoczna w sektorze fotograficznym (spadek o 10,7%). Stało się to

głównie za sprawą, postępującego w ostatnich latach, zmniejszenia popytu na klasyczne aparaty fotograficzne, gdzie srebro wykorzystywane jest do produkcji taśm filmowych. Mniejsze zużycie srebra w tym sektorze przekłada się w dalszej kolejności na stopniowe zmniejszanie wielkości jego odzysku. Do spadku podaży srebra przyczynił się także sektor oficjalny, sprzedając w ubiegłym roku najniższą ilość metalu w tej dekadzie wynoszącą 22,5 mln uncji. W niewielkim stopniu zredukowała swoje zapasy srebra Rosja, podczas gdy Chiny i Indie kolejny rok wstrzymały się ze sprzedażą. Rosnące ceny srebra w ubiegłym roku nie skłoniły producentów do zwiększenia swoich pozycji zabezpieczających.

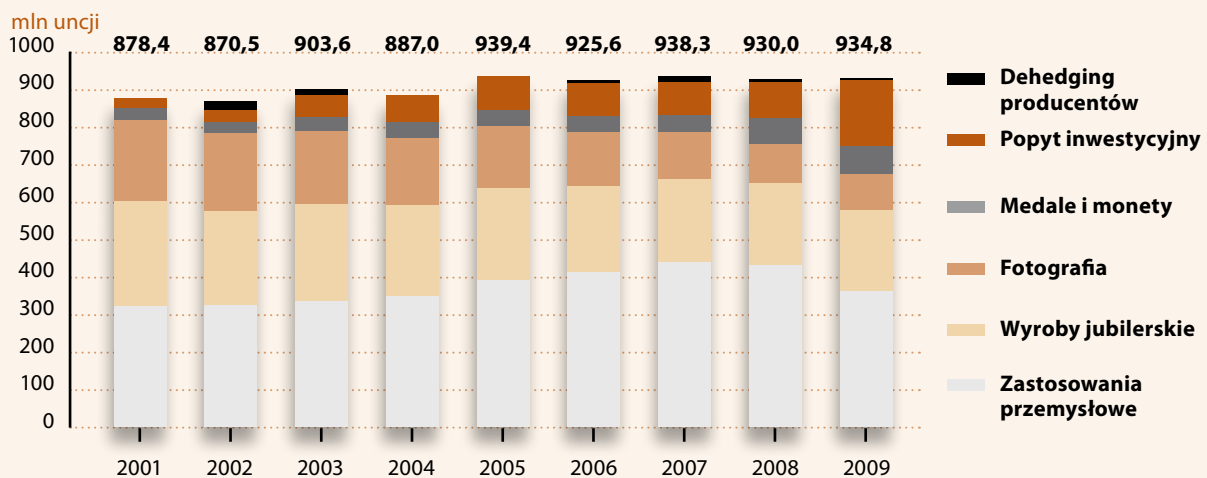
Konsumpcja srebra

W 2009 r. popyt na srebro ze strony gospodarczej w dalszym ciągu się obniżył i wyniósł 752 mln uncji. Zapotrzebowanie na metal spadło przede wszystkim w sektorze przemysłowym. Obserwowany ostatnio kryzys finansowy, spowodował spadek popytu na urządzenia elektroniczne i elektryczne, w których zawarte są między innymi elementy ze srebra. Sektor fotograficzny w 2009 r. zredukował ilość zamówień na biały metal o 14% w stosunku do poprzedniego okresu. Rosnące zainteresowanie cyfrową rejestracją zdjęć, stopniowo wypiera z rynku klasyczne aparaty fotograficzne. Jeden z największych producentów aparatów Fuji Film, został zmuszony do zamknięcia w czerwcu ubiegłego roku jednej ze swoich fabryk produkujących filmy do aparatów fotograficznych. W podobny sposób zachowują się inni producenci, jak Kodak czy Agfa redukując produkcję lub przesuując ją w stronę urządzeń cyfrowych. W 2009 r. minimalnie wzrosło wykorzystanie srebra w wyrobach jubilerskich (o 0,5%), zatrzymując tym samym obserwowaną w ostatnich latach tendencję spadkową. Jedynym źródłem popytu przemysłowego, który zanotował wyraźny wzrost w ubiegłym roku była numizmatyka. Produkcja monet

i medali wzrosła w 2009 r. o 12,5% w stosunku do roku poprzedniego. W okresie zawirowań finansowych zazwyczaj rośnie popyt na dobra kolekcjonerskie, a w ubiegłym roku był on najwyższy w tej dekadzie. Na dużą uwagę zasługuje rosnące zainteresowanie srebrem ze strony inwestorów finansowych. Popyt inwestycyjny w 2009 r. podwoił się w stosunku do poprzedniego roku i stanowił już prawie 19% całkowitego popytu na metal. Najistotniejszym czynnikiem wzrostu popytu inwestycyjnego był systematyczny napływ środków do funduszy typu ETF.

O skali zainteresowania inwestorów niech świadczy fakt, że największy fundusz ETF, iShares zgromadził w 2009 r. blisko 86 mln uncji srebra. Ze względu na rosnące w 2009 r. ceny srebra niektórzy producenci zdecydowali się zamknąć swoje pozycje zabezpieczające, co spowodowało, że na rynku pojawił się dodatkowy popyt na srebro w wysokości 8 mln uncji.

Popyt na srebro w latach 2001–2009 (mln uncji)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie CRU International

Rynek walutowy

Rok 2009 był dla polskiej gospodarki z pewnością lepszy niż oczekiwano. Produkt Krajowy Brutto w Polsce zanotował przyrost wielkości o 1,7%, co było ewenementem nie tylko w skali regionu, ale w całej Europie. Tym samym Polska zdołała z powodzeniem przejść przez okres największego od osiemdziesięciu lat kryzysu finansowego na świecie. Motorem napędowym wzrostu gospodarczego była konsumpcja wewnętrzna oraz relatywnie dobra sytuacja na rynku pracy. Negatywnie zadziałało ograniczenie popytu zewnętrznego oraz istotne ograniczenie wielkości inwestycji w związku ze spadkiem inwestycji zagranicznych oraz ograniczeniem akcji kredytowej.

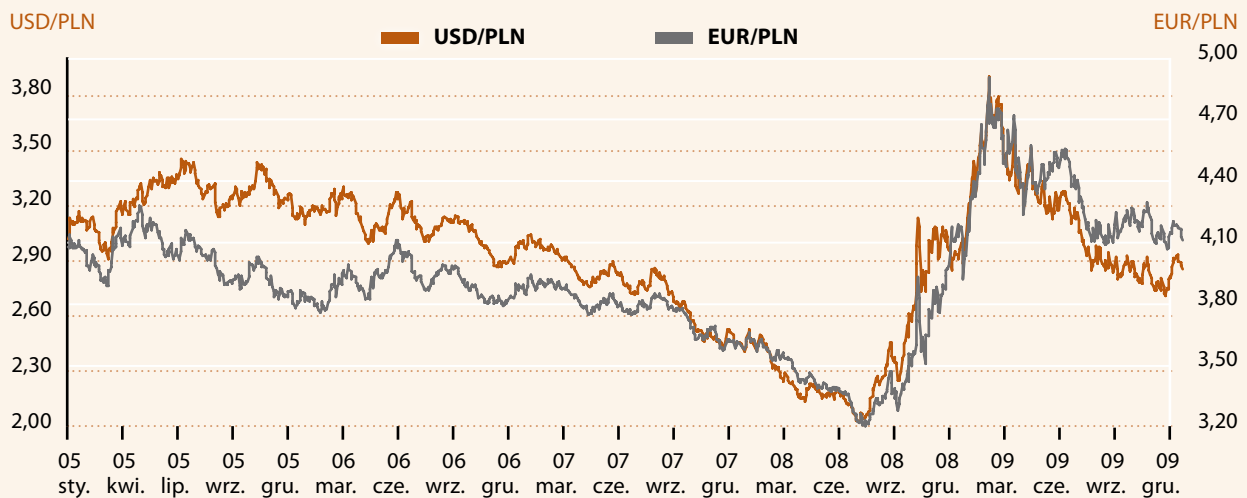
Największym zaskoczeniem dla inwestorów była w ubiegłym roku skala deprecjacji złotego na początku 2009 r. Wzrost awersji do ryzyka w skali globalnej spowodował gwałtowne pogorszenie nastawienia wobec regionu. Znacząca część inwestorów zagranicznych ocenia ryzyko inwestycji w odniesieniu do koszyków regionalnych. Spowodowało to, że negatywne sygnały płynące z części krajów naszego regionu przełożyły się

Dynamika deprecjacji krajowej waluty względem dolara amerykańskiego nie była nigdy wcześniej tak gwałtowna. Trend deprecjacyjny zapoczątkowany w drugiej połowie 2008 r. kontynuowany był do lutego 2009 r., kiedy za dolara płacono blisko 4 złote, a za euro niewiele poniżej 5 złotych.

Zakres fluktuacji złotego względem dolara w 2009 r. wyznaczony był szerokim przedziałem od USD/PLN 2,6960 do USD/PLN 3,9143. W omawianym okresie (według notowań NBP) średnioroczny kurs USD/PLN wyniósł 3,1181, a kurs EUR/PLN 4,3282. W obu przypadkach są to poziomy znacząco wyższe w porównaniu z 2008 r. (odpowiednio o 29,6% i 23,2%).

W ubiegłym roku minimalny kurs złotego wobec dolara zanotowano w drugiej połowie listopada na poziomie USD/PLN 2,6960, a wartość maksymalną w połowie lutego – USD/PLN 3,9143. W omawianym okresie euro było najtańsze na początku stycznia (kosztowało 3,8834 PLN), a wartość maksymalną osiągnęło w połowie lutego na poziomie EUR/PLN 4,9300.

Notowania kursu USD/PLN oraz kursu EUR/PLN w latach 2005–2009 [fixing NBP]

Źródło: Opracowanie własne

na wycofanie zaangażowania z całego obszaru. Duża płynność krajowego rynku ułatwiła inwestorom zagranicznym wycofanie kapitału również z Polski. Dodatkowo, duża liczba polskich eksporterów, dla których osłabienie waluty powinno przynieść korzyści, zaangażowała się w takie struktury opcyjne, które ostatecznie spowodowały zachwianie ich płynności finansowej. Potencjalne problemy w systemie bankowym oraz problemy przedsiębiorstw spotęgowały działania spekulacyjne na osłabienie złotego.

Baza zasobowa¹

Bazą surowcową dla podstawowego ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A., jest największe w Europie i jedno z największych na świecie złoża rud miedzi, leżące pomiędzy Lubinem, Sieroszowicami i Głogowem. Dla jego eksploatacji zostały utworzone obszary górnicze o łącznej powierzchni ok. 468 km².

Aktualnie eksploatowane złoża rud miedzi występują na głębokości od 600 do 1380 metrów.

Wśród licznych pierwiastków towarzyszących – występujących w złożu rud miedzi – są takie, których obecność w wydobytej rudzie wpływa na zwiększenie wyniku finansowego Spółki (np. srebro, nikiel, złoto). Szczególnie istotne znaczenie ekonomiczne dla Spółki ma stosunkowo duża zawartość srebra w wydobywanej rudzie miedzi (47 gram w tonie urobku w 2009 r.). Ze

względu na niewielkie miąższości stref zmineralizowanych metalami szlachetnymi, brak ciągłości mineralizacji oraz jej dużą nieregularność, udokumentowane koncentracje nie mają charakteru złożowego, spełniającego ekonomiczne warunki do samodzielnej eksploatacji górniczej. Należy jednak zaznaczyć, że znaczna część metali szlachetnych, zawarta w złożu rud miedzi, trafia do koncentratu i jest odzyskiwana w procesach hutniczych przy przerobie szlamów anodowych.

Wielkość udokumentowanych zasobów rudy miedzi w obszarach koncesyjnych KGHM Polska Miedź S.A. stawia Polskę na 7 miejscu na świecie, jeżeli chodzi o zasoby miedzi oraz na 3 miejscu w przypadku zasobów srebra (według U.S. Geological Survey – 2010 r.).

¹ Baza zasobowa – stan według operatów ewidencyjnych za rok 2009 wykonanych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20.06.2005 r.

Tab. 1. Stan zasobów bilansowych rud miedzi i metali (Cu, Ag) w obszarach koncesyjnych KGHM Polska Miedź S. A. (według stanu na 31.12.2009 r.)

Złoża zagospodarowane	Zasoby rudy [mln Mg]	Cu [%]	Ag [g/Mg]	Ilość Cu [mln Mg]	Ilość Ag [Mg]
„Lubin-Małomice”	344	1,27	57	4,36	19 661
„Polkowice”	95	2,31	46	2,19	4 342
„Sieroszowice”	281	2,86	62	8,02	17 270
„Radwanice Wschód”	6	2,01	28	0,13	182
„Rudna”	452	1,79	43	8,09	19 471
„Głogów Głęboki Przemysłowy”	292	2,40	79	7,01	22 963
KGHM Polska Miedź S. A.	1 470	2,03	57	29,79	83 887

Obszary obecnie eksploatowane

KGHM Polska Miedź S.A. posiada koncesje na wydobycie rud miedzi z następujących złóż:

- „Lubin-Małomice”;
- „Polkowice”;
- „Sierszowice”;
- „Rudna”;
- „Radwanice-Wschód”;
- „Głogów Głęboki Przemysłowy”.

Będące w dyspozycji Spółki koncesje upoważniają do prowadzenia wydobycia rud miedzi do 2013 r. w obszarach górniczych: „Lubin”, „Małomice”, „Polkowice”, „Sierszowice” i „Rudna”. Do 2015 r. w obszarze górniczym „Radwanice Wschód”, do 2046 r. w obszarze górniczym „Rudna II” oraz do 2054 r. ze złoża „Głogów Głęboki Przemysłowy”.

Koncesje górnicze, których ważność upływa w 2013 r., zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa, będą mogły być przez Spółkę przedłużone do terminu zakończenia eksploatacji górniczej (wyczerpania zasobów).

W zagospodarowanych przez KGHM Polska Miedź S.A. obszarach złożowych, zasoby bilansowe i przemysłowe rudy miedzi oszacowane są w ilościach przedstawionych w tabelach 1 i 2, natomiast niezagospodarowane w tabeli 3.

Obszary rezerwowe

Występujące w sąsiedztwie eksploatowanych obecnie przez KGHM Polska Miedź S.A. złóż, są udokumentowane obszary złożowe „Gaworzyce” i „Radwanice Zachód”, zawierające bilansowe zasoby rud miedzi. Traktowane są obecnie jako obszary rezerwowe, które w przyszłości mogą być przedmiotem górniczego zagospodarowania.

Po upadzie złoża, w kierunku północno-zachodnim od eksploatowanych obecnie złóż i przygotowywanego do zagospodarowania złoża „Głogów Głęboki Przemysłowy”, na głębokości do 1500 m występują obszary o stwierdzonej podwyższonej mineralizacji miedziowej, „Głogów”, „Bytom Odrzański” i „Retków”, które – z uwagi na brak aktualnych kryteriów bilansowości dla złóż rud miedzi poniżej 1250 m – nie posiadają udokumentowanych zasobów bilansowych rud miedzi.

Z uwagi na wysokie ceny miedzi i srebra na rynku światowym, w celu uszczegółowienia informacji o złożach rud miedzi, KGHM Polska Miedź S.A. w latach 2007-2008 złożył wnioski o udzielenie koncesji na rozpoznanie złoża rud miedzi w obszarach dokumentacyjnych „Gaworzyce” i „Radwanice”, na poszukiwanie złoża rud miedzi w obszarze „Nowiny” oraz poszukiwanie i rozpoznawanie złoża w obszarze synkliny grodzieckiej.

W 2008 r., KGHM Polska Miedź S.A. otrzymał koncesję na rozpoznawanie złoża rud miedzi „Gaworzyce”, a w 2009 r. na rozpoznawanie złoża rud miedzi „Radwanice” i oraz w obszarze synkliny grodzieckiej.

Tab. 2. Stan zasobów przemysłowych rud miedzi i metali (Cu, Ag) w obszarach koncesyjnych KGHM Polska Miedź S.A. (według stanu na 31.12.2009 r.)

Złóża zagospodarowane	Zasoby rudy [mln Mg]	Cu [%]	Ag [g/Mg]	Ilość Cu [mln Mg]	Ilość Ag [Mg]
„Lubin-Małomice”	274	1,26	57	3,47	15 647
„Polkowice”	51	2,42	46	1,23	2 346
„Sierszowice”	268	2,88	62	7,71	16 515
„Radwanice Wschód”	6	2,01	28	0,13	182
„Rudna”	326	1,84	45	6,01	14 809
„Głogów Głęboki Przemysłowy”	267	2,40	78	6,42	20 801
KGHM Polska Miedź S. A.	1 194	2,09	59	24,98	70 300

Tab. 3. Zasoby bilansowe rud miedzi i metali (Cu, Ag) w obszarach rezerwowych do głębokości 1250 m

Złóża niezagospodarowane	Zasoby rudy [mln Mg]	Cu [%]	Ag [g/Mg]	Ilość Cu [mln Mg]	Ilość Ag [Mg]
„Bytom Odrzański”	2,25	4,16	24	0,1	54
„Retków”	137,3	1,57	80	2,2	11 031
„Gaworzyce”	54,4	2,36	35	1,3	1 926
„Radwanice Zachód”	18,6	2,50	43	0,5	795

Wyniki produkcyjne

Głównymi celami wyznaczonymi przez Zarząd w zakresie produkcji w roku 2009 były:

- optymalne wykorzystanie posiadanej bazy zasobowej i zdolności produkcyjnych Spółki
- oraz optymalizacja zawartości miedzi w urobku i koncentracie.

Przyjęte zadania wymagały realizacji następujących przedsięwzięć:

- doskonalenia systemu wybierania złoża poprzez:
  - ◆ odpowiedni dobór wielkości filarów technologicznych oraz geometrii pól eksploatacyjnych pozwalających na ograniczenie zagrożenia tąpnięciami;
  - ◆ stosowanie w złożu grubym tzw. podsadzki częściowej;
  - ◆ zwiększanie zakresu eksploatacji selektywnej (większa ilość pozostawionego na dole kopalni nie okruszcowanego kamienia) oraz dobór wysokości maszyn oponowych do miąższości złoża;
- zwiększenia zakresu robot chodnikowych celem przygotowania w kopalniach nowych pól eksploatacyjnych oraz poprawy stopnia rozpoznania złoża;
- dostosowania zdolności produkcyjnych poszczególnych rejonów zakładu wzbogacania do ilości i jakości dostarczanego urobku;
- poprawy wskaźników wzbogacania poprzez sukcesywną wymianę maszyn flotacyjnych;
- utrzymania produkcji koncentratów w ilości i jakości niezbędnej do optymalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych części ogniowych hut;
- przygotowania i przeprowadzenia modernizacji kompleksu pieca zawieszinowego w HM „Głogów”;
- przeprowadzenie remontu głównej linii Contirod w HM „Cedynia” w Orsku;
- uruchomienia zadania inwestycyjnego budowy czwartego pieca Doerschla w HM „Głogów”.

Produkcja górnicza

Wydobycie urobku w wadze suchej w 2009 r. było wyższe o 0,3 mln t, niż w 2008 r. Wzrost wydobywania w 2009 r. osiągnięty został przede wszystkim dzięki zwiększeniu dobrego wydobywania urobku.

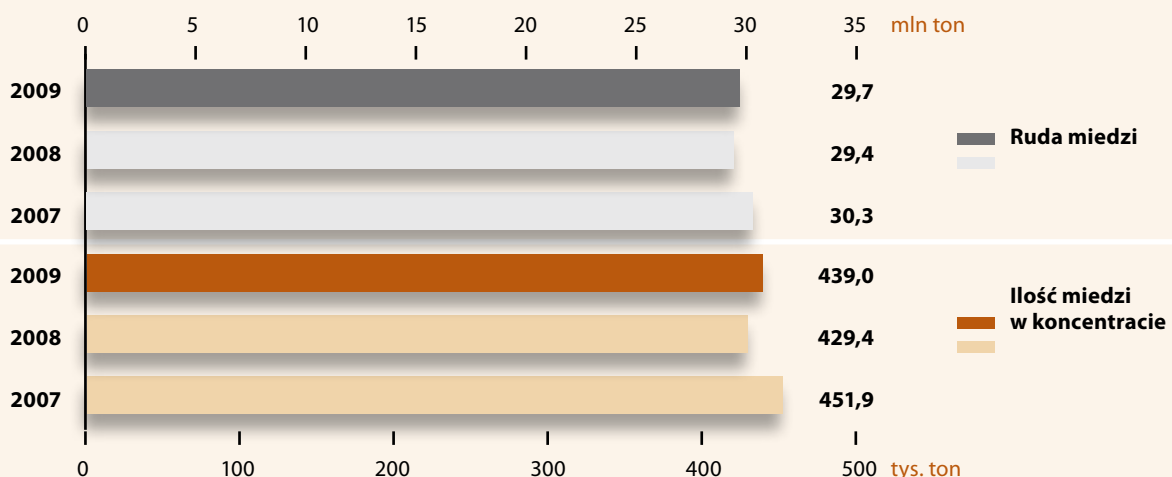
Średnia zawartość miedzi w wydobytym urobku wyniosła 1,68% i była wyższa od zrealizowanej w 2008 r. (1,64%) głównie w związku z poprawą czystości wybierania złoża oraz realizacją eksploatacji w rejonach o wyższym okruszczeniu rudy miedzi.

Zwiększenie ilości wydobywanego urobku i poprawa jego jakości spowodowało wzrost ilości miedzi w wydobywanym urobku o 17,9 tys. t, tj. o 4%.

Wzrost zawartości miedzi w wydobywanym urobku wpłynął bezpośrednio na ilość miedzi w wyprodukowanym koncentracie, która była o 2% wyższa w odniesieniu do 2008 r.

Produkcja górnicza w latach 2007–2009

Produkcja hutnicza

W porównaniu do roku poprzedniego produkcja miedzi elektrolitycznej zmniejszyła się w 2009 r. o 24,3 tys. t, tj. 5%, głównie w związku z trzymiesięcznym remontem kompleksu pieca zawieszinowego w HM „Głogów”.

Produkcja pozostałych produktów hutniczych (srebro, walcówka, drut OFE oraz wlewki) jest pochodną skali produkcji miedzi elektrolitycznej, rodzaju stosowanych surowców oraz zapotrzebowania na rynku.

Niższy poziom produkcji walcówki (o 14%) oraz wlewków (o 26%) jest skutkiem zmniejszonego popytu wynikającego z kryzysu gospodarczego, natomiast obniżenie o 10% wolumenu produkcji złota wynika z mniejszej, niż w roku poprzednim, zawartości tego metalu w zakupionych materiałach miedzionośnych.

Przetwórstwo miedzi

Podstawowym produktem KGHM Polska Miedź S.A. są katody miedziane, z których ponad 40% stanowi surowiec do dalszego przerobu w oddziałach KGHM:

- Huta Miedzi „Cedynia” produkuje: walcówkę, drut z miedzi beztlenowej, drut z miedzi beztlenowej zawierający srebro;
- Huta Miedzi „Legnica” produkuje wlewki okrągłe.

Zmniejszenie zapotrzebowania rynku na walcówkę było przyczyną zmniejszenia produkcji tego wyrobu o 14% w stosunku do roku poprzedniego.

Główne zamierzenia w zakresie produkcji

Głównymi celami wyznaczonymi przez Zarząd w zakresie produkcji na rok 2010, podobnie jak w roku poprzednim, są: optymalne wykorzystanie posiadanej bazy zasobowej i zdolności produkcyjnych Spółki oraz optymalizacja zawartości miedzi w urobku i koncentracie.

W związku z powyższym kluczowymi zadaniami w 2010 będą:

- kontynuowanie przygotowawczych robót chodnikowych realizowanych w kierunku obszaru Głogów Głęboki Przemysłowy;
- zastosowanie nowej technologii wykonywania robót chodnikowych przygotowawczych za pomocą kombajnów chodnikowych;
- ograniczenie zubożenia oraz przenoszenie wydobywania z oddziałów o niskiej zawartości miedzi do oddziałów o wyższej zawartości miedzi;
- kontynuacja wymiany maszyn flotacyjnych;
- optymalizacja procesów wzbogacania w kierunku zmniejszenia skutków spadków parametrów ilościowo – jakościowych nadawy;
- kontynuacja prac nad zadaniem inwestycyjnym budowy czwartego pieca Doerschla w HM „Głogów”;
- przeprowadzenie inwestycji odtworzeniowej Fabryki Kwasu Siarkowego w HM „Głogów”;
- modernizacja oczyszczalni elektrolitu w HM „Legnica” i HM „Głogów”;
- budowa magazynku koncentratu w HM „Głogów”.

Produkcja hutnicza w latach 2007–2009

	J.m.	2007	2008	2009
Miedź elektrolityczna	tys. t	533,0	526,8	502,5
Walcówka (Contirod)	tys. t	250,9	206,2	177,5
Drut z miedzi beztlenowej (UPCAST)	tys. t	10,9	11,8	13,8
Wlewki okrągłe	tys. t	19,0	20,2	14,9
Srebro metaliczne	t	1 215	1 193	1 203
Złoto metaliczne	kg	883	902	814

Wyniki finansowe

Zysk z działalności gospodarczej w 2009 r. wyniósł 3 067 mln zł i był niższy o 14% w relacji do poprzedniego roku. Na poziom wyniku wpłynęły (mln zł):

- zysk ze sprzedaży 3 197;
- koszty finansowe netto -32.

Wynik ze sprzedaży

W relacji do 2008 r. wynik ze sprzedaży uległ zmniejszeniu o 195 mln zł, na co wpłynęły przede wszystkim:

- osłabienie kursu złotego z 2,41 do 3,12 USD/PLN +2 912 mln zł;
- niższe o 23% średnie ceny wyrobów z miedzi -2 526 mln zł;
- zmniejszenie o 27,4 tys. t wolumenu sprzedaży wyrobów z miedzi -453 mln zł;
- niższa dodatnia korekta przychodów z tytułu zabezpieczenia notowań miedzi i srebra -144 mln zł.

Pozostała działalność operacyjna

Spółka w 2009 r. poniosła stratę z pozostałej działalności operacyjnej w wysokości -99 mln zł, na którą złożyły się w głównej mierze (mln zł):

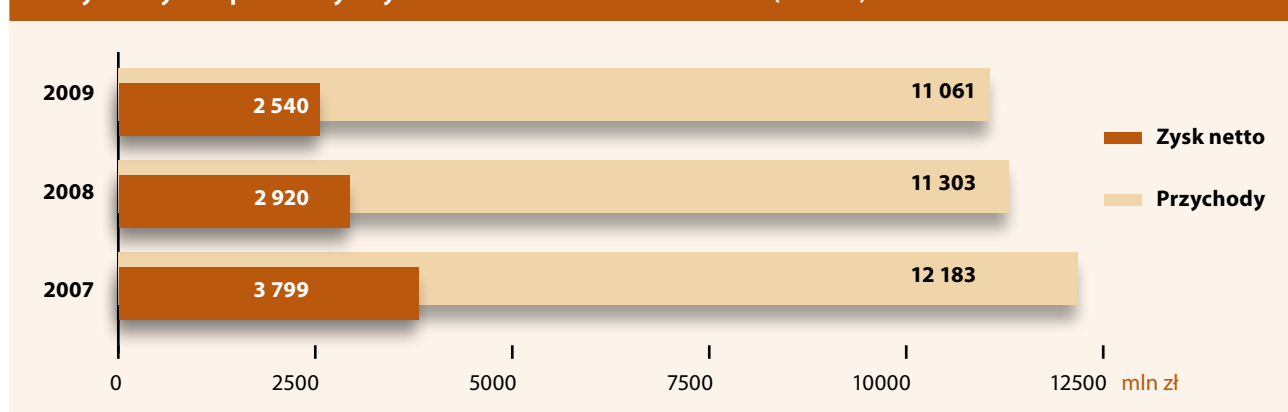
- przychody z dywidend 455;
- strata z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych -539;
- przychody z odsetek od instrumentów finansowych 80;
- straty z tytułu różnic kursowych -62;
- odpisy z tytułu utraty wartości akcji w jednostce zależnej -50;
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzenie rezerw 35.

Na koszty finansowe netto w kwocie -32 mln zł, wpłynęła przede wszystkim zmiana wysokości rezerw (efekt zwijania dyskonta) w kwocie -30 mln zł.

Podstawowe elementy rachunku zysków i strat (mln zł)

	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	11 303	11 061
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	7 911	7 864
Zysk netto ze sprzedaży	3 392	3 197
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	204	-99
Zysk z działalności operacyjnej (EBIT)	3 596	3 098
Koszty finansowe - netto	-43	-32
Zysk przed opodatkowaniem	3 554	3 067
Zysk netto	2 920	2 540
EBITDA (EBIT + amortyzacja)	4 078	3 646

Przychody ze sprzedaży i zysk netto w latach 2007-2009 (mln zł)

Ryzyko rynkowe

W 2009 r. strategie zabezpieczające cenę miedzi stanowiły około 34% (w 2008 r. 35%) zrealizowanej przez Spółkę sprzedaży tego metalu. Dla sprzedaży srebra wskaźnik ten ukształtował się na poziomie około 25% (w 2008 r. 32%). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły około 34% (w 2008 r. 11%) całkowitych przychodów ze sprzedaży zrealizowanych przez Spółkę.

W 2009 r. wpływ wszystkich transakcji w instrumentach pochodnych na rachunek wyników ukształtował się na poziomie -105 450 tys. zł (w 2008 r. 367 990 tys. zł), z czego:

- przychody ze sprzedaży skorygowano kwotą 433 187 tys. zł (w 2008 roku 579 991 tys. zł), kwota przeniesiona z innych skumulowanych całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym jako korekta przekwalifikowania;
- kwotą -192 783 tys. zł (w 2008 roku -99 575 tys. zł) obciążono pozostałe koszty operacyjne - strata z realizacji instrumentów pochodnych;
- kwotą -345 854 tys. zł (w 2008 roku -112 426 tys. zł) obciążono pozostałe koszty operacyjne - strata z tytułu wyceny instrumentów pochodnych.

Korekta pozostałych kosztów operacyjnych z tytułu wyceny transakcji pochodnych wynika głównie ze zmiany wartości czasowej opcji, które rozliczą się w przyszłym okresie. Ze względu na obowiązujące przepisy rachunkowości zabezpieczeń, zmiana wartości czasowej opcji nie może być odniesiona na inne skumulowane całkowite dochody.

W 2009 r. Spółka wdrożyła strategie zabezpieczające cenę miedzi o łącznym wolumenie 264 tys. ton i horyzoncie czasowym przypadającym na II połowę 2009 r., 2010 r. oraz I połowę 2011 r. Spółka korzystała z instrumentów opcyjnych (opcje azjatyckie) w tym opcji sprzedaży, strategii korytarz, seagull i put producencki. Dodatkowo Spółka dokonała restrukturyzacji, wdrożonych w analizowanym okresie, strategii opcyjnych seagull na rok 2010 o łącznym wolumenie 58,5 tys. ton poprzez odkupienie sprzedanych opcji sprzedaży. W tym okresie Spółka nie zawarła transakcji dostosowawczych.

W przypadku rynku srebra, w analizowanym okresie zostały zaimplementowane strategie zabezpieczające cenę tego metalu o łącznym wolumenie 7,2 mln troz i horyzoncie czasowym przypadającym na 2010 r. Spółka korzystała z opcji sprzedaży (opcje azjatyckie). W 2009 r. na rynku srebra również nie wdrożono transakcji dostosowawczych.

W przypadku terminowego rynku walutowego w 2009 r. Spółka wdrożyła strategie zabezpieczające poziom kursu USD/PLN dla 1 410 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na II połowę 2009 r. oraz cały 2010 r. Spółka korzystała z instrumentów opcyjnych (opcje europejskie) w tym opcji sprzedaży, strategii korytarz oraz strategii put producencki. Ponadto Spółka dokonała restrukturyzacji, wdrożonych w poprzednich okresach oraz analizowanym okresie, strategii opcyjnych na rok 2009 i 2010 o łącznym nominalnie 630 mln USD poprzez sprzedanie kupionych opcji sprzedaży i sprzedanie strategii korytarz. Operacje te znalazły odniesienie w innych skumulowanych całkowitych dochodach w kwocie 147 912 tys. zł, która skoryguje in plus przychody ze sprzedaży w 2010 r. W analizowanym okresie na rynku walutowym nie wdrożono transakcji dostosowawczych.

W 2009 r. konsekwentnie budowano pozycję zabezpieczającą przychody Spółki poprzez zawieranie nowych transakcji w instrumentach pochodnych na kolejne okresy. Udało się także zrestrukturizować część wdrożonych wcześniej strategii opcyjnych. Na rynku miedzi odkupienie opcji sprzedaży sprzedanych w ramach struktur seagull, pozwala na pełne wykorzystanie zakupionych w ramach tych struktur opcji sprzedaży w przypadku ewentualnego obniżenia cen metalu w 2010 r. Natomiast restrukturyzacja pozycji na rynku walutowym znajduje odniesienie w przychodach ze sprzedaży w kwocie 147 912 tys. zł w 2010 r.

Spółka pozostaje zabezpieczona dla części planowanej sprzedaży miedzi w I połowie 2010 r. (78 tys. ton), II połowie 2010 r. (58,5 tys. ton) i I połowie 2011 r. (19,5 tys. ton), dla części planowanej sprzedaży srebra w 2010 r. (7,2 mln troz). Dla przychodów ze sprzedaży (rynek walutowy) Spółka posiada pozycję zabezpieczającą na 2010 r. (600 mln USD).

Wykorzystanie struktur opcyjnych pozwala na partycypację w ewentualnych wzrostach cen metali lub osłabieniu kursu USD/PLN.

Sytuacja majątkowa

W porównaniu do stanu z końca 2008 r. wzrost sumy bilansowej wyniósł mniej niż 1% (52 mln zł). Istotne zmiany dotyczyły poszczególnych pozycji bilansowych, w tym przede wszystkim rzeczowych aktywów trwałych i zapasów, których łączna wartość wzrosła o 866 mln zł (12%) oraz środków pieniężnych i pochodnych instrumentów finansowych, które w ciągu roku uległy obniżeniu o 1 215 mln zł (48%).

Wartość rzeczowych aktywów trwałych wzrosła w 2009 r. o 442 mln zł (8%), głównie w efekcie realizacji programu inwestycji. Nakłady inwestycyjne rzeczowe wyniosły 1 070 mln zł, tj. blisko dwukrotnie więcej niż amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych (538 mln zł).

Łączna wartość akcji i udziałów kształtowała się na poziomie 3 075 mln zł, co stanowi 22% sumy bilansowej na koniec 2009 r. W efekcie inwestycji kapitałowej wartość akcji i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wzrosła o 117 mln zł (4%). Największy wpływ na wzrost wartości w tej pozycji bilansowej miało podwyższenie kapitału „Energetyka” sp. z o.o. o 154 mln zł z przeznaczeniem na inwestycje w branży energetycznej (nabycie udziałów w WPEC Legnica).

Istotne miejsce w strukturze aktywów obrotowych zajmowały należności krótkoterminowe w wysokości 1 315 mln zł, z tego:

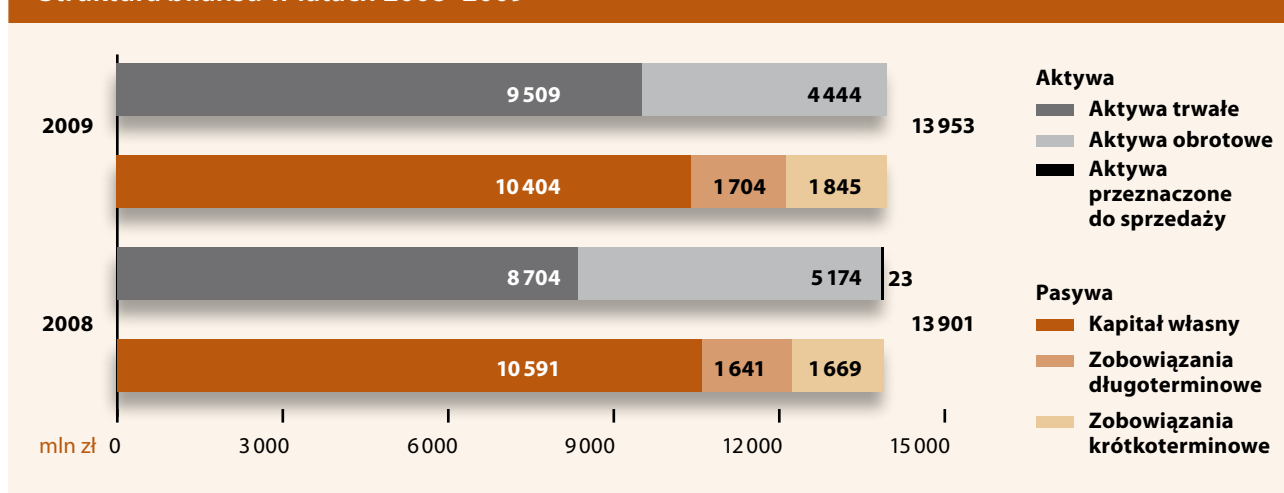
- należności z tytułu dostaw i usług (po pomniejszeniu o wartość odpisów) 1 003 mln zł;
- należności pozostałe 312 mln zł.

W ciągu roku należności handlowe wzrosły o 504 mln zł, tj. dwukrotnie, natomiast ich średni stan uległ obniżeniu o 72 mln zł (10%). Rozbieżność jest skutkiem znacznych wahań należności na przełomie 2008 i 2009 r. W odniesieniu do pozostałych należności nastąpił spadek o 412 mln zł (57%), głównie za sprawą należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych, które na dzień 31 grudnia 2009 r. nie wystąpiły, a na koniec 2008 r. wynosiły 287 mln zł.

Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wyniosła 975 mln zł i w okresie roku zmniejszyła się o 818 mln zł (46%), głównie na skutek wypłaty dywidendy dla akcjonariuszy w kwocie 2 336 mln zł.

Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych wyniosły 321 mln zł (łącznie długo i krótkoterminowe), co oznacza spadek w porównaniu do wartości bilansowej na koniec 2008 r. o 396 mln zł (55%).

Struktura bilansu w latach 2008–2009

Z drugiej strony w wyniku przeszacowania, obniżeniu uległa wartość akcji Zagłębia Lubin S.A. z 100 mln zł w 2008 r. do 50 mln zł na koniec 2009 r.

Aktywa obrotowe wyniosły 4 444 mln zł i ponad dwukrotnie przekraczały wartość zobowiązań krótkoterminowych. W strukturze aktywów obrotowych pozycję o najwyższej wartości stanowiły zapasy, których wartość na koniec 2009 r. kształtowała się na poziomie 1 890 mln zł. Wzrost zapasów o 443 mln zł (31%) dotyczył głównie półfabrykatów, w tym koncentratu miedzi i wynikał z remontu pieca zawieszinowego w HM „Głogów” II oraz zakupów koncentratu na rynku.

Źródła pokrycia majątku

W 2009 r. kapitał własny stanowił podstawowe źródło finansowania aktywów, przewyższając o 9% wartość aktywów trwałych. Udział kapitału własnego w sumie bilansowej wyniósł 75% i był nieznacznie niższy niż na koniec 2008 r. (76%).

Spadek kapitału własnego wyniósł w ciągu roku 187 mln zł, na co złożyło się:

- skumulowane całkowite dochody (-392 mln zł), głównie korekta z tytułu przeklasyfikowania instrumentów zabezpieczających (przeniesienie do rachunku zysków i strat);
- wynik finansowy za 2009 r. pomniejszony o dywidendę za 2008 r. (204 mln zł).

Łączny stan zobowiązań długo- i krótkoterminowych wyniósł 3 549 mln zł, tj. 240 mln zł powyżej wartości na koniec 2008 r. Tym samym wzrósł ich udział w strukturze finansowania aktywów, o czym świadczy relacja zobowiązań do kapitału własnego – wzrost z 31% do 34%.

Pozycję o najwyższej wartości stanowiły zobowiązania (krótko- i długookresowe) z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w łącznej kwocie 1 394 mln zł, z tego:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 428 mln zł (wzrost o 13% w ciągu roku);
- zobowiązania z tytułu zakupu i budowy środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w kwocie 181 mln zł (spadek o 45% w ciągu roku);
- pozostałe zobowiązania w wysokości 785 mln zł, w tym: podatki i ubezpieczenia społeczne 176 mln zł, rozliczenia międzyokresowe kosztów 304 mln zł, dotyczące przede wszystkim nagrody rocznej. Zobowiązania w tym zakresie nie uległy istotnym zmianom w ciągu roku.

Istotną wartość reprezentują zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w łącznej kwocie 1 192 mln zł, w tym:

- ekwiwalent węglowy 753 mln zł;
- nagrody jubileuszowe 233 mln zł;
- odprawy emerytalno-rentowe 181 mln zł.

Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych wyniosły łącznie 335 mln zł i w ciągu roku wzrosły blisko pięciokrotnie.

Główną pozycję rezerw na pozostałe zobowiązania (533 mln zł – łącznie długo- i krótkoterminowe) stanowiła zaktualizowana rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych (511 mln zł).

Z uwagi na pozytywne przepływy pieniężne w 2009 r. Spółka nie korzystała z finansowania w formie kredytów bankowych.

Wskaźniki finansowe

Wskaźniki płynności stanowią relację aktywów obrotowych lub ich bardziej płynnej części do zobowiązań krótkoterminowych. Na spadek wskaźników płynności decydujący wpływ miało zmniejszenie stanu środków pieniężnych.

Spadek wyniku finansowego skutkowało pogorszeniem wartości wskaźnika stopy zwrotu z aktywów (ROA) oraz wskaźnika stopy zwrotu z kapitału własnego (ROE).

Wzrost stopy zadłużenia był wynikiem zwiększenia zobowiązań głównie w zakresie pochodnych instrumentów finansowych oraz zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przy równoczesnym spadku kapitału własnego. Zmniejszenie kapitałów własnych miało decydujący wpływ na zmniejszenie wartości wskaźnika struktury finansowania.

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące działalność gospodarczą Spółki

	2008	2009
Płynność bieżąca	3,1	2,4
Płynność szybka	2,2	1,4
ROA – stopa zwrotu z aktywów (%)	21,0	18,2
ROE – stopa zwrotu z kapitału własnego (%)	27,6	24,4
Stopa zadłużenia (%)	23,8	25,4
Trwałość struktury finansowania (%)	88,0	86,8

Koszty podstawowej działalności operacyjnej

Decydujący wpływ na poziom kosztów operacyjnych mają koszty produkcji miedzi elektrolitycznej, których udział w kosztach Spółki wynosił ponad 90%.

Sprężony jednostkowy koszt produkcji miedzi (przed pomniejszeniem o wartość srebra i złota) w 2009 r. w relacji do roku 2008 uległ zwiększeniu o 510 zł/t, tj. o 4%, głównie w związku z:

- wzrostem kosztów według rodzaju, w tym:
  - ◆ kosztów energii (315 zł/t) i wartości obcych materiałów wsadowych (242 zł/t) w związku z wyższymi cenami zakupu;
  - ◆ kosztów pracy z wyłączeniem rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze (+190 zł/t);
  - ◆ amortyzacji (+113 zł/t);
- niższą o 24,3 tys. t, tj. o 5% produkcją miedzi elektrolitycznej (+367 zł/t);
- przekazaniem na zapas 37,1 tys. t miedzi w koncentracie (-649 zł/t).

Korzystna wycena wartości szlamów anodowych w związku ze wzrostem cen złota i srebra spowodowała spadek całkowitego jednostkowego kosztu produkcji miedzi elektrolitycznej o 566 zł/t, tj. o 5%.

Sprężony całkowity koszt produkcji miedzi z wsadu własnego wzrósł o 271 zł/t, tj. o 2%, na co złożył się przede wszystkim wzrost kosztów rodzajowych opisany powyżej oraz obniżenie produkcji miedzi z koncentratów własnych o 5%.

Strukturę kosztów według rodzaju przedstawiono w tabeli.

W 2009 r. koszty ogółem według rodzaju uległy zwiększeniu o 435 mln zł, tj. o 6%, głównie z tytułu (dane w mln zł):

■ wyższej wartości obcych materiałów wsadowych	244;
■ kosztów energii technologicznej	175;
■ kosztów pracy	134;
■ amortyzacji	66;

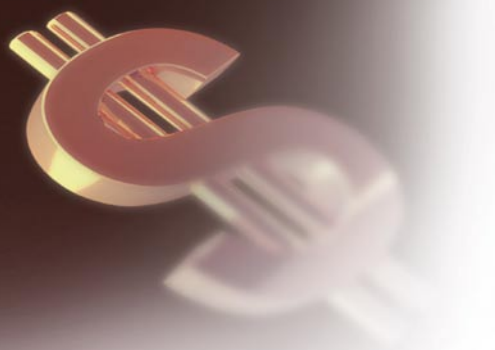
przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów materiałów i paliw o 76 mln zł, niższym odpisie na aktualizację zapasów o 61 mln zł oraz niższym podatku z tytułu składowania odpadów o 50 mln zł.

Jednostkowe koszty wytworzenia miedzi elektrolitycznej

	J.m.	2007	2008	2009
Sprężony całkowity koszt	zł/t	12 744	13 434	13 944
produkcji miedzi	USD/t	4 603	5 583	4 472
w tym: ze wsadów własnych	zł/t	11 127	12 882	13 153
Całkowity koszt	zł/t	11 160	11 736	11 170
produkcji miedzi	USD/t	4 031	4 878	3 582
w tym: ze wsadów własnych	zł/t	9 313	10 797	9 750
Produkcja miedzi elektrolitycznej	tys. t	533,0	526,8	502,5
w tym: ze wsadów własnych	tys. t	440,7	421,7	398,6

Struktura kosztów według rodzaju (%)

	2007	2008	2009
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	6	6	7
Zużycie materiałów i energii	45	44	46
w tym wartość wsadów obcych	23	21	23
Usługi obce	12	13	12
Koszty świadczeń pracowniczych	32	31	31
Podatki i opłaty	4	4	3
Inne	1	1	0

Realizacja przewidywanych wyników finansowych

W raporcie bieżącym z dnia 23 lutego 2009 r. Spółka opublikowała założenia Budżetu na 2009 r. zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą w tym samym dniu. Budżet zakładał osiągnięcie w 2009 r. przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wysokości 7 048 mln zł oraz zysku netto w kwocie 488 mln zł.

Wraz z poprawą warunków makroekonomicznych w ciągu roku Spółka dokonywała aktualizacji prognozy. Ostateczna projekcja wyników finansowych opublikowana została w raporcie bieżącym z dnia 12 listopada 2009 r.

Podstawowe założenia, prognozowane wyniki i ich realizację przedstawiono w tabeli.

Wyższy od planowanego wynik finansowy jest przede wszystkim skutkiem korzystniejszych od zakładanych notowań miedzi przy niższym od zakładanego poziomie odpisów z tytułu wyceny bilansowej aktywów na koniec roku.

Realizacja projekcji wyników finansowych Spółki na 2009 rok

	J.m.	Budżet 2009 23.02.2009	Aktualiz. projekcji 14.05.2009	Korekta Budżetu 24.08.2009	Korekta projekcji 12.11.2009	Wykonanie 2009	Realiz. Projekcji %
Przychody ze sprzedaży	mln zł	7 048	9 065	9 662	10 829	11 061	102,1
Zysk netto	mln zł	488	1 906	1 950	2 249	2 540	112,9
Średnioroczne notowania miedzi	USD/t	3 200	3 800	4 500	5 045	5 164	102,4
Średnioroczne notowania miedzi	zł/t	9 280	12 350	13 950	15 791	15 781	99,9
Średnioroczne notowania srebra	USD/troz	10,00	12,60	13,00	14,53	14,67	101,0
Kurs walutowy USD/PLN	USD/PLN	2,90	3,25	3,10	3,13	3,12	99,7
Produkcja miedzi elektrolitycznej	tys. t	512,0	496,0	500,9	500,9	502,5	100,3
Produkcja srebra	t	1 125	1 159	1 203	1 203	1 203	100,0
Koszt jednostkowy produkcji miedzi elektrolitycznej	zł/t	10 466	10 659	11 160	11 254	11 170	99,3
Nakłady na zakup i budowę środków trwałych	mln zł	1 235	1 235	1 235	1 235	1 070	86,6
Inwestycje kapitałowe*	mln zł	939	939	369	369	220	59,6

* W tym zakup/sprzedaż akcji i udziałów, podwyższenia i obniżenia kapitału oraz pożyczki i dopłaty właścicielskie

Prognozy dotyczące sytuacji finansowej w 2010 roku

W dniu 1 lutego 2010 r. Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. zatwierdziła Budżet na 2010 r. Podstawę opracowania Budżetu stanowiły wstępne wyniki 2009 r. oraz założenia szczegółowych planów operacyjnych. Przyjęty Budżet zakłada osiągnięcie w 2010 r. przychodów ze sprzedaży w wysokości 11 736 mln zł oraz zysku netto w kwocie 2 898 mln zł.

Szczegółowy zakres podstawowych założeń Budżetu na rok 2010 przedstawia tabela.

Zmiana poziomu planowanego całkowitego kosztu produkcji miedzi w 2010 r. jest przede wszystkim skutkiem: wzrostu kosztów pracy, wyższej amortyzacji, wykorzystania półfabrykatów własnych z zapasu przy niekorzystnej wycenie szlamów anodowych.

Założony w Budżecie program inwestycyjny nakierowany jest na realizację następujących celów:

- odtworzenie zużytego majątku oraz utrzymanie w długim okresie produkcji z zasobów krajowych (infrastruktura techniczna nowych rejonów wydobywczych);

Założenia Budżetu Spółki na 2010 rok

	J.m.	2009	Budżet 2010
Przychody ze sprzedaży	mln zł	11 061	11 736
Zysk netto	mln zł	2 540	2 898
Średnioroczne notowania miedzi	USD/t	5 164	6 700
Średnioroczne notowania miedzi	zł/t	15 781	18 090
Średnioroczne notowania srebra	USD/troz	14,67	17,00
Kurs walutowy USD/PLN	USD/PLN	3,12	2,70
Produkcja miedzi elektrolitycznej	tys. t	502,5	512,0
w tym ze wsadów obcych	tys. t	103,8	84,0
Produkcja srebra	t	1 203	1 100
Całkowity jednostkowy koszt produkcji miedzi elektrolitycznej	zł/t	11 170	12 548
Nakłady na zakup i budowę środków trwałych	mln zł	1 070	1 633
Inwestycje kapitałowe*	mln zł	220	1 635

* W tym zakup/sprzedaż akcji i udziałów, podwyższenia i obniżenia kapitału oraz pożyczki i dopłaty właścicielskie

Przewidywany wzrost produkcji miedzi elektrolitycznej w 2010 r. wynika przede wszystkim ze zwiększenia produkcji z koncentratów własnych (zużycie zapasów koncentratu utworzonego w trakcie postępu remontowego HM „Głogów” w 2009 r.) oraz na skutek inicjatyw podjętych w ramach realizacji Projektu „Efektywność”.

Projekt „Efektywność”, którego realizację Spółka rozpoczęła w lutym 2009 r. ma na celu obniżkę jednostkowych kosztów produkcji miedzi i obejmuje swoim zasięgiem wszystkie obszary działalności Spółki. Zdiagnozowany potencjał poprawy efektywności/redukcji kosztów Spółka szacuje na poziomie ponad 600 mln zł średniorocznie po zrealizowaniu pełnego programu.

- poprawę efektywności poprzez realizację projektów powodujących obniżkę kosztów w podstawowym ciągu produkcyjnym;
- dodatkowe przychody związane z poprawą efektywności procesu produkcyjnego.

Głównymi elementami planowanych inwestycji kapitałowych są następujące projekty wynikające ze strategii Spółki:

- zakup zagranicznego podmiotu górniczego;
- nabycie certyfikatów inwestycyjnych Funduszy Zamkniętych, zarządzanych przez KGHM Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.;
- inwestycje w ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Realizując powyższe założenia Spółka w dniu 4 maja 2010 r. podpisała z Abacus Mining & Exploration Corporation z siedzibą w Vancouver Umowę Inwestycyjną w sprawie wspólnej realizacji projektu górniczego miedzi i złota Afton – Ajax, położonego w Prowincji Kolumbia Brytyjska, w Kanadzie.

Podpisana Umowa Inwestycyjna przewiduje:

- Zakup przez KGHM Polska Miedź S.A. 51% udziałów w tworzonej wspólnie z Abacus spółce joint venture, poprzez wniesienie wkładu gotówkowego w wysokości 37 mln USD (o równowartości 110,7 mln zł, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z 4 maja 2010 roku). Abacus wniesie do spółki joint venture wszelkie posiadane prawa do złoża Afton – Ajax. Środki pieniężne zostaną przeznaczone na wykonanie Bankowego Studium Wykonalności oraz na dalsze prace eksploracyjne.
- Nabycie przez KGHM Polska Miedź S.A. prawa opcji na zakup dalszych 29% udziałów w spółce joint venture, za kwotę nie większą niż 35 mln USD (o równowartości 104,7 mln zł, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z 4 maja 2010 roku). Skorzystanie z prawa opcji możliwe będzie po opublikowaniu Bankowego Studium Wykonalności.

Inwestycje i rozwój

Sprawozdanie z poniesionych nakładów na realizację inwestycji rzeczowych w Oddziałach KGHM Polska Miedź S.A. za 2009 rok

Wydatki inwestycyjne w Spółce w 2009 r. przekroczyły 1 mld zł.

Działalność inwestycyjna ukierunkowana była przede wszystkim na realizację zadań rozwojowych oraz o charakterze odtworzeniowym.

Ważniejsze zadania i obiekty realizowane w 2009 r.:

- Budowa szybu SW-4 – kontynuowano realizację zadania w zakresie mrożenia i głębinienia szybu – zgłębiono 567,5 mb. Ponadto realizowano infrastrukturę powierzchniową oraz kontynuowano kapitalne wyrobiska chodnikowe – wykonano 1.168,5 mb. Poniesiono nakłady w kwocie 145 mln zł na planowane 148 mln zł.
- Głogów Głęboki Przemysłowy – kontynuowano realizację wyrobisk chodnikowych kapitalnych dla udostępnienia

Struktura nakładów inwestycyjnych według Oddziałów (mln zł)

	2007	2008	2009
Górnictwo	666	880	833,5
Hutnictwo	129	243	219
Pozostała działalność	33	17	17
Ogółem	828	1 140	1 070

Inwestycje rozwojowe (mln zł)

	2007	2008	2009
Inwestycje rozwojowe:	383	492	513
w górnictwie	310	422	430
w hutnictwie	54	62	78
w pozostałych Oddziałach	19	7,5	5

Wykonanie postanowień Umowy Inwestycyjnej wymaga zgody akcjonariuszy Abacus. W związku z powyższym Strony uzgodniły, że zawarcie ostatecznej umowy joint venture nastąpi najpóźniej do 30 września 2010 r.

Utrzymująca się na rynkach finansowych wysoka zmienność cen miedzi i kursu USD/PLN powoduje, że prognozy wyników finansowych KGHM Polska Miedź S.A. charakteryzują się wysoką niepewnością. Na podstawie analizy aktualnej sytuacji makroekonomicznej, KGHM Polska Miedź S.A. nie przewiduje obecnie istotnego odchylenia od założonych na rok 2010 prognoz wyniku finansowego.

obszaru górniczego Głogów Głęboki Przemysłowy. W okresie sprawozdawczym wykonano 5.874 mb wyrobisk (nastająco od roku 2005 wykonano 32 tys. mb wyrobisk chodnikowych na planowane 129 907 mb, co stanowi 25%). Kontynuowano zabudowę infrastruktury technicznej w zakresie: dołowej sieci energetycznej, systemu odwadniania, systemu transportu poziomego oraz klimatyzacji. W ramach prac przygotowawczych do głębinienia szybu GG-1 zakończono wiercenie otworów badawczych, opracowywano dokumentację geologiczną oraz realizowano pozostałe prace projektowe. Łącznie poniesiono nakłady w kwocie 56,7 mln zł – planowano 60,7 mln zł.

W 2009 r. na wiązce wyrobisk kapitalnych udostępniających złożę Głogów Głęboki Przemysłowy miało miejsce zdarzenie zakwalifikowane wstępnie jako wyrzut gazów i skał. Roboty na tym kierunku zostały wstrzymane do czasu wyjaśnienia przyczyn zaistnienia zjawiska oraz opracowania zasad bezpiecznego prowadzenia robót. Powyższe spowodowało konieczność dokonania zmiany kolejności wykonywanych robót w przyjętym harmonogramie.

- Inwestycje związane z rozbudową infrastruktury oddziałów wydobywczych w kopalniach – w minionym okresie na realizację zabudowy przesyłników taśmowych, zbiorników retencyjnych, budowę dołowych rozdzielni elektrycznych i linii kablowych oraz budowę i wyposażenie komór maszyn ciężkich poniesiono nakłady w kwocie 106 mln zł na planowane w 2009 r. 114 mln zł.
- Obiekty elektroenergetyczne i teletechniczne – w tej grupie inwestycji realizowano rozdzielnie elektryczne i linie kablowe, modernizowano stacje transformatorowe oraz przeprowadzano modernizacje układów zasilania i instalacji elektrycznych. Poniesione nakłady wyniosły 30 mln zł na planowane 33 mln zł.
- Urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne – w okresie sprawozdawczym na sfinansowanie realizowanych urządzeń

dostawcy wymienników ciepła. W trakcie postępowania przetargowego prowadzony jest wybór wykonawcy robót budowlano-montażowych na zabudowę wymienników, dostawę aparatu kontaktowego oraz wężła rozruchowego;

- ◆ w fabryce kwasu siarkowego Huty Miedzi „Głogów” II zakończono prace związane z rozbudową elektrofiltrów mokrych oraz wymianą wymienników ciepła E202, E203, E205, E206 i E207;
- ◆ na Wydziale Pieca Elektrycznego i Konwertorów w HMG zakończono zadanie zmiany konstrukcji ściany i układów chłodzenia pieca elektrycznego;
- ◆ w HM „Legnica” zrealizowano system sterowania i kontroli procesu elektorafinacji miedzi, wymianę podgrzewaczy elektrolitu i przeciągarek linowych na wydziale elektorafinacji oraz drobne inwestycje odtworzeniowe.

Łącznie na wymianę i modernizację maszyn i agregatów hutniczych poniesione nakłady wyniosły 84,4 mln zł na planowane 95 mln zł.

- Realizowano obiekty związane z poprawą i utrzymaniem bezpiecznej eksploatacji składowiska Żelazny Most i eli-

Inwestycje odtworzeniowe (mln zł)

	2007	2008	2009
Inwestycje odtworzeniowe	445	648	557
w górnictwie, w tym:	356	458	404
maszyny górnicze	190	222	194
w hutnictwie	75	181	141
w pozostałych Oddziałach	14	9	12

wentylacyjnych (tamy wentylacyjne, wentylatory kopalniane) i klimatyzacyjnych (rurociągi klimatyzacyjne) w oddziałach górniczych Spółki wydatkowano 27,4 mln zł – planowane 28 mln zł.

- Inwestycje transportu taśmowego i rurociągów – na realizację sieci rurociągów odwadniających oraz przesyłników taśmowych w oddziałach górniczych Spółki wydatkowano środki w zaplanowanej kwocie 19 mln zł.
- W ramach inwestycji odtworzeniowych w hutach:
  - ◆ zakończono montaż mechaniczny suszarni koncentratu w HMG-II – suszarnię przekazano do eksploatacji w sierpniu 2009 r.;
  - ◆ podpisano umowę z firmą Chemadex S.A. z Katowic na realizację dokumentacji projektowej odtworzenia fabryki kwasu siarkowego HMG-I oraz dokonano wyboru

minacji jego oddziaływania na środowisko. Poniesiono nakłady w zaplanowanej wysokości – 63 mln zł.

- W zakresie modernizacji i wymiany parku maszynowego w kopalniach zrealizowano planowane zakupy w 100%. W 2009 roku zakupiono 198 maszyn górniczych na kwotę 195 mln zł.
- Zrealizowano zgodnie z harmonogramem projekt Modernizacji pirometalurgii w Hucie Miedzi „Głogów” II. Zmodernizowany piec zawieszinowy przekazano do eksploatacji w sierpniu 2009 r. Zakończono prace regulacyjne i testowe instalacji. Ze względu na brak pozytywnych wyników w zakresie wielkości nadawy na piec Dyrektor O/Huta Miedzi „Głogów” powołał zespół, którego zadaniem jest określenie:
  - ◆ wpływu zawartości węgla organicznego w koncentratkach na wielkość nadawy koncentratów;

- ◆ warunków dla minimalizacji powstawania w procesie zawiesinowym tlenków: SO₃ i NO_x;
- ◆ optymalizacji składu mieszanki celem uzyskania maksymalnych przetopów.
- W ramach realizacji zabudowy IV pieca Doerschla wykonywano dokumentację projektową, prowadzono postępowanie przetargowe na wykonanie robót budowlano-montażowych oraz dokonano wyboru dostawcy napędu dla pieca.
- W ramach Programu Modernizacji Pirometalurgii – przygotowanie programu w HMG I w okresie sprawozdawczym:
  - ◆ firma OUTOTEC – Finlandia opracowała aktualizację projektu bazowego;
  - ◆ firma BIPROMET S.A. wykonywała aktualizację programu przestrzennego zagospodarowania terenu i aktualizację analizy oddziaływania na środowisko dla zadania „Modernizacja Pirometalurgii KGHM Polska Miedź S.A. – Piec Zawiesinowy w Hucie Miedzi Głogów I”;
  - ◆ firma AS BUD Brenno realizowała budowę nowego budynku administracyjno-socjalnego w Hucie Miedzi „Głogów I”.
- Budowa Bloków Gazowo-Parowych w EC Głogów i EC Polkowice – przejęto odpłatnie od Spółki „Energetyka” sp. z o.o. nakłady poniesione na opracowanie analizy techniczno-ekonomicznej doboru bloków gazowo-parowych w źródłach spółki. Dokonano wyboru doradcy technicznego na opracowanie dokumentacji technicznej i przygotowanie postępowań przetargowych. W m-cu listopadzie i grudniu odbywały się negocjacje warunków umowy na dostawę gazu ziemnego z PGNiG S.A. oraz składanie ofert w przetargu na dostawę turbozespołów gazowych – rozstrzygnięcie przetargu nastąpiło w pierwszym kwartale 2010 r. natomiast podpisanie umowy z PGNiG odbędzie się w lipcu 2010 r. Podpisanie umowy na dostawę gazu jest warunkiem koniecznym do podpisania umów na dostawę urządzeń. W minionym okresie podjęto również działania w zakresie pozyskania dofinansowania projektu ze środków unijnych.

Główne kierunki działalności inwestycyjnej w latach 2010–2014

Główne kierunki działalności inwestycyjnej w latach 2010–2014 obejmują następujące kluczowe działania:

1. Rozwój i wzrost efektywności działalności podstawowej:
  - zwiększenie bazy zasobów, w tym utrzymanie poziomu produkcji miedzi z zasobów krajowych poprzez:
    - ◆ odtworzenie majątku produkcyjnego oddziałów;
    - ◆ uzbrojenie techniczne nowych rejonów wydobywczych;
    - ◆ budowę szybu SW-4;
    - ◆ realizację projektu Głogów Głęboki Przemysłowy, która umożliwi utrzymanie poziomu produkcji miedzi w długim okresie czasu;
    - ◆ rozpoznanie możliwości eksploatacji złoża Radwanice-Gaworzyce.
  - poprawa efektywności, w tym ograniczenie kosztów działalności podstawowej oraz modernizacja aktywów produkcyjnych poprzez:
    - ◆ wymianę maszyn flotacyjnych;
    - ◆ modernizację pirometalurgii;
    - ◆ budowę bloków parowo-gazowych;
    - ◆ przyspieszoną wymianę maszyn górniczych;
    - ◆ inne inwestycje związane z obniżką kosztów będące na etapie analiz.
2. Dywersyfikacja działalności i wspieranie rozwoju KGHM – zwiększenie produkcji soli towarzyszącej rudom miedzi, ołowiu surowego i rafinowanego oraz produkcji miedzi ze złomów.

Inwestycje kapitałowe KGHM

KGHM Polska Miedź S.A. posiadała na dzień 31.12.2009 r. bezpośrednio udziały i akcje 20 podmiotów. Sześć z nich tworzy własne grupy kapitałowe, są to: KGHM Ecoren S.A., PHP „MERCUS” sp. z o.o., DIALOG S.A., POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o., KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR, „Energetyka” sp. z o.o.

Wartość inwestycji kapitałowych KGHM Polska Miedź S.A. w 2009 r. polegających na objęciu udziałów i akcji w spółkach Grupy Kapitałowej wyniosła 170 mln zł. Zostały one sfinansowane ze środków własnych Spółki. Jednostka Dominująca dokonała inwestycji kapitałowych w ramach Grupy Kapitałowej, poprzez objęcie udziałów i akcji w podwyższonych kapitałach zakładowych niżej wymienionych spółek Grupy Kapitałowej:

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.

W 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. dwukrotnie obejmowała udziały w podwyższonym kapitale zakładowym POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.

W lutym 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. objęła nowo ustanowione udziały spółki i pokryła je według wartości nominalnej wkładem niepieniężnym w postaci prawa wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowych o łącznej wartości 150 tys. zł. Inwestycja miała na celu uregulowanie statusu prawnego nieruchomości.

W listopadzie 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. objęła nowo ustanowione udziały spółki, które zostaną pokryte według wartości nominalnej wkładem pieniężnym w łącznej wysokości 10 mln zł. Opłacenie udziałów ustalono w dwóch ratach. Pierwsza rata w wysokości 8 mln zł została wniesiona w listopadzie 2009 r. Termin wniesienia drugiej raty ustalono na 10 maja 2010 r. Środki otrzymane z tytułu podwyższenia kapitału zakładowego spółka przeznaczyła na częściowe sfinansowanie zakupu lokomotyw elektrycznych.

Kapitał zakładowy POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. po podwyższeniach wynosi 150,5 mln zł. Udział procentowy KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale spółki nie zmienił się.

„MCZ” S.A.

W 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. dwukrotnie obejmowała akcje w podwyższonym kapitale zakładowym „MCZ” S.A. – w czerwcu na kwotę 900 tys. zł i w listopadzie na kwotę 600 tys. zł. W obu przypadkach Spółka obejmowała akcje nowej emisji i pokrywała je według wartości nominalnej wkładem pieniężnym. Środki otrzymane z tytułu podwyższenia kapitału zakładowego spółka przeznaczyła na zakup sprzętu medycznego. Kapitał zakładowy „MCZ” S.A. po podwyższeniach wynosi 54 mln zł. Udział procentowy KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale spółki nie zmienił się.

CBJ sp. z o.o.

W grudniu 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. objęła udziały w podwyższonym kapitale zakładowym CBJ sp. z o.o. i pokryła je według wartości nominalnej wkładem pieniężnym o łącznej wartości 2 mln zł. Środki otrzymane z tytułu podwyższenia kapitału zakładowego spółka przeznaczyła na realizację inwestycji związanych z automatyzacją procesów poboru próbek do analiz. Kapitał zakładowy CBJ sp. z o.o. po podwyższeniu wynosi 5 mln zł. Udział procentowy KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale nie zmienił się.

„Energetyka” sp. z o.o.

W grudniu 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. objęła udziały w podwyższonym kapitale zakładowym „Energetyka” sp. z o.o. i pokryła je według wartości nominalnej wkładem pieniężnym o łącznej wartości 153,5 mln zł. Środki otrzymane z tytułu podwyższenia kapitału zakładowego spółka przeznaczyła na częściowe sfinansowanie zakupu 85% akcji spółki WPEC Legnica S.A. Kapitał zakładowy „Energetyka” sp. z o.o. po podwyższeniu wynosi 402 mln zł. Udział procentowy KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale spółki nie zmienił się.

KGHM TFI S.A.

Opis inwestycji kapitałowej został zawarty w rozdziale „Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.” w części „Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej”.

Inne inwestycje kapitałowe

KGHM Polska Miedź S.A. kontynuowała w 2009 r. inwestycję w AIG Emerging Europe Infrastructure Fund. Wartość inwestycji w Fundusz na dzień 31 grudnia 2009 r. wyceniana według wartości godziwej wynosi 8 mln zł. W 2009 r. Spółka zapłaciła opłatę za zarządzanie w wysokości 99 tys. zł.

Zbycie akcji

W styczniu 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. zbyła wszystkie posiadane akcje Polskiego Towarzystwa Reasekuracji Spółka Akcyjna o łącznej wartości nominalnej 12,5 mln zł, stanowiące 11,88% w kapitale zakładowym spółki. Cena zbycia akcji wyniosła 20 mln zł. Cena nabycia wyżej wymienionych aktywów wynosiła 12,5 mln zł.

Zamierzenia Spółki w zakresie inwestycji kapitałowych nakierowane są głównie na:

- inwestowanie w ramach głównego obszaru strategicznego – górnictwa;
- inwestowanie w ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.;
- nabycie certyfikatów inwestycyjnych Funduszy Zamkniętych zarządzanych przez KGHM Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dywidendy

W 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała dywidendy od niżej wymienionych podmiotów:

- Polkomtel S.A. 418 mln zł, w tym zaliczka za 2009 r. w kwocie 113 mln zł;
- KGHM Ecoren S.A. 22 mln;
- KGHM Metraco S.A. 10 mln;
- KGHM Polish Copper Ltd. 5 mln.

Prace badawcze i rozwojowe

Prowadzona w KGHM Polska Miedź S.A. działalność badawcza i rozwojowa jest ściśle związana ze strategią firmy i ukierunkowana jest na trzy podstawowe obszary:

- rozwój i wzrost działalności podstawowej;
- dywersyfikację działalności;
- wspieranie rozwoju KGHM.

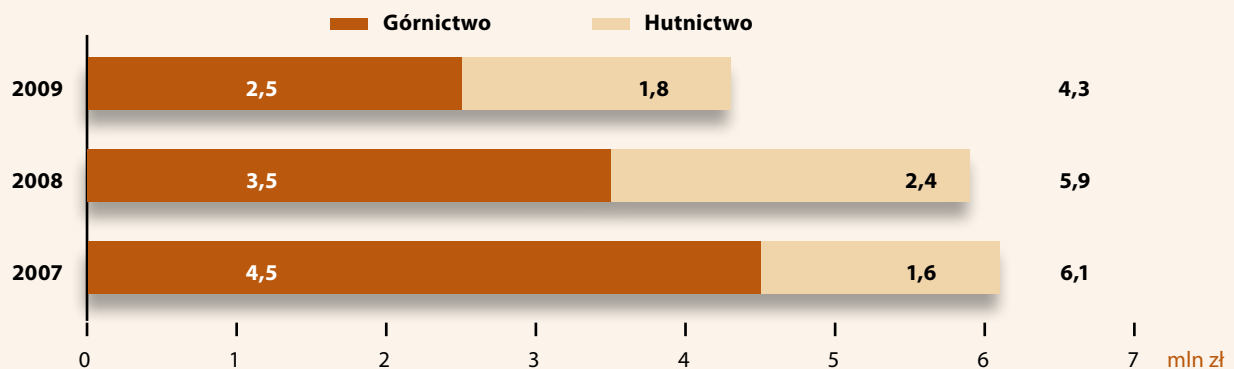
KGHM Polska Miedź S.A. podjęła nowe formy współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi i naukowymi. Spółka uczestniczyła w inicjacji kilku istotnych dla przedsiębiorstwa projektów badawczo-rozwojowych finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, w ramach przedsięwzięcia IniTech, w których KGHM Polska Miedź S.A. deklaruje rolę końcowego użytkownika wypracowanych rozwiązań. Ważną inicjatywą tego typu jest praca badawczo-rozwojowa pt.: „Technologia hydrometalurgicznego przetwarzania półproduktów i koncentratów miedzi rejon ZWR Lubin”, która jest realizowana przez Wydział Chemiczny Politechniki Wrocławskiej.

Przykładami aktywności w międzynarodowych projektach branżowych z dziedziny badań i rozwoju o charakterze inicjatyw prywatno-rządowych są: udział Spółki w projektach EFRB (Explosive-Free Rock Breakage Initiative), dotyczącym poszukiwania alternatywnych rozwiązań w zakresie bezwzbuchowych metod urabiania skał twardych, czy też inicjatywie MIFU (Mine of The Future) tj. projekcji modelowej kopalni przyszłości.

Prace badawcze i rozwojowe finansowane są głównie ze środków własnych Spółki. W niektórych przypadkach realizowane są przy wykorzystaniu wsparcia ze środków publicznych.

Wydatki na prace badawczo-rozwojowe (mln zł)

Do głównych kierunków poszukiwań w obszarze innowacji technologicznych w kolejnych latach należy zaliczyć:

Górnictwo

- badania nad opracowaniem technologii prowadzenia robót górniczych – eksploatacyjnych i chodnikowych w kopalniach KGHM Polska Miedź S.A. – z wykorzystaniem kombajnów górniczych;
- opracowanie zmodyfikowanych i/lub nowych technologii eksploatacji złóż głębokich;
- badania w obszarze automatyzacji, wizualizacji oraz kontroli procesów wydobywczych;
- badania nad poprawą bezpieczeństwa pracy przy prowadzeniu robót eksploatacyjnych w warunkach zagrożeń skojarzonych;
- poszukiwanie możliwości obniżki kosztów w procesach technologicznych, lepszego wykorzystania maszyn i urządzeń, zużycia materiałów i energii oraz lepszej organizacji pracy;
- rozwój procesów przerobczych pod kątem wzrostu ilości odzyskiwanych pierwiastków użytecznych oraz ukierunkowany na obniżkę kosztów tego procesu;
- opracowanie technologii umożliwiających zmniejszenie ilości odpadów zagospodarowywanych metodą hydrotechniczną;
- zapewnienie bezpiecznej eksploatacji składowiska odpadów poflotacyjnych Żelazny Most.

Hutnictwo

- badania przydatności nowych rozwiązań technologicznych dla hut KGHM ukierunkowanych na obniżkę kosztów;
- poszukiwanie rozwiązań technologicznych umożliwiających pełne wykorzystanie poszczególnych jednostek topienia koncentratów;
- badania porównawcze różnych wariantów technologicznych realizacji węzła topienia złomów Cu w HM „Legnica”;
- poszukiwanie możliwości poprawy parametrów obecnie stosowanej technologii elektorafinacji miedzi;
- minimalizacja wpływu działalności hutniczej Spółki na stan środowiska;
- poszukiwanie możliwości uruchomienia nowego asortymentu produkcji.

Zatrudnienie w KGHM Polska Miedź S.A.

Stan zatrudnienia w KGHM Polska Miedź S.A. na koniec 2009 r. wyniósł 18 413 osób i był niższy o 1% od stanu na koniec roku poprzedniego. Średnioroczne zatrudnienie w KGHM Polska Miedź S.A. wyniosło 18 370 i było niższe od zatrudnienia w roku 2008 o 116 osób.

System Zarządzania Potencjałem Społecznym

W 2009 roku przeprowadzono szerokie zmiany w systemie zarządzania potencjałem społecznym. Dotyczyły one systemu ocen pracowników, systemu naboru i systemu adaptacji. W systemie ocen zmieniono katalog kompetencji, poziomy referencyjne oraz obszary funkcjonalne. Przeprowadzono również szkolenia pod przyszłą ocenę – łącznie ponad 3000 osób.

Nowe zasady naboru pracowników KGHM Polska Miedź S.A. oparto na wykorzystaniu systemu elektronicznego opracowanego przez Oddział COPI.

E-rekrutacja ma na celu usprawnienie procesu naboru pracowników, wzrost jego efektywności oraz wprowadzenia spójnych zasad rekrutacji i selekcji w całej Spółce.

Podstawą przy naborze są kompetencje określone dla każdego stanowiska.

W systemie adaptacji dla nowo przyjmowanych pracowników wprowadzono program zapoznawania z głównymi procesami oddziałów ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A.

Pracowniczy program emerytalny (PPE)

2 marca 2004 roku Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych zarejestrowała pracownicze programy emerytalne utworzone we wszystkich Oddziałach i Biurze Zarządu Spółki. PPE w KGHM Polska Miedź S.A. prowadzony jest w formie umowy o wnoszeniu przez pracodawcę składek pracowników do funduszy inwestycyjnych:

1. PZU Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Akcji KRAKOWIAK.
2. PZU Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Papierów Dłużnych POLONEZ.
3. PZU Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Stabilnego Wzrostu MAZUREK.

Funduszami zarządza Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU S.A. z siedzibą w Warszawie. Składka podstawowa finansowana przez pracodawcę została podniesiona i od września 2009 r. wynosi 5% wynagrodzenia pracownika. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku do programu należało 84% załogi.

narodowej będącego podstawą do wyliczenia odpisu ustawowego. Łączny przeciętny odpis na Fundusz Socjalny (podstawowy i dodatkowy, wynikający z UZP) na 1-go pracownika wyniósł 5150 zł. Odpis ten pozwala na zaspokojenie potrzeb socjalnych załogi w stopniu znacząco wyższym od standardów obowiązujących w innych przedsiębiorstwach. Ogółem wielkość w/w odpisów tj. ustawowego i dodatkowego w 2009 r. wyniosła 94,6 mln zł.

Świadczeniami z Funduszu objętych jest 18,4 tys. pracowników oraz ponad 17 tys. emerytów i rencistów. Ze świadczeń korzystają także członkowie ich rodzin.

Z ZFŚS finansuje się m.in.:

■ Świadczenie wypoczynkowe.

Świadczenie wypoczynkowe przyznawane jest dla wszystkich pracowników. Jego wysokość zależy od wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu na członka rodziny. Średnio kwota tego świadczenia w 2009 r. to ok. 2054 zł na jednego pracownika.

Stan zatrudnienia KGHM Polska Miedź S.A. na koniec okresów (osoby)

	2006	2007	2008	2009
Kopalnie	11 682	11 998	12 468	12 397
Huty	4 052	4 044	4 024	3 931
Pozostałe Oddziały	2 192	2 217	2 143	2 085
KGHM Polska Miedź S.A.	17 926	18 259	18 635	18 413

Przeznaczenie i wykorzystanie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w KGHM Polska Miedź S.A. w 2009 roku

W KGHM Polska Miedź S.A. Zakładowe Fundusze Świadczeń Socjalnych tworzone są odrębnie w każdym z Oddziałów Spółki. Wydatkowanie środków funduszu odbywa się na podstawie regulaminów ustalonych przez pracodawcę w porozumieniu z organizacjami związkowymi.

W KGHM Polska Miedź S.A. oprócz ustawowego odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dokonuje się odpisu dodatkowego na podstawie Układu Zbiorowego Pracy. Wysokość tego odpisu wynosi od 106% do 166% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce

■ Wypoczynek dzieci i młodzieży.

KGHM organizuje i dofinansowuje różne formy wypoczynku dzieci i młodzieży. W 2009 r. z kolonii, obozów itp. skorzystało prawie 6 400 dzieci. Wysokość dofinansowania wypoczynku uzależniona jest od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

■ Pożyczki mieszkaniowe.

Pracodawca udziela pożyczek z ZFŚS na budowę lub zakup mieszkania, domu oraz na ich remont i modernizację. Pożyczki na budowę lub zakup mieszkania lub domu udzielane są w zależności od Oddziału w wysokości od 10 000 zł do 55 000 zł.

- Ekwiwalent pieniężny przeznaczony na pokrycie wydatków szkolnych.
Pracownikom, którzy posiadają dzieci uczęszczające do szkoły dziennej począwszy od I klasy szkoły podstawowej do ostatniej klasy szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej jednak jak do ukończenia przez dziecko 21 roku życia, przysługuje ekwiwalent na pokrycie wydatków szkolnych. W roku 2009 ekwiwalent ten wyniósł 1 866,74 zł.
- Ekwiwalent pieniężny z tytułu zwrotu kosztów przejazdu urlopowego.
Pracownikom zatrudnionym pod ziemią, po nienagannym przepracowaniu 3 lat przysługuje raz w roku ekwiwalent pieniężny z tytułu zwrotu kosztów przejazdu urlopowego. W roku 2009 ekwiwalent wyniósł 70 zł lub 44,10 zł na osobę w zależności od posiadanych zniżek na przejazdy pociągami osobowymi i wypłacony został na wszystkich członków rodziny pracownika.
- Wczasy profilaktyczno-lecznicze dla pracowników.
W 2009 r. Spółka sfinansowała 21-dniowe wczasy profilaktyczno-lecznicze dla 440 pracowników.

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Stan i strukturę zatrudnienia w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. przedstawia poniższe zestawienie.

Największe zatrudnienie występuje w Jednostce Dominującej. W 2009 r. przeciętny poziom zatrudnienia wyniósł 18 370 etatów. Wśród pozostałych spółek Grupy Kapitałowej największą przeciętną liczbę zatrudnionych w 2009 r. odnotowano w:

■ PeBeKa S.A.	1 604;
■ POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	1 369;
■ DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o.	1 163;
■ DIALOG S.A.	942.

W 2009 r. przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej wzrosło w stosunku do 2008 r. o 406 etatów. Związane jest to z rozszerzeniem składu Grupy Kapitałowej o dwa podmioty zależne tj. WPEC w Legnicy S.A. (zatrudnienie 523 etaty) i FADROMA S.R. SP. Z O.O. (zatrudnienie 65 etatów).

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej w okresie (etaty)

Wyszczególnienie	2008	2009
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	8 747	8 957
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	19 731	19 927
Razem	28 478	28 884

- Oprócz w/w świadczeń, z funduszu w zależności od regulacji poszczególnych regulaminów ZFŚS w Oddziałach finansuje się:
  - ◆ zapomogi dla pracowników oraz emerytów i rencistów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej;
  - ◆ paczki dla dzieci z okazji Dnia Dziecka lub św. Mikołaja;
  - ◆ bony подарunkowe (zestawienie w załączeniu);
  - ◆ działalność kulturalno-oświatową;
  - ◆ działalność sportowo-rekreacyjną.

Niezależnie od świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych emeryci i renciści otrzymują ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w wymiarze 2,5 t rocznie. W 2009 r. wysokość ekwiwalentu wyniosła 1511,55 zł na jednego uprawnionego.

Nie biorąc pod uwagę zmiany wysokości zatrudnienia w Grupie Kapitałowej, związanej z nabyciem nowych podmiotów, w trakcie 2009 r. nastąpił spadek zatrudnienia. Największą zmianę odnotowano w Jednostce Dominującej (spadek o 116 etatów) i dotyczyło to stanowisk nierobotniczych, w spółce PeBeKa S.A. (spadek o 94 etaty) i wynikało to między innymi z zakończenia realizacji kontraktu przy budowie warszawskiego metra. Znaczący wzrost zatrudnienia nastąpił w spółce AVISTA MEDIA Sp. z o.o. (o 71,5%, tj. wzrost o 88 etatów) w związku z uruchomieniem oddziału TeleCentrum w Legnicy.

KGHM Polska Miedź S.A. w XXI wieku – projekty rozwojowe firmy

Rozwój Spółki wymaga wprowadzania nowoczesnych rozwiązań projektowych służących pracownikowi i organizacji. Człowiek jako podmiot w strukturze zorganizowanej, twórca zmian i kreator postępu stawiany jest w KGHM w centrum uwagi. Rozwój jednostki służy bowiem rozwojowi grupy i organizacji.

Pozwala to postrzegać KGHM jako firmę nowoczesną, spełniającą światowe standardy biznesowe i organizacyjne.

„Projekt Efektywność”

Celem projektu „Efektywność” jest obniżenie jednostkowych kosztów produkcji miedzi. Realizowany od lutego 2009 r., będzie wdrażany w czasie kolejnych trzech lat. W pierwszych dwóch falach (z siedmiu planowanych) zrealizowano 10 programów. Zespół projektowy składał się z ponad 20 Liderów Zmian w KGHM, wspieranych przez konsultantów firmy McKinsey & Company. Liderzy byli szkoleni na bieżąco podczas trwania programu, by móc w późniejszym czasie samodzielnie przeprowadzać programy poprawy efektywności.

Poza efektami ekonomicznymi projekt poprawia wiedzę i świadomość pracowników KGHM w zakresie organizacji pracy, kosztów materiałów i energii. Dzięki temu zwiększyła się również aktywność pracowników podczas organizowania, równoległe z projektem „Efektywność”, Giełdy Wynalazczości.

Dotychczas przeprowadzono ponad 80 warsztatów, do których zaangażowano 1500 pracowników. Podczas warsztatów powstało prawie 2000 pomysłów. Po szczegółowej analizie wyselekcjonowano 200 inicjatyw przeznaczonych do wdrożenia.

Szacowane oszczędności to około 80 mln zł. Wynikają one z wdrożenia inicjatyw, które dzielimy na uruchamiane od razu oraz wymagające przed wdrożeniem wcześniejszych testów. Osiągnięcie wskazanego poziomu oszczędności nastąpi po zakończeniu wdrożeń, które mogą potrwać do dwóch lat. Pracownicy zgłaszają różne pomysły – niektóre z nich można realizować bez nakładów finansowych, lecz część z nich wymaga inwestycji. Założeniem przyjętym w projekcie dla inicjatyw inwestycyjnych jest zwrot nakładów maksymalnie w ciągu trzech lat.

Przykłady:

- **Hutnictwo** – Zastosowanie nowoczesnego systemu mieszania koncentratu z ługiem posulfitowym w technologii Pieców Szybowych. Inicjatywa pozwoli na obniżenie zużycia ługu posulfitowego bez obniżania jakości brykietowania koncentratów.
- **Proces wzbogacania rud miedzi** – Zastosowanie nowoczesnych kolektorów nadawczych w maszynach flotacyjnych pozwoli na ograniczenie zużycia energii elektrycznej.
- **Górnictwo** – Wprowadzenie zmian organizacyjnych polegających na optymalizacji harmonogramów zjazdów i wyjazdów pracowników, wprowadzeniu harmonogramu zjazdu maszyn z oddziału na komory mechaniczne, stworzeniu instrukcji wymiany maszyn na oddziale.

W IV kwartale 2009 r. zespół projektowy przedstawił zaktualizowane wyniki prac obejmujących cały proces produkcji miedzi: od wydobycia rudy miedzi, poprzez wzbogacanie urobku, kończąc na procesie hutniczym i wskazał zdiagnozowany potencjał poprawy efektywności/redukcji kosztów na poziomie ponad 600 mln zł średniorocznie po wdrożeniu inicjatyw wynikających z przeprowadzenia wszystkich programów. Zmiana poziomu zdiagnozowanych oszczędności, w relacji do wcześniejszych założeń, wynika z aktualizacji szczegółowych planów wybierania złoża oraz uwzględnienia prognozowanych warunków makroekonomicznych.

W projekt zaangażowany jest Zarząd KGHM, kadra menedżerska Oddziałów, dozór średniego i niskiego szczebla oraz pracownicy fizyczni.

Istotne jest, aby wypracowane rozwiązania powstały wysiłkiem wszystkich pracowników oraz by były przez nich wspierane i wdrażane.

Główne dźwignie poprawy efektywności w poszczególnych obszarach.

Przykłady:

Kopalnie:

- zwiększenie efektywnego czasu pracy maszyn poprzez zmiany organizacyjne – reorganizacja logistyki jazdy szymbem, optymalizacja czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy przez różne typy maszyn dołowych;
- zwiększenie dostępności maszyn – skrócenie czasu oczekiwania na części zamienne;
- optymalizacja dróg odstawy urobku – maksymalne wykorzystanie najtańszych kierunków, optymalizacja pracy przenośników oddziałowych.

Zakłady Wzbogacania Rud:

- zmniejszenie zużycia energii i materiałów – optymalizacja pracy młynów, kruszarek, pomp;
- zwiększenie przerobu poprzez zastosowanie nowych rozwiązań na urządzeniach będących wąskimi gardłami w procesie wzbogacania.

Huty:

- analiza wielkości bezpowrotnych strat miedzi w poszczególnych fazach produkcji oraz wprowadzenie inicjatyw mających na celu hermetyzację procesu;
- optymalizacja zużycia koksu, ługu posulfitowego, gazu i energii elektrycznej w procesie hutniczym;
- zmniejszenie kosztów remontów poprzez optymalizację planu remontów.

Koszty pracy w produkcji i funkcjach wsparcia:

- optymalizacja kosztów pracy poprzez automatyzację wybranych stanowisk produkcyjnych;
- optymalizacja procesów w funkcjach wsparcia administracyjnego.

Polityka Zakupów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Rok 2009 był pierwszym rokiem obowiązywania Polityki Zakupów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. opracowanej w związku z realizacją projektu „Reorganizacji zakupów w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.”.

Głównymi celami realizowanego projektu są:

- redukcja kosztów operacyjnych;
- poprawa efektywności nakładów inwestycyjnych;
- zapewnienie transparentności procesu podejmowania decyzji zakupowych;
- monitoring wszystkich zakupów poprzez wprowadzenie jednolitego systemu zarządzania procesem zakupowym;
- zapewnienie skuteczności realizacji projektów optymalizacji kosztów, poprzez:
  - ◆ standaryzację asortymentu;
  - ◆ optymalizację specyfikacji technicznych;
  - ◆ ujednoczenie zapisów umownych (wyznaczenie standardów).

1. Wymiar finansowy

Od daty wdrożenia Systemu Wspierania Zakupów (czerwiec 2009 r.) w ramach działań prowadzonych w oparciu o nowe regulacje rozpoczęto 1907 postępowań na kwotę 1 156 mln zł. Uzyskane w wyniku zakończonych postępowań pełnych, przeprowadzonych w Systemie Wspierania Zakupów (w liczbie 360 przetargów) oszczędności wyniosły średnio około 21% w stosunku do wartości szacunkowych, ponadto poza Systemem Wspierania Zakupów (to jest do czerwca 2009 r.) przeprowadzono postępowania przetargowe – w oparciu o dotychczas obowiązujące regulacje, dla których przeprowadzono dogrywki w formie aukcji elektronicznych.

W wyniku wyżej wymienionych postępowań przetargowych przeprowadzonych przy użyciu Systemu Wspierania Zakupów (pełna procedura lub wykorzystanie samej platformy aukcyjnej) wynegocjowano ceny, które przekładają się na oszczędności o łącznej wartości około 194 mln zł w stosunku do wartości, które zostały przyjęte jako wartości szacunkowe (ceny z okresów ubiegłych oraz szacunki na podstawie aktualnych kosztorysów). W wyniku przeprowadzonych negocjacji z dostawcami

W wyniku wdrożenia projektu Reorganizacji Zakupów w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w roku 2009, osiągnięto istotne efekty, które przedstawione są w następującym podziale:

- 1) wymiar finansowy,
- 2) wymiar procesowy,
- 3) wymiar asortymentowy,
- 4) wymiar organizacyjny.

materiałów, usług oraz wykonawcami robót budowlanych uzyskano oszczędności na łączną kwotę około 109 mln zł.

W ramach udzielanych zamówień przez KGHM Polska Miedź S.A. osiągnięto poziom cen niższe o średnio 7,5% w stosunku do cen obowiązujących w 2008 r., których utrzymanie, na co najmniej obecnym poziomie stanowi cel dla Centralnego Biura Zakupów na rok 2010.

Na podstawie dotychczas zrealizowanych postępowań przetargowych zidentyfikowano bardzo duży potencjał do generowania oszczędności w kolejnych latach zarówno w obszarze operacyjnym jak i inwestycyjnym.

2. Wymiar procesowy

W wymiarze procesowym nastąpiło uszczegółowienie i przypisanie odpowiedzialności wynikających z podejmowania decyzji zakupowych na poszczególnych etapach realizacji postępowań przetargowych, w tym:

- 1) wdrożenie nowych uregulowań w zakresie przeprowadzania postępowań przetargowych w Spółce – wdrożenie Polityki Zakupów w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. wraz z dokumentami towarzyszącymi, to jest:
  - a) Regulaminem zaciągania zobowiązań w KGHM Polska Miedź S.A.;
  - b) Zasadami wyboru wykonawców robót i usług, dostawców wyrobów oraz trybu zawierania umów na rzecz KGHM Polska Miedź S.A.;
  - c) Regulaminem Komisji Przetargowych;
  - d) Wzorem Regulaminu Aukcji i Licytacji;
  - e) Kodeksem etyki w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.;
  - f) Metodą strategicznego zarządzania grupami asortymentowymi w KGHM Polska Miedź S.A.
- 2) ustalenie planu zamówień w podziale na Zakupy Centralne i Zakupy Lokalne;

3. Wymiar asortymentowy

W wymiarze asortymentowym określono wymagania standardowe (obecnie stosowane wymagania) dla wszystkich asortymentów, dla których przeprowadzono postępowania przetargowe. Powyższe uzgodnienia dokonane zostały we współpracy z wyspecjalizowanymi jednostkami organizacyjnymi w Oddziałach Spółki. Zidentyfikowano również potencjalnych dostawców, którzy zapraszani byli do składania ofert w przetargach ogłaszanych przez KGHM Polska Miedź S.A.

4. Wymiar organizacyjny

W wymiarze organizacyjnym należy podkreślić fakt objęcia całości realizowanych procedur związanych z postępowaniami przetargowymi w funkcjonującym Systemie Wspierania Zakupów. Wdrożenie przeprowadzono dwuetapowo, pierwszy z nich dotyczył wszystkich Oddziałów KGHM Polska Miedź S.A., drugi natomiast został zrealizowany w Spółce PHP Mercus Sp. z o.o.

Drugim istotnym ze względów organizacyjnych projektem jest wdrożenie systemu realizacji zakupów w ramach (jednolitego i dostępnego dla wszystkich objętych Polityką Zakupów Spółek)

- 3) określenie jednostek odpowiedzialnych za uruchomienie poszczególnych procedur zakupowych;
- 4) określenie modelu realizacji zadań zakupowych dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz centrów kompetencyjnych dla obsługi logistycznej procesów zakupowych w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

systemu klasy e-procurement. W 2009 r. opracowano wstępną koncepcję oraz przystąpiono do przygotowania wersji testowej przedmiotowego narzędzia – pierwsze testy zaplanowano na I półrocze 2010 r.

Giełda Wynalazczości w KGHM Polska Miedź S.A.

Giełda Wynalazczości ma swoje stałe miejsce w kalendarzu wydarzeń w Spółce. Pełni istotną rolę w inspirowaniu pracowników do twórczego myślenia i zachęcaniu ich do szukania rozwiązań, które mogłyby się przyczynić zarówno do poprawy ich warunków pracy, jak również do osiągnięcia przez firmę wymiernych korzyści ekonomicznych.

Zgłaszane pomysły mają różną skalę zastosowania. Najczęściej dotyczą jednego bądź kilku wydziałów jednego Oddziału firmy, ale czasami ich zastosowanie można rozpoznać na inne jednostki organizacyjne (kopalnie, huty).

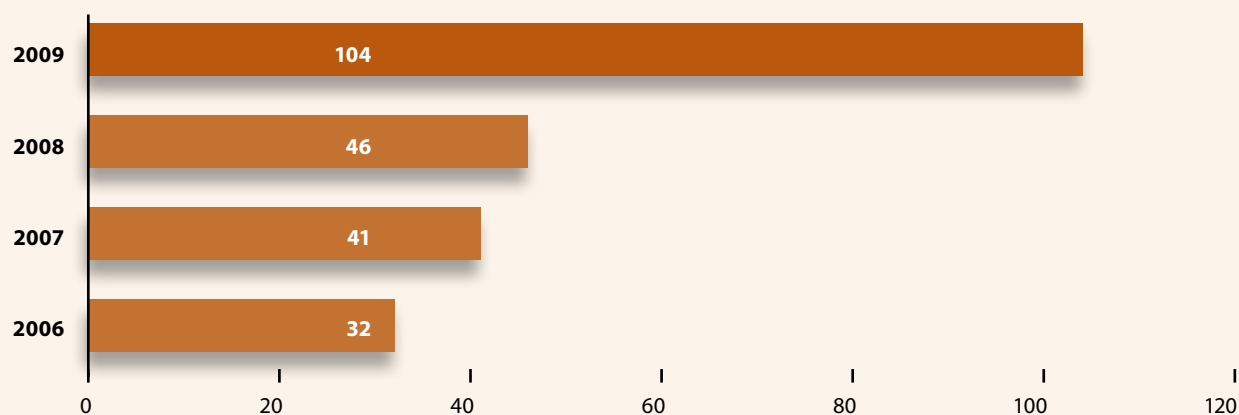
Giełda przynosi wymierne korzyści dla obydwu stron – zgłaszający projekt pracownicy otrzymują określoną Regulaminem Giełdy Wynalazczości nagrodę pieniężną, pracodawca zaś dzięki wdrożonemu pomysłowi może np. ograniczyć koszty produkcji lub poprawić warunki bezpieczeństwa pracy. Oprócz tego niezwykle ważny jest aspekt utożsamiania się pracowników z firmą oraz ich aktywne włączanie się w jej rozwój.

centralnej w Zakładach Górniczych „Rudna”, poprawę niezawodności i ciągłości pracy prasy filtracyjnej w Zakładach Wzbożenia Rud czy też wykonanie przyrządu i stanowiska remontowego, które umożliwi sprawną i bezpieczną naprawę kesonów ceramicznych w hucie „Głogów”. W lutym 2010 r. władze Spółki wprowadziły kolejne regulacje z zakresu wynalazczości, korzystniejsze dla pracowników zarówno od strony finansowej jak i proceduralnej. Te działania mają zapewnić dalszy rozwój inicjatyw pracowniczych w kolejnych latach.

Polityka kadrowa

System Zarządzania Potencjałem Społecznym KGHM Polska Miedź S.A. zakłada, że człowiek w Spółce jest najważniejszy. Jest twórcą, kreatorem zmian i profesjonalistą o wysokich kompetencjach, pracującym w atmosferze otwartości, partnerstwa, uprzejmości i uczciwości. Człowiek w KGHM tworzy wartość dodaną, jest współtwórcą norm, wartości i kultury organizacji, jest on uczestnikiem rynku wewnętrznego, posiadającym swoje potrzeby i aspiracje.

Liczba projektów zgłaszanych do Giełdy Wynalazczości

Do 2005 r. giełdy wynalazczości były organizowane samodzielnie przez każdy Oddział Spółki. Od 2006 r., wraz z przyjęciem w KGHM nowych regulacji z zakresu wynalazczości, przeprowadzeniem giełdy zajmuje się właściwy Departament ds. Wynalazczości w Biurze Zarządu. Po początkowym okresie oswojenia się pracowników z nową polityką Spółki w obszarze innowacyjności, w kolejnych latach liczba zgłaszanych pomysłów systematycznie rosła (wykres). W 2009 r. zainteresowanie giełdą przekroczyło najniższe oczekiwania organizatorów – we wszystkich Oddziałach Polskiej Miedzi zebrano ponad sto wniosków racjonalizatorskich! Optymistycznym sygnałem na przyszłość jest duża aktywność średniej kadry technicznej. Wśród najciekawszych rozwiązań zgłoszonych podczas Giełdy'09 są między innymi pomysły na zagospodarowanie wody lodowej (dotychczas traconej po procesie filtracji) z układu klimatyzacji

Wyznacznikiem wszelkich działań w obszarze zarządzania personelem jest strategia firmy i na jej podstawie opracowana strategia personalna precyzująca kierunki, cele oraz zasady zarządzania potencjałem ludzkim. Strategia personalna określa kluczowe procedury zmierzające do rozwoju i pełnego wykorzystania potencjału twórczego pracowników, kierunkuje działania na realizację istotnych celów obszaru HR poprzez:

- rozwój umiejętności i sprawności organizacyjnej – optymalizacja procesu zarządzania i struktury organizacyjnej;
- optymalizację kosztów pracy;
- wzrost efektywności naboru pracowników (e-recruiting) – optymalizacja naboru i wykorzystanie potencjału kadrowego;
- zwiększenie efektywności pracy: ocena, modelowanie kompetencji i ich rozwój;

- wzrost wartości Spółki poprzez rozwój potencjału społecznego;
- zapewnienie Spółce nieprzerwanej sukcesji kluczowych stanowisk – ciągłość realizowanych zadań, awanse i rozwój zawodowy;
- budowanie efektywnych systemów motywacji;
- kształtowanie proefektywnościowego modelu kultury organizacyjnej.

Realizacja długoterminowej strategii personalnej wymaga integracji poszczególnych działań i narzędzi zarządzania potencjałem społecznym. Modelem takiej integracji jest Zarządzanie Kompetencjami, które stanowi platformę spójnego rozwoju potencjału społecznego.

Dostosowywanie kompetencji do specyfiki poszczególnych obszarów funkcjonalnych oraz grup zawodowych i ich ciągły rozwój, tworzy podstawę do realizacji celów strategicznych i operacyjnych KGHM.

Zasadniczym celem działań w obszarze zarządzania kompetencjami jest tworzenie modelu kompetencji dla firmy jako całości oraz profili kompetencji dla poszczególnych stanowisk. Model kompetencji, systematycznie modyfikowany, jest podstawą do tworzenia kolejnych narzędzi z zakresu zarządzania potencjałem społecznym, takich jak: system rekrutacji i selekcji, system ocen pracowniczych, ścieżki karier, tworzenia rezerwowej kadry kierowniczej.

Strategia Spółki, jej cele i zadania, są realizowane przez ludzi. To ludzie tworzą firmę i aktywnie uczestniczą w jej życiu. Dlatego bardzo ważne jest, kim są i co robią, aby umacniać pozycję organizacji. W procesie budowania wysokiej pozycji firmy ważną rolę przypada rekrutacji i selekcji pracowników. W sierpniu 2009 r. Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. wprowadził nowe zasady naboru pracowników, które obecnie są realizowane przy wykorzystaniu systemu elektronicznego opracowanego przez Oddział COPI, a jego podstawą są kompetencje określone dla każdego stanowiska.

Celem wprowadzenia elektronicznego systemu rekrutacji (E-Rekrutacja), jest ciągle dążenie do wzrostu efektywności naboru pracowników poprzez ujednoczenie działań w zakresie planowania potrzeb kadrowych i ruchu kadrowego, wprowadzenie spójnych zasad rekrutacji i selekcji w całej Spółce, zwiększenie trafności decyzji selekcyjnych, wdrożenie mechanizmów tworzenia bazy kandydatów (Centralna Baza Kandydatów), pełniejszego wykorzystania wewnętrznego rynku pracy, zwiększenie kontroli procesu zatrudniania.

Istotnym narzędziem wspomagającym realizację założeń strategii firmy jest System Okresowej Oceny Pracowniczej. Opracowana w 2005 r. a następnie zmodyfikowana w roku 2009 procedura oceny, zmierza do zebrania, sprawdzenia, porównywania, aktualizacji i wykorzystywania informacji uzyskanych od pracowników i o pracownikach. Celem SOOP jest określenie efektów pracy oraz potencjalnych możliwości pracowników, ich kompetencji przydatnych w organizacji. Realizowane w tym obszarze działania są ukierunkowane na wyłonienie kandydatów do rezerwowej kadry kierowniczej, doskonalenie umiejętności, rozwijanie pożądanych postaw i zachowań, rozwój wiedzy zawodowej, podejmowanie decyzji w zakresie awansów itp.

System Okresowych Ocen Pracowniczych:

- a) dostarcza przełożonym informacji o poziomie kompetencji zawodowych i kwalifikacji pracowników oraz poziomie efektywności realizowanych zadań podległych im pracowników;
- b) zwiększa efektywność pracowników poprzez modelowanie kompetencji zawodowych oraz ukierunkowywanie ich postaw i zachowań na pożądane z punktu widzenia strategii biznesowej KGHM;
- c) diagnozuje potencjał pracowników, pozwala na optymalne wykorzystanie ich kwalifikacji, umożliwia systematyczne budowanie zaplecza kadrowego oraz precyzyjnie ustala ścieżki indywidualnego rozwoju pracowników;
- d) identyfikuje potrzeby szkoleniowe pracowników KGHM;
- e) określa planowane nakłady na szkolenia w dłuższej perspektywie czasowej;
- f) usprawnia komunikację pomiędzy pracownikiem a jego przełożonym;
- g) ocenia efektywność nakładów ponoszonych przez KGHM na działania rozwojowe.

W 2009 r. przeprowadzono szerokie zmiany SOOP, obejmujące min: katalog kompetencji, poziomy referencyjne, liczbę kompetencji w poszczególnych obszarach funkcjonalnych a także na stanowiskach. Przeprowadzono również szkolenia dla oceniających i ocenianych. Łącznie przeszkolono ponad 3000 osób.

W styczniu 2010 r. została uruchomiona pierwsza edycja oceny pracowników wszystkich Oddziałów. Systemem ocen objęci zostali pracownicy na stanowiskach nierobotniczych, którzy przepracowali 3 miesiące w Oddziale do czasu rozpoczęcia procesu oceny. Ocena objętych zostało 4 055 osób.

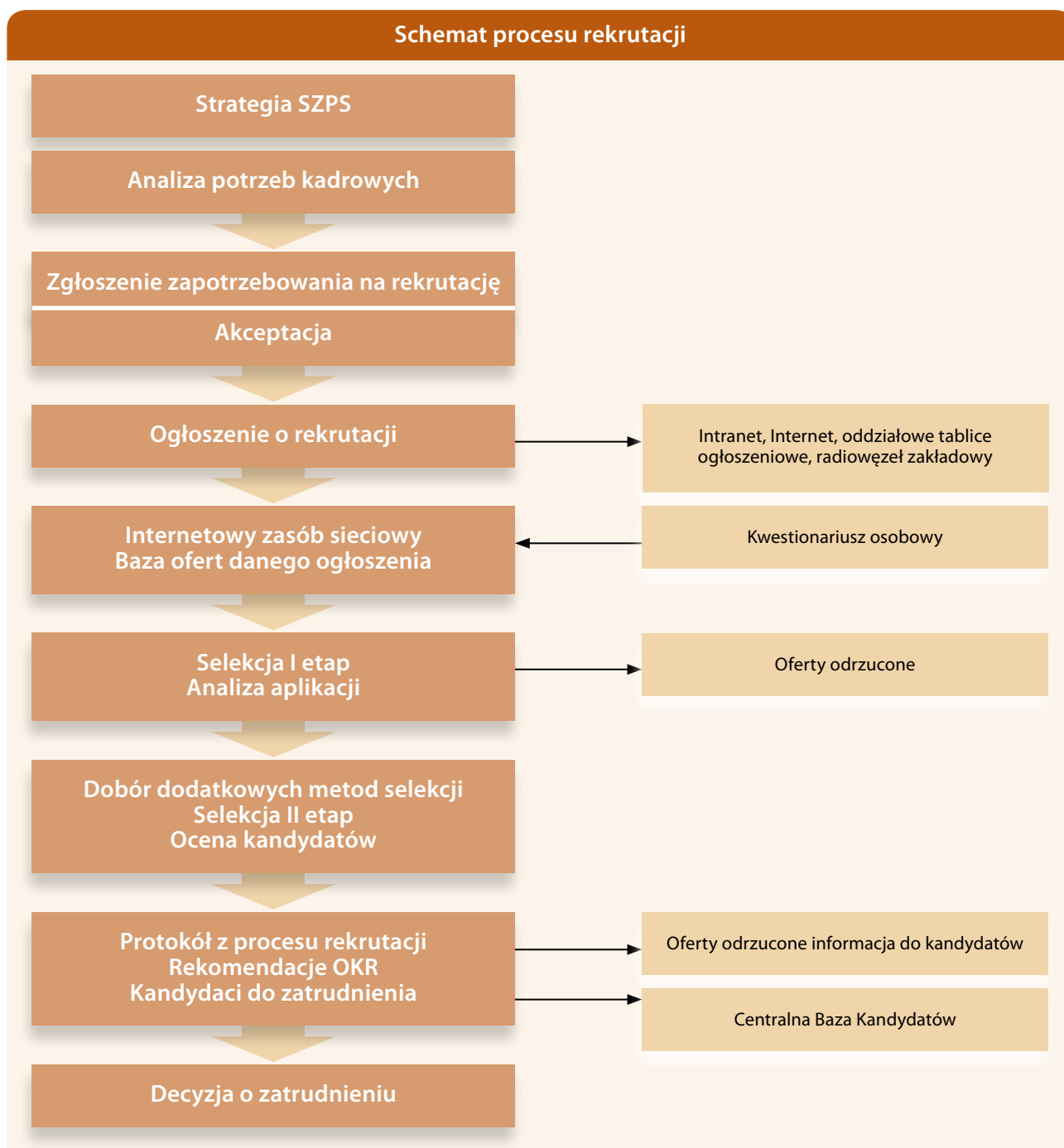
Ocena dokonywana była poprzez starannie dobrane kryteria tj. kompetencje (postawy, zachowania, wiedza, umiejętności, cechy osobowości i predyspozycje), które pozwalają efektywniej realizować zadania na danym stanowisku. Każdy pracownik miał możliwość: zapoznania się z kryteriami oceny – kompetencjami określonymi w katalogu kompetencji; zapoznania z oceną końcową; skorzystania z procedury odwoławczej.

Efekt oceny:

- zdefiniowanie luk kompetencyjnych i potrzeb rozwojowych będących podstawą tworzenia realnego planu i efektywnego wykorzystania budżetu szkoleniowego;
- wskazanie rekomendacji w odniesieniu do poszczególnych pracowników, takich jak: awanse, przeszerogowania, nagrody finansowe, rekomendacje do kadry rezerwowej, projektów, itp.

Jednym z efektów oceny pracowniczej jest wyłonienie rezerwowej kadry kierowniczej. Proces wyłonienia kadry rezerwowej opiera się na weryfikacji pracowników pod kątem kompetencji określonych dla danej grupy zawodowej i obszaru funkcjonalnego.

W stosunku do wyższej kadry kierowniczej rekomendowanej do kadry rezerwowej zastosowano dodatkowe narzędzia i metodę oceny – Assessment Centre/Development Centre. Celem AC/DC – kompleksowej techniki oceny wykorzystującej ćwiczenia i gry symulujące sytuacje zawodowe ocenianych pracowników jest:

- rzetelna informacja na temat posiadanych przez pracowników predyspozycji;
- wyłonienie przy pomocy obiektywnych technik najlepszych kandydatów do pełnienia określonych ról w KGHM;
- określenie rankingu kandydatów;
- utworzenie kadry rezerwowej w skali KGHM Polska Miedź S.A i poszczególnych Oddziałów;
- opracowanie odrębnych, indywidualnych programów doskonalenia i rozwoju.

Wyselekcjonowana kadra rezerwowa jest gwarancją, że na każdym etapie funkcjonowania firmy kluczowe stanowiska będą mogły być obsadzone efektywnymi i zaangażowanymi pracownikami.

Wiedza, umiejętności, zdolności, motywacja i wartości pracowników mają w KGHM Polska Miedź S.A. kluczowe znaczenie jako czynnik konkurencyjności współczesnych organizacji. Zarządzanie ludźmi zmienia się z rutynowego administrowania sprawami osobowymi w kierunku rozwijania strategii oraz profesjonalizacji metod efektywnego wykorzystania i rozwoju kapitału ludzkiego.

Spółeczna odpowiedzialność biznesu

KGHM Polska Miedź S.A. oprócz wiodącej roli lidera gospodarki regionu, pełni również misję społecznej odpowiedzialności biznesu.

Rozwój Spółki uwzględnia jasno zdefiniowane zaangażowanie w sprawy otoczenia, w którym firma działa i budowanie z nim relacji poprzez działania charytatywne, dobroczynne i sponsoringowe.

Tym samym Polska Miedź podejmuje ważne przedsięwzięcia, które są spójne z celami i wartościami społecznymi.

Abonamentowa Opieka Medyczna

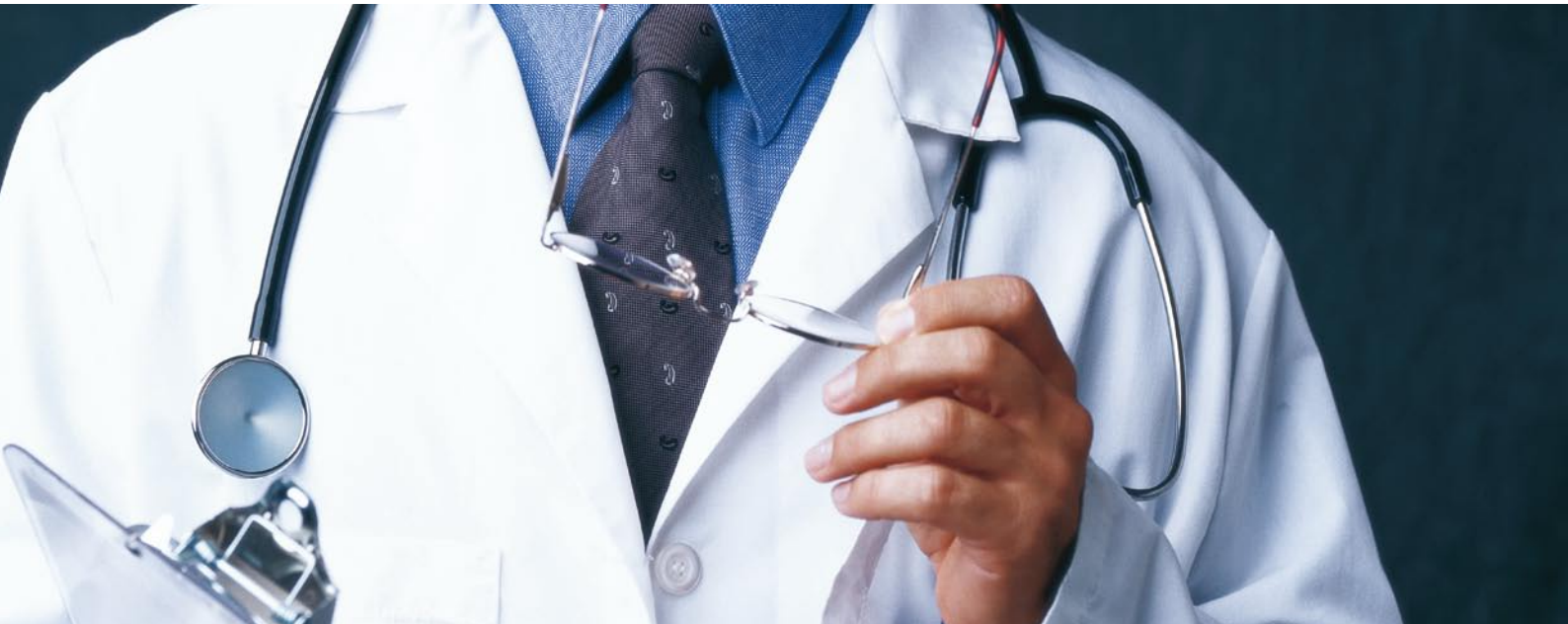
1 września 2009 r. spółka należąca do Grupy Kapitałowej KGHM – „Miedziowe Centrum Zdrowia” S.A., rozpoczęła realizację nowej usługi medycznej, pod nazwą Abonamentowa Opieka Medyczna. Głównymi adresatami usługi są pracownicy zatrudnieni w KGHM Polska Miedź S.A. oraz Spółkach Grupy Kapitałowej Polskiej Miedzi.

Oferta od początku cieszy się dużym zainteresowaniem, na co wskazuje rosnąca liczba beneficjentów (do 1 maja 2010 r. przystąpiło do niej ponad 7.800 osób).

Realizacja prowadzonego przez „Miedziowe Centrum Zdrowia” programu stanowi dla pracowników KGHM – pacjentów „MCZ” – poważne uzupełnienie oferty opartej na kontraktach zawieranych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Kontrakty te nie zabezpieczają w pełni zapotrzebowania społecznego na specjalistyczne usługi medyczne. Stąd też idea wprowadzenia oferty abonamentowej zawierającej interesujące propozycje usług medycznych, przy zapewnieniu ich wysokiego standardu.

Realizacja oferty „MCZ” podlega bieżącej ewaluacji (m.in. poprzez ankietowe badania satysfakcji pacjentów). W jej wyniku spółka rozszerzyła oferowaną usługę w odniesieniu do tych zakładów, których przynajmniej 60% załogi złoży deklarację przystąpienia do Abonamentowej Opieki Medycznej. Oznacza to m.in., że beneficjenci zatrudnieni w tych firmach będą mieli:

- nieograniczony dostęp bez skierowania do lekarzy specjalistów wymienionych w obowiązujących umowach;
- szczepienie przeciwko grypie raz w roku;
- dostępność do Izby Przyjęć w Szpitalu „MCZ” S.A. w Lubinie w nagłych przypadkach, 24 godziny na dobę, przez wszystkie dni w roku;
- nieograniczony dostęp do rehabilitacji leczniczej bez skierowania.

Do programu oferowanego przez „MCZ” należą:

- dwie konsultacje w roku, bez skierowania dla danej specjalności;
- badania laboratoryjne: hematologiczne, biochemiczne i analityczne;
- rehabilitacja;
- badania ultrasonograficzne;
- EKG spoczynkowe.

Sponsoring

Sponsoring w KGHM Polska Miedź S.A. pełni ważną rolę w kształtowaniu pozytywnych skojarzeń z marką korporacyjną, w budowaniu relacji ze społecznościami lokalnymi, wspieraniu rozwoju regionu oraz zwiększeniu stopnia identyfikacji pracowników z organizacją. Wiodącą cechą kreowanego wizerunku jest społeczna misja KGHM. Dzisiaj gospodarcza działalność Spółki ma decydujące znaczenie dla egzystencji znacznej części mieszkańców. Firma ma poczucie odpowiedzialności za dalszy rozwój regionu i podejmuje wiele działań nie tylko ściśle gospodarczych, ale także o charakterze społecznym. Sponsoring jest jednym z narzędzi służących realizacji tych działań.

KGHM partycypuje w organizacji oraz obejmuje patronat nad znaczącymi przedsięwzięciami, które są skierowane do społeczności regionu i całego kraju.

Spółka traktuje sport jako ważną dziedzinę życia społecznego, dlatego wspiera zarówno sport zawodowy, jak i amatorski. Jako największy pracodawca w regionie docenia znacznie sportu w kształtowaniu kultury wypoczynku dorosłych oraz jego wychowawczą rolę wobec młodzieży. KGHM Polska Miedź S.A. jest właścicielem Zagłębia Lubin SA. Klub piłkarski KGHM Zagłębie Lubin wśród pracowników Zagłębia Miedziowego odgrywa ważną rolę integracyjną. W 2009 r. zespół rozegrał pierwszy mecz na nowo wybudowanym stadionie Dialog Arena. To najnowocześniejszy obiekt sportowy, wybudowany dzięki środkom pieniężnym z KGHM. Nowoczesny stadion skutecznie promuje nie tylko Spółkę, ale także miasto i region.

W 2009 r. były to m.in. Festiwal Teatralny Miasto w Legnicy, Dymarki Kaczawskie 2009, wystawa w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Głogowie „Już nigdy...”.

KGHM wspiera również wyższe uczelnie, tym samym zacieśnia współpracę i stwarza swoisty pomost między przemysłem, a środowiskiem naukowym. Firma finansowo i merytorycznie wspomaga przedsięwzięcia związane tematycznie z problemami rozwiązywanymi dla potrzeb KGHM i regionu. W 2009 r. KGHM był zaangażowany organizacyjnie i finansowo w licznych konferencjach i sympozjach naukowych, takich jak Międzynarodowy Kongres Górnictwa Rud Miedzi, Miedziane Wiosenne Warsztaty Onkologiczne, Jubileusz 90-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej.

Również w 2009 r. KGHM był jednym z głównych sponsorów cyklicznych wydarzeń sportowych, m.in. Turnieju Tenisowego KGHM Polish Indoors 2009, XXXIV Biegu Piastów oraz Turniej Szachowego o Puchar Wojewody Dolnośląskiego. Łączna kwota wydatków na sponsoring w 2009 r. wyniosła ponad 13 mln zł.

KGHM Zagłębie Lubin

Z perspektywy czasu rok 2009 należy uznać za jeden z przełomowych w ponad 60-letniej historii klubu. KGHM Zagłębie Lubin zrealizowało priorytetowy cel, jakim był powrót do Ekstraklasy, a awans do najwyższej klasy rozgrywek zespół świętował wraz ze swoimi kibicami na nowym stadionie.

W marcu 2009 r. klub rozpoczął rundę wiosenną na nowoczesnym obiekcie piłkarskim. Uroczystość otwarcia odbiła się szerokim echem w całym kraju, gdyż Dialog Arena to aktualnie najnowocześniejszy stadion w Polsce. Sprzedaż prawa do nazwy stadionu firmie Dialog S.A. była pierwszym tego typu wydarzeniem w kraju. Otwarcie obiektu towarzyszyła efektowna uroczystość i szczególnie pochlebne recenzje mediów i publiczności. Dziennikarze z całej Polski z uznaniem ocenili efekty prac w zakresie infrastruktury klubu, podkreślając przy tym właściwy kierunek zmian wizerunkowych Zagłębia, a tym samym piłkarskiej Ekstraklasy. Stadion stał się jedną z wizytówek miasta, a głosami kibiców z innych klubów został wybrany najbardziej przyjaznym obiektem piłkarskim

tw. „klasyfikacji kanadyjskiej”, która obejmuje ranking goli i asyst. Pomocnik Zagłębia był w orbicie zainteresowań ówczesnego selekcjonera reprezentacji Polski – Leo Beenhakera. Powołania do kadry otrzymywał inny gracz lubinian, Michał Goliński.

Ubiegły rok pokazał jak ważna i skuteczna w klubie jest praca z młodzieżą. Sezon 2008/2009 na pierwszych miejscach zakończyły zespoły juniorów młodszych i starszych, które stanowią bezpośrednie zaplecze pierwszej drużyny. Juniorzy starsi Zagłębia, po wygraniu rozgrywek szczecelba wojewódzkiego, awansowali do rozgrywek na szczeblu centralnym. Podopieczni Andrzeja Turkowskiego, wzmocnieni zawodnikami z II zespołu, awansowali do turnieju finałowego, w którym z kompletem zwycięstw wywalczyli tytuł Mistrza Polski. Z kolei zespół juniorów młodszych, po wygraniu Dolnośląskiej Ligi Juniorów Młodszych, zakończył rozgrywki z tytułem najlepszej drużyny Dolnego Śląska.

w kraju pod względem komfortu oglądania meczu oraz jakości infrastruktury. Frekwencja na Dialog Arenie w 2009 r. wynosiła niemal 8000 widzów na mecz, a doping i przygotowywane przez fanów oprawy meczowe często zyskiwały pochlebne opinie wśród dziennikarzy i kibiców.

Rok 2009 KGHM Zagłębie Lubin rozpoczęło na pozycji wicelidera I ligi. Zespół spełniał pokładane w nim nadzieje i był na dobrej drodze do awansu. Gdy w trakcie sezonu drużynę objął trener Orest Lencyk, ta rozpoczęła efektowny marsz do Ekstraklasy i jako pierwszy zespół zaplecza najwyższej klasy rozgrywek, świętowała awans do piłkarskiej elity. Oprócz awansu, klub mógł pochwalić się najlepszym strzelcem I ligi. Został nim Ilijan Micanski, który zdobył 26 goli. Inny zawodnik „Miedziowych”, Szymon Pawłowski został zwycięzcą

W ramach realizowanej strategii marketingowej, w maju 2009 r., KGHM Zagłębie Lubin otworzyło pierwszy w Polsce klubowy sklep z oficjalnymi pamiątkami. Mieszczący się w galerii handlowej Cuprum Arena punkt handlowy zyskał spore uznanie nie tylko wśród klientów, ale również agencji marketingowych zajmujących się merchandisingiem sportowym. Oferowany asortyment jak i gustowny wystrój sklepu przyciągnęły wielu klientów, co najlepiej pokazują wyniki finansowe. Sklep, oprócz gadżetów piłkarskich, prowadzi również sprzedaż biletów na mecze Zagłębia w Lubinie oraz na spotkania wyjazdowe.

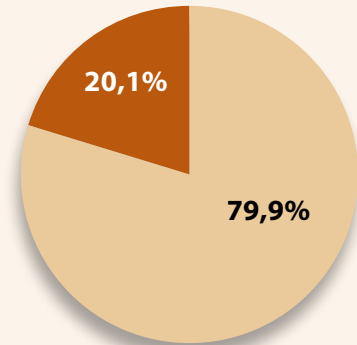
Fundacja Polska Miedź

Działalność dobroczynną KGHM realizuje przez Fundację Polska Miedź, która wspomaga wiele cennych inicjatyw w obszarze instytucjonalnym oraz udziela darowizn osobom fizycznym.

Darowizny pieniężne przekazywane przez Fundację instytucjom przeznaczone są m.in.: na ochronę zdrowia; naukę, edukację i oświatę; kulturę, sztukę i ochronę dóbr kultury; upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, wypoczynek dzieci i młodzieży; porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym.

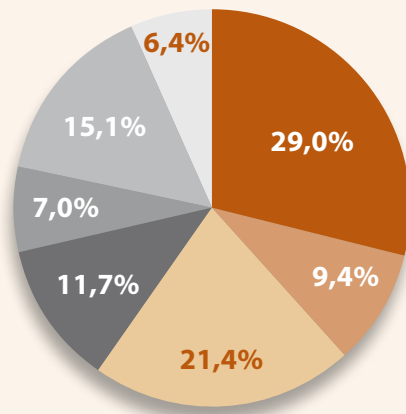
W 2009 r. Fundacja przyznała darowizny pieniężne 210 instytucjom na kwotę ponad 5 mln zł. Ponadto w ramach przeciwdziałania klęskom żywiołowym, Fundacja dodatkowo przekazała darowiznę w kwocie ponad 2,5 mln zł na usuwanie skutków powodzi w Kotlinie Kłodzkiej.

Pomoc dla osób fizycznych

Ochrona zdrowia	79,9%
Pomoc społeczna	20,1%

Pomoc dla instytucji

Ochrona zdrowia	29,0%
Ochrona dóbr dziedzictwa narodowego	9,4%
Nauka i oświata	21,4%
Sport i kultura fizyczna	11,7%
Kultura i sztuka	7,0%
Regionalizm	15,1%
Pozostała działalność społeczna	6,4%

Wsparcie finansowe dla osób fizycznych przyznawane jest w dwóch obszarach. Pierwszy to ratowanie zdrowia i życia. Obejmuje on koszty leczenia i rehabilitacji, nier refundowanych zabiegów medycznych i leków oraz koszty zakupu sprzętu medycznego dla osób niepełnosprawnych. Drugi obszar pomocy charytatywnej obejmuje potrzeby związane z sytuacją materialną i finansową oraz wypadkami losowymi. W roku 2009 Fundacja przyznała darowizny pieniężne 767 osobom na łączną kwotę ponad 1,7 mln zł.

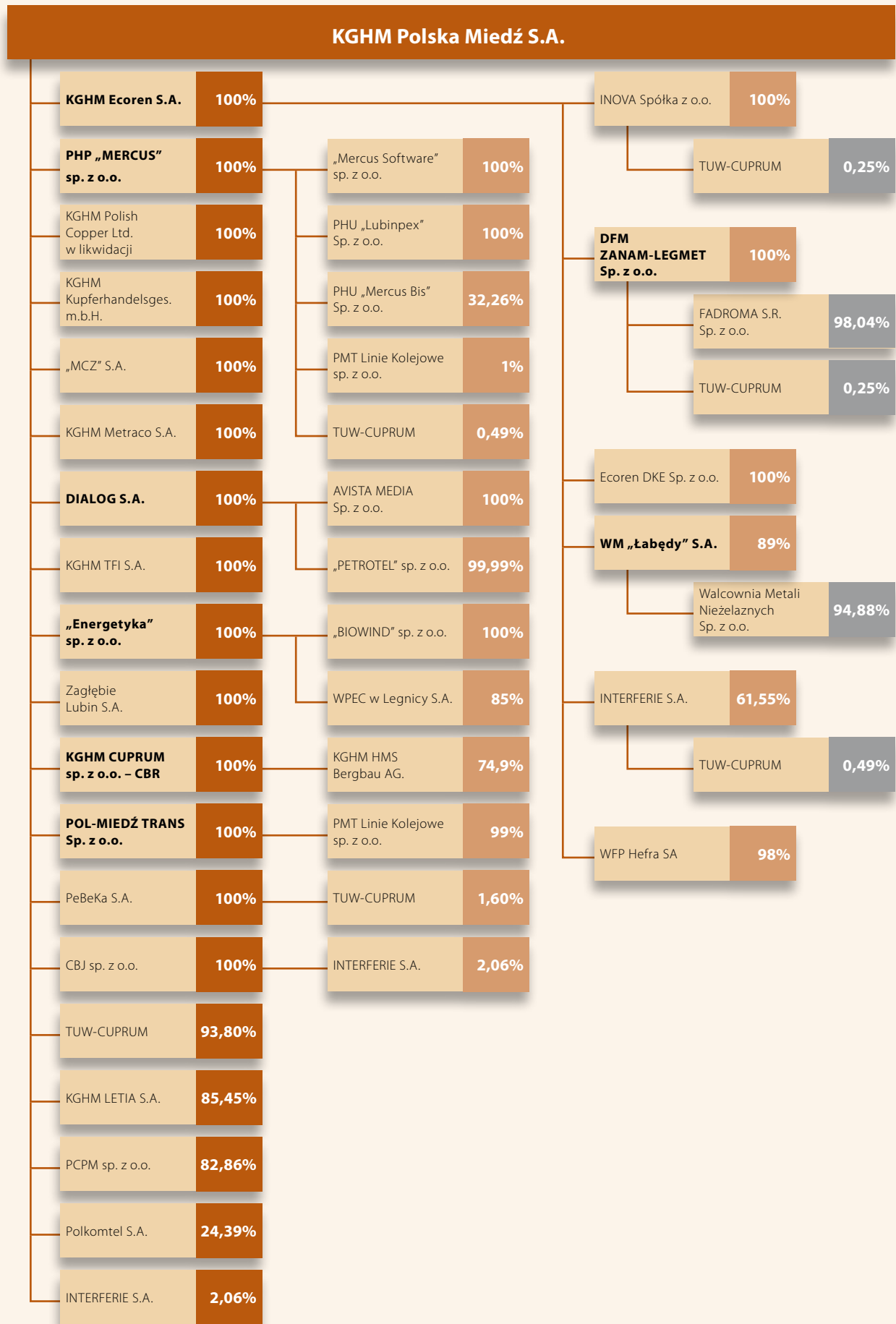

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.

Grupę Kapitałową KGHM Polska Miedź S.A. tworzy ponad 30 spółek. Oferują one szeroki wachlarz produktów i usług związanych z obsługą ciągu technologicznego KGHM bądź prowadzą działalność gospodarczą niezwiązaną bezpośrednio z podstawową działalnością Polskiej Miedzi. Podmioty Grupy posiadają odrębne osobowości prawne, a ich zróżnicowana działalność gospodarcza tworzy bogaty branżowo świat Polskiej Miedzi, który powstał wokół nowoczesnego przedsiębiorstwa o światowych standardach.

Schemat Grupy Kapitałowej

Stan na 31 grudnia 2009 r.

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W 2009 r. wystąpiły następujące zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Nabycie udziałów spółki „BLOWIND” sp. z o.o.

W styczniu 2009 r. została zawarta pomiędzy „Energetyka” sp. z o.o. i dwoma osobami fizycznymi umowa nabycia udziałów spółki „BLOWIND” sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku. Na jej podstawie „Energetyka” sp. z o.o. nabyła 100% udziałów „BLOWIND” sp. z o.o. Łączny koszt nabycia wynosi 455 tys. zł. Udziały zostały nabyte za gotówkę. Źródłem finansowania nabywanych aktywów były środki własne spółki „Energetyka” sp. z o.o.

Zakup udziałów spółki „BLOWIND” sp. z o.o., posiadającej umowy dzierżawy nieruchomości (około 300 hektarów) w województwie warmińsko-mazurskim, pozwoli na rozpoczęcie procedur formalnoprawnych zmierzających do realizacji inwestycji związanej z budową farmy wiatrowej.

Nabycie udziałów spółki „PETROTEL” sp. z o.o.

W styczniu 2009 r. DIALOG S.A. odkupił od udziałowców mniejszościowych 2009 udziałów spółki „PETROTEL” sp. z o.o., w związku z czym udział DIALOG S.A. w kapitale zakładowym „PETROTEL” sp. z o.o. wzrósł do 99,56%. W marcu 2009 r. DIALOG S.A. kupił kolejne 35 udziałów i udział w kapitale zakładowym „PETROTEL” sp. z o.o. wynosi obecnie 99,99%. Łączny koszt nabycia 24,93% udziałów w „PETROTEL” sp. z o.o. wynosi 11 mln zł.

Nabycie udziałów Ecoren DKE sp. z o.o.

W styczniu 2009 r. podpisana została pomiędzy KGHM Ecoren S.A. a SITA POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, umowa nabycia udziałów DKE sp. z o.o. Na podstawie tej umowy KGHM Ecoren S.A. nabyła 380 udziałów DKE sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 380 tys. zł. Na koniec 2009 r. KGHM Ecoren S.A. posiadała 100% udziału w kapitale zakładowym DKE sp. z o.o. Udziały zostały nabyte za kwotę 3 mln zł i opłacone gotówką. Źródłem finansowania nabytych aktywów były środki własne KGHM Ecoren S.A.

Nabycie od udziałowca mniejszościowego udziałów spółki DKE sp. z o.o., miało na celu uzyskanie pełnej kontroli nad podmiotem, którego przedmiot działalności jest spójny z domeną rozwijaną przez KGHM Ecoren S.A.

W lutym 2009 r. została zarejestrowana zmiana nazwy spółki DKE sp. z o.o. na Ecoren DKE sp. z o.o.

Utrata kontroli nad spółką KGHM CONGO S.P.R.L.

W związku z zagrożeniem bezpieczeństwa i brakiem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, w marcu 2009 r. Zarząd spółki KGHM CONGO S.P.R.L. opuścił terytorium

Demokratycznej Republiki Kongo, pozostawiając majątek spółki bez nadzoru. W związku z utratą zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną spółki KGHM CONGO S.P.R.L., w celu osiągnięcia korzyści wynikających z jej działalności, Zarząd KGHM (jako Jednostka Dominująca) podjął uchwałę o rozliczeniu strat ujmowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od dnia przejścia KGHM CONGO S.P.R.L. do dnia, w którym Jednostka Dominująca przestała sprawować kontrolę nad tą spółką, jako zysku/straty z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną. W wyniku rozliczenia, ustalono zysk z tytułu utraty kontroli w wysokości 21 mln zł. Ponadto w wyniku finansowym ujęto odpis na należności w wysokości 21 mln zł dotyczący niespłaconych zobowiązań KGHM CONGO S.P.R.L. na rzecz Jednostki Dominującej. W grudniu 2009 r. w Sądzie Handlowym w Lubumbashi został złożony wniosek o dobrowolnej likwidacji tej spółki. Likwidacja rozpoczęła się z dniem 1 stycznia 2010 r., zgodnie z prawem obowiązującym w Demokratycznej Republice Kongo.

Zawiązanie spółki KGHM HMS Bergbau AG

W czerwcu 2009 r. KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR zawiązała z firmą HMS Bergbau AG spółkę pod firmą KGHM HMS Bergbau AG. Utworzony podmiot jest spółką prawa niemieckiego z siedzibą w Berlinie. KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR objęła 74,9% akcji nowego podmiotu, natomiast HMS Bergbau AG pozostałe 25,1%. Koszt nabycia udziałów wynosi 168 tys. zł.

KGHM HMS Bergbau AG została powołana w celu poszukiwania i rozpoznania złóż miedzi i innych metali w Europie. Pierwszym projektem realizowanym przez spółkę będzie eksploracja na obszarze Saksonii w Niemczech. Utworzenie spółki KGHM HMS Bergbau AG związane jest z realizacją zatwierdzonej w lutym 2009 r. Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2009–2018 w obszarze dotyczącym rozwoju bazy zasobowej.

Zawiązanie spółki KGHM TFI S.A.

W czerwcu 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. zawiązała spółkę pod firmą KGHM TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH SPÓŁKA AKCYJNA (KGHM TFI S.A.), w której objęła 100% akcji o łącznej wartości nominalnej 3 mln zł, pokrytych wkładem pieniężnym. Przedmiotem działalności KGHM TFI S.A. jest tworzenie funduszy inwestycyjnych i zarządzanie nimi oraz zarządzanie portfelami instrumentów finansowych.

Nabycie spółki FADROMA-SERWIS-REMONTY spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

W lipcu 2009 r. spółka DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o. nabyła 600 udziałów w spółce FADROMA S.R. SP. Z O.O. za cenę 825 tys. zł. W październiku 2009 r. spółka DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o. nabyła kolejne 53 udziały w spółce FADROMA S.R. SP. Z O.O. za cenę 73 tys. zł. Łączny udział DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o. w spółce FADROMA S.R.

SP. Z O.O., na koniec 2009 r. wynosił 98,05%. Nabycie przez spółkę DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o. udziałów FADROMA S.R. SP. Z O.O. miało na celu pozyskanie podmiotu działającego w tej samej branży.

Nabycie spółki WPEC w Legnicy S.A.

W grudniu 2009 r. spółka „Energetyka” sp. z o.o. nabyła od Skarbu Państwa RP w procesie prywatyzacji spółki Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy Spółka Akcyjna 10 030 tys. akcji. Koszt nabycia akcji wynosi 203 mln zł.

Nabycie przez „Energetyka” sp. z o.o. akcji WPEC w Legnicy S.A. ma na celu osiągnięcie efektów synergii wynikających z połączenia dotychczasowych zasobów dwóch znaczących na rynku podmiotów branży energetycznej.

W 2009 r. nie dokonano zmian w podstawowych zasadach zarządzania Grupą Kapitałową.

Grupa Kapitałowa

KGHM Polska Miedź S.A.

Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej jest KGHM Polska Miedź S.A.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. w skład Grupy Kapitałowej wchodziły 33 jednostki zależne. Osiem spółek zależnych tworzyło własne Grupy Kapitałowe, są to: KGHM Ecoren S.A., PHP „MERCUS” sp. z o.o., DIALOG S.A., POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o., KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR, „Energetyka” sp. z o.o., WM „ŁĄBĘDY” S.A., DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. osiągnęła w 2009 r. przychody ze sprzedaży w wysokości 12 120 mln zł. Mimo niekorzystnych warunków makroekonomicznych na początku 2009 r. wynik na sprzedaży w 2009 r. nie uległ istotnej zmianie w odniesieniu do zysku z roku ubiegłego. Zysk netto Grupy Kapitałowej wyniósł 2 359 mln zł.

Rachunek zysków i strat

	[mln zł]	2008	2009
Przychody ze sprzedaży		12 655	12 120
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów		(8 490)	(7 923)
Zysk brutto ze sprzedaży		4 165	4 197
Zysk z działalności operacyjnej		3 186	2 679
Zysk przed opodatkowaniem		3 396	2 904
Zysk netto		2 766	2 359

Na wyniki Grupy Kapitałowej w 2009 r. istotny wpływ miały wyniki osiągnięte przez Jednostkę Dominującą. Wynik netto KGHM, wykazany w jednostkowym sprawozdaniu za 2009 r., wyniósł 2,5 mld zł. Na wielkość tę, poza efektami działalności podstawowej Polskiej Miedzi, miała wpływ dywidenda uzyskana z Polkomtel S.A.

Przeгляд wyników finansowych

Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej w 2009 r. były niższe w relacji do przychodów 2008 r. o 4% (tj. o 535 mln zł). Istotny wpływ na to miał spadek przychodów Jednostki Dominującej, spowodowany niskim poziomem notowań miedzi na początku 2009 r. oraz spadkiem wolumenu sprzedaży miedzi.

Przychody ze sprzedaży KGHM Polska Miedź S.A. stanowiły około 85% przychodów ze sprzedaży całej Grupy Kapitałowej.

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów spadły w analizowanym okresie o 566 mln zł. Wpływ na to miał spadek wielkości sprzedaży oraz niższe odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych o 266 mln zł.

Na stratę z pozostałej działalności operacyjnej wpływ miała głównie strata z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych w wysokości 532 mln zł.

Korekta wyniku 2009 r. z tytułu wyceny metodą praw własności akcji jednostki stowarzyszonej, spowodowała spadek zysku o 152 mln zł (udział w zysku 270 mln zł, otrzymane dywidendy (418 mln zł).

Ostatecznie zysk netto w analizowanym okresie obniżył się w odniesieniu do roku ubiegłego o 15%, tj. o 407 mln zł.

Struktura wyniku finansowego Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Wyszczególnienie	[mln zł]	netto za 2009 r.
KGHM Polska Miedź S.A.		2 540
Spółki zależne		(54)
w tym najistotniejsze:		
DIALOG S.A.		7,0
KGHM Metraco S.A.		5,8
„MCZ” S.A.		5,9
„PETROTEL” sp. z o.o.		5,9
PHP „MERCUS” sp. z o.o.		3,4
INTERFERIE S.A.		2,9
PeBeKa S.A.		2,2
Walcownia Metali Nieżelaznych spółka z o.o.		(2,5)
AVISTA MEDIA Sp. z o.o.		(2,7)
KGHM CONGO S.P.R.L. (do dnia 28.02.2009 r.)		(5,7)
DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o.		(14,7)
Zagłębie Lubin S.A.		(60,6)
Ogółem wyniki netto podmiotów Grupy Kapitałowej		2 486
Korekty konsolidacyjne wyniku		(127,6)
Wynik finansowy Grupy Kapitałowej przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej		2 359
Wynik finansowy przypadający na udziały mniejszości		0,57
Razem wynik finansowy		2 359

Istotną stratę za 2009 r. odnotowała spółka zależna Zagłębie Lubin S.A. Wynika ona głównie z dokonania przez spółkę odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości aktywa – stadionu piłkarskiego. W sprawozdaniu jednostkowym Zagłębie Lubin S.A. spowodowało to powstanie straty w kwocie 50 mln zł, w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy Kapitałowej straty w kwocie 37,5 mln zł.

Podmioty Grupy Kapitałowej

Największy wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. mają trzy podmioty:

■ Jednostka Dominująca – KGHM Polska Miedź S.A.

oraz spółki działające w branży telekomunikacyjnej:

■ DIALOG S.A. – jednostka zależna, wyniki tej spółki mają bezpośrednie przełożenie na wyniki skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej;

■ Polkomtel S.A. – jednostka stowarzyszona, wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ma wycena spółki dokonana metodą praw własności.

DIALOG S.A.

KGHM posiada w DIALOG S.A. 100% udziału w kapitale zakładowym.

DIALOG S.A. posiada własną Grupę Kapitałową.

W 2009 r. Grupa Kapitałowa DIALOG S.A. osiągnęła przychody na poziomie niższym od osiągniętych w okresie porównywalnym o 33 mln zł. Spadek przychodów spowodowany był ograniczeniem niskomarkowej usługi tranzytu ruchu. Po wyłączeniu usługi tranzytu ruchu, przychody Grupy Kapitałowej DIALOG S.A., pomimo ogólnorynkowej tendencji spadkowej w telekomach stacjonarnych, były wyższe o 24 mln zł, czyli o 5% w porównaniu do 2008 r. Wzrost przychodów odnotowano przede wszystkim w obszarze usług świadczonych na bazie obcej infrastruktury (WLR, 1011 i BSA), który w stosunku do przychodów osiągniętych z tytułu tych usług w 2008 r. wyniósł 24 mln zł.

Włączony do oferty w 2008 r. pakiet DIALOGmedia łączący w sobie telefon stacjonarny, dostęp do Internetu oraz usługę telewizji cyfrowej i wideo na żądanie zyskał zainteresowanie ze strony klientów – ich liczba wzrosła do poziomu 21 tys. na koniec grudnia 2009 r. (przyrost w 2009 r. o 17,5 tys., z czego w samym IV kwartale o 6,8 tys.).

W 2009 r. Grupa Kapitałowa DIALOG S.A. kontynuowała realizację projektu wprowadzenia usług telefonii komórkowej, jako tzw. operator wirtualny (MVNO) – komercyjne uruchomienie usługi nastąpiło w lutym 2010 r. Dzięki nabyciu w listopadzie 2009 r., będącego w upadłości przedsiębiorstwa Nyska Sieć Informatyczna Sp. z o.o. DIALOG S.A. uzyskała dostęp infrastrukturalny do nowego obszaru geograficznego o dużym potencjale sprzedażowym i stała się właścicielem nowoczesnej sieci teleinformatycznej w technologii ETTH.

Obecnie DIALOG S.A. realizuje obowiązującą w spółce strategię na lata 2009–2015, która zakłada inwestycje w rozwój infrastruktury w oparciu o najnowsze technologie, nowe usługi i selektywne przejęcia. Trwają w spółce prace związane z opracowaniem operacyjnego planu wdrażania strategii, w ramach których w szczególności zostanie zdefiniowana: mapa rozwoju

Dane finansowe Grupy Kapitałowej DIALOG S.A. (mln zł)		
	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	554	520,9
Wynik na działalności operacyjnej	(301,6)	34,7
EBITDA*	83,4	135,4
Wynik netto	(284)	10,4

* EBITDA liczona jako wynik na działalności operacyjnej powiększony o amortyzację i odpis z tytułu trwałej utraty wartości

Dane finansowe DIALOG S.A. (mln zł)		
	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	548	493,8
Wynik na działalności operacyjnej	(305,4)	32,6
EBITDA*	76,3	122,9
Wynik netto	(292,1)	9,8

* EBITDA liczona jako wynik na działalności operacyjnej powiększony o amortyzację i odpis z tytułu trwałej utraty wartości

Mimo spadku przychodów Grupa Kapitałowa DIALOG S.A. osiągnęła w roku 2009 lepsze wyniki finansowe niż w roku 2008. Odnotowano wyższy wynik na działalności operacyjnej oraz wynik EBITDA (odpowiednio o 336 mln zł oraz 52 mln zł). Na stratę poniesioną przez Grupę Kapitałową w 2008 r. najistotniejszy wpływ miał odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 268 mln zł.

W analizowanym okresie Grupa Kapitałowa DIALOG S.A. zwiększyła liczbę klientów zarówno w obszarze usług głosowych, jak i transmisji danych. Na koniec grudnia 2009 r. posiadała 445,2 tys. linii dzwoniących na własnej sieci oraz 250,3 tys. linii WLR (przyrost o 54% w stosunku do końca 2008 r.). Liczba klientów usług transmisji danych wyniosła 157,2 tys.

produktów w perspektywie realizacji strategii spółki, strategia sprzedaży, polityka cenowa, strategia komunikacji marketingowej, jak również przygotowany zostanie operacyjny plan wdrożenia inicjatyw strategicznych.

W listopadzie 2009 r. DIALOG S.A. podpisała umowę dotyczącą dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w wysokości 40% nakładów) realizacji projektu „Wdrożenie innowacyjnych usług w oparciu o sieć dostępową w technologii pasywnej sieci optycznej PON”. To największy tego typu projekt w Polsce. Jego realizacja umożliwi spółce sprzedaż większych pakietów usługowych. Projekt obejmie 70 tys. mieszkań na obszarze województwa dolnośląskiego, lubuskiego i łódzkiego.

Polkomtel S.A.

KGHM Polska Miedź S.A. posiada w Polkomtel S.A. 24,39% udziału w kapitale zakładowym.

Wartość akcji Polkomtel S.A. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2009 r. wycenionych metodą praw własności wynosi 1 346 mln zł.

W czerwcu 2009 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Polkomtel S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za 2008 r. Zgodnie z decyzją akcjonariuszy na dywidendę przeznaczono kwotę 1 250 mln zł.

KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała, proporcjonalnie do posiadanego udziału, kwotę 305 mln zł. Dywidenda została wypłacona w dwóch ratach.

Pozostałe najważniejsze spółki Grupy Kapitałowej

KGHM Ecoren S.A.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

Spółka zajmuje się produkcją metali i ich związków oraz zagospodarowywaniem odpadów przemysłowych. Innowacyjnie zmniejsza obciążenia środowiska naturalnego wynikające z działalności gospodarczej człowieka.

Podstawowymi domenami działalności Spółki są:

- produkcja nadrenianiu amonu z odpadów powstających w Hucie Miedzi Głogów;

Dane finansowe Polkomtel S.A.

(mln zł)

	2008	2009
Przychody z działalności operacyjnej	8 547	8 104
Wynik na działalności operacyjnej	1 889	1 533
EBITDA	3 106	2 840
Wynik netto	1 361	1 107

W listopadzie 2009 r. Rada Nadzorcza Polkomtel S.A. podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wypłatę akcjonariuszom Spółki zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za 2009 r. w łącznej wysokości 464 mln zł. KGHM Polska Miedź S.A., proporcjonalnie do posiadanego udziału, otrzymała w grudniu 2009 r. z tego tytułu kwotę 113 mln zł.

- produkcja kruszyw budowlanych;
- przeróbka wymurówek z pieców hutniczych;
- przetwarzanie elektroodpadów.

Produkty KGHM Ecoren S.A. są odzyskiwane głównie z odpadów powstających przy produkcji miedzi w KGHM Polska Miedź S.A.

Najważniejsze referencje

- obecność wśród pięciu największych światowych producentów renu;
- realizacja przedsięwzięć mających na celu zmniejszenie obciążeń KGHM Polska Miedź S.A. związanych z powstawaniem odpadów przemysłowych;

- istotny udział w realizacji strategii dywersyfikacji działalności KGHM Polska Miedź S.A. w domenie gospodarki odpadami oraz produkcji i odzysku metali.

Główne kierunki rozwoju

- rozwój nowoczesnych technologii odzyskiwania metali, w szczególności produkcji związków niklu, kobaltu i cynku w oparciu o odpady KGHM Polska Miedź S.A.;
- zwiększenie produkcji nadrenianu amonu poprzez wykorzystanie kolejnych strumieni odpadów;
- pozyskanie nowych źródeł surowców do produkcji kruszyw;
- przetwarzanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- wybudowano instalację do produkcji eluatów renowych na terenie Huty Miedzi Głogów I;
- wybudowano instalację do produkcji renu metalicznego na terenie Legnickiego Parku Technologicznego KGHM LETIA S.A.;
- wyprodukowano pierwszą partię peletek renu metalicznego (grudzień 2009);

KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

- prace badawczo-rozwojowe w branżach: geologicznej, górniczej, mechanicznej, elektrycznej, ochrony środowiska i restrukturyzacji przedsiębiorstw oraz wykonywanie ekspertyz w tym zakresie;
- prace obejmują wszystkie fazy działalności badawczo-projektowej od badań, poprzez projekt, ocenę jego oddziaływania na środowisko, analizę wykonalności, po nadzór nad jego realizacją;

Dane finansowe KGHM Ecoren S.A. za lata 2007–2009

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	93,7	133,2	106,2
Zysk netto	27,8	24,8	-21,1
Kapitał zakładowy	213,3	213,3	213,3
Aktywa ogółem	311,1	303,6	307,6

- Spółka uzyskała 12,2 mln zł środków unijnych na realizację inwestycji związanej z „Wdrożeniem innowacyjnej hydrometalurgicznej technologii oczyszczania surowego siarczynu niklu” w ramach konkursu dotyczącego dofinansowania inwestycji o wysokim potencjale innowacyjnym organizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Najważniejsze referencje

- Spółka posiada status Centrum Badawczo-Rozwojowego zgodnie z przepisami ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej;
- zgodnie z przepisami ustawy o zasadach finansowania nauki, Spółka uznawana jest za jednostkę naukową;
- KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR prowadzi również działalność w ramach Branżowego Punktu Kontaktowego oraz uczestniczy w projektach realizowanych w ramach „7. Programu Ramowego Unii Europejskiej”;
- Spółka realizuje prace badawcze i rozwojowe większości przedsięwzięć inwestycyjnych KGHM Polska Miedź S.A. związanych z ciągiem technologicznym oraz archiwizuje dokumentację techniczną (geologiczną) i technologiczną KGHM Polska Miedź S.A.;

- Spółka współpracuje z zapleczem naukowo-badawczym polskich i zagranicznych uczelni, posiada wysoko wykwalifikowaną kadrę, posiadającą specjalistyczne uprawnienia z zakresu m.in. ochrony środowiska, geologii i hydrogeologii;
- wysoka jakość usług potwierdzona ponad 40. letnią praktyką oraz certyfikatem ISO 9001 i ISO 14001.

Główne kierunki rozwoju

- eksploracja – poszukiwanie nowych złóż;
- zwiększenie udziału w pracach badawczo-rozwojowych z zakresu górnictwa i przeróbki rud metali nieżelaznych oraz innych surowców naturalnych;
- rozszerzenie zakresu usług świadczonych przez akredytowane laboratoria.

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- Spółka uzyskała dotację statutową z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w wysokości 1,1 mln zł;
- w lutym 2009 r. Spółka, jako jedna z pierwszych firm w Polsce otrzymała certyfikat zgodności z wymaganiami nowej normy ISO 9001:2008 oraz pozytywnie przeszła audit potwierdzający zgodność oferowanych przez nią

Dane finansowe KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR za lata 2007–2009

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	25,3	27,2	30,4
Zysk netto	1,1	0,3	0,3
Kapitał zakładowy	8,5	8,5	8,5
Aktywa ogółem	51,7	55,0	57,7

PeBeKa S.A.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń PeBeKa Spółka Akcyjna z Lubina należy do grona czołowych firm budowlanych na Dolnym Śląsku oraz do znaczących przedsiębiorstw tej branży w Polsce. Wykorzystując zdobyte w ciągu 50. lat doświadczenie przy budowie wszystkich szybów w kopalniach KGHM Polska Miedź S.A., Spółka świadczy usługi nie tylko na rzecz górnictwa, ale także dla potrzeb komunikacji, przemysłu oraz ochrony środowiska. Jej podstawowe grupy usług to:

- budownictwo podziemne, w tym:
  - ◆ wyrobiska chodnikowe i komory;

usług z wymaganiami norm ISO 9001&14001 i utrzymała akredytację swoich laboratoriów;

- w czerwcu 2009 r. KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR zawiązała z firmą HMS Bergbau AG spółkę prawa niemieckiego pod firmą KGHM HMS Bergbau AG i objęła 74,9% akcji nowego podmiotu; nowozawiązana Spółka zajmuje się poszukiwaniem i rozpoznaniem złóż miedzi i innych metali w Europie;
- poprzez podmiot zależny – KGHM HMS Bergbau AG – Spółka zajmowała się eksploracją złóż na obszarze Saksonii w Niemczech;
- KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR uczestniczyła w 3 projektach w ramach „7. Programu Ramowego Unii Europejskiej”, które będą realizowane w latach 2009-2013 i zamkną się łączną kwotą ponad 1 mln EUR.

- ◆ szyby i sztolnie;
- ◆ kompleksowe wyposażenie wyrobisk górniczych w infrastrukturę techniczną;
- ◆ metro i tunele;
- ◆ rekonstrukcje zabytkowych obiektów górniczych;
- kompleksowe wykonawstwo:
  - ◆ obiektów infrastruktury przemysłowej i użyteczności publicznej wraz z budową rurociągów i ich remontami;
  - ◆ obiektów komunikacyjnych;
  - ◆ obiektów sportowych;
  - ◆ fundamentowań specjalnych.

Najważniejsze referencje

- przedsiębiorstwo istnieje na rynku 50 lat;
- Spółka jest podstawowym wykonawcą szybów oraz infrastruktury kopalń należących do KGHM Polska Miedź S.A. – zrealizowała ponad 1000 km wyrobisk poziomych (chodników, komór) wraz z infrastrukturą i wybudowała 29 szybów o łącznej głębokości 27,7 km, obecnie trwa realizacja kolejnego 30 szybu;
- Spółka wykonywała roboty szybowe, górnicze i tunelowe w Europie, Afryce, Azji, Ameryce Południowej i Środkowej;
- Spółka doskonale opanowała budownictwo tuneli komunikacyjnych realizując tunele kolejowe w Algierii, tunele drogowe w Turcji, Hong Kongu i Izraelu, tunele hydrotechniczne w Malezji, tunele metra w Algierze, Ankarze i w Warszawie;
- Spółka prowadzi rekonstrukcje górniczych wyrobisk podziemnych (wieloletnia działalność Spółki w Kopalni Soli w Wieliczce);
- PeBeKa S.A. zrealizowała liczne inwestycje z dziedziny budownictwa ogólnego i specjalistycznego (przejścia podziemne, zabezpieczenia i stabilizacja gruntów, obiekty mieszkalne m.in. w Polkowicach, Warszawie i Wieliczce);

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- Spółka realizowała roboty górnicze dla KGHM Polska Miedź S.A. związane z udostępnianiem nowych złóż w obszarze „Głogów Głęboki Przemysłowy” (roboty chodnikowe oraz budowa szybu SW-4);
- Spółka w marcu podpisała umowę z KGHM Polska Miedź S.A. na wykonanie w Zakładach Górniczych „Polkowice-Sierszowice” klimatyzacji centralnej na głębokości poniżej 1000 m;
- w kwietniu 2009 r. w 13. konkursie organizowanym przez firmę BOSCH-Elektronarzędzia, PeBeKa S.A. otrzymała nagrodę „Złote Wiertło” za zajęcie drugiego miejsca w kategorii „Budownictwo użyteczności publicznej” za wybudowanie stacji A-23 Młociny – ostatniego przystanku pierwszej linii warszawskiego metra;
- w sierpniu 2009 r. Przedsiębiorstwo wygrało przetarg na wykonanie inwestycji obejmującej modernizację odcinka linii kolejowej Nr 8 Warszawa Zachodnia – Warszawa Okęcie wraz z budową łącznicy do lotniska Okęcie;
- PeBeKa S.A. w konsorcjum z firmą HOCHTIEF Polska Sp. z o.o. i HOCHTIEF Construction AG Sport Facilities, kontynuowała budowę stadionu piłkarskiego Spółki Zagłębie Lubin S.A. w Lubinie;

Dane finansowe PeBeKa S.A. za lata 2007–2009

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	468,1	592,1	323,6
Zysk netto	2,6	1,5	3,4
Kapitał zakładowy	30,8	49,5	64,6
Aktywa ogółem	212,3	250,0	233,6

- Spółka w konsorcjum realizuje budowę stadionu piłkarskiego w Lubinie.

Główne kierunki rozwoju

- umocnienie pozycji w dziedzinie budownictwa górniczego;
- rozwój w zakresie budownictwa ogólnego, podziemnego i inżynierskiego;
- zwiększenie potencjału w zakresie realizacji przedsięwzięć dla KGHM Polska Miedź S.A.;
- poszerzenie umiejętności inżynierskich, stosowanie nowych technologii i rozwiązań produkcyjnych;
- prace nad wdrożeniem nowych technologii mechanicznego urabiania skał twardych.

- Spółka zakończyła realizację trwających pięć lat robót eksportowych w Niemczech, w ramach których wydrążono 3 818 m chodnika łączącego dwa peryferyjne szyby kopalni węgla kamiennego „Auguste Victoria” w Marł;
- prowadzono prace związane z realizacją projektu dotyczącego wdrożenia nowej technologii mechanicznego urabiania skał w kopalniach KGHM Polska Miedź S.A. z wykorzystaniem kombajnu chodnikowego.

Centrum Badań Jakości sp. z o.o.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

Spółka świadczy usługi w zakresie:

- badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy;
- pomiarów imisji i emisji;
- analizy wód, ścieków i osadów ściekowych;
- mikrobiologicznych badań żywności;
- analizy gleb;
- badań przemysłowych;
- badań odpadów stałych;
- badań paliw i materiałów hutniczych przemysłu miedziowego.

Główne kierunki rozwoju

- wzrost sprzedaży usług, zakup laboratoriów badawczych oraz laboratoriów mobilnych;
- utrzymanie poziomu sprzedaży dla KGHM Polska Miedź S.A. oraz zwiększenie udziału w rynku zewnętrznym;
- zwiększenie przychodów ze sprzedaży badań innych niż przemysłowe;
- rozszerzenie oferty usług badawczych;
- doskonalenie zintegrowanego systemu zarządzania.

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- w maju 2009 r. CBJ sp. z o.o. uzyskała decyzję Polskiego Centrum Akredytacji o utrzymaniu akredytacji dla Spółki w rozszerzonym i uaktualnionym, elastycznym zakresie;
- Spółka pozytywnie przeszła audit recertyfikacyjny w zakresie spełnienia przez nią wymagań normy PN-EN ISO 9001:2009 i tym samym uzyskała Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością;
- Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników CBJ sp. z o.o. w grudniu 2009 r. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 2,2 mln zł z przeznaczeniem na sfinansowanie projektu inwestycyjnego „Projekt

Dane finansowe Centrum Badań Jakości sp. z o.o. za lata 2007–2009

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	38,4	39,6	41,0
Zysk netto	2,9	2,5	1,9
Kapitał zakładowy	2,9	2,9	2,9
Aktywa ogółem	30,5	30,7	35,0

Najważniejsze referencje

- główny wykonawca badań przemysłowych i analiz dla potrzeb ciągu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A.;
- Spółka posiada akredytację przyznaną przez Polskie Centrum Akredytacji w zakresie badań fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych żywności;
- wysoka jakość usług – Spółka posiada Zintegrowany System Zarządzania zgodny z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001, PN-N 18001 i OHSAS 18001 certyfikowany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji;
- CBJ sp. z o.o. jest pierwszym laboratorium komercyjnym w Polsce, które uzyskało elastyczny zakres akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji, pozwalający na przedstawianie Klientom kompleksowej oferty badań akredytowanych z zakresu środowiska naturalnego, środowiska pracy i żywności.

automatyzacji procesu przygotowania i pomiaru próbek z ciągu technologicznego wzbogacania rud miedzi”;

- Spółka otrzymała w 2009 r. wyróżnienia: złotą statuetkę w Międzynarodowym Konkursie Eurocertyfikat 2008, Certyfikat „Solidna Firma 2008” oraz tytuł „Gazela Biznesu 2008”.

ZANAM-LEGMET Sp. z o.o.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

- podstawową domeną jest produkcja i serwis maszyn górniczych (ładowarki, wozy odstawcze, wozy wierząco-kotwiące, maszyny pomocnicze);
- produkcja i serwis przenośników taśmowych;
- produkcja odlewów stalowych;
- produkcja obudów kotwionych i kruszarek;
- konstrukcje stalowe.

- zalegających w trudnych warunkach termicznych i terenowych w kopalniach KGHM Polska Miedź S.A.:
- ◆ ładowarka LKP-1601B o kompletnych rozwiązaniach mechatronicznych dla poszczególnych układów wykonawczych;
- ◆ najniższa na świecie ładowarka klasy 9 t z kołyską w osi tylnej – LKP-0900B;
- ◆ wiertnica i kotwiarka o wys. 170 cm z zamiennymi napędami hydrokinetycznym i hydrostatycznym;
- ◆ hydrostatyczny napęd addytywny na tylną oś dla wozów odstawczych;
- ◆ PRZ 800 – kompletny zintegrowany punkt załadunku rudy do przenośnika L-800;
- ◆ podziemny system monitoringu i przesyłania danych o maszynach;
- ◆ przenośniki o dużej wydajności i długiej drodze odstawy w celu zmniejszenia kosztów jednostkowych transportu;
- ◆ kruszarki powierzchniowe z funkcjonalnością;
- opracowane przez Spółkę konstrukcje maszyn są innowacyjnymi rozwiązaniami w systemach urabiania i odstawy w kopalniach głębinowych (mały przenośnik L-800 przeznaczony do prac pomocniczych; hydrauliczna stacja napinająca o podwyższonych parametrach eksploatacyjnych;

Dane finansowe ZANAM-LEGMET Sp. z o.o. za lata 2007–2009

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	235,3	270,1	274,7
Zysk netto	4,6	5,1	-14,7
Kapitał zakładowy	36,0	36,0	36,0
Aktywa ogółem	103,3	111,7	121,9

Najważniejsze referencje

- Spółka jest największym w Polsce producentem maszyn górniczych przeznaczonych do pracy w niemietanowych, głębinowych kopalniach rud;
- największym odbiorcą Spółki jest KGHM Polska Miedź S.A. – w 2009 r. Spółka zabezpieczyła ok. 38% zapotrzebowania KGHM Polska Miedź S.A. na samojezdne maszyny górnicze i ok. 90% na przenośniki taśmowe;
- Spółka wykonuje unikalne konstrukcje, jak instalacje odsiarczające, odpylające i wysokie kominy, maszyny flotacyjne, urządzenia szybowe (klatki i skipy), kontenerowe fabryki asfaltu lub betonu, korowarki;
- prowadzone są prace nad wdrożeniem nowych, zmodernizowanych maszyn o podwyższonych parametrach pracy i zwiększonej funkcjonalności, do eksploatacji złóż

- ładowarka klasy 8t z kompletnym kopalnianym osprzętem pomocniczym – LKP-0806; wóz pomocniczy z młotem udarowym o unikalnym sterowaniu jazdą i skrętem za pomocą joysticka – SWKS-1T);
- blisko 200 maszyn wyprodukowanych przez Spółkę pracuje w kopalniach Federacji Rosyjskiej i pozostałych państwach WNP (ciągniki, ładowarki, wiertnice, wozy paliwowo-smarownicze, wozy transportowe).

Główne kierunki rozwoju

- zwiększenie udziału w przychodach głównej domeny działalności Spółki;
- maksymalne zabezpieczenie oczekiwań KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie produkcji i obsługi posprzedażnej systemów urabiania i odstawy;
- zwiększenie potencjału w zakresie obsługi posprzedażnej;
- poprawa jakości wyrobów i usług;
- pozyskiwanie rynków zewnętrznych;
- wdrożenie nowych produktów stosownie do potrzeb KGHM Polska Miedź S.A.;
- tworzenie przedstawicielstw i placówek eksportowych.

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- Spółka otrzymała na Międzynarodowych Targach Górniczo-Przemysłu Energetycznego i Hutniczego w Katowicach nagrodę za samojezdny wóz do obrywki SWB-2N/Z w konkursie „Innowacyjne rozwiązania w budowie maszyn i urządzeń górniczych” w kategorii „Nowe maszyny i technologie”;
- opracowano i zatwierdzono „Program Naprawczy Spółki”.

**Dane finansowe
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.
za lata 2007–2009**

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	441,8	463,2	421,3
Zysk netto	0,4	7,7	0,3
Kapitał zakładowy	140,4	140,4	140,6
Aktywa ogółem	206,7	229,7	241,1

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie:

- transportu samochodowego – osobowego, towarowego, specjalistycznego;
- transportu kolejowego-towarowego, specjalistycznego;
- handlu produktami naftowymi;
- remontów pojazdów kołowych, szynowych oraz urządzeń specjalistycznych;
- usług laboratoryjnych – analizy produktów naftowych.

Najważniejsze referencje

- Spółka jest głównym przewoźnikiem KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie transportu towarów i osób oraz bezpośrednim dostawcą paliw do oddziałów KGHM Polska Miedź S.A.;
- jest jedną z największych krajowych firm kolejowych wykonujących przewozy przy użyciu własnych wagonów i lokomotyw, na własnych oraz należących do PKP liniach kolejowych;
- Spółka działa na rynku spedytorskim, współpracując z wieloma liczącymi się na rynku partnerami.

Główne kierunki rozwoju

- zwiększenie udziału w krajowym rynku przewozów ładunków masowych i uzyskanie pozycji lidera prywatnego przewoźnika kolejowego na obszarze zachodniej Polski;
- utrzymanie pozycji największego na Dolnym Śląsku niezależnego, dystrybutora pełnej oferty produktów naftowych, zachowanie roli wyłącznego dostawcy produktów naftowych dla KGHM Polska Miedź S.A.

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- likwidacja oddziału Spółki – Centrum Remontowo-Usługowego, którego część kompetencji tj. utrzymanie infrastruktury, przejęła Spółka zależna PMT Linie Kolejowe sp. z o.o. z siedzibą w Polkowicach;
- realizacja inwestycji związanych z taborem kolejowym, w tym zawarcie umowy na zakup lokomotyw elektrycznych.

ENERGETYKA

„Energetyka” sp. z o.o.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

Spółka prowadzi działalność w zakresie:

- produkcji ciepła;
- produkcji energii elektrycznej;
- przesyłu i dystrybucji ciepła;
- przesyłu, dystrybucji i obrotu energią elektryczną;
- produkcji i dystrybucji wody pitnej z własnych ujęć;
- odprowadzania i oczyszczania ścieków socjalno-bytowych;
- odprowadzania i oczyszczania ścieków przemysłowych i kwaśnych, zagospodarowania wód z oczyszczonych ścieków oraz wód opadowych i roztopowych;
- produkcji wody przemysłowej;
- serwis w zakresie ww. działalności.

- zwiększanie bezpieczeństwa energetycznego KGHM Polska Miedź S.A. i pozostałych odbiorców ciepła;
- zwiększenie udziału w lokalnym rynku dostaw ciepła, w tym konsolidacja rynku lokalnego;
- poszukiwanie możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii;
- obniżanie wpływu działalności Spółki na środowisko naturalne.

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- „Energetyka” sp. z o.o. uczestniczyła w procesie prywatyzacji Spółki WPEC w Legnicy S.A.; w grudniu 2009 r. dokonała transakcji nabycia 85% akcji tego podmiotu, zwiększając znacząco swój udział w regionalnym rynku ciepła;
- w styczniu 2009 r. dokonano nabycia 100% udziałów Spółki „BIOWIND” sp. z o.o., której zadaniem będzie realizacja projektu budowy farm wiatrowych;
- po przeprowadzeniu testów linii do współspalania węgla z biomasą w EC Lubin, Spółka uzyskała pierwsze świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii;

Dane finansowe „Energetyka” sp. z o.o. za lata 2007–2009

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	211,1	213,5	234,2
Zysk netto	0,9	0,9	0,08
Kapitał zakładowy	221,5	248,8	248,8
Aktywa ogółem	328,2	378,0	597,2

Najważniejsze referencje

- kompleksowe zaopatrywanie w media energetyczne oraz zarządzanie gospodarką wodno-ściekową KGHM Polska Miedź S.A.;
- zabezpieczanie potrzeb ciepłowniczych okolicznych miast – Polkowic, Głogowa i Lubina – zasilanie z własnych elektrociepłowni;
- produkcja i dystrybucja wody pitnej na rzecz okolicznych gmin.

Główne kierunki rozwoju

- zwiększanie produkcji ciepła i energii elektrycznej w skojarzeniu;
- zabezpieczenia większej części potrzeb energetycznych KGHM Polska Miedź S.A.;

- Spółka zmniejszyła ilość spalanego węgla i emisji CO₂ do atmosfery oraz zoptymalizowała współpracę jednostek kotłowych (dzięki zakończeniu modernizacji urządzeń);
- zakończono modernizację odtworzeniową turbozespołu nr 1 (AP-4) w EC Legnica;
- wykonano nowe rurociągi tranzytowe (zastąpiły rurociąg z lat 60.) zasilające miejscowości: Sobin, Jędrzychów i Nową Wieś Lubińską (zminimalizowanie straty przesyłu).

KGHM Metraco S.A.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

obróć hurtowy:

- złomami i surowcami wtórnymi (podstawowa domena);
- surowcami chemicznymi;
- ołowiem rafinowanym;
- solą drogową i przemysłową.

Najważniejsze referencje

- kompleksowa obsługa KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie zaopatrzenia ciągu technologicznego w surowce i materiały (ług posulfutowy, inne surowce chemiczne, złom miedziany);

- poszerzenie grona odbiorców ołowiu rafinowanego w związku z planowanym zwiększeniem produkcji w HM Legnica;
- zwiększenie zakresu działalności handlowej poza obszarem Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- zakończenie realizacji inwestycji w Bazie Obrotu Złomem, związanej z zapewnieniem zwiększonych dostaw złomów miedzi do oddziałów KGHM Polska Miedź S.A., polegającej m.in. na zakupie i instalacji wysokowydajnej prasy hydraulicznej (prasopaczarki), modernizacji zasilania w energię elektryczną, doposażeniu technicznym systemu produkcyjnego;
- Spółka przeszła pozytywnie audit certyfikujący potwierdzający stosowanie normy PN-EN ISO 9001:2000;
- Spółka otrzymała od Dyrektora Izby Celnej we Wrocławiu świadectwo AEO, które uprawnia KGHM Metraco S.A. do korzystania z ułatwień odnoszących się do kontroli celnej dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony, a także z uproszczeń przewidzianych w ramach przepisów celnych;
- Spółka rozpoczęła realizację projektu budowy i eksploatacji bazy magazynowo–przeładunkowej kwasu siarkowego na polskim nabrzeżu portowym.

Dane finansowe KGHM Metraco S.A. za lata 2007–2009

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	1 313,3	1 315,2	1 639,5
Zysk netto	13,2	9,7	5,9
Kapitał zakładowy	2,5	2,5	2,5
Aktywa ogółem	116,1	104,2	124,3

- umowy na sprzedaż na zewnątrz produktów ubocznych z procesu technologicznego KGHM Polska Miedź S.A. (kwas siarkowy, ołów rafinowany, siarczan miedzi, siarczan niklu, selen);
- doskonała znajomość rynku metali i surowców chemicznych;
- największy udział w rynku złomów miedzi w Polsce.

Główne kierunki rozwoju

- wzrost zakupów złomu miedzi dla hut w ramach strategii rozwoju bazy zasobowej KGHM Polska Miedź S.A.;
- budowanie pozycji znaczącego dostawcy kwasu siarkowego na rynkach międzynarodowych;
- wzrost sprzedaży soli drogowej na rynku krajowym i europejskim;

PHP „MERCUS” sp. z o.o.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 100%

Przedmiot działalności

Spółka funkcjonuje w oparciu o cztery sektory:

- logistyki materiałowej – głównie na rzecz oddziałów KGHM Polska Miedź S.A. oraz spółek Grupy Kapitałowej;
- działalności produkcyjnej – wiązki przewodów elektrycznych dla producentów AGD oraz przewody hydrauliki siłowej do maszyn i urządzeń górniczych i budowlanych;
- handlu hurtowego i detalicznego – galerie wnętrz, hurtownie budowlane, studia meblowe, salony samochodowe itp.;
- handlu międzynarodowego – import maszyn i urządzeń.

Główne kierunki rozwoju

- rozwijanie produkcji wiązek elektrycznych, w tym również wprowadzenie nowego asortymentu wiązek w oparciu o nowoczesne technologie;
- rozwój sieci sprzedaży;
- rozszerzenie usług logistyki zaopatrzeniowej poza Grupą Kapitałową KGHM Polska Miedź S.A.

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- wprowadzenie zintegrowanego Systemu Wspomagania Zakupów;
- otwarcie Galerii Wnętrz w Polkowicach;
- wdrożenie nowej wersji systemu informatycznego Axapta;
- otwarcie Wielomarkowego Salonu Samochodowego prowadzącego sprzedaż samochodów marek Opel, Chevrolet i Ford;
- poszerzenie rynku zbytu wiązek elektrycznych – certyfikat sprzedaży na Amerykę Północną;
- uzyskanie tytułu Przedsiębiorstwo Fair Play i Złotej Statuetki programu.

Dane finansowe PHP „MERCUS” sp. z o.o. za lata 2007–2009

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	577,7	699,4	639,8
Zysk netto	3,9	3,9	4,3
Kapitał zakładowy	10,7	10,7	10,7
Aktywa ogółem	157,2	190,8	146,0

Najważniejsze referencje

- strategiczna rola dla KGHM Polska Miedź S.A., jako głównego operatora logistycznego oraz dostawcy materiałów i części zamiennych dla ciągu technologicznego;
- posiadanie własnej sieci handlowej – hurtowej i detalicznej oraz własnego biura handlu zagranicznego;
- doskonała znajomość rynków i producentów towarów będących przedmiotem obrotu;
- Spółka od 1991 r. na rynku.

INTERFERIE S.A.

Udział Grupy KGHM w kapitale zakładowym Spółki – 65,67%

Przedmiot działalności

- sprzedaż usług turystycznych na rzecz turystów krajowych i zagranicznych, w tym turystyczno-wypoczynkowych, sanatoryjno-leczniczych, hotelowych;
- organizacja kursów szkoleniowych, konferencji, sympozjów, przyjęć okolicznościowych itp.;
- pośrednictwo w sprzedaży usług turystycznych – realizowane przez Biuro Turystyczne „INTERFERIE”.

Najważniejsze referencje

- INTERFERIE S.A. jest największą spółką branży turystycznej na Dolnym Śląsku i jedną z większych w Polsce;
- firma posiada kilkanaście obiektów turystycznych, począwszy od wysokiej klasy hoteli, a skończywszy na hotelach miejskich (robotniczych);
- Spółka specjalizuje się w organizacji pobytów profilaktyczno-leczniczych oraz sanatoryjno-rehabilitacyjnych.

Główne kierunki rozwoju

- realizacja programu inwestycyjnego, którego celem jest rozbudowa bazy turystycznej, umożliwiającej poszerzenie oferty usług wypoczynkowych połączonych z rehabilitacją i lecznictwem, poprzez zakup lub budowę nowych ośrodków oraz rozbudowę i modernizację dotychczasowych jednostek;
- restrukturyzacja majątku – sprzedaż mniej rentownych obiektów oraz obiektów, które nie wpisują się strategią działalności Spółki;
- budowa obiektu o wysokim standardzie, przygotowanym na realizację usług SPA;
- zwiększenie sprzedaży usług na rzecz zagranicznych biur turystycznych (głównie z Niemiec i Skandynawii).

**Dane finansowe INTERFERIE S.A.
za lata 2007–2009**

Wielkości (mln zł)	2007	2008	2009
Przychody ze sprzedaży	36,6	37,5	43,0
Zysk netto	1,1	0,8	2,9
Kapitał zakładowy	72,8	72,8	72,8
Aktywa ogółem	103,3	107,4	110,8

Istotne wydarzenia w 2009 r.

- pozyskano nowych kontrahentów zagranicznych w zakresie turystyki zdrowotnej dla obiektów Spółki;
- uzyskano pozwolenie na budowę hotelu w Świnoujściu oraz na rozbiórkę starego obiektu Barbarka II, a także wykonano projekt budowlano-wykonawczy oraz projekt rozbiórki.

Skrócony raport finansowy

Załączone skrócone sprawozdanie finansowe KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie zostało sporządzone przez Zarząd Spółki na podstawie zbadanego pełnego rocznego sprawozdania finansowego za 2009 rok sporządzonego według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości przyjętych przez Unię Europejską.

Dla pełnego zrozumienia sytuacji majątkowej i finansowej Spółki oraz jej wyniku finansowego za okres od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. należy czytać pełne sprawozdanie finansowe Spółki, wraz z opinią i raportem z badania biegłego rewidenta dotyczącą tego sprawozdania finansowego (pełny tekst sprawozdania dostępny jest na załączonej płycie oraz na stronie internetowej www.kghm.pl).

Opinia niezależnego biegłego rewidenta o skróconym sprawozdaniu finansowym dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku KGHM Polska Miedź S.A. („Spółka”) z siedzibą w Lubinie, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 48 („pełne sprawozdanie finansowe”), na podstawie którego Zarząd Spółki sporządził załączone skrócone sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku („skrócone sprawozdanie finansowe”). Pełne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Badanie pełnego sprawozdania finansowego, na podstawie którego sporządzono skrócone sprawozdanie finansowe, przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących w Polsce postanowień rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz stosowanej w Polsce praktyki badania sprawozdań finansowych opartej na dotychczas obowiązujących normach wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2009 roku, nr 77, poz. 649), i w dniu 26 marca 2010 roku wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń o tym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem załączone skrócone sprawozdanie finansowe jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, z pełnym sprawozdaniem finansowym, na podstawie którego zostało ono sporządzone.

Dla lepszego zrozumienia sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz jej wyniku finansowego za okres od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2009 roku, jak również zakresu naszego badania, załączone skrócone sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie z pełnym sprawozdaniem finansowym, na podstawie którego zostało ono sporządzone, oraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta o tym sprawozdaniu finansowym.

w imieniu
Ernst & Young Audit Sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy Biegły Rewident

Marek Musiał
biegły rewident
nr 90036

Warszawa, dnia 30 czerwca 2010 roku

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Aktywa trwałe		
Rzeczowe aktywa trwałe	5 937 513	5 515 028
Wartości niematerialne	76 147	80 904
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	1 915 224	1 795 013
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	1 159 947	1 163 640
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	167 062	–
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	17 700	21 034
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	67 097	59 545
Pochodne instrumenty finansowe	58 034	6 501
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	110 173	61 900
Razem aktywa trwałe	9 508 897	8 703 565
Aktywa obrotowe		
Zapasy	1 890 286	1 446 802
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 314 598	1 222 501
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	580	–
Pochodne instrumenty finansowe	263 247	711 096
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	975 198	1 793 580
Razem aktywa obrotowe	4 443 909	5 173 979
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	224	23 020
Razem aktywa	13 953 030	13 900 564

Pasywa	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Kapitał własny		
Kapitał akcyjny	2 000 000	2 000 000
Inne skumulowane całkowite dochody	127 228	518 748
Zyski zatrzymane	8 276 729	8 072 544
Razem kapitał własny	10 403 957	10 591 292
Zobowiązania		
Zobowiązania długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	17 472	24 962
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	11 576	17 173
Pochodne instrumenty finansowe	61 354	–
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku	–	31 516
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 098 399	975 697
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	515 619	591 320
Razem zobowiązania długoterminowe	1 704 420	1 640 668
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 376 049	1 476 088
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	6 109	7 120
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	78 183	64 866
Pochodne instrumenty finansowe	273 503	3 771
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	93 122	73 289
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	17 687	43 470
Razem zobowiązania krótkoterminowe	1 844 653	1 668 604
Razem zobowiązania	3 549 073	3 309 272
Razem pasywa	13 953 030	13 900 564

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Rachunek zysków i strat		
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży	11 060 540	11 302 913
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(7 127 255)	(7 215 430)
Zysk brutto ze sprzedaży	3 933 285	4 087 483
Koszty sprzedaży	(107 303)	(79 791)
Koszty ogólnego zarządu	(629 077)	(615 316)
Pozostałe przychody operacyjne	870 598	1 224 792
Pozostałe koszty operacyjne	(969 411)	(1 020 804)
Zysk z działalności operacyjnej	3 098 092	3 596 364
Koszty finansowe – netto	(31 523)	(42 735)
Zysk przed opodatkowaniem	3 066 569	3 553 629
Podatek dochodowy	(526 384)	(633 251)
Zysk netto	2 540 185	2 920 378
Inne całkowite dochody z tytułu:		
Aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(10 834)	8 099
Instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych	(472 524)	617 862
Podatek dochodowy związany z pozycjami prezentowanymi w innych całkowitych dochodach	91 838	(120 996)
Inne całkowite dochody za okres obrotowy, netto	(391 520)	504 965
Łączne całkowite dochody	2 148 665	3 425 343
Zysk na akcję za okres roczny (wyrażony w złotych na jedną akcję):		
– Podstawowy	12,70	14,60
– Rozwodniony	12,70	14,60

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Zyski zatrzymane	Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu:		Razem kapitał własny
			Aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	
Stan na 1 stycznia 2009 r.	2 000 000	8 072 544	10 265	508 483	10 591 292
Dywidenda za 2008 r.	–	(2 336 000)	–	–	(2 336 000)
Łączne całkowite dochody	–	2 540 185	(8 776)	(382 744)	2 148 665
Stan na 31 grudnia 2009 r.	2 000 000	8 276 729	1 489	125 739	10 403 957
Stan na 1 stycznia 2008 r.	2 000 000	6 952 166	3 705	10 078	8 965 949
Dywidenda za 2007 r.	–	(1 800 000)	–	–	(1 800 000)
Łączne całkowite dochody	–	2 920 378	6 560	498 405	3 425 343
Stan na 31 grudnia 2008 r.	2 000 000	8 072 544	10 265	508 483	10 591 292

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	2 540 185	2 920 378
Korekty zysku netto	567 006	668 899
Podatek dochodowy zapłacony	(619 806)	(840 106)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 487 385	2 749 171
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie akcji i udziałów jednostek zależnych	(177 106)	(128 134)
Nabycie akcji jednostek stowarzyszonych	–	(737 686)
Wpływy ze zbycia akcji i udziałów jednostek stowarzyszonych	–	8 542
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(1 161 762)	(1 080 603)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	14 195	7 447
Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	–	(202 123)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	20 000	204 540
Nabycie aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych – utrzymywane do terminu wymagalności	(8 132)	(25 481)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych – utrzymywane do terminu wymagalności	–	9 829
Założenie lokat	(400 500)	–
Rozwiązanie lokat	400 500	–
Pożyczki udzielone	(69 432)	(7 866)
Wpływy z tytułu spłaty udzielonych pożyczek	1 044	53
Odsetki otrzymane	6 319	326
Dywidendy otrzymane	454 628	236 939
Wydatki z tytułu udzielonych zaliczek na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(14 229)	–
Inne wydatki inwestycyjne	(12 228)	(7 561)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(946 703)	(1 721 778)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – ciąg dalszy

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wydatki z tytułu spłaty pożyczek	(4 000)	(6 000)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(3 310)	(2 568)
Odsetki zapłacone	(252)	(453)
Dywidendy wypłacone	(2 336 000)	(1 800 000)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 343 562)	(1 809 021)
Przepływy pieniężne netto razem	(802 880)	(781 628)
(Straty)/ Zyski z różnic kursowych z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(15 502)	40 213
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(818 382)	(741 415)
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	1 793 580	2 534 995
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	975 198	1 793 580
– w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	6 722	2 587

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Załączone skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie zostało sporządzone przez Zarząd Spółki na podstawie zbadanego pełnego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2009 rok sporządzonego według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości przyjętych przez Unię Europejską.

Dla pełnego zrozumienia sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz jej wyniku finansowego za okres od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. należy czytać pełne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej wraz z opinią i raportem z badania biegłego rewidenta dotyczącą tego sprawozdania finansowego (pełny tekst sprawozdania dostępny jest na załączonej płycie oraz na stronie internetowej www.kghm.pl).

Opinia niezależnego biegłego rewidenta o skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

Przeprowadziliśmy badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku grupy kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. („Grupa”), w której jednostką dominującą jest KGHM Polska Miedź S.A. („Spółka”) z siedzibą w Lubinie, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 48 („pełne skonsolidowane sprawozdanie finansowe”), na podstawie którego Zarząd Spółki sporządził załączone skrócone sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku („skrócone sprawozdanie finansowe”). Pełne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Badanie pełnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, na podstawie którego sporządzono skrócone sprawozdanie finansowe, przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących w Polsce postanowień rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz stosowanej w Polsce praktyki badania sprawozdań finansowych opartej na dotychczas obowiązujących normach wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2009 roku, nr 77, poz. 649), i w dniu 26 marca 2010 roku wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem załączone skrócone sprawozdanie finansowe jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, z pełnym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, na podstawie którego zostało ono sporządzone.

Dla lepszego zrozumienia sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz jej wyniku finansowego za okres od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2009 roku, jak również zakresu naszego badania, załączone skrócone sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie z pełnym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, na podstawie którego zostało ono sporządzone, oraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

w imieniu
Ernst & Young Audit Sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy Biegły Rewident

Marek Musiał
biegły rewident
nr 90036

Warszawa, dnia 30 czerwca 2010 roku

Spis treści do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	110
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	112
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	113
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	114
Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego za rok 2009	116
1. Informacje ogólne	116
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	117
3. Ważne oszacowania	136
4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. – jednostki zależne	138
5. Informacje dotyczące segmentów działalności	141
6. Rzeczowe aktywa trwałe	146
7. Wartości niematerialne	147
8. Nieruchomości inwestycyjne	147
9. Inwestycje w jednostki stowarzyszone	147
10. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	148
11. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	149
12. Pochodne instrumenty finansowe	149
13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	150
14. Zapasy	151
15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	151
16. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	152
17. Kapitał akcyjny	152
18. Inne skumulowane całkowite dochody	153
19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	154
20. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	155
21. Odroczony podatek dochodowy	155
22. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	156
23. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	157
24. Przychody ze sprzedaży	158
25. Koszty według rodzaju	159
26. Koszty świadczeń pracowniczych	159
27. Pozostałe przychody operacyjne	160
28. Pozostałe koszty operacyjne	161
29. Koszty finansowe – netto	162
30. Instrumenty finansowe	163
31. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym	168
32. Podatek dochodowy	183
33. Zysk przypadający na jedną akcję	184
34. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	184
35. Wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	185
36. Pozycje warunkowe i pozostałe pozycje nieuwjęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	186
37. Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	187

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa			
	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	6	7 673 437	7 136 307
Wartości niematerialne	7	268 195	151 581
Nieruchomości inwestycyjne	8	17 164	18 083
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	9	1 346 272	1 498 116
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	347 395	188 992
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	19 412	31 213
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	11	67 144	59 592
Pochodne instrumenty finansowe	12	58 034	6 501
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	10 586	22 774
Razem aktywa trwałe		9 807 639	9 113 159
Aktywa obrotowe			
Zapasy	14	2 072 434	1 608 369
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	1 531 341	1 469 959
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		9 329	1 741
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	8 976	–
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	11	580	–
Pochodne instrumenty finansowe	12	263 375	711 127
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15	1 197 077	2 065 763
Razem aktywa obrotowe		5 083 112	5 856 959
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	16	6 674	29 987
Razem aktywa		14 897 425	15 000 105

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 116 do 188 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Pasywa			
	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Kapitał własny			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej			
Kapitał akcyjny	17	2 000 000	2 000 000
Inne skumulowane całkowite dochody	18	126 301	517 456
Zyski zatrzymane		8 429 651	8 407 049
Razem kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		10 555 952	10 924 505
Kapitały przypadające na udziały mniejszości		67 875	58 360
Razem kapitał własny		10 623 827	10 982 865
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19	36 230	44 289
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20	120 854	98 055
Pochodne instrumenty finansowe	12	61 354	–
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	41 785	68 182
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	22	1 183 350	1 039 423
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	23	527 421	599 315
Razem zobowiązania długoterminowe		1 970 994	1 849 264
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19	1 575 896	1 756 752
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20	219 816	192 923
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych		79 104	65 952
Pochodne instrumenty finansowe	12	273 717	4 930
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	22	106 704	83 531
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	23	47 367	63 888
Razem zobowiązania krótkoterminowe		2 302 604	2 167 976
Razem zobowiązania		4 273 598	4 017 240
Razem pasywa		14 897 425	15 000 105

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 116 do 188 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów			
	Nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Rachunek zysków i strat			
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	24	12 119 910	12 654 885
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	25	(7 923 233)	(8 489 581)
Zysk brutto ze sprzedaży		4 196 677	4 165 304
Koszty sprzedaży	25	(230 159)	(225 540)
Koszty ogólnego zarządu	25	(783 444)	(778 127)
Pozostałe przychody operacyjne	27	495 572	1 043 759
Pozostałe koszty operacyjne	28	(999 308)	(1 019 034)
Zysk z działalności operacyjnej		2 679 338	3 186 362
Koszty finansowe – netto	29	(45 259)	(57 494)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		270 072	267 579
Zysk przed opodatkowaniem		2 904 151	3 396 447
Podatek dochodowy	32	(544 981)	(630 581)
Zysk netto		2 359 170	2 765 866
Inne całkowite dochody z tytułu:			
Aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(10 384)	7 169
Instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych		(472 524)	617 862
Podatek dochodowy związany z pozycjami prezentowanymi w innych całkowitych dochodach		91 753	(120 693)
Inne całkowite dochody za okres obrotowy, netto		(391 155)	504 338
Łączne całkowite dochody		1 968 015	3 270 204
Zysk przypadający:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		2 358 602	2 766 179
udziałowcom mniejszościowym		568	(313)
Łączne całkowite dochody przypadające:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		1 967 447	3 270 517
udziałowcom mniejszościowym		568	(313)
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej w trakcie okresu (wyrażony w złotych na jedną akcję)	33		
– podstawowy		11,79	13,83
– rozwodniony		11,79	13,83

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 116 do 188 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Nota	Kapitał przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej					Kapitał przypadający na udziały mniejszości	Razem kapitał własny
		Kapitał akcyjny	Zyski zatrzymane	Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu:				
				Aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	Ogółem		
Stan na 1 stycznia 2009 r.		2 000 000	8 407 049	8 972	508 484	10 924 505	58 360	10 982 865
Dywidenda za 2008 rok wypłacona		-	(2 336 000)	-	-	(2 336 000)		(2 336 000)
Łączne całkowite dochody	18	-	2 358 602	(8 411)	(382 744)	1 967 447	568	1 968 015
Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi		-	-	-	-	-	8 947	8 947
Stan na 31 grudnia 2009 r.		2 000 000	8 429 651	561	125 740	10 555 952	67 875	10 623 827
Stan na 1 stycznia 2008 r.		2 000 000	7 440 870	3 039	10 079	9 453 988	47 621	9 501 609
Dywidenda za 2007 rok wypłacona		-	(1 800 000)	-	-	(1 800 000)	(74)	(1 800 074)
Łączne całkowite dochody	18	-	2 766 179	5 933	498 405	3 270 517	(313)	3 270 204
Transakcje z udziałowcami mniejszościowymi		-	-	-	-	-	11 126	11 126
Stan na 31 grudnia 2008 r.		2 000 000	8 407 049	8 972	508 484	10 924 505	58 360	10 982 865

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 116 do 188 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych			
	Nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto		2 359 170	2 765 866
Korekty zysku netto	35	994 786	1 046 072
Podatek dochodowy zapłacony		(633 207)	(852 213)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 720 749	2 959 725
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie jednostki zależnej, pomniejszone o przejęte środki pieniężne		(217 590)	(28 969)
Nabycie jednostki stowarzyszonej		–	(737 686)
Wpływy ze sprzedaży jednostki stowarzyszonej		–	8 542
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(1 465 749)	(1 331 545)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	35	23 386	17 580
Nabycie aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności		–	(77 796)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności		–	77 796
Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(58)	(201 862)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		20 000	208 440
Nabycie aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych – aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		(8 132)	(25 481)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych ze środków Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych – aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		–	9 829
Założenie lokat		(400 523)	–
Rozwiązanie lokat		400 500	–
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek		–	(100)
Wpływy z tytułu spłaty udzielonych pożyczek		1 048	–
Odsetki otrzymane		5 692	1 004
Dywidendy otrzymane		418 474	183 162
Wydatki z tytułu udzielonych zaliczek na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(22 030)	(14 629)
Inne wydatki inwestycyjne		(10 765)	(7 409)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1 255 747)	(1 919 124)

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 116 do 188 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych – ciąg dalszy

	Nota	Za okres	
		od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy związane z transakcjami z udziałowcami mniejszościowymi		57	–
Wydatki związane z nabyciem akcji własnych w celu umorzenia		(9)	–
Wpływy z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek		98 136	77 702
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek		(56 941)	(85 190)
Spłata zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		(8 333)	(4 484)
Odsetki zapłacone		(14 756)	(15 317)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Jednostki Dominującej		(2 336 000)	(1 800 000)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym		–	(74)
Inne wpływy finansowe		96	–
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(2 317 750)	(1 827 363)
Przepływy pieniężne netto razem		(852 748)	(786 762)
(Straty)/Zyski z różnic kursowych z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(15 938)	40 429
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(868 686)	(746 333)
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	15	2 065 763	2 812 096
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	15	1 197 077	2 065 763
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		15 833	2 648

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające przedstawione na stronach od 116 do 188 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Polityka rachunkowości i inne informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego za rok 2009

1. Informacje ogólne

Nazwa, siedziba, przedmiot działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Jednostka Dominująca) z siedzibą w Lubinie przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48, jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Jednostka Dominująca posiada następujący nr NIP 692-000-00-13 oraz REGON 390021764.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Biuro Zarządu oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud (ZWR), Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji. Skład Grupy Kapitałowej przedstawiono w nocie 4.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. GDR-y (globalne kwity depozytowe) Jednostki Dominującej notowane na Londyńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (LSE) z dniem 22 grudnia 2009 r. wskutek rozwiązania umowy depozytowej z Deutsche Bank Trust Company Americas zostały wycofane z listy papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na LSE.

Według klasyfikacji GPW w Warszawie, KGHM Polska Miedź S.A. jest zaklasyfikowana do sektora „przemysł metalowy”.

Podstawowy przedmiot działalności Grupy Kapitałowej stanowi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych;
- wydobywanie żwiru i piasku;
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych;
- produkcja soli;
- odlewnictwo metali lekkich i nieżelaznych;
- kucie, prasowanie, wyłaczanie i walcowanie metali – metalurgia proszków;
- zagospodarowanie odpadów;
- sprzedaż hurtowa na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu;
- magazynowanie i przechowywanie towarów;
- działalność związana z zarządzaniem holdingami;
- działalność geologiczno-poszukiwawcza;
- wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów górniczych i produkcyjnych;

- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej oraz pary wodnej i gorącej wody, wytwarzanie gazu, dystrybucja paliw gazowych przez sieć zasilającą;
- rozkładowy i pozarozkładowy transport lotniczy;
- usługi telekomunikacyjne i informatyczne.

Działalność w zakresie eksploatacji złóż rudy miedzi, soli oraz kopalni pospolitych opiera się na podstawie posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. koncesji wydanych przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w latach 1993 –2004.

W zakres działalności Grupy Kapitałowej wchodzi ponadto:

- produkcja wyrobów z miedzi i metali szlachetnych;
- usługi budownictwa podziemnego;
- produkcja maszyn i urządzeń górniczych;
- usługi transportowe;
- usługi z zakresu badań, analiz i projektowania;
- produkcja kruszyw drogowych;
- odzyskiwanie metali towarzyszących rudom miedzi.

Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działalność od dnia 12 września 1991 r. Czas trwania działalności Jednostki Dominującej i jednostek zależnych jest nieoznaczony.

Prawnym poprzednikiem KGHM Polska Miedź S.A. było przedsiębiorstwo państwowe Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi w Lubinie przekształcone w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa w trybie określonym w ustawie z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej

W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 15 czerwca 2009 r. skład oraz zakres kompetencji Członków Zarządu przedstawiały się następująco:

■ Mirosław Krutin	Prezes Zarządu
■ Herbert Wirth	I Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju
■ Maciej Tybura	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

W dniu 15 czerwca 2009 r. Pan Mirosław Krutin złożył na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej oświadczenie, w którym poinformował że nie będzie kandydował na stanowisko Prezesa Zarządu VII kadencji.

W dniu 15 czerwca 2009 r. Rada Nadzorcza uchwaliła, że Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. kolejnej (VII) kadencji będzie składał się z dwóch członków Zarządu i powołała w jego skład:

- Herberta Wirtha
powierzając mu pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu
- Macieja Tyburę
powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

Jednocześnie Rada Nadzorcza postanowiła wszcząć postępowanie konkursowe na stanowisko Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję.

Dnia 20 lipca 2009 r. Rada Nadzorcza powierzyła Panu Herbertowi Wirthowi funkcję Prezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na VII kadencję.

Dnia 24 sierpnia 2009 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej powołała na Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. VII kadencji Pana Ryszarda Janeczka oraz powierzyła obowiązki I Wiceprezesa Zarządu Panu Maciejowi Tyburze.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji skład oraz zakres kompetencji Członków Zarządu są następujące:

■ Herbert Wirth	Prezes Zarządu
■ Maciej Tybura	I Wiceprezes Zarządu
■ Ryszard Janeczek	Wiceprezes Zarządu

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Jednostki Dominującej dnia 26 marca 2010 r.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Grupy Kapitałowej niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym jednostkowym sprawozdaniem finansowym KGHM Polska Miedź S.A. za okres zakończony dnia 31 grudnia 2009 r. Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Jednostki Dominującej pod adresem www.kghm.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminu przekazania raportu rocznego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2009 rok.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1. Podstawa sporządzenia

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską według tych samych zasad dla okresu bieżącego i okresu porównywalnego.

Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego (skorygowanego o skutki hiperinflacji w stosunku do składników rzeczowych aktywów trwałych oraz kapitału własnego), za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów pochodnych i nieruchomości inwestycyjnych wycenionych w wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Zastosowanie Standardów i Interpretacji obowiązujących Grupę Kapitałową od dnia 1 stycznia 2009 r.

MSSF 8 Segmenty operacyjne

MSR 1 Prezentacja Sprawozdań Finansowych

MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego

Poprawiony MSSF 2 Warunki nabywania uprawnień i anulowanie

Poprawiony MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja oraz poprawiony MSR 1 Prezentacja Sprawozdań finansowych

Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz obowiązki związane z likwidacją

Poprawiony MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy oraz poprawiony MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe

KIMSF 13 Programy lojalnościowe

Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2008

KIMSF 15 Umowy dotyczące budowy nieruchomości

KIMSF 16 Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki za granicą

MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe i MSSF 7 Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji

KIMSF 9 Wbudowane instrumenty pochodne poprawki do KIMSF 9 Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych i MSR 39 Instrumenty finansowe: ujemowanie i wycena

Zastosowanie zmian do MSSF 2, MSR 32 i MSR 1, MSSF 1 i MSR 27, KIMSF 15, KIMSF 16, KIMSF 9 i MSR 39 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Natomiast zastosowanie pozostałych standardów i interpretacji nie ma istotnego wpływu na politykę rachunkowości Grupy, za wyjątkiem zmian do MSR 1, MSR 23, MSSF 8 oraz MSSF 7, przy czym oprócz zmian do MSR 23, pozostałe mają wpływ przede wszystkim na prezentację informacji w sprawozdaniu finansowym. KIMSF 15

został przyjęty do stosowania przez Unię Europejską dla okresów rocznych rozpoczynających się po 31 grudnia 2009 r.

Wpływ zmian na niniejsze sprawozdanie finansowe przedstawia się następująco:

Znowelizowany MSR 1 Prezentacja Sprawozdań Finansowych

Zmiany dotyczyły głównie nazw i zakresu podstawowych elementów sprawozdania finansowego tj.

Zmiany wynikłe z nowelizacji MSR 1		
do 31 grudnia 2008 r.	od 1 stycznia 2009 r.	
Nazwa	Nazwa	Zakres
Bilans	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Zmiana nazwy pozycji „pozostałe kapitały” na „inne skumulowane całkowite dochody”
Rachunek zysków i strat	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Elementami tego sprawozdania jest rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody stanowiące dotychczas pozycję przychodów i kosztów w pozostałych kapitałach
Zestawienie zmian w kapitale własnym	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Szczegółowa prezentacja zmian w kapitale własnym powstających jedynie w wyniku transakcji z akcjonariuszami jako właścicielami
Rachunek przepływów pieniężnych	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	bez zmian
Dzień bilansowy	Koniec okresu sprawozdawczego	bez zmian

MSSF 8 Segmenty operacyjne

Standard ten zastąpił MSR 14 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności i wprowadził podejście zarządcze do sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności oparte na raportach wewnętrznych służących głównym decydom operacyjnym w podejmowaniu decyzji dotyczących alokacji zasobów i ocenie wyników segmentów operacyjnych. Szczegóły zastosowania MSSF 8 ujawniono w nocy 5 niniejszego raportu.

Znowelizowany MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego

W konsekwencji zmian wprowadzonych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości do MSR 23 polegających na wykluczeniu możliwości odnoszenia bezpośrednio w koszty okresu kosztów finansowania zewnętrznego ponoszonego na dostosowywany składnik aktywów Grupa dokonała zmiany zasad rachunkowości dotyczących ujmowania tych kosztów. Obecnie będą one podlegały kapitalizacji, zgodnie

z zasadami ujętymi w MSR 23. Jednakże począwszy od 1 stycznia 2009 r. w Grupie nie wystąpiło zdarzenie gospodarcze, które wymagałoby aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego, w związku z czym nowelizacja MSR 23 nie ma wartościowego ani prezentacyjnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

MSSF 7 Instrumenty finansowe: Ujawnianie informacji

Zmiany do MSSF 7 wprowadzają obowiązek stosowania i prezentacji trzystopniowej hierarchii wartości godziwej oraz wymóg zamieszczania dodatkowych ujawnień dotyczących względnej wiarygodności wyceny do wartości godziwej oraz przesunięć pomiędzy poszczególnymi stopniami hierarchii wyceny. Ponadto zmiany rozszerzają istniejące wymagania w zakresie ujawnień dotyczących ryzyka płynności.

Zastosowanie tych zmian rozszerzy zakres ujawnień o instrumentach finansowych, w szczególności w zakresie kwalifikacji poszczególnych klas instrumentów finansowych do poziomu wartości godziwej w zależności od rodzaju wyceny.

Szczegóły zastosowania zmian do MSSF 7 ujawniono w nocy 33 niniejszego raportu.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym nie zastosowano standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie oraz zatwierdzeniem przez Unię Europejską.

Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego:

Spełniające kryteria pozycje zabezpieczone Poprawka do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena

Dnia 31 lipca 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowała poprawkę do MSR 39 Spełniające kryteria pozycje zabezpieczone. Poprawka precyzuje zasady kwalifikacji oraz warunki, jakie musi spełnić pozycja finansowa, aby mogła zostać zakwalifikowana jako pozycja zabezpieczona. Wprowadzone zmiany objaśniają, w jaki sposób obecnie istniejące podstawowe reguły rachunkowości zabezpieczeń powinny być stosowane w dwóch szczególnych sytuacjach, a mianowicie w sytuacji (1) wyznaczenia jednostronnego ryzyka (tj. zmiany wartości przepływów pieniężnych lub wartości godziwej pozycji zabezpieczanej jedynie poniżej lub powyżej pewnego wyznaczonego pułapu wyznaczonej zmiennej) jako pozycji zabezpieczanej oraz (2) wyznaczenia inflacji stanowiącej część przepływów pieniężnych dla danego instrumentu finansowego jako pozycji zabezpieczanej. Wprowadzenie stosownych Wytycznych Stosowania było konieczne ze względu na funkcjonowanie w praktyce różnych rozwiązań w tym zakresie. Poprawka obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później, z koniecznością retrospektywnego zastosowania i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 17 Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom

Dnia 27 listopada 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Interpretację KIMSF 17 Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom. Interpretacja ta ma na celu ujednoczenie stosowanych praktyk w ujmowaniu w księgach rachunkowych dystrybucji aktywów niegotówkowych do właścicieli jednostki. Dotychczas obowiązujące standardy nie zawierały wytycznych, wskazujących jak jednostka gospodarcza powinna wyceniać i ujmować przekazanie właścicielom jednostki aktywów innych niż gotówka, przekazywanych im jako wypłata dywidendy. Interpretacja dostarcza wskazówek, kiedy należy rozpoznać zobowiązanie, jak wycenić to zobowiązanie i powiązane z nim aktywa oraz kiedy należy zaprzestać ujmowania składowa aktywów i zobowiązania. Wyjaśnia również, jakie są tego konsekwencje. Interpretacja ta obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Dnia 27 listopada 2008 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała poprawioną wersję Standardu MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy. Nowelizacja ta nie wprowadza żadnych merytorycznych zmian. Nadaje ona jedynie standardowi nową strukturę, która ma na celu poprawę jego czytelności. Zmieniony standard ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później.

KIMSF 18 Przekazanie aktywów przez klientów

Dnia 29 stycznia 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Interpretację KIMSF 18 Przekazanie aktywów przez klientów. Interpretacja ta jest przeznaczona w szczególności dla przedsiębiorstw sektora użyteczności publicznej, ponieważ wyjaśnia wymogi MSSF w zakresie ewidencji umów bądź porozumień, na mocy których jednostka gospodarcza otrzymuje od klienta rzeczowe aktywa trwałe, służące przyłączeniu klienta do sieci lub umożliwiające klientowi dostęp do dostarczanych towarów lub usług (w szczególności dostęp do mediów). W niektórych przypadkach jednostka gospodarcza otrzymuje od klienta środki pieniężne, które może wykorzystać jedynie na nabycie lub wytworzenie rzeczowych aktywów trwałych niezbędnych do przyłączenia klienta do sieci lub dostarczaniu mu towarów lub usług. Interpretacja ta wymaga zastosowania dla aktywów otrzymanych po 1 lipca 2009 r. dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 listopada 2009 r. lub później. Interpretacja ta nie będzie jednak miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, gdyż spółki Grupy Kapitałowej nie prowadzą działalności, która wiązałaby się z otrzymywaniem rzeczowych aktywów trwałych bądź środków finansowych na ich wytworzenie od swoich klientów.

Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2009

W kwietniu 2009 r. w ramach przeprowadzonego corocznego przeglądu Standardów, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała „Zmiany do MSSF” 2009

(ang. „Improvements to IFRSs”). Jest to zbiór poprawek i uściśleń, które są niezbędne, lecz nie na tyle pilne lub znaczące, aby były przedmiotem odrębnych projektów. Ogółem zmiany obejmują 12 poprawek, z których większość ma charakter uściślający lub terminologiczny. Każda wprowadzana zmiana ma indywidualną datę wejścia w życie, lecz większość uregulowań obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 r. lub później. Grupa rozważa wpływ poprawki dotyczącej MSR 17 Leasing na sprawozdanie finansowe.

Poprawiony MSSF 2 Grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych

Poprawiony MSSF 2 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 18 czerwca 2009 r. Wprowadzone do standardu poprawki dotyczą ujęcia dóbr i usług nabytych w ramach umowy opartej na płatności w formie akcji oraz wyjaśniają, że użyte w MSSF 2 określenie „grupa” ma takie samo znaczenie, jak w MSR 27. Zmiany w standardzie obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2010 r. lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF 3 Połączenia jednostek

Zaktualizowany MSSF 3 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 stycznia 2008 r. i zastępuje dotychczas obowiązujący MSSF 3. Wprowadzenie standardu związane jest z zakończeniem drugiej fazy procesu konwergencji, mającego na celu zbliżenie rozwiązań międzynarodowych i amerykańskich w zakresie połączenia jednostek gospodarczych, prowadzonego przez RMSR z amerykańską Radą Standardów Rachunkowości Finansowej. Standard dostarcza szczegółowych informacji na temat przeprowadzenia i rozliczania w księgach rachunkowych połączenia jednostek gospodarczych metodą nabycia. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później i będzie miał zastosowanie w przypadku połączeń jednostek gospodarczych występujących po tej dacie.

MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe

Zaktualizowany MSR 27 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 10 stycznia 2008 r. i zastępuje dotychczas obowiązujący MSR 27. Wprowadzenie standardu związane jest z zakończeniem drugiej fazy procesu konwergencji rozwiązań międzynarodowych i amerykańskich w zakresie połączenia jednostek gospodarczych, prowadzonego przez RMSR z amerykańską Radą Standardów Rachunkowości Finansowej. MSR 27 wymaga ujmowania zmian wielkości udziału w jednostce zależnej jako transakcji kapitałowej. Dlatego zmiana taka nie będzie wpływać na wartość firmy ani nie będzie prowadzić do rozpoznania zysku lub straty. Znowelizowany standard zmienia także sposób ujmowania strat poniesionych przez jednostkę zależną, przekraczających wartość inwestycji jak również zmienia sposób ujmowania utraty kontroli nad jednostką zależną. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2009 r. lub później. Zmiany należy stosować prospektywnie, dlatego będą one wpływać na przyszłe transakcje nabycia i transakcje z udziałowcami mniejszościowymi.

MSSF dla małych i średnich przedsiębiorstw

W dniu 9 lipca 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowała standard dedykowany małym i średnim przedsiębiorstwom. Standard ten obejmuje swoim zakresem zasady i zagadnienia, które są istotne dla małej przedsiębiorczości, upraszczając wymagania i redukując liczbę ujawnień zawartych w pełnej wersji standardów. Jego wymogi zostały dostosowane do potrzeb i możliwości małych i średnich przedsiębiorców. Standard ten nie dotyczy sprawozdań finansowych Grupy.

Poprawiony MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Dnia 23 lipca 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała „Dodatkowe zwolnienia dla stosujących MSSF po raz pierwszy” jako poprawki do MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy. Nowelizacja nie wprowadza istotnych zmian, a jej celem jest ustanowienie dodatkowych zwolnień przy przejściu na stosowanie MSSF w zakresie: a) retrospektywnego zastosowania MSSF dla zasobów ropy i gazu oraz b) ponownej oceny istniejących umów leasingu zgodnie z KIMSF 4 w przypadku, gdy zastosowanie krajowych zasad prowadzi do takich samych wyników. Zmieniony standard ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2010 r. lub później i nie będzie miał wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Klasyfikacja emisji praw poboru poprawki do MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja

W dniu 8 października 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała dokument: Klasyfikacja emisji praw poboru jako zmianę do Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 32 Instrumenty finansowe: prezentacja. Zmiana precyzuje, w jaki sposób należy ujmować określone prawa poboru w sytuacji, gdy emitowane instrumenty finansowe są denominowane w walucie innej niż waluta funkcjonalna emitenta. Jeżeli takie instrumenty są oferowane proporcjonalnie aktualnym udziałowcom emitenta w zamian za ustaloną kwotę środków pieniężnych, powinny być one klasyfikowane jako instrumenty kapitałowe również wtedy, gdy ich cena wykonania jest określona w walucie innej niż waluta funkcjonalna emitenta. Zmiany w standardzie obowiązywać będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 r. lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Zmieniony MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych

W dniu 4 listopada 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała zaktualizowaną wersję MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych. Zmiany w standardzie wprowadzają zmodyfikowane definicje jednostki powiązanej oraz wprowadzają częściowe zwolnienia z obowiązku ujawniania informacji dotyczącej transakcji przeprowadzanych pomiędzy jednostkami powiązanimi z organami państwowymi. Grupa przewiduje, że po zastosowaniu zmian w standardzie zakres ujawnień transakcji pomiędzy spółkami powiązanymi ze Skarbem Państwa ulegnie zmniejszeniu, niemniej jednak nadal konieczne będzie monitorowanie tych transakcji. Zmiany w standardzie obowiązywać

będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 r. lub później.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

W dniu 12 listopada 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała MSSF 9 Instrumenty finansowe. Standard ten jest wynikiem pierwszej fazy prac Rady zmierzających do zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: Ujmowanie i wycena. Standard ten przede wszystkim upraszcza zasady klasyfikacji aktywów finansowych wprowadzając jedynie dwie kategorie dla ich klasyfikacji jako: (1) wyceniane do wartości godziwej oraz (2) wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Klasyfikacja ta na moment początkowego ujęcia powinna wynikać z modelu biznesowego stosowanego przez jednostkę dla zarządzania danymi aktywami oraz z umownych przepływów pieniężnych właściwych dla danego składnika aktywów. Standard zawiera również wytyczne w zakresie wyceny aktywów finansowych na moment początkowego ujęcia, na kolejne okresy sprawozdawcze oraz w zakresie reklasyfikacji tych aktywów oraz ujmowania zysków i strat powstających na tych aktywach. Standard obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub później i będzie miał wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy w szczególności w zakresie prezentacji. Potencjalne zmiany wartościowe, które mogłyby mieć wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z całkowitych dochodów oraz sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym ze względu na odległy termin zastosowania nie są możliwe obecnie do oszacowania. Zmiany wartościowe mogą powstać na wycenie instrumentów kapitałowych, które ze względu na brak aktywnego rynku Grupa obecnie wycenia w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Ocenia się jednak, że zmiana ta nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

KIMSF 19 Konwersja zobowiązań finansowych na instrumenty kapitałowe

W dniu 26 listopada 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała KIMSF 19 Konwersja zobowiązań finansowych na instrumenty kapitałowe. Interpretacja dostarcza wytycznych w zakresie przypadków rozliczania zobowiązań finansowych za pomocą emisji instrumentów kapitałowych. Zgodnie z KIMSF 19 wyemitowane instrumenty kapitałowe należy w takim wypadku wycenić w wartości godziwej na dzień rozliczenia zobowiązania, a różnicę pomiędzy wartością instrumentów kapitałowych a wartością rozliczonego zobowiązania ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym nastąpiło rozliczenie. Interpretacja obowiązywać będzie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 r. lub później i nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Przedpłaty minimalnych wymogów finansowania poprawki do KIMSF 14 Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności

W dniu 26 listopada 2009 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała drobne poprawki do KIMSF 14 Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności.

Zmiany stanowią poprawkę interpretacyjną i dotyczą ograniczonych przypadków, w których jednostka podlega minimalnym wymogom finansowania i dokonuje przedpłat w celu wypełnienia tych wymogów. Poprawka wyjaśnia, że dokonane przedpłaty obniżają wartość przyszłych składek wnoszonych w celu spełnienia minimalnych wymogów finansowania. Zmiany obowiązują będą dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 r. lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Poprawiony MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

28 stycznia 2010 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Ograniczone zwolnienie z porównywalności wymogów MSSF 7 dla stosujących MSSF po raz pierwszy jako poprawki do MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy. Nowelizacja nie wprowadza istotnych zmian, a jej celem jest ustanowienie dodatkowych zwolnień przy przejściu na stosowanie MSSF w zakresie stosowania wymogów dotyczących ujawnień zgodnych z MSSF 7. Zmiany do standardu mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 r. lub później i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Unia Europejska nie zatwierdziła spośród powyższych standardów i interpretacji następujących pozycji: Zmiany MSSF 2009, Poprawiony MSSF 2 Grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych, MSSF dla małych i średnich przedsiębiorstw, Poprawiony MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy, Zmieniony MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych, MSSF 9 Instrumenty finansowe, KIMSF 19 Konwersja zobowiązań finansowych na instrumenty kapitałowe, Przedpłaty minimalnych wymogów finansowania poprawki do KIMSF 14 Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności oraz Ograniczone zwolnienie z porównywalności wymogów MSSF 7 dla stosujących MSSF po raz pierwszy jako Poprawiony MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy.

2.2. Polityka rachunkowości

2.2.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych;
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok;
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Zasady aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego opisane są w punkcie 2.2.24.

Różnice kursowe powstałe od zobowiązań zawartych w walucie obcej, związanych z nabyciem lub wytworzeniem składnika rzeczowych aktywów trwałych ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia/koszcie wytworzenia środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. W szczególności w wartości początkowej środków trwałych ujmują się zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych po działalności górniczej podziemnej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności.

Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego środka trwałego, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach harmonogramu likwidacji kopalni.

Ujęte w wartości początkowej koszty likwidacji pozostałych obiektów podlegają amortyzacji począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania środków trwałych, przez ustalony okres użytkowania oraz zgodnie z przyjętą metodą amortyzacji środków trwałych, do których zostały przypisane.

Środki trwałe nabyte w okresie do dnia 31 grudnia 1996 r. oraz przyjęte do użytkowania po tym dniu, na które nakłady ponoszone były do końca 1996 r., podlegały przeszacowaniu w celu uwzględnienia skutków hiperinflacji zgodnie z MSR 29 Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji.

Na koniec okresu sprawozdawczego, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości przedstawiono szczegółowo w punkcie 2.2.10.

Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych (np. w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia) uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) dokonywane są metodą liniową, przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego. Wartość końcową, okres użytkowania składnika aktywów oraz metodę amortyzacji stosowaną do rzeczowych aktywów trwałych weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Okresy eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznym produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

- Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 25–60 lat;
- Urządzenia techniczne i maszyny: 4–15 lat;
- Środki transportu: 3–14 lat;
- Inne środki trwałe, w tym narzędzia i przyrządy: 5–10 lat.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia (koszt wytworzenia) środka trwałego pomniejszona o jego szacunkową wartość końcową.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia (koszt wytworzenia) jest istotny w porównaniu z ceną nabycia/koszt wytworzenia całego składnika rzeczowych aktywów trwałych amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Wartość bilansowa środka trwałego podlega odpisowi z tytułu utraty wartości do wysokości jego wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów (w tym przeglądów certyfikacyjnych), których przeprowadzenie jest niezbędne.

Specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmuje się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem o nieistotnej wartości wykazuje się jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty, zlikwidowany lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia.

2.2.2. Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej, tj.

- koszty prac rozwojowych;
- wartość firmy;
- oprogramowanie komputerowe;
- nabyte koncesje, patenty, licencje;
- inne wartości niematerialne;
- wartości niematerialne nieoddane do użytkowania (w budowie).

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejścia nad wartością godziwą udziału jednostek Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej na dzień przejścia lub nabytej jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia inwestycji. Wartość firmy z przejścia jednostek zależnych ujmuje się w wartościach niematerialnych. Wartość firmy powstała na nabyciu inwestycji w jednostkach stowarzyszonych ujmuje się w wartości bilansowej tej inwestycji.

Wartość firmy podlega corocznie testowi na utratę wartości i jest wykazywana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości początkowej pomniejszonej o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 2.2.10 „Utrata wartości aktywów niefinansowych”.

Wartość bilansową wartości firmy dotyczącą zbywanej jednostki ujmuje się w zysku lub stracie ze zbycia jednostki zależnej lub stowarzyszonej.

Koszty prac rozwojowych

W jednostkach Grupy prowadzone są prace rozwojowe, których celem jest przede wszystkim obniżenie kosztów produkcji miedzi, zwiększenie zdolności produkcyjnej hut i kopalń, poprawa parametrów technicznych produkowanych wyrobów, udoskonalenie technologii produkcji miedzi.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy, gdy jednostka może udowodnić:

- a) możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży;
- b) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży;
- c) zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- d) sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne;
- e) dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;

- f) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszt prac rozwojowych realizowanych we własnym zakresie ujęty jako składnik wartości niematerialnych stanowi sumę nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy składnik wartości niematerialnych, stanowiący pracę rozwojową, spełnił kryteria dotyczące ujmowania.

Aktywowane koszty pracy rozwojowej do momentu jej zakończenia i podjęcia decyzji o wdrożeniu ujmowane są jako wartości niematerialne nieoddane do użytkowania i nie podlegają amortyzacji. Poddawane są natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Odpis aktualizujący ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie dokonuje się metodą liniową, w okresie przewidywanego ich wykorzystania.

Nakłady poniesione na prace badawcze ujmowane są w kosztach w momencie ich poniesienia.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne na dzień początkowego ujęcia wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika wartości niematerialnych. Zasady aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego opisane są w punkcie 2.2.24 niniejszych zasad.

Jeżeli płatność za składnik wartości niematerialnych zostaje odroczone na okres dłuższy niż zwyczajowy kredyt kupiecki (w praktyce przyjęto okres powyżej 1 roku), jego cena nabycia powinna odpowiadać kwocie, jaka opłacona byłaby w gotówce.

Różnicę pomiędzy tą kwotą, a całością płatności ujmuje się w rachunku zysków i strat jako koszt odsetek (dyskonto zobowiązań) w kosztach finansowych w okresie spłaty (rozliczenia) zobowiązania. Różnice kursowe powstałe od zobowiązań zawartych w walucie obcej, związanych z nabyciem lub wytworzeniem składnika wartości niematerialnych ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych (za wyjątkiem wartości firmy oraz wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania) dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynosi:

- Koszty prac rozwojowych – od 5 do 15 lat
- Oprogramowanie komputerowe – od 2 do 8 lat
- Koncesje, patenty, licencje – od 2 do 5 lat

- Inne wartości niematerialne, w tym prawo do informacji geologicznej – 50 lat.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania (w budowie), podobnie jak wartość firmy nie amortyzuje się, poddaje się je natomiast corocznym obowiązkowym testom na utratę wartości. Ewentualny odpis aktualizujący ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

W Grupie Kapitałowej nie występują wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania.

Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości przedstawiono szczegółowo w punkcie 2.2.10.

2.2.3. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści łącznie. Do nieruchomości inwestycyjnych zalicza się również nieruchomości używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego, jeżeli jednocześnie spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnej. Nieruchomości inwestycyjne (inne niż używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego) wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji. Wartość początkową prawa do użytkowania nieruchomości będącej przedmiotem leasingu ujmuje się według niższej z dwóch wartości: wartości godziwej nieruchomości lub wartości bieżącej minimalnych płatności leasingowych.

Na koniec kolejnych okresów sprawozdawczych kończących rok obrotowy nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym zmiana nastąpiła.

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

2.2.4. Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone

a) Jednostki zależne

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. uznaje się te jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu uzyskania korzyści z ich działalności. Kierowanie to odbywa się poprzez posiadanie większości w ogólnej liczbie głosów w organach stanowiących tych jednostek tj. zarządach jednostek i ich radach nadzorczych. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie oraz wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia.

Wartość bilansowa inwestycji Grupy Kapitałowej w jednostkę zależną podlega wyłączeniu, odpowiednio z kapitałem własnym każdej jednostki zależnej. Nadwyżkę wartości bilansowej inwestycji nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Nadwyżkę udziału Grupy w wartości godziwej aktywów netto nad ceną przejęcia ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości.

Transakcje, rozrachunki, przychody, koszty i niezrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.

Udział mniejszości w aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych ujmowany jest w ramach kapitału własnego w odrębnej pozycji.

Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli.

Grupa traktuje transakcje z udziałowcami mniejszościowymi jako transakcje z podmiotami trzecimi niepowiązanymi z Grupą. Sprzedaż udziałowcom mniejszościowym, powoduje, że zyski lub straty Grupy są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zakup od udziałowców mniejszościowych skutkuje powstaniem wartości firmy, będącej różnicą pomiędzy ceną nabycia a odpowiednim udziałem w nabytych aktywach netto według ich wartości bilansowej.

b) Jednostki stowarzyszone

Inwestycje w jednostki stowarzyszone, to jest w takie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje nad nimi kontroli, uczestnicząc w ustalaniu zarówno polityki finansowej jak i operacyjnej podmiotu, wycenia się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Inwestycje te początkowo ujmuje się według ceny nabycia. Ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartość netto inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej obejmuje również, określoną w dniu nabycia wartość firmy, pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia

nabycia – w odpowiedniej pozycji kapitałów. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu kapitału własnego od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w wartości strat jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od wartości udziału Grupy w tej jednostce wtedy Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach chyba, że wzięła na siebie takie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Udział w jednostce stowarzyszonej stanowi bilansową wartość inwestycji w jednostce stowarzyszonej zgodnie z metodą praw własności, włącznie z wszelkimi udziałami długoterminowymi, które w swojej istocie stanowią część inwestycji netto inwestora w jednostce stowarzyszonej.

2.2.5. Instrumenty finansowe

2.2.5.1. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- pożyczki i należności;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- pozostałe zobowiązania finansowe;
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Klasyfikacja opiera się na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów i zobowiązań finansowych. Klasyfikacja instrumentów pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne są kwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające lub jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego kwalifikuje się do aktywów lub zobowiązań długoterminowych. Do aktywów lub zobowiązań krótkoterminowych zaliczana jest wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia końącego okresu sprawozdawczego.

Przyjęto następujące zasady klasyfikacji instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych:

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub, jeżeli Grupa zdecydowała na moment początkowego ujęcia o wycenie w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywo lub zobowiązanie finansowe może zostać wyznaczone przez Grupę na moment początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat tylko wówczas, gdy:

- a) kwalifikacja taka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną również jako „niedopasowanie księgowie”), która powstałaby, gdyby przyjęto inny sposób wyceny tych instrumentów finansowych lub inny sposób ujęcia związanych z nimi zysków lub strat, lub
- b) grupa instrumentów finansowych jest odpowiednio zarządzana, a wyniki tej grupy oceniane są w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Aktywa i zobowiązania z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych (zobowiązań krótkoterminowych), jeżeli oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego.

Pożyczki i należności (PIN)

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmuje się w pozycji bilansowej: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

Do kategorii pożyczki i należności klasyfikuje się środki pieniężne i ich ekwiwalenty. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej środki pieniężne i ich ekwiwalenty stanowią odrębną pozycję.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (UDT)

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub dostępne do sprzedaży, jak również aktywów finansowych spełniających definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych, wyznaczone na dostępne do sprzedaży albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. W kategorii tej ujmuje się przede wszystkim aktywa finansowe nieposiadające ustalonego terminu zapadalności i niespełniające jednocześnie wymogów zaliczenia do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywa finansowe, które zostały nabyte na rynku wtórnym, posiadające ustalone terminy zapadalności, ale co do których Grupa nie ma zamiaru ani możliwości utrzymywania ich do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Pozostałe zobowiązania finansowe (PZF)

Grupa klasyfikuje do tej kategorii zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Instrumenty zabezpieczające (IZ)

Instrumenty pochodne wyznaczone i spełniające wymogi stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń są zaliczane do odrębnej kategorii o nazwie „Instrumenty zabezpieczające”. Grupa prezentuje jako Instrumenty zabezpieczające całą wartość godziwą transakcji wyznaczonych do tej kategorii i spełniających kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń także w przypadku, gdy wartość czasowa wyznaczonego instrumentu pochodnego zgodnie z decyzją Grupy została wyłączona z pomiaru efektywności.

2.2.5.2. Początkowe ujęcie oraz wyłączenie instrumentów finansowych z ksiąg rachunkowych

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji, w tym standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych, ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które początkowo ujmowane są w wartości godziwej.

Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności. W przypadku braku przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu posiadania aktywa, inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych z chwilą utraty kontroli przez Grupę nad danym aktywem.

2.2.5.3. Wycena instrumentów finansowych na koniec okresu sprawozdawczego

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty zabezpieczające.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz instrumenty zabezpieczające, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie mają ustalonego terminu wymagalności i nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w innych całkowitych dochodach, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych oraz zysków i strat z tytułu odsetek, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych pozycji według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

Rozchodu jednakowych inwestycji o różnych cenach nabycia dokonuje się przy wykorzystaniu metody FIFO.

Pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Po początkowym ujęciu, Grupa dokonuje wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza zaklasyfikowanymi do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w wysokości zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych, które powstają wtedy, kiedy transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania (wyłączenia z ksiąg rachunkowych).

Jeżeli transfer aktywów finansowych nie kwalifikuje się do wyłączenia z ksiąg rachunkowych, ponieważ Grupa zatrzymała zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z własności przekazanego składnika aktywów, wtedy Grupa kontynuuje ujmowanie przekazanego składnika aktywów w całości i jednocześnie ujmuje w księgach rachunkowych zobowiązanie finansowe w wysokości kwoty otrzymanej płatności. W kolejnych okresach, Grupa ujmuje wszelkie przychody uzyskane

z przekazanego składnika aktywów oraz wszelkie wydatki poniesione w związku ze zobowiązaniem finansowym

- umów gwarancji finansowych, które wycenia w wyższej z następujących kwot:
  - ◆ wartości ustalonej zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2.15 Rezerwy lub;
  - ◆ wartości początkowo ujętej, pomniejszonej o skumulowaną amortyzację ustaloną zgodnie z MSR 18 Przychody.

2.2.5.4. Wartość godziwa

O ile nie istnieją przesłanki wskazujące na fakt, że instrument finansowy nie został nabyty po cenie stanowiącej jego wartość godziwą uznaje się, że wartość godziwą na dzień początkowego ujęcia stanowi cena nabycia danego instrumentu lub – w przypadku zobowiązań finansowych – cena sprzedaży danego instrumentu.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek ustala się na podstawie ich bieżącej ceny zakupu/sprzedaży. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów lub zobowiązań finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie cen z ostatnio przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modele wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).

Oszacowana wartość godziwa odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na koniec okresu sprawozdawczego. Dla transakcji, dla których jest to możliwe, wyceny dokonuje się w oparciu o notowania rynkowe. W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi oficjalne ceny zamknięcia London Metal Exchange oraz wskaźniki zmienności na koniec okresu sprawozdawczego uzyskuje się z systemu Reuters. W odniesieniu do srebra oraz złota użyto ceny fixing ustalonej, także na koniec okresu sprawozdawczego, na London Bullion Market Association. W przypadku zmienności oraz cen terminowych zastosowano kwotowania od Banków/Brokerów.

Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Kontrakty terminowe i swap na rynku miedzi wyceniane są do rynkowej krzywej terminowej, natomiast w przypadku srebra i kursów walutowych cena terminowa liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa, natomiast do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych standardowy model Germana-Kohlhagena.

Wartość godziwa nienotowanych dłużnych papierów wartościowych ustalana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowana bieżącą stopą procentową.

Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze. Wartość godziwa udziałów w zamkniętych funduszach inwestycyjnych ustalana jest na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach finansowych tych funduszy.

Wartości godziwe pozostałych instrumentów finansowych Grupy są ustalane na bazie cen rynkowych lub wycen przy zastosowaniu modeli wyceny wykorzystujących jako dane wejściowe wyłącznie obserwowalne zmienne rynkowe z aktywów rynków.

2.2.5.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość. Do istotnych obiektywnych przesłanek (dowodów) zalicza się przede wszystkim: poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi, zanik aktywnego rynku dla danego instrumentu finansowego, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego, utrzymywanie się spadku wartości godziwej instrumentu finansowego poniżej poziomu zamortyzowanego kosztu.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w innych całkowitych dochodach – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w zyskach lub stratach – wyłącza się z innych całkowitych dochodów i przenosi z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w rachunku zysków i strat a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujemne się w rachunku zysków i strat, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujemne się w rachunku zysków i strat. Wartość

bilansowa aktywów finansowych jest ustalana poprzez wykorzystanie odrębnego konta dla odpisów aktualizujących (strat kredytowych) wartość tych aktywów.

Należności i pożyczki oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, wyceniane w zamortyzowanym koszcie, poddawane są na koniec każdego okresu sprawozdawczego indywidualnym testom pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości. Należności, dla których indywidualnie nie ujęto odpisu, a którym można przypisać prawdopodobieństwo utraty wartości ze względu na specyfikę ryzyka kredytowego (związanego np. z rodzajem działalności lub strukturą odbiorców) poddawane są takim testom jako portfel aktywów.

Odwrócenie odpisu ujemne się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujemne się w rachunku zysków i strat.

2.2.5.6. Wbudowane instrumenty pochodne

Ujęcie początkowe instrumentów pochodnych

Wbudowane instrumenty pochodne wyłącza się z umowy zasadniczej zawierającej wbudowany instrument pochodny i wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień jej zawarcia, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- umowa zawierająca wbudowany instrument pochodny (umowa mieszana) nie jest wyceniana w wartości godziwej, której zmiany odnoszone są do rachunku zysków i strat;
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi;
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego.

Ponownej oceny umów pod kątem wydzielenia z nich instrumentów wbudowanych dokonuje się w momencie, kiedy występuje istotna zmiana warunków umowy powodująca znaczne zmiany w przepływach pieniężnych powstających z tej umowy.

Wyżej opisane kryteria w szczególności uznaje się za spełnione dla kontraktów sprzedaży metali lub zakupu materiałów miedzionośnych, dla których cena ustali się po dacie dokonania sprzedaży lub zakupu. W takich przypadkach Grupa wydziela z kontraktu zasadniczego sprzedaży/zakupu wbudowany instrument pochodny. Od momentu wydzielenia, wbudowany instrument pochodny podlega wycenie do wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Od dnia wydzielenia wbudowane instrumenty pochodne klasyfikowane są jako aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zmiana stanu wbudowanych instrumentów pochodnych ujmowana jest jako korekta odpowiednio przychodów ze sprzedaży lub kosztu własnego sprzedaży.

2.2.5.7. Rachunkowość zabezpieczeń

Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej. W grupie instrumentów zabezpieczających wyróżniane są instrumenty zabezpieczające wartość godziwą, instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych oraz instrumenty zabezpieczające udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Aktywa finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym lub zobowiązania finansowe niebędące pochodnym instrumentem finansowym mogą być wyznaczone jako instrument zabezpieczający jedynie dla zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Instrumenty zabezpieczające wyznacza się jako zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych.

Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy środków pieniężnych

Instrument pochodny zabezpieczający przepływy środków pieniężnych, to taki instrument pochodny, który:

- służy ograniczeniu zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnikiem aktywów lub zobowiązań lub z wysoce prawdopodobną prognozowaną przyszłą transakcją oraz
- będzie miał wpływ na wykazywany zysk lub stratę netto.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w innych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do rachunku zysków i strat jako korekta z przeklasyfikowania w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

Efektywność (skuteczność) zabezpieczenia oznacza stopień, w jakim zmiany przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczaną pozycją, możliwe do przypisania zabezpieczanemu ryzyku, są kompensowane zmianami przepływów pieniężnych związanych z instrumentami zabezpieczającymi.

Jeżeli zabezpieczane przyszłe zobowiązanie lub prognozowana transakcja prowadzą do ujęcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, wówczas w chwili ujęcia tego składnika, związane z nim zyski i straty są uwzględnione w cenie nabycia lub innej wartości bilansowej danego składnika aktywów lub zobowiązania.

W ramach rachunkowości zabezpieczeń stosuje się instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne. Wyznaczone zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji przyjętych w Planie Sprzedaży na dany rok. Plany

te sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Grupa ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia tych transakcji jako bardzo wysokie, ponieważ z historycznego punktu widzenia sprzedaż zawsze realizowana była na poziomach założonych w poszczególnych Planach Sprzedaży.

Przy zawieraniu transakcji, Grupa dokumentuje związek pomiędzy instrumentami zabezpieczającymi, a pozycjami zabezpieczanymi, a także cel zawarcia danej transakcji. Grupa dokumentuje również swoją ocenę, zarówno na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia, jak i na bieżąco, czy instrumenty zabezpieczające są skuteczne oraz czy w przyszłości oczekuje się wysokiej skuteczności w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych pozycji.

Zaprzestanie stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub, jeżeli Grupa wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie. Grupa może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka. Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w innych skumulowanych całkowitych dochodach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpływa na rachunek zysków i strat.

Jeśli zabezpieczenie przyszłego zobowiązania lub prognozowanej przyszłej transakcji przestanie funkcjonować, ponieważ pozycja zabezpieczana przestała spełniać definicję przyszłego zobowiązania, bądź też ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w kapitałach zostaje natychmiast przeniesiona do rachunku zysków i strat.

2.2.6. Zapasy

Do zapasów zalicza się:

- materiały;
- półfabrykaty i produkcję w toku;
- wyroby gotowe;
- towary.

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen nabycia;
- wyroby gotowe i półfabrykaty – na poziomie rzeczywistych kosztów wytworzenia;
- produkcja w toku – zgodnie z wyceną zapasu produkcji w toku.

Rozchód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego składnika;
- wyroby gotowe i półfabrykaty – wycena poprzez różnicę pomiędzy wartością końcową zapasu, a przychodem, z uwzględnieniem stanu na początek okresu sprawozdawczego.

Zapasy wycenia się według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych jak dla rozchodu;
- wyroby gotowe, półfabrykaty, produkcja w toku – na podstawie narastających rzeczywistych kosztów wytworzenia z uwzględnieniem stanu na początek okresu sprawozdawczego.

Na koniec okresu sprawozdawczego zapasy wyceniane są według przyjętych powyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania to szacowana cena sprzedaży dokonywanej w normalnym toku działalności, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

2.2.7. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot. Kwotę odpisu aktualizującego stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest w ciężar rachunku zysków i strat.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.

Należności o terminie wymagalności powyżej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego kwalifikuje się do aktywów długoterminowych. Do aktywów krótkoterminowych zaliczane są należności o terminie wymagalności w okresie do 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Za należności uznaje się:

- **należności z tytułu dostaw i usług** – to jest należności powstałe w wyniku prowadzenia podstawowej działalności operacyjnej Grupy oraz
- **pozostałe należności**, w tym:
  - ◆ pożyczki udzielone;
  - ◆ inne należności finansowe – to jest należności spełniające definicje aktywów finansowych;
  - ◆ inne należności niefinansowe, w tym m.in. zaliczki na dostawy oraz na środki trwałe, środki trwałe w budowie, wartości niematerialne, akcje i udziały, należności od pracowników, jeżeli ich rozliczenie nastąpi w innej formie niż przekazanie środków pieniężnych;
  - ◆ rozliczenia międzyokresowe czynne.

2.2.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne bezpieczne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności. W skład środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wchodzi również odsetki od ekwiwalentów środków pieniężnych.

2.2.9. Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana przede wszystkim poprzez transakcje sprzedaży a nie poprzez kontynuowanie użytkowania, pod warunkiem, iż są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie, z zachowaniem warunków, które są zwyczajowo stosowane przy sprzedaży tych aktywów (lub grup do zbycia) oraz ich sprzedaż jest wysoce uprawdopodobniona.

Bezpośrednio przed początkową kwalifikacją składników aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonych do sprzedaży, dokonuje się wyceny tych aktywów, tj. ustala się ich wartość bilansową zgodnie z przepisami właściwych standardów.

Na moment przekwalifikowania aktywa te wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

2.2.10. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość firmy oraz wartości niematerialne, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości.

Aktywa podlegające amortyzacji testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Do podstawowych zewnętrznych przesłanek świadczących o możliwości zaistnienia utraty wartości dla spółek Grupy notowanych na aktywnych rynkach zalicza się występowanie w dłuższym okresie wyższej wartości bilansowej posiadanych przez nie aktywów netto w stosunku do wartości ich rynkowej kapitalizacji. Ponadto do najistotniejszych przesłanek zalicza się wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym i gospodarczym w otoczeniu, w którym spółki Grupy prowadzą działalność, w tym na rynkach, na które przeznaczone są wyroby przez nie produkowane, a także wzrost rynkowych stóp procentowych i premii za ryzyko uwzględnianych w kalkulacji stóp dyskontowych wykorzystywanych do wyliczania wartości użytkowej aktywów poszczególnych spółek Grupy. Czynniki wewnętrzne uwzględniane przy ocenie wystąpienia utraty wartości posiadanych aktywów to przede wszystkim znaczny spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych netto w stosunku do przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej przyjętych w budżecie, zaś w stosunku do pojedynczych składników aktywów ich fizyczne uszkodzenie, utrata przydatności oraz generowanie niższych korzyści ekonomicznych od wydatków poniesionych na

ich nabycie bądź wytworzenie, jeżeli składnik aktywów samodzielnie generuje przepływy pieniężne.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, iż wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia i wartość użytkowa) danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa od wartości bilansowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwaną a wartością bilansową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisuje się do wartości firmy, jeżeli występuje, pozostałą kwotę odpisu alokuje się do poszczególnych aktywów wchodzących w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne proporcjonalnie do udziału wartości bilansowej poszczególnych aktywów w wartości bilansowej całego ośrodka, przy czym w wyniku alokacji odpisu wartość bilansowa składnika aktywów nie może być niższa od najwyższej z trzech kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, wartości użytkowej i zera.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Niefinansowe aktywa trwałe, inne niż wartość firmy, dla których w okresach wcześniejszych dokonano odpisu z tytułu utraty wartości testuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia wcześniej dokonanego odpisu.

2.2.11. Kapitał własny

Kapitał własny stanowią:

1. Kapitał zakładowy (akcyjny).
2. Inne skumulowane całkowite dochody, na które składają się:
  - skumulowane przychody/koszty z aktualizacji wyceny ustalonych w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne odpowiadającej skutecznej części zabezpieczenia;
  - skumulowane przychody/koszty z wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży;
  - skutek podatkowy odnoszący się do przychodów/kosztów ujętych w innych całkowitych dochodach.
3. Zyski zatrzymane, na które składają się:
  - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych;
  - kapitał zapasowy tworzony zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych;

- kapitał zapasowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutem;
- wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego.

W kapitale własnym „łączne całkowite dochody” stanowią zysk lub stratę okresu oraz inne całkowite dochody za okres sprawozdawczy.

2.2.12. Zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z Grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Do zobowiązań zalicza się:

- zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego;
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług;
- pozostałe zobowiązania finansowe;
- pozostałe zobowiązania niefinansowe.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej. Wartość księgową tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości stanowiącej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług nie dyskontuje się.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

2.2.13. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią m.in.:

- wynagrodzenia wraz z narzutami wypłacane jednorazowo, dotyczące okresów rocznych;
- zarachowane podatki i opłaty lokalne;
- krótkookresowe rezerwy na niewykorzystane urlopy.

2.2.14. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują głównie środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, rozliczane równoległe do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

Wartość przyjętych nieodpłatnie w drodze dotacji środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych ujmuje się zgodnie z opisem w nocie 2, punkt 2.2.26 Pomoc Państwa.

2.2.15. Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na Grupie Kapitałowej ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy tworzy się w szczególności z następujących tytułów:

- przyszłe koszty likwidacji kopalń po zakończeniu eksploatacji górniczej, koszty likwidacji obiektów technologicznych w hutach miedzi i innych obiektów w przypadkach, w których z przepisów prawa wynika obowiązek ich demontażu i usunięcia po zakończeniu użytkowania i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsc w których się znajdowały;
- skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych;
- udzielone gwarancje, poręczenia.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania wykonane w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Jednostce Dominującej. Aktualizacji wartości rezerwy dokonuje się na koniec okresu sprawozdawczego.

Kwota rezerwy ustalona na dzień 1 stycznia 2004 r. tj. na dzień przejścia na stosowanie MSSF dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujęta w wartości środków trwałych, została wyliczona w oparciu o fakultatywne wyłączenie określone w MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy. Począwszy od dnia 1 stycznia 2004 r. wszelkie zmiany wynikające ze zmian wysokości rezerwy ujmowane są zgodnie z KIMSF 1. Zmian istniejących zobowiązań z tytułu wycofania z eksploatacji, rekultywacji i zobowiązań o podobnym charakterze.

Zgodnie z wymogami MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych rezerwy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane są odpowiednio jako krótko i długoterminowe.

2.2.16. Świadczenia pracownicze

Grupa wypłaca świadczenia emerytalne z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych, ekwiwalentu węglowego i nagród jubileuszowych zgodnie z Zakładowymi Układami Zbiorowymi Pracy.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia.

Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego przez niezależnego aktuarusza metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zgodnie z MSR 19 stopa dyskontowa powinna być oparta o rentowność wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka. W przypadku braku rozwiniętego rynku takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na koniec okresu sprawozdawczego rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w rachunku zysków i strat sukcesywnie, metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

Jednostka Dominująca uczestniczy w programie składek na rzecz pracowników w ramach Pracowniczych Programów Emerytalnych (PPE). Z tytułu niniejszego Programu nie ciąży na Jednostce Dominującej żaden prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do wypłaty jakichkolwiek świadczeń na rzecz pracowników w przypadku, gdyby firma ubezpieczeniowa nie posiadała wystarczających środków na pokrycie swoich zobowiązań wobec udziałowców Programu po ustaniu okresu zatrudnienia.

2.2.17. Podatki (w tym odroczony podatek dochodowy)

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący wyliczony jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa ta nie podlega dyskontowaniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są bez względu na to, kiedy ma nastąpić ich realizacja.

Nie ujmuje się rezerwy z tytułu podatku odroczonego ani aktywa z tytułu podatku odroczonego, jeżeli wynikają one z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, jeżeli transakcja ta:

- nie jest transakcją połączenia jednostek gospodarczych, oraz
- w czasie wystąpienia nie ma wpływu na wynik finansowy brutto ani na dochód podlegający opodatkowaniu. Rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie ujmuje się również od różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia wartości firmy.

Podatek odroczonego ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczonego:

- dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są bezpośrednio w innych skumulowanych całkowitych dochodach – wówczas podatek odroczonego również ujmowany jest w innych skumulowanych całkowitych dochodach, lub
- wynika z połączenia jednostek gospodarczych – wówczas podatek odroczonego wpływa na wartość firmy lub nadwyżkę udziału w wartości godziwej aktywów netto nad kosztem przejęcia.

Kompensaty aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy spółki Grupy posiadają możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową.

2.2.18. Zobowiązania warunkowe i pozostałe zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Zobowiązanie warunkowe jest:

- a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki, lub
- b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ:
  - nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub
  - kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Do zobowiązań warunkowych zalicza się m.in.:

- gwarancje i poręczenia oraz weksle na rzecz osób trzecich, wynikające z umów;
- zobowiązania z tytułu odszkodowań za szkody powstałe w wyniku działalności gospodarczej, od spraw pozostających w postępowaniu;
- zawieszony warunkowo kary za gospodarcze korzystanie ze środowiska naturalnego;

- zobowiązania wynikające z umów wdrożeniowych, obliczone od przyszłych efektów;
- inne zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych umów.

Do pozostałych zobowiązań nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zalicza się m.in.:

- zobowiązania wobec Skarbu Państwa z tytułu opłat od prawa wieczystego użytkowania gruntów;
- zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego z tytułu opłat za prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte odpłatnie na rynku wtórnym wyrażone w łącznej wartości przyszłych minimalnych opłat wynikających z umów;
- zobowiązania wobec innych jednostek z tytułu opłat wynikających z zawartych nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego, wyrażone w łącznej wartości przyszłych minimalnych opłat wynikających z umowy.

2.2.19. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Sprawozdanie z całkowitych dochodów obejmuje rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody.

2.2.20. Rachunek zysków i strat

Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny. Zysk lub strata jest łączną kwotą wynikającą z odjęcia kosztów od przychodów, z wyłączeniem składników innych całkowitych dochodów.

2.2.21. Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty. W przypadku transakcji sprzedaży, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży, dla których rachunkowych, przychody ujmuje się w wartości ustalonej na bazie cen terminowych z daty rozpoznania sprzedaży. Przychody ze sprzedaży ujęte w wyżej określonej wysokości, koryguje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych sprzedaży zgodnie z opisem w punkcie 2.2.5.6. Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmuje się w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

W przychodach ze sprzedaży ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej tj. przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży.

Ponadto, przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są:

pozostałe przychody operacyjne, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- przychody oraz zyski z inwestycji;
- przychody z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz przychody z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej;
- zyski z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy Kapitałowej;
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek;
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych;
- zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

przychody finansowe, stanowiące przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym:

- zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej, (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.);
- zyski z realizacji oraz wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających zobowiązania finansujące działalność Grupy.

Moment ujęcia przychodów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się wtedy, gdy:

- Grupa Kapitałowa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów;
- Grupa Kapitałowa przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których ma prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli;
- kwotę przychodów można wycenić wiarygodnie;
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji;
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Grupę Kapitałową w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się wtedy, gdy:

- kwotę przychodów można wycenić w sposób wiarygodny;
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji;
- stopień realizacji transakcji na koniec okresu sprawozdawczego może być określony w wiarygodny sposób;
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie przyznania praw.

2.2.22. Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych. W przypadku transakcji zakupu materiałów międziodonnych, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia zakupu w księgach rachunkowych, zapas ujmuje się w wysokości oczekiwanej ceny nabycia na datę rozpoznania zapasów. Koszt własny sprzedaży koryguje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego o zmianę wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych, wyodrębnionych z umów zasadniczych zakupu zgodnie z opisem w punkcie 2.2.5.6.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów;
- wartość sprzedanych towarów i materiałów;
- koszty sprzedaży;
- koszty ogólnego zarządu.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są:

pozostałe koszty operacyjne, związane pośrednio z działalnością operacyjną, w tym w szczególności:

- straty z inwestycji finansowych;
- koszty z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych handlowych oraz koszty z tytułu realizacji i wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających w części nieefektywnej;
- straty z tytułu różnic kursowych, za wyjątkiem różnic kursowych powstających na zobowiązaniach stanowiących źródła finansowania działalności Grupy Kapitałowej;
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i innych inwestycji;
- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną;

- przekazane darowizny;
- strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych;

koszty finansowe związane z finansowaniem działalności Grupy Kapitałowej, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym;
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów i innych źródeł finansowania, w tym dyskonto zobowiązań;
- straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności Grupy Kapitałowej;
- zmiany wysokości rezerwy wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (tzw. efekt odwracania dyskonta).

2.2.23. Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa Kapitałowa prowadzi działalność tj. w walucie funkcjonalnej. Sprawozdania finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Grupy Kapitałowej.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną:

- Po kursie faktycznie zastosowanym, tj. po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań;
- według średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP;
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu NBP ustalonego dla danej waluty) obowiązującego na dzień transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu NBP ustalonego dla danej waluty) obowiązującego na dzień ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych innych niż instrumenty pochodne wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat. Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej instrumentów pochodnych

wyrażonych w walucie obcej ujmują się w rachunku zysków i strat jako wycena do wartości godziwej, o ile nie są elementem efektywnej części zmiany wartości godziwej transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne bądź udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych. W takim przypadku są one ujmowane w kapitale własnym, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe ujmują się jako element zmian wartości godziwej jeżeli instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, bądź w innych całkowitych dochodach w wartości godziwej, jeżeli są zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.2.24. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmują się jako koszty w rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono. Koszty finansowania zewnętrznego dające się bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów wpływają na jego wartość początkową jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Koszty te podlegają kapitalizacji, jeżeli jest prawdopodobne, że spowodują wpływ do jednostki przyszłych korzyści ekonomicznych a kwota tych kosztów może być ustalona w sposób wiarygodny.

Koszty finansowania zewnętrznego są to odsetki oraz inne koszty poniesione w związku z pożyczaniem środków finansowych i obejmują w szczególności:

- koszty odsetkowe kalkulowane przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej zgodnie z MSR 39;
- obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego ujmowane zgodnie z MSR 17;
- różnice kursowe powstające w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Dostosowywany składnik aktywów jest to taki składnik aktywów, który wymaga znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Koszty finansowania zewnętrznego, które zostało zaciągnięte bez ściśle określonego celu, a które zostało przeznaczone na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów wpływają na wartość początkową tego składnika aktywów w kwocie ustalonej poprzez zastosowanie stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na ten składnik aktywów. Stopa kapitalizacji stanowi średnią ważoną stopę wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pożyczek i kredytów, stanowiących zobowiązania jednostki w danym okresie, innych niż kredyty zaciągnięte z konkretnym zamiarem pozyskania określonego dostosowywanego składnika aktywów.

Różnice kursowe od kredytów i pożyczek zaciągniętych w walucie obcej (zarówno celowych jak i ogólnych) wpływają na wartość początkową dostosowywanego składnika aktywów w zakresie w jakim stanowią korektę kosztu odsetek. Wartość

różnic kursowych korygująca koszt odsetek stanowi różnicę pomiędzy kosztem odsetek od podobnego finansowania, jakie Grupa zaciągnęłaby w swojej walucie funkcjonalnej a kosztem poniesionym przy finansowaniu w walucie obcej.

2.2.25. Leasing

Umowa leasingu w ramach, której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu posiadania aktywów zostały przeniesione na leasingobiorcę, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów lub okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu posiadania pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny.

2.2.26. Pomoc Państwa

Pieniężne dotacje do aktywów prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Dotacji nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane.

Pieniężne dotacje ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Dotacja, która staje się należna jako forma rekompensaty za już poniesione koszty lub straty lub została przyznana jednostce celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, zostaje ujęta jako przychód w okresie, w którym stała się należna, wraz z ujawnieniem tego faktu.

Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmuje się jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.

Dotacje niepieniężne ujmuje się w księgach w wartości godziwej.

Zasady rozliczania CO₂ zaprezentowano w nocie 2 pkt. 2.2.28.

2.2.27. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Sprawozdawczość dotycząca segmentów sprawozdawczych grupuje segmenty na poziomie tych części składowych Grupy:

- które angażują się w działalność gospodarczą, z której mogą uzyskiwać przychody i ponosić koszty;
- których wyniki są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu o alokacji zasobów i przy ocenie wyników działalności segmentu oraz
- w przypadku których dostępne są oddzielne informacje finansowe.

Głównym organem podejmującym decyzje w zakresie alokacji zasobów oraz dokonującym oceny wyników działalności segmentów (tzw. GDO) jest Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. Informacje zarządcze przekazywane do GDO sporządzane są zarówno na poziomie Jednostki Dominującej jak i poszczególnych spółek Grupy. Każdy ze zidentyfikowanych segmentów operacyjnych w ramach Grupy odpowiada danej spółce i posiada kierownika segmentu, który za niego bezpośrednio odpowiada oraz utrzymuje regularne kontakty z głównym organem odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji operacyjnych w celu omawiania z nim wyników finansowych, prognoz i planów związanych z segmentem.

W wyniku analiz kryteriów łączenia oraz progów ilościowych wydzielono segment sprawozdawczy: „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” oraz segment łączący wszystkie pozostałe segmenty operacyjne nazwany jako „Wszystkie pozostałe segmenty”.

2.2.28. Prawa do emisji gazów cieplarnianych

Spółki Grupy są uczestnikami programu ograniczania emisji dwutlenku węgla ustanowionego na bazie porozumień z Kiotu z dnia 11 grudnia 1997 r. zobowiązujących organy państw, w tym Polski, do kontroli i redukcji emisji gazów cieplarnianych. Na mocy zawartych porozumień ustalony został cel, jakim jest redukcja emisji dwutlenku węgla do określonego poziomu. W związku z powyższym polski rząd alokuje prawa do emisji w ilości pokrywającej przyznane limity emisji dwutlenku węgla. Prawa do emisji przyznawane są zgodnie z Krajowym Planem Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla, który opracowywany jest na każdy kolejny okres rozliczeniowy.

Na moment początkowego ujęcia otrzymane od rządu prawa do emisji zanieczyszczeń oraz związane z nimi niepieniężne dotacje rządowe (ujęte jako rozliczenia międzyokresowe przychodów) wycenia się w wartości godziwej. Nabyte prawa do emisji wycenia się w wysokości kosztu nabycia. Prawa do emisji stanowią wartości niematerialne. Na koniec okresu sprawozdawczego prawa te podlegają wycenie w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. W ewidencji otrzymane nieodpłatnie prawa ujmuje się w wysokości różnicy pomiędzy wartością godziwą otrzymanych praw a rozliczeniami międzyokresowymi przychodów.

Dotację rozlicza się równolegle do umorzenia¹ praw do emisji. Grupa przyjęła zasadę zobowiązań netto wobec przyznanych praw do emisji. Zgodnie z tą zasadą rezerwa jest rozpoznawana wtedy, gdy rzeczywista emisja przewyższa przyznane i ciągle posiadane prawa do emisji. Zobowiązania takie ujmują się w wysokości wartości godziwej praw do emisji, które jednostka będzie zobowiązana umorzyć powiększone o ewentualne koszty lub kary z tytułu niedoboru praw do emisji koniecznych dla uregulowania tego niedoboru. Rezerwę tworzy się w ciężar kosztu wytworzenia produktu. Rezerwa podlega rozliczeniu z chwilą umorzenia praw do emisji nabytych przez jednostkę w celu wywiązania się z tychże zobowiązań. Rozliczenie praw do emisji następuje zgodnie z metodą „pierwsze weszło – pierwsze wyszło” (FIFO).

2.2.29. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

2.2.30. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej prezentuje się metodą pośrednią.

2.2.31. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu zachowanie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji tak, aby Grupa mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału monitorowane jest między innymi na podstawie następujących wskaźników:

1. Wskaźnika kapitału własnego obliczanego jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.
2. Wskaźnika stanowiącego stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego do EBITDA. EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

2.2.32. Programy lojalnościowe

Przyznane abonentowi biorącemu udział w Programie Partnerskim punkty ujmują się jako oddzielny element transakcji sprzedaży w ramach, której zostały przyznane. Wartość godziwą otrzymanej zapłaty rozdziela się pomiędzy punkty lojalnościowe i pozostałe składowe sprzedaży. Kwotę przyporządkowaną do punktów lojalnościowych określa się w odniesieniu do ich wartości godziwej i odracza jako rozliczenia międzyokresowe przychodów do momentu wykorzystania punktów przez klienta.

¹ Umorzenie oznacza decyzję o umorzeniu praw do emisji zanieczyszczeń wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energii na podstawie przekazanej przez właściciela instalacji informacji o emisji zanieczyszczeń.

Wartość godziwa punktu lojalnościowego, po której odraczany jest przychód, ustalana jest w oparciu o wartość godziwą na gród z uwzględnieniem struktury ich wykorzystania.

Wartość punktu lojalnościowego poddawana jest weryfikacji na koniec każdego roku kalendarzowego.

Przychód rozpoznaje się w momencie wykorzystania punktów. Kwota ujętego w danym okresie przychodu oparta jest na liczbie wykorzystanych punktów w stosunku do przewidywanej łącznej liczby wykorzystanych punktów lojalnościowych i uwzględnia zmiany wartości punktu lojalnościowego w poszczególnych latach. Przewidywana liczba wykorzystanych punktów lojalnościowych jest wartością szacunkową.

3. Ważne oszacowania

3.1. Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencje i możliwość utrzymywania takich inwestycji do terminu wymagalności. Jeżeli Grupa Kapitałowa nie dotrzyma warunków utrzymywania do terminu wymagalności, oprócz sytuacji przewidzianych w MSR 39, będzie zmuszona do przeklasyfikowania wszystkich aktywów ujętych w tej grupie do grupy aktywów dostępnych do sprzedaży. W takiej sytuacji, przeklasyfikowane inwestycje będą wyceniane w wartości godziwej, a nie według skorygowanej ceny nabycia.

Grupa Kapitałowa na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonuje analizy mającej na celu określenie istotności wpływu wyodrębnienia wbudowanych instrumentów pochodnych na jej sprawozdanie finansowe. Po przeprowadzeniu analizy Grupa Kapitałowa uznała, iż wydzielenie tych instrumentów na dzień 31 grudnia 2009 r. nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

3.2. Wycena rezerw

1. Na dzień 31 grudnia 2009 r. ujęto:
    - w Jednostce Dominującej rezerwę na przyszłe świadczenia pracownicze z tytułu odpraw pośmiertnych w kwocie 25 508 tys. zł;
    - w jednostkach zależnych rezerwę na przyszłe świadczenia pracownicze z tytułu gratyfikacji barbońkowej dla emerytów w kwocie 18 986 tys. zł.
- Skutki szacunku rezerwy odniesione zostały w wynik finansowy ze względu na małą istotność. Rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze – odprawy emerytalne lub rentowe, nagrody jubileuszowe, odprawy pośmiertne oraz ekwiwalent za węgiel wypłacany po okresie zatrudnienia szacuje się przy zastosowaniu metod ak-

tuarialnych. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku tj.

- wzrost stopy dyskonta o 1% i wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby wzrost rezerwy o kwotę 8 871 tys. zł;
- obniżenie stopy dyskonta o 1% i wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby wzrost rezerwy o kwotę 330 188 tys. zł;
- wzrost stopy dyskonta o 1% i obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby spadek rezerwy o kwotę 224 678 tys. zł;
- obniżenie stopy dyskonta o 1% i obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla oraz wynagrodzeń spowodowałyby wzrost rezerwy o kwotę 8 754 tys. zł.

2. Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych.

Wielkość rezerwy stanowi równoważność zdyskontowanych do wartości bieżącej, oszacowanych kosztów przyszłej likwidacji. Na aktualizację rezerwy na koniec okresu sprawozdawczego mają wpływ poniższe wskaźniki:

- a) wskaźnik zmiany cen w sektorze usług budowlano-montażowych publikowany przez GUS
- b) realna stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o terminach zapadalności najbardziej zbliżonych do terminów planowanych wpływów finansowych (nominalna stopa dyskontowa) oraz prognozowaną przyszłą stopę inflacji.

Stopy dyskontowe (nominalna i inflacji) ustalane są oddzielnie dla okresów przyszłych, tj. jednego, dwóch i trzech lat oraz łącznie dla okresów od czwartego roku.

Wzrost realnej stopy dyskontowej wykorzystanej przez Zarząd Jednostki Dominującej przy szacunku wysokości rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych o 1%, spowodowałby spadek wartości bilansowej rezerwy na likwidację zakładów górniczych i obiektów technologicznych o 119 734 tys. zł. Natomiast spadek realnej stopy dyskontowej o 1%, spowodowałby wzrost wartości bilansowej rezerwy o 160 269 tys. zł.

3. Pozostałe rezerwy długoterminowe – ich szacunku dokonuje się przyjmując parametry przyjęte do aktualizacji rezerw na świadczenia pracownicze opisane w nocie 22.

3.3. Aktywa i rezerwy na odroczonego podatku dochodowy

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych prognoz będą stosowane na moment zrealizowania aktywa lub rozwiązania rezerwy, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego określa się jako pewne.

3.4. Prezentacja

Przychody i koszty związane z inwestycjami finansowymi Grupa Kapitałowa prezentuje w rachunku zysków i strat w pozostałej działalności operacyjnej, uznając, że działalność ta (w szczególności inwestycje w branżę telekomunikacyjną) jest związana z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej. Szczegółowe zasady kwalifikacji przychodów i kosztów zostały opisane w nocie 2 punkt 2.2.21 i 2.2.22.

3.5. Strategia DIALOG S.A.

W drugim półroczu 2009 r. jednostka zależna DIALOG S.A. dokonała aktualizacji strategii i na jej podstawie zweryfikowane zostały przyszłe projekcje finansowe spółki. Mając na uwadze obowiązki wynikające z MSR 36 Zarząd dokonał analizy prognozowanych wyników finansowych pod kątem ewentualnej utraty wartości aktywów i ocenił, iż nie wystąpiły przesłanki, które zobowiązywałyby spółkę do przeprowadzenia testu na utratę wartości i szacunku wartości odzyskiwalnej aktywów spółki DIALOG S.A.

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. – jednostki zależne

KGHM Polska Miedź S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej w bieżącym okresie objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 30 jednostek zależnych.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Łączny udział procentowy posiadanych praw głosu %	
			Łączny udział w kapitale zakładowym %	
KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR	Wrocław	działalność badawczo-rozwojowa	100	100
KGHM Polish Copper Ltd. w likwidacji	Londyn	handel miedzią	100	100
„MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA” S.A.	Lubin	usługi medyczne	100	100
KGHM Ecoren S.A.	Lubin	produkcja pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych	100	100
„Energetyka” sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej	100	100
CBJ sp. z o.o.	Lubin	badania i analizy techniczne	100	100
KGHM Kupferhandelsges m.b.H.	Wiedeń	handel miedzią	100	100
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	Lubin	usługi transportowe	100	100
DIALOG S.A.	Wrocław	świadczenia usług telekomunikacyjnych, telekomunikacja, informatyka i usługi informatyczne	100	100
KGHM Metraco S.A.	Legnica	handel, usługi agencyjne oraz przedstawicielskie	100	100
Zagłębie Lubin S.A.	Lubin	uczestnictwo i organizacja profesjonalnych zawodów sportowych	100	100
INTERFERIE S.A.	Lubin	turystyka, hotelarstwo, działalność sanatoryjna	65,67	65,67
PeBeKa S.A.	Lubin	budownictwo górnicze, podziemne, budowa tuneli	100	100
DFM ZANAM - LEGMET Sp. z o.o.	Polkowice	remonty i budowa maszyn	100	100
INOVA Spółka z o.o.	Lubin	badania i kontrola maszyn, prace badawczo-rozwojowe	100	100
Ecoren DKE spółka z o.o.	Polkowice	przyjmowanie odpadów komunalnych i przemysłowych, unieszkodliwianie, składowanie oraz utylizacja śmieci	100	100
WFP Hefra SA	Warszawa	produkcja i sprzedaż nakryć stołowych nierdzewnych, posrebrzanych, srebrnych, z tworzyw sztucznych i ceramiki, wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług	97,52	97,52
Walcownia Metali Nieżelaznych spółka z o.o.	Gliwice	produkcja blach	84,37	84,37
PHP „MERCUS” sp. z o.o.	Polkowice	handel, produkcja wiązek przewodów elektrycznych	100	100
PHU „Lubinpex” Sp. z o.o.	Lubin	handel detaliczny artykułami spożywczymi, gastronomia	100	100
WM „ŁABĘDY” S.A.	Gliwice	produkcja metali nieżelaznych, wyrobów z metali nieżelaznych, usługi	88,92	88,92
AVISTA MEDIA Sp. z o.o.	Wrocław	projektowanie, wdrażanie i obsługa systemów IPTV (telewizja interaktywna)	100	100
KGHM LETIA S.A.	Legnica	promowanie innowacyjności	85,45	85,45

4. Skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. – jednostki zależne (kontynuacja)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Łączny udział procentowy posiadanych praw głosu %	
			Łączny udział w kapitale zakładowym %	
PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.	Polkowice	zarządzanie infrastrukturą kolejową	100	100
„PETROTEL” sp. z o.o.	Płock	świadczenie usług telekomunikacyjnych, w zakresie telefonii stacjonarnej, usług internetowych, usług teletechnicznych, sprzedaży urządzeń	99,99	99,99
„BIOWIND” sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej	100	100
KGHM TFI S.A.	Wrocław	tworzenie i zarządzanie funduszami oraz zarządzanie portfelami instrumentów finansowych	100	100
KGHM HMS Bergbau AG	Berlin	poszukiwanie i rozpoznanie złóż miedzi i innych metali w Europie	74,9	74,9
FADROMA-SERWIS-REMONTY sp. z o.o.	Wrocław	produkcja, usługi serwisowe i remontowe w zakresie maszyn budowlanych i górniczych	98,05	98,05
WPEC w Legnicy SA	Legnica	wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii cieplnej	85	85

Skutek zmian w strukturze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w okresie sprawozdawczym

Nabycie udziałów spółki „BIOWIND” Sp. z o.o.

W dniu 5 stycznia 2009 r. została zawarta umowa nabycia udziałów spółki „BIOWIND” Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku pomiędzy „Energetyka” sp. z o.o. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.) i dwoma osobami fizycznymi.

Na podstawie tej umowy „Energetyka” sp. z o.o. nabyła 1000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy o łącznej wartości nominalnej 50 tys. zł, co stanowi 100% udziałów „BIOWIND” Sp. z o.o. i daje 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników „BIOWIND” Sp. z o.o.

Cena nabycia udziałów wynosi 450 tys. zł. Udziały zostały nabyte za gotówkę. Kapitał zakładowy „BIOWIND” Sp. z o.o. wynosi 50 tys. zł i dzieli się na 1000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy.

Łączny koszt nabycia udziałów wynosi 455 tys. zł. Źródłem finansowania nabywanych aktywów są środki własne spółki „Energetyka” sp. z o.o. Wartość aktywów netto spółki „BIOWIND” Sp. z o.o. wynosi 50 tys. zł. Ustalono wartość firmy w wysokości 405 tys. zł. Nie zidentyfikowano aktywów nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Zakup udziałów „BIOWIND” Sp. z o.o., posiadającej umowy dzierżawy nieruchomości (około 300 hektarów) w województwie warmińsko-mazurskim pozwoli na rozpoczęcie procedur formalno-prawnych zmierzających do realizacji inwestycji związanej z budową farmy wiatrowej.

Od dnia nabycia do dnia kończącego okres sprawozdawczy spółka „BIOWIND” Sp. z o.o. nie osiągnęła przychodu, poniosła stratę netto w wysokości 32 tys. zł.

Nabycie udziałów spółki „PETROTEL” sp. z o.o.

W dniu 12 stycznia 2009 r. DIALOG S.A. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.) odkupiła od udziałowców mniejszościowych 2009 udziałów spółki „PETROTEL” sp. z o.o. o wartości nominalnej 1000 zł każdy, w związku z czym udział DIALOG S.A. w kapitale zakładowym „PETROTEL” sp. z o.o. wzrósł do 99,56%. W dniu 20 marca 2009 r. DIALOG S.A. kupił kolejne 35 udziałów i udział w kapitale zakładowym „PETROTEL” sp. z o.o. wynosi obecnie 99,99%. Łączny koszt nabycia 24,93% udziałów w „PETROTEL” sp. z o.o. wynosi 10 895 tys. zł. Wartość odpowiadających aktywów netto wynosi 10 796 tys. zł.

W 2009 roku dokonano ostatecznego rozliczenia nabycia spółki „PETROTEL” sp. z o.o. wyłączając z wartości firmy wartości niematerialne stanowiące markę PETROTEL oraz bazę adresową abonentów wycenione do wartości godziwej w wysokości 11 400 tys. zł. Uwzględniając podatek odroczony od wyceny aktywów netto do wartości godziwej wstępnie ustalona wartość firmy została zmniejszona o 9 232 tys. zł i wynosi na dzień 31 grudnia 2009 r. 1 865 tys. zł.

Nabycie udziałów spółki Ecoren DKE sp. z o.o.

W dniu 14 stycznia 2009 r. podpisana została pomiędzy KGHM Ecoren S.A. jednostka bezpośrednio zależna KGHM Polska Miedź S.A.) a SITA POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ umowa nabycia udziałów Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej Sp. z o.o. (jednostka bezpośrednio zależna KGHM Ecoren S.A.). Na podstawie tej umowy KGHM Ecoren S.A. nabyła 380 udziałów Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 380 tys. zł, co stanowi 49,67% udziału w kapitale zakładowym Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej Sp. z o.o. i daje prawo do 49,67% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Obecnie KGHM Ecoren S.A. posiada 100% udziału w kapitale zakładowym Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej Sp. z o.o. i 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

Udziały zostały nabyte za kwotę 2 806 tys. zł i opłacone gotówką w dniu podpisania umowy. Źródłem finansowania nabytych aktywów są środki własne KGHM Ecoren S.A. Łączny koszt nabycia udziałów wynosi 2 829 tys. zł. Aktywa netto należne kupującemu stanowiące 49,67% wynoszą 1 314 tys. zł. Efekt transakcji z udziałowcami mniejszościowymi rozliczono w wynik finansowy.

Utrata kontroli nad spółką KGHM Congo S.P.R.L.

W dniu 25 marca 2009 r. Zarząd spółki KGHM CONGO S.P.R.L. opuścił terytorium Demokratycznej Republiki Konga w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa i brakiem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, pozostawiając majątek spółki bez jakiegokolwiek nadzoru.

W związku z utratą zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną spółki w celu osiągnięcia korzyści wynikających z jej działalności, Zarząd Jednostki Dominującej podjął Uchwałę o rozliczeniu strat ujmowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od dnia przejścia KGHM CONGO S.P.R.L. do dnia, w którym Jednostka Dominująca przestała sprawować kontrolę nad tą jednostką jako zysku/straty z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną.

W wyniku rozliczenia ustalono zysk z tytułu utraty kontroli w wysokości 21 457 tys. zł. Ponadto w wyniku finansowym ujęto odpis na należności w wysokości 21 373 tys. zł dotyczący niespłaconych zobowiązań KGHM CONGO S.P.R.L. na rzecz Jednostki Dominującej.

W dniu 28 grudnia 2009 r. w Sądzie Handlowym w Lubumbashi, na podstawie Uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników KGHM CONGO S.P.R.L. z dnia 17 grudnia 2009 r., został złożony wniosek o dobrowolnej likwidacji spółki.

Utworzenie KGHM TFI S.A.

W dniu 10 czerwca 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. zawiązała spółkę pod firmą KGHM TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH SPÓŁKA AKCYJNA (KGHM TFI S.A.), w której objęła 100% akcji o łącznej wartości nominalnej 2 800 tys. zł, pokrytych wkładem pieniężnym. Cena emisyjna akcji równa jest wartości nominalnej. Spółka została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 29 czerwca 2009 r.

Przedmiotem działalności KGHM TFI S.A. jest tworzenie funduszy inwestycyjnych i zarządzanie nimi oraz zarządzanie portfelami instrumentów finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. KGHM TFI S.A. nie uzyskała przychodu ze sprzedaży, poniosła stratę netto w wysokości 964 tys. zł., obejmującą głównie koszty ogólnego zarządu.

W dniu 2 lutego 2010 r. KGHM TFI S.A. wyemitowała Certyfikaty Inwestycyjne serii A w liczbie 10 000. Z tego 2 095 Certyfikatów objęła KGHM Polska Miedź S.A. w cenie 10 tys. zł za jeden Certyfikat. Łączna kwota wpłaty na Certyfikaty Inwestycyjne powiększona o opłaty manipulacyjne wyniosła 21 998 tys. zł.

Zawiązanie spółki KGHM HMS Bergbau AG

W dniu 17 czerwca 2009 r. została podpisana umowa spółki KGHM HMS Bergbau AG. Jej założycielami są KGHM CURUM Sp. z o.o. – CBR (podmiot w 100 procentach należący do KGHM Polska Miedź S.A.), która objęła 74,9 procent akcji oraz HMS Bergbau AG (pozostałe 25,1 procent akcji). Utworzony podmiot jest spółką prawa niemieckiego z siedzibą w Berlinie.

KGHM HMS Bergbau AG została powołana w celu poszukiwania i rozpoznania złóż miedzi i innych metali w Europie. Pierwszym projektem realizowanym przez spółkę będzie eksploracja na obszarze Saksonii w Niemczech. Utworzenie spółki KGHM HMS Bergbau AG związane jest z realizacją zatwierdzonej w lutym 2009 r. Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2009 – 2018. W obszarze dotyczącym rozwoju bazy zasobowej zakłada ona m.in. eksplorację nowych złóż w regionie.

Kapitał zakładowy spółki KGHM HMS Bergbau AG wynosi 50 tys. EUR, tj. 225 tys. zł. Koszt nabycia udziałów wynosi 168 tys. zł. Na dzień nabycia kapitał udziałowców mniejszościowych wynosi 57 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. spółka KGHM HMS Bergbau AG nie uzyskała przychodu ze sprzedaży, poniosła stratę netto w wysokości 77 tys. zł, obejmującą głównie koszty ogólnego zarządu.

Nabycie spółki FADROMA-SERWIS-REMONTY spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

W dniu 14 lipca 2009 r. jednostka pośrednio zależna DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o. nabyła 600 udziałów w spółce FADROMA S.R. SP. Z O.O. z siedzibą we Wrocławiu za cenę 825 tys. zł, co stanowi 90,09% kapitału zakładowego nabytej spółki.

W dniu 16 października 2009 r. spółka DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o. nabyła kolejne 53 udziały spółki FADROMA S.R. SP. Z O.O. za cenę 73 tys. zł, co stanowi 7,95% kapitału zakładowego.

Łącznie udział Grupy Kapitałowej w spółce FADROMA S.R. SP. Z O.O. wynosi 98,05%.

Wartość księgowa aktywów netto spółki FADROMA S.R. SP. Z O.O. na dzień nabycia wynosiła łącznie 417 tys. zł. Łączny koszt nabycia wynosił 898 tys. zł. Wartość firmy ustalona przewidywanym wynosi 481 tys. zł. Na dzień nabycia kapitał udziałowców mniejszościowych wynosi 11 tys. zł.

Od dnia nabycia do dnia 31 grudnia 2009 r. spółka FADROMA S.R. SP. Z O.O. uzyskała przychody ze sprzedaży w wysokości 2 981 tys. zł oraz wykazała stratę netto w wysokości 92 tys. zł.

Nabycie spółki WPEC w Legnicy SA

W dniu 29 grudnia 2009 r. jednostka zależna „Energetyka” sp. z o.o. nabyła od Skarbu Państwa w procesie prywatyzacji spółki WPEC w Legnicy SA 10 030 tys. akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 10 zł za jedną akcję, stanowiących 85% kapitału zakładowego spółki.

Koszt nabycia wynosi 202 621 tys. zł. Wartość bilansowa aktywów netto spółki WPEC w Legnicy SA wynosiła 117 367 tys. zł, z tego wartość aktywów netto przypadających Grupie Kapitałowej 99 762 tys. zł. Wartość firmy ustalona prowizorycznie wynosi 102 859 tys. zł. Kapitał udziałowców mniejszościowych na dzień nabycia wynosi 17 605 tys. zł.

Przejęte aktywa netto na dzień nabycia

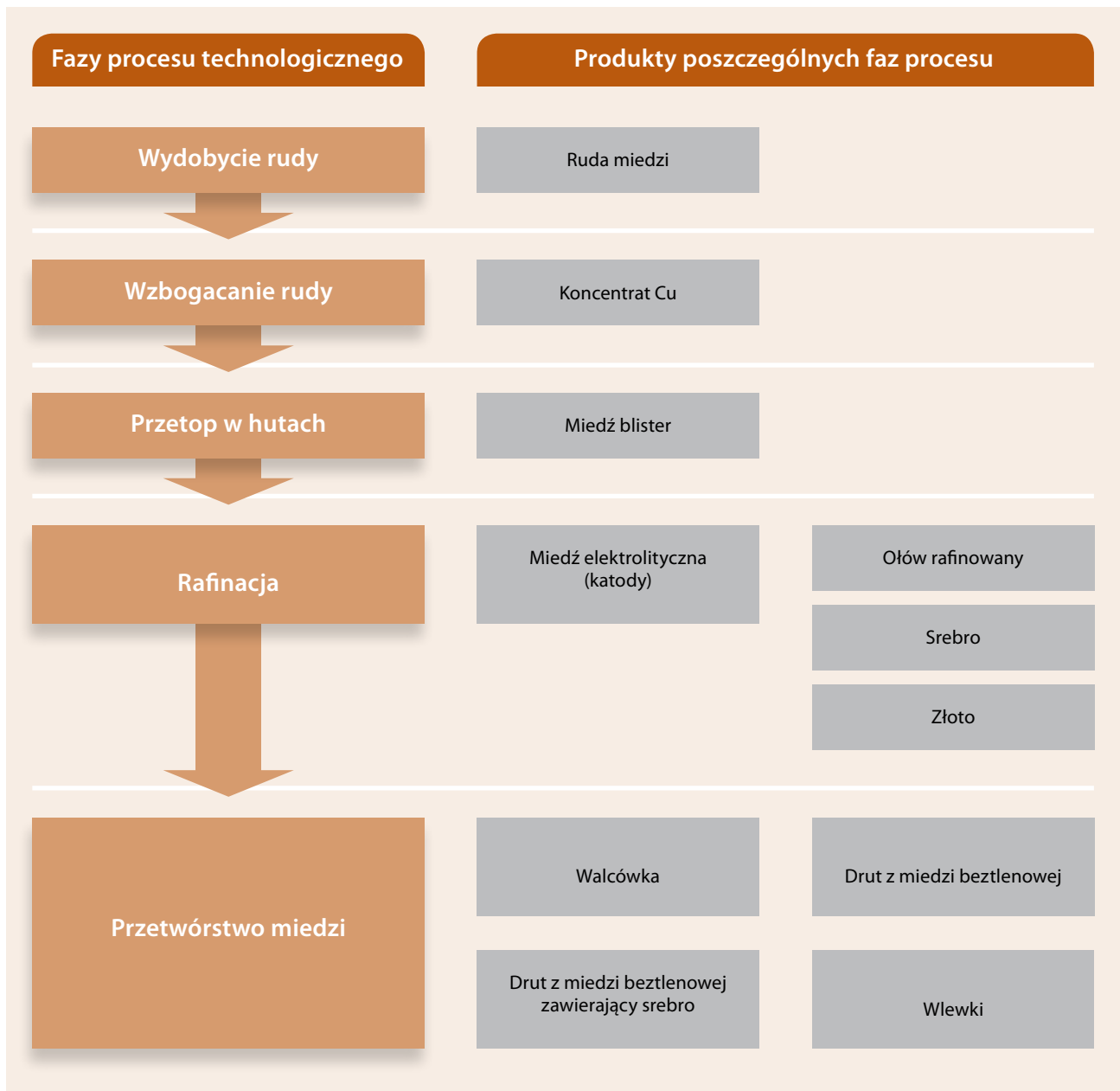
Wartości niematerialne	4 893
Rzeczowe aktywa trwałe	71 555
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 653
Należności długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	3 482
Zapasy	16 116
Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	32 089
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21 233
Suma aktywów	152 021
Zobowiązania długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 074
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19 674
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	861
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 555
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	7 490
Suma zobowiązań	34 654
Aktywa netto	117 367

5. Informacje dotyczące segmentów działalności

MSSF 8 Segmenty operacyjne opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 30 listopada 2006 r., zastąpił MSR 14 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności i obowiązuje dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2009 r. lub później.

W ramach procesu implementacji standardu dokonano analizy modelu zarządzania Grupą Kapitałową, systemu sprawozdawczości funkcjonującego w Grupie Kapitałowej oraz cech gospodarczych jej jednostek. W wyniku analizy ustalono jeden segment sprawozdawczy, który zdefiniowano, jako „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” oraz segment „Wszystkie pozostałe segmenty”, który połączył pozostałe segmenty operacyjne zarówno niespełniające kryteriów łączenia jak i te, które nie osiągnęły wymaganych progów ilościowych.

Działalność segmentu „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” koncentruje się na produkcji miedzi i srebra, podstawowej działalności KGHM Polska Miedź S.A. Miedź pozyskiwana jest przede wszystkim z rud miedzi, z których po wzbogaceniu, otrzymuje się koncentrat, przetwarzany następnie w procesach hutniczych na miedź anodową. Proces elektorafinacji pozwala uzyskać miedź rafinowaną o zawartości pierwiastka dochodzącej do 99,99%. Produktem ubocznym procesu elektorafinacji jest szlam anodowy, z którego odzyskuje się srebro i złoto. Czynnikiem decydującym o wyodrębnieniu tego segmentu jest jego znaczący udział w wynikach całej Grupy Kapitałowej. Ponadto spełnia on wymagane progi ilościowe wskazane dla segmentów sprawozdawczych. Wyniki tego segmentu są odrębnie monitorowane przez Zarząd Jednostki Dominującej. Podstawowe produkty segmentu stanowią katody z miedzi elektrolitycznej, wlewki okrągłe, walcówka i srebro.

Każda z pozostałych spółek Grupy Kapitałowej stanowi odrębny segment operacyjny. Ze względu na ich odmienne cechy gospodarcze nie spełniają kryteriów łączenia zgodnie z MSSF 8 § 12 i nie osiągają żadnego z progów ilościowych. W związku z tym zostały one połączone i przedstawione w kategorii „wszystkie pozostałe segmenty”.

Źródło przychodów	Jednostka Grupy Kapitałowej
Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa	KGHM Polska Miedź S.A.
Wszystkie pozostałe segmenty	
Przetwórstwo metali nieżelaznych	WM „ŁABĘDY” S.A. Walcownia Metali Nieżelaznych spółka z o.o.
Handel: miedzią i złomem miedzianym, metalami kolorowymi, węglem, substancjami chemicznymi, produktami naftowymi	KGHM Kupferhandelsges m.b.H. KGHM Polish Copper Ltd. w likwidacji KGHM Metraco S.A.
Produkcja: maszyn i urządzeń dla górnictwa, maszyn budowlanych, kruszyw budowlanych, związków renu, wiązek elektrycznych, nakryć stołowych	DFM ZANAM-LEGMET Sp. z o.o. PHP „MERCUS” sp. z o.o. KGHM Ecoren S.A. WFP Hefra SA FADROMA S.R. SP. Z O.O.
Produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej i ciepłej, gospodarka wodno-ściekowa	„Energetyka” sp. z o.o. „BIOWIND” sp. z o.o. WPEC w Legnicy SA
Sprzedaż usług: telekomunikacyjnych, budowlanych (w tym budownictwa specjalistycznego), transportowych (transport kolejowy i drogowy, towarowy i osobowy), badawczo-rozwojowych, turystycznych, multimedialnych, elektrotechnicznych, atestacyjnych, ochrony zdrowia, gastronomicznych i cateringowych, remontów maszyn, wynajmu nieruchomości, unieszkodliwiania odpadów	KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR CBJ sp. z o.o. „MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA” S.A. POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. DIALOG S.A. INTERFERIE S.A. PeBeKa S.A. INOVA Spółka z o.o. Ecoren DKE spółka z o.o. PHU „Lubinpex” Sp. z o.o. AVISTA MEDIA Sp. z o.o. PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o. „PETROTEL” sp. z o.o. KGHM HMS Bergbau AG
Tworzenie funduszy inwestycyjnych oraz zarządzanie nimi	KGHM TFI S.A.
Transfer technologii, promocja osiągnięć nauki	KGHM LETIA S.A.
Prowadzenie sekcji piłki nożnej, organizacja zawodów sportowych	Zagłębie Lubin S.A.

Raporty wewnętrzne o wynikach spółek Grupy Kapitałowej sporządza się w okresach miesięcznych w wersji skróconej, natomiast w okresach kwartalnych w rozszerzonym zakresie. Organem dokonującym regularnych przeglądów wewnętrznych raportów finansowych całej Grupy Kapitałowej dla celów podejmowania głównych decyzji inwestycyjnych jest Zarząd

Jednostki Dominującej, który odpowiada za alokację zasobów w Grupie Kapitałowej.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach między segmentami operacyjnymi ustalane są na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Wyniki finansowe segmentów

	Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa	Wszystkie pozostałe segmenty	Korekty*	Wyłączenia konsolidacyjne (zgodnie z MSR 27)	Dane skonsolidowane
Okres obrotowy za 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2009 r.					
Przychody ze sprzedaży	11 060 540	4 644 518	6 532	(3 591 680)	12 119 910
w tym:					
– od klientów zewnętrznych	10 380 929	1 735 939	6 532	(3 490)	12 119 910
– międzysegmentowe	679 611	2 908 579	–	(3 588 190)	–
Przychody z tytułu odsetek	82 487	11 808	–	(1 371)	92 924
Koszty z tytułu odsetek	(5 654)	(15 966)	–	780	(20 840)
Amortyzacja	(547 653)	(203 546)	(960)	8 369	(743 790)
Aktualizacja rezerw na świadczenia pracownicze	(142 535)	(835)	–	(18 715)	(162 085)
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(1 194)	(53 048)	–	10 007	(44 235)
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	261 582	8 475	–	–	270 057
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	(800 219)	(2 218)	–	–	(802 437)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	–	–	–	270 072	270 072
Zysk przed opodatkowaniem	3 066 569	(35 758)	3 671	(130 331)	2 904 151
Podatek dochodowy	(526 384)	(22 202)	304	3 301	(544 981)
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	–	(17 542)	17 542	–	–
Zysk netto	2 540 185	(75 502)	21 517	(127 030)	2 359 170
Stan na dzień 31 grudnia 2009 r.					
Aktywa segmentu	13 953 030	3 582 630	(14 125)	(2 624 110)	14 897 425
Zobowiązania segmentu	3 549 073	1 141 693	7 558	(424 726)	4 273 598
Kredyty i pożyczki	3 005	374 585	–	(78 305)	299 285
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	1 159 947	–	–	186 325	1 346 272
Okres obrotowy za 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2009 r.					
Nakłady na aktywa trwałe	1 069 812	298 231	–	(6 384)	1 361 659

* Korekty – korekty doprowadzające do zasad wyceny według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. od 2005 r. sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z zasadami wynikającymi z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez Unię Europejską. Dwie spółki Grupy Kapitałowej tj. Jednostka Dominująca oraz DIALOG S.A., prowadzą księgi rachunkowe zgodnie z MSSF.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej konsolidowane w segmencie „Wszystkie pozostałe segmenty” prowadzą księgi w oparciu o Polskie Standardy Rachunkowości, doprowadzając dane do zasad Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej dla sporządzenia sprawozdania finansowego do potrzeb ich konsolidacji.

Specyfikacja korekt doprowadzających wartość segmentu „Wszystkie pozostałe segmenty” do zasad wyceny według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej na dzień 31 grudnia 2009 r.

	Przychody ze sprzedaży	Amortyzacja	Zysk przed opodatkowaniem	Podatek dochodowy	Aktywa segmentu	Zobowiązania segmentu
Kompensata środków ZFŚS	-	-	-	-	(7 357)	(7 357)
Kompensata aktywa/rezerwy na podatek odroczony	-	-	-	-	(4 587)	(4 587)
Wycena udziałów metodą praw własności	-	-	838	-	(25 224)	-
Prezentacja w szyku rozwartym transakcji sprzedaży z 2008 roku	7 245	-	(111)	-	19 458	19 492
Należności z tytułu dopłat do kapitału	-	-	-	-	2 000	-
Aktywowanie remontów kapitalnych	-	(1 305)	(1 396)	265	-	-
Inne	(713)	345	4 340	39	1 585	10
Korekty ogółem	6 532	(960)	3 671	304	(14 125)	7 558

Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej od klientów zewnętrznych w podziale na obszary geograficzne

Podział geograficzny odpowiada lokalizacji finalnych odbiorców.

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Polska	3 374 311	4 484 809
Niemcy	2 053 935	1 398 163
Francja	752 682	809 686
Wielka Brytania	1 298 036	955 703
Czechy	563 983	870 895
Austria	190 944	225 360
Węgry	240 215	176 711
Chiny	1 674 758	1 264 189
Inne kraje	1 971 046	2 469 369
Razem	12 119 910	12 654 885

Główni klienci

Za okres od 01.01.09 r. do 31.12.09 r. przychody od żadnego z kontrahentów nie osiągnęły poziomu 10% przychodów Grupy Kapitałowej.

Natomiast w okresie od 01.01.08 r. do 31.12.08 r. w segmencie „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa” wystąpił jeden odbiorca, od którego przychody ze sprzedaży przekroczyły poziom 10% przychodów Grupy Kapitałowej i wyniosły 1 699 268 tys. zł.

6. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Grunty	22 447	19 465
Budynki i budowle	3 463 033	3 239 210
Urządzenia techniczne i maszyny	2 929 881	2 504 965
Środki transportu	174 752	139 915
Inne środki trwałe	61 766	60 924
Środki trwałe w budowie	1 021 558	1 171 828
Razem	7 673 437	7 136 307

Najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte na dzień 31 grudnia 2009r. w pozycji środki trwałe w budowie

Budowa szybu SW-4	301 116
Głógów Głęboki-Przemysłowy	145 461
Uzbrojenie rejonu górniczego	83 244
Modernizacja kotłów parowych i wodnych	48 361
Urządzenia główne w kopalniach	36 387
Modernizacja instalacji hydrotransportu odpadów z uwzględnieniem bezpośredniego pompowania odpadów	35 798
Inwestycje w obiekty elektroenergetyczne i teletechniczne	34 576
Modernizacja pirometalurgii	29 666
Modernizacja stadionu	24 187
Flotacja ZWR	17 423
Instalacja do produkcji renu w postaci eluatów	17 594
Recykling elektroodpadów	17 130
Razem	790 943

7. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Koszty prac rozwojowych	3 673	3 892
Wartość firmy	106 168	11 075
Oprogramowanie komputerowe	22 086	23 796
Nabyte koncesje, patenty, licencje	27 413	30 730
Inne wartości niematerialne	64 279	52 907
Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	44 576	29 181
Razem	268 195	151 581

8. Nieruchomości inwestycyjne

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Stan na początek okresu obrotowego	18 083	16 517
Zmiany w ciągu okresu obrotowego	(919)	1 566
– zmiany z tytułu wyceny do wartości godziwej	(919)	1 566
Stan na koniec okresu obrotowego	17 164	18 083

9. Inwestycje w jednostki stowarzyszone

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Stan na początek okresu obrotowego	1 498 116	690 096
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	270 072	267 579
Zmiany kapitału własnego z tytułu wypłaty dywidendy	(418 222)	(182 860)
Nabycie akcji jednostki stowarzyszonej	–	726 391
Zbycie udziałów jednostki stowarzyszonej	–	(3 090)
Korekta ceny nabycia o zwrot podatku od czynności cywilno prawnych	(3 694)	–
Stan na koniec okresu obrotowego	1 346 272	1 498 116

Zgodnie z MSR 28 w roku 2009 w ciągu 12 miesięcy od dnia transakcji (18 grudnia 2008 r.) dokonano ostatecznego rozliczenia nabycia 4,78% akcji Polkomtel S.A. Na podstawie projekcji finansowych Polkomtel S.A. na lata 2009–2013 oszacowano wartość godziwą aktywów netto na poziomie 10 735 632 tys. zł. W wyniku wyceny rozpoznano wartości niematerialne

stanowiące znak towarowy o wartości 1 400 000 tys. zł oraz relacje z klientami o wartości 5 400 000 tys. zł, co spowodowało korektę wartości firmy ustalonej prowizorycznie do wartości 212 921 tys. zł. Od dnia 1 stycznia 2010 r. wartość inwestycji w jednostkę stowarzyszoną będzie korygowana o amortyzację relacji z klientami przez okres 14 lat.

Wyniki wyceny przedstawia poniższa tabela.

Kalkulacja wartości firmy	udział 100%	udział 4,78%
Cena nabycia akcji Polkomtel S.A.	15 187 374	726 391
Nabyta aktywa netto wg wartości księgowej	3 935 632	188 236
Wartość firmy – kalkulacja prowizoryczna	11 251 742	538 155
Korekty do wartości godziwej		
Wartość relacji z klientami	5 400 000	258 274
Wartość znaku towarowego	1 400 000	66 960
Nabyte aktywa netto w wartości godziwej	10 735 632	513 470
Wartość firmy z ostatecznego rozliczenia	5 743 741	212 921

10. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	19 412	31 213
– udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie	11 475	11 417
– akcje w spółkach notowanych na giełdzie	–	8 525
– udziały w funduszu inwestycyjnym AIG	7 930	11 264
– inne	7	7
Krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	8 976	–
– akcje w spółkach notowanych na giełdzie	8 976	–
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem:	28 388	31 213

11. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	67 144	59 592
– środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych	67 097	59 545
– inne papiery wartościowe	47	47
Krótkoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	580	–
– środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych	580	–
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, razem:	67 724	59 592

12. Pochodne instrumenty finansowe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Aktywa długoterminowe, z tego:	58 034	6 501
instrumenty zabezpieczające	57 636	6 501
instrumenty handlowe	398	–
Aktywa krótkoterminowe, z tego:	263 375	711 127
instrumenty zabezpieczające	244 869	711 096
instrumenty handlowe	18 506	31
Razem aktywa:	321 409	717 628
Zobowiązania długoterminowe, z tego:	61 354	–
instrumenty zabezpieczające	54 867	–
instrumenty handlowe	6 487	–
Zobowiązania krótkoterminowe, z tego:	273 717	4 930
instrumenty zabezpieczające	76 772	–
instrumenty handlowe	196 945	4 930
Razem zobowiązania:	335 071	4 930

13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu dostaw i usług	16 565	13 468
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów długoterminowych o budowę	1 587	2 063
Lokaty	23	15 405
Pożyczki udzielone	2 624	2 624
Inne należności finansowe	1 261	1 373
Odpisy aktualizujące	(15 226)	(15 453)
Razem pożyczki i należności finansowe netto	6 834	19 480
Inne należności niefinansowe	11	171
Rozliczenia międzyokresowe czynne	3 741	3 123
Razem należności niefinansowe netto	3 752	3 294
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto	10 586	22 774
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu dostaw i usług	1 266 369	766 919
Należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	–	287 146
Pożyczki udzielone	2 033	907
Lokaty powyżej 3 do 12 miesięcy	45	–
Inne należności finansowe	25 463	43 712
Odpisy aktualizujące	(82 225)	(49 486)
Razem pożyczki i należności finansowe netto	1 211 685	1 049 198
Inne należności niefinansowe, w tym:	346 782	462 878
– z tytułu podatków i innych świadczeń	298 818	422 318
Rozliczenia międzyokresowe czynne	18 381	13 944
Odpisy aktualizujące	(45 507)	(56 061)
Razem należności niefinansowe netto	319 656	420 761
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto	1 531 341	1 469 959
Razem należności krótkoterminowe i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, netto	1 541 927	1 492 733

14. Zapasy

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Materiały	298 288	201 579
Półprodukty i produkty w toku	1 456 411	1 091 714
Produkty gotowe	270 479	269 796
Towary	47 256	45 280
Wartość bilansowa zapasów, razem:	2 072 434	1 608 369

Odpisy aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(11 519)	(66 576)
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1 886	1 518

15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Środki pieniężne w kasie	450	418
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	41 582	202 613
Inne środki pieniężne	632	197
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia	1 154 413	1 862 535
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 197 077	2 065 763

Na inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia składają się głównie depozyty w kwocie 1 153 051 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 1 858 673 tys. zł), oraz odsetki od aktywów finansowych w kwocie 1 362 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 3 862 tys. zł).

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w rachunku przepływów pieniężnych i w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

16. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Rzeczowe aktywa trwałe	6 007	29 320
Wartości niematerialne	667	667
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, razem	6 674	29 987

17. Kapitał akcyjny

Na dzień 31 grudnia 2009 r. kapitał zakładowy Jednostki Dominującej, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 2 000 000 tys. zł i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Jednostka Dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Jednostka

Dominująca nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i stowarzyszone nie posiadają akcji KGHM Polska Miedź S.A.

W latach zakończonych 31 grudnia 2009 i 31 grudnia 2008 nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2009 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji/liczba głosów	Łączna wartość nominalna akcji	Udziału w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	83 589 900	835 899 000	41,79%
Pozostali akcjonariusze	116 410 100	1 164 101 000	58,21%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Jednostki Dominującej, w roku zakończonym 31 grudnia 2009 nie wystąpiły zmiany własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A.

12 stycznia 2010 r. do Jednostki Dominującej wpłynęło zawiadomienie Ministra Skarbu Państwa o sprzedaży przez Skarb Państwa w dniu 8 stycznia 2010 r., na rynku regulowanym, 20 000 000 akcji KGHM Polska Miedź S.A., poprzez skierowanie ich do inwestorów kwalifikowanych.

Struktura akcjonariatu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Akcjonariusz	Liczba akcji/liczba głosów	Łączna wartość nominalna akcji	Udziału w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	63 589 900	635 899 000	31,79%
Pozostali akcjonariusze	136 410 100	1 364 101 000	68,21%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

18. Inne skumulowane całkowite dochody

	Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu:		Razem inne skumulowane całkowite dochody
	Aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	
Stan na dzień 1 stycznia 2009	8 972	508 484	517 456
Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(2 884)	–	(2 884)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(7 500)	–	(7 500)
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	–	(39 337)	(39 337)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	–	(433 187)	(433 187)
Podatek odroczoney	1 973	89 780	91 753
Inne całkowite dochody	(8 411)	(382 744)	(391 155)
Stan na dzień 31 grudnia 2009	561	125 740	126 301

Inne skumulowane całkowite dochody nie podlegają podziałowi.

Ponadto w kapitale własnym w pozycji „Zyski Zatrzymane” na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych spółki akcyjne Grupy Kapitałowej tworzą obowiązkowe odpisy z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, aż do czasu gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie

poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany tylko na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu Grupy Kapitałowej wynosi 682 533 tys. zł, z tego 660 000 tys. zł dotyczy Jednostki Dominującej.

18.1. Komponenty innych skumulowanych całkowitych dochodów

	Stan na dzień			
	31 grudnia 2009		31 grudnia 2008	
	Wartość brutto	Wartość netto	Wartość brutto	Wartość netto
Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	694	561	11 077	8 972
Zyski z tytułu zmiany wartości godziwej	694	561	12 672	10 365
Straty z tytułu zmiany wartości godziwej	–	–	(1 595)	(1 393)
Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych	155 233	125 740	627 757	508 484
Zyski z tytułu wyceny	155 233	125 740	627 757	508 484
Ogółem inne skumulowane całkowite dochody	155 927	126 301	638 834	517 456

19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	8 357	8 030
Zobowiązania z tytułu zakupu, budowy środków trwałych i wartości niematerialnych	1 866	10 912
Inne zobowiązania finansowe	12 509	13 063
Zobowiązania finansowe razem (zakres MSSF 7)	22 732	32 005
Rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	13 250	12 284
Inne zobowiązania niefinansowe	248	-
Zobowiązania niefinansowe razem	13 498	12 284
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	36 230	44 289
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	462 006	518 698
Zobowiązania z tytułu zakupu, budowy środków trwałych i wartości niematerialnych	157 722	247 887
Zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych	30 611	35 395
Inne zobowiązania finansowe	36 476	67 747
Zobowiązania finansowe razem (zakres MSSF 7)	686 815	869 727
Pozostałe zobowiązania finansowe (MSR 19 Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń)	150 181	156 960
Ogółem zobowiązania finansowe	836 996	1 026 687
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	258 135	264 678
Inne zobowiązania niefinansowe	34 256	37 770
Fundusze specjalne	85 324	74 034
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	21 134	24 426
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	340 051	329 157
Zobowiązania niefinansowe razem	738 900	730 065
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, razem	1 575 896	1 756 752
Ogółem zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 612 126	1 801 041

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wysokości zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej, przy czym zobowiązań krótkoterminowych nie dyskontuje się. Wartość księgową tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu ich wartości godziwej.

Na rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów składają się głównie, zarachowane w koszty roku obrotowego, jednorazowe wynagrodzenia płatne po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego w kwocie 272 976 tys. zł (250 629 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) oraz rozliczenia z tytułu niewykorzystanych urlopów w kwocie 22 262 tys. zł (23 211 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

20. Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		
Kredyty bankowe	86 340	63 605
Pożyczki	3 715	8 311
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	30 799	26 139
Długoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	120 854	98 055
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		
Kredyty bankowe	204 442	181 031
Pożyczki	4 788	5 758
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	10 586	6 134
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	219 816	192 923
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	340 670	290 978

21. Odroczonego podatek dochodowy

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego, z tego:		
	120 810	290 702
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego	188 992	320 506
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu obrotowego	68 182	29 804
Uznanie/(obciążenie) wyniku finansowego	92 555	(50 156)
Zwiększenie/(zmniejszenie) kapitału własnego	91 753	(120 693)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień nabycia jednostki zależnej	492	957
Nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego, z tego:		
	305 610	120 810
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego	347 395	188 992
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu obrotowego	41 785	68 182

22. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Ogólny opis programu świadczeń znajduje się w nocie 2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 2.2.16.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

	Ogółem zobowiązania	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno- rentowe	Ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
Wartość bieżąca zobowiązania – stan na dzień 1 stycznia 2009	1 132 229	294 168	202 992	635 069	–
Koszty odsetek	62 216	15 512	10 743	34 401	1 560
Koszty bieżącego zatrudnienia	58 989	19 102	11 320	9 166	19 401
Wypłacone świadczenia	(92 799)	(41 459)	(20 223)	(28 844)	(2 273)
Straty/(zyski) aktuarialne	132 383	(2 965)	5 790	103 513	26 045
Zyski z tytułu ograniczenia programu	(640)	(402)	(238)	–	–
Koszty przeszłego zatrudnienia	250	164	86	–	–
Zobowiązania przyjęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych	5 015	4 071	944	–	–
Wartość bieżąca zobowiązań – stan na dzień 31 grudnia 2009	1 297 643	288 191	211 414	753 305	44 733
Koszty przeszłego zatrudnienia nieujęte do dnia kończącego okres sprawozdawczy	(7 589)	–	(7 589)	–	–
Wartość bilansowa zobowiązań – stan na dzień 31 grudnia 2009	1 290 054	288 191	203 825	753 305	44 733
z tego:					
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	1 183 350	246 051	177 692	718 676	40 931
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	106 704	42 140	26 133	34 629	3 802

Łączna kwota kosztów ujętych w rachunku zysków i strat z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Koszty odsetek	62 216	54 919
Koszty bieżącego zatrudnienia	58 989	41 330
Straty aktuarialne	132 383	115 787
Zyski z tytułu ograniczenia programu	(640)	(6 827)
Koszty przeszłego zatrudnienia	1 936	1 686
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat, razem	254 884	206 895

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta, wzrostu cen węgla oraz wzrostu wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu Grupa Kapitałowa przyjęła parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności wysoce płynnych papierów wartościowych.

Główne przyjęte założenia aktuarialne

Główne przyjęte założenia aktuarialne:	2010	2011	2012	2013	2014 i następane
– stopa dyskonta	5,60%	5,60%	5,60%	5,60%	5,60%
– stopa wzrostu cen węgla	6%/15%*	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
– stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
– przewidywana inflacja	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
– przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	7,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%

* Oddziały KGHM Polska Miedź S.A. jako wyodrębnieni pracodawcy przyjęły stopę wzrostu cen węgla na poziomie 6% lub 15%

23. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

	Ogółem	Koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	Koszty likwidacji środków trwałych	Sprawy w toku i postępowaniu sądowym	Pozostałe rezerwy
Stan rezerw na dzień 1 stycznia 2009	663 203	603 339	6 208	24 989	28 667
Utworzenie rezerw	17 246	3 986	-	3 791	9 469
Zmiany wynikające ze zmian rezerw po aktualizacji szacunków	(108 826)	(109 084)	-	-	258
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	29 716	29 171	86	-	459
Wykorzystanie rezerw	(10 986)	(2 789)	(7)	(2 243)	(5 947)
Rozwiązanie rezerw	(13 155)	(808)	(980)	(4 023)	(7 344)
Odpis na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych	(17 508)	(17 508)	-	-	-
Pozostałe	15 098	5 077	-	1 610	8 411
Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2009	574 788	511 384	5 307	24 124	33 973
z tego :					
rezerwy długoterminowe	527 421	501 861	-	8 239	17 321
rezerwy krótkoterminowe	47 367	9 523	5 307	15 885	16 652

24. Przychody ze sprzedaży

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura rzeczowa – rodzaje działalności)

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
– miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	10 992 841	11 231 173
– energia	35 399	35 657
– usługi	728 554	1 006 651
– maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	16 508	34 408
– towary	219 013	239 493
– odpady i materiały	11 260	9 785
– pozostałe wyroby	116 335	97 718
Razem	12 119 910	12 654 885

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (struktura terytorialna)

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
kraj	3 374 311	4 484 811
– miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	2 302 770	3 129 743
– energia	35 399	35 657
– usługi	702 134	948 196
– maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	13 537	31 162
– towary	208 495	236 598
– odpady i materiały	11 255	9 785
– pozostałe wyroby	100 721	93 670
eksport	8 745 599	8 170 074
– miedź, metale szlachetne, produkty uboczne hutnictwa	8 690 071	8 101 430
– usługi	26 420	58 455
– maszyny górnicze, środki transportu dla górnictwa i inne	2 971	3 246
– towary	10 518	2 895
– odpady i materiały	5	–
– pozostałe wyroby	15 614	4 048
Razem	12 119 910	12 654 885

Dane dodatkowe

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Średnie notowania miedzi elektrolitycznej na LME (USD/t)	5 164	6 952
Średni kurs (USD/PLN) NBP	3,12	2,41

25. Koszty według rodzaju

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	743 790	681 367
Koszty świadczeń pracowniczych	3 262 073	3 080 980
Zużycie materiałów i energii	3 857 174	3 392 670
Usługi obce	1 216 401	1 802 192
Podatki i opłaty	342 012	335 860
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	38 570	49 967
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	20 062	14 734
Koszty prac badawczych i prac rozwojowych nieaktywowanych w wartościach niematerialnych	5 570	4 883
Pozostałe koszty z tego:	96 684	388 948
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych	20 807	286 620
Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczący wartości firmy	2 359	–
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	11 519	66 576
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	43 006	21 320
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych	(43)	(14 501)
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	(1 886)	(1 518)
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług	(11 101)	(12 703)
Straty z tytułu zbycia instrumentów finansowych	998	1 608
Inne koszty działalności operacyjnej	31 025	41 546
Razem koszty rodzajowe	9 582 336	9 751 601
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+), w tym:	158 742	128 436
Odpisy aktualizujące wartość należności	2 029	1 438
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	(884)	(505)
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	(368 246)	91 338
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	(435 996)	(478 127)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	8 936 836	9 493 248

26. Koszty świadczeń pracowniczych

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Koszty wynagrodzeń	2 332 345	2 255 442
Koszty ubezpieczeń społecznych	767 643	701 709
Koszty przyszłych świadczeń (rezerwy) z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	162 085	123 829
Koszty świadczeń pracowniczych	3 262 073	3 080 980

27. Pozostałe przychody operacyjne

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Przychody oraz zyski z tytułu instrumentów finansowych zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:	368 747	953 297
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	270 057	697 428
Odsetki	89 386	128 344
Zyski z tytułu różnic kursowych	–	108 697
Zyski z tytułu zbycia	7 519	15 695
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	–	78
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość pożyczek i należności	1 785	3 055
Zwiększenie wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej	–	1 566
Zysk ze zbycia jednostki zależnej i stowarzyszonej oraz z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną	21 457	5 913
Zysk ze zbycia prawa wieczystego użytkowania gruntów	–	450
Zysk ze zbycia wartości niematerialnych	1 556	2 027
Odsetki pozostałe	3 538	20 455
Przychody z dywidend	251	303
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie	39	166
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych	1 810	5 434
Otrzymane dotacje państwowe i inne darowizny	825	2 520
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw z tytułów:	47 768	27 733
Likwidacji kopalń	32 969	4 311
Spraw spornych i postępowaniu sądowym	4 024	13 404
Pozostałych	10 775	10 018
Ujawnione nadwyżki rzeczowych aktywów trwałych	116	7 899
Otrzymane kary i odszkodowania	23 085	15 812
Różnice kursowe niefinansowe	2 568	(13 631)
Pozostałe przychody/zyski operacyjne	23 812	13 815
Ogółem pozostałe przychody operacyjne	495 572	1 043 759

28. Pozostałe koszty operacyjne

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Koszty i straty z tytułu instrumentów finansowych, zaliczane do pozostałej działalności operacyjnej z tytułów:	888 576	903 878
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	802 437	891 352
Odsetki	1 728	657
Straty z tytułu różnic kursowych	75 464	–
Straty z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych	249	2 555
Straty z tytułu zbycia	2 227	2 608
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	–	45
Odpisy z tytułu utraty wartości pożyczek i należności	6 471	6 661
Zmniejszenie wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej	919	–
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałych należności niefinansowych	552	11 915
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	23 914	21 626
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie	21 151	10 560
Odpisy z tytułu utraty wartości wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	–	29
Odsetki od zaległych zobowiązań niefinansowych (w tym wobec budżetu)	4 504	1 801
Przekazane darowizny	7 193	11 546
Utworzone rezerwy na zobowiązania z tytułów:	20 124	31 771
Likwidacji kopalń	4 285	5 891
Spraw spornych i postępowaniu sądowym	3 791	12 338
Pozostałych	12 048	13 542
Zapłacone kary i odszkodowania	3 412	4 484
Niezawinione niedobory rzeczowych aktywów obrotowych i środków pieniężnych oraz szkody z tytułu zdarzeń losowych	2 480	1 823
Składki na rzecz organizacji do których przynależność nie jest obowiązkowa	7 433	1 483
Pozostałe koszty/straty operacyjne	19 050	18 118
Ogółem pozostałe koszty operacyjne	999 308	1 019 034

29. Koszty finansowe – netto

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Koszty odsetek z tytułów:	14 608	16 640
Kredytów bankowych i pożyczek	12 696	14 339
Leasingu finansowego	1 912	2 301
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych netto pochodzących od źródeł finansowania zewnętrznego	(748)	2 004
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżania czasu uregulowania zobowiązania (efekt zwijania dyskonta)	29 764	38 091
Wyceny rezerwy na likwidację kopalń	29 171	37 289
Wyceny pozostałych rezerw	593	802
Straty z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych	381	497
Pozostałe koszty finansowe netto	1 254	262
Ogółem koszty finansowe – netto	45 259	57 494

30. Instrumenty finansowe

30.1. Wartość bilansowa – Stan na dzień 31 grudnia 2009 r.

Klasy instrumentów finansowych	Kategorie instrumentów finansowych							Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pozostałe zobowiązania finansowe			
						Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Udziały i akcje	20 451								20 451
Udziały w Funduszach Inwestycyjnych	7 930								7 930
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)				1 199 512					1 199 512
Środki pieniężne i lokaty		67 677		1 197 145					1 264 822
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	7	47		18 938					18 992
Pochodne instrumenty finansowe – walutowe			17 646		(165 571)			162 961	15 036
Pochodne instrumenty finansowe – metale			1 258		(37 861)			7 905	(28 698)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług						(629 951)			(629 951)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte						(299 285)			(299 285)
Pozostałe zobowiązania finansowe						(79 596)	(41 385)		(120 981)
Razem	28 388	67 724	18 904	2 415 595	(203 432)	(1 008 832)	(41 385)	170 866	1 447 828

30.1. Wartość bilansowa – Stan na dzień 31 grudnia 2008 r.

Klasy instrumentów finansowych	Kategorie instrumentów finansowych								
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
						Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Udziały i akcje	19 942								19 942
Udziały w Funduszach Inwestycyjnych	11 264								11 264
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)				725 700					725 700
Środki pieniężne i lokaty		59 545		2 081 168					2 140 713
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	7	47		327 552					327 606
Pochodne instrumenty finansowe – walutowe			31		(1 159)			62 326	61 198
Pochodne instrumenty finansowe – metale					(3 771)			655 271	651 500
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług						(785 527)			(785 527)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte						(258 705)			(258 705)
Pozostałe zobowiązania finansowe						(116 205)	(32 273)		(148 478)
Razem	31 213	59 592	31	3 134 420	(4 930)	(1 160 437)	(32 273)	717 597	2 745 213

30.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Za okres od 1.01.09 do 31.12.09	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty Finansowe Ogółem
					Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek		21	108	89 257	(14 424)	(1 912)		73 050
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych			(9)	(9 292)	(65 593)	178		(74 716)
Straty z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych					(630)			(630)
Utworzenie odpisów aktualizujących				(51 506)				(51 506)
Odwrócenie odpisów aktualizujących				13 770				13 770
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających							433 187	433 187
Zyski/(straty) ze zbycia instrumentów finansowych		7 500		(3 206)				4 294
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	270 057							270 057
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	(802 437)							(802 437)
Ogółem zysk/(strata) netto	(532 380)	7 521	99	39 023	(80 647)	(1 734)	433 187	(134 931)

Za okres od 1.01.08 do 31.12.08	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty Zabezpieczające	Instrumenty Finansowe Ogółem
					Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek		891	200	127 253	(14 996)	(2 301)		111 047
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych			6	137 107	(28 580)	(1 840)		106 693
Straty z tytułu wyceny zobowiązań długoterminowych					(3 052)			(3 052)
Utworzenie odpisów aktualizujących		(45)		(29 419)				(29 464)
Odwrocenie odpisów aktualizujących		78		16 263				16 341
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających							562 520	562 520
Zyski/(straty) ze zbycia instrumentów finansowych		3 217	294	7 968				11 479
Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	697 428							697 428
Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	(891 352)							(891 352)
Ogółem zysk/(strata) netto	(193 924)	4 141	500	259 172	(46 628)	(4 141)	562 520	581 640

30.3. Instrumenty finansowe ujmowane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

30.3.1. Hierarchia wartości godziwej

Klasy instrumentów finansowych	Stan na dzień					
	31 grudnia 2009			31 grudnia 2008		
	poziom 1	poziom 2	poziom 3	poziom 1	poziom 2	poziom 3
Udziały i akcje	8 976	–	–	8 525	–	–
Udziały w Funduszach Inwestycyjnych	–	–	7 930	–	–	11 264
Pozostałe aktywa finansowe	–	–	–	–	287 146	–
Pochodne instrumenty finansowe – walutowe, w tym	–	15 036	–	–	61 198	–
Aktywa	–	180 938	–	–	62 357	–
Zobowiązania	–	(165 902)	–	–	(1 159)	–
Pochodne instrumenty finansowe – metale, w tym	–	(28 698)	–	–	651 500	–
Aktywa	–	140 471	–	–	655 271	–
Zobowiązania	–	(169 169)	–	–	(3 771)	–
Pozostałe zobowiązania finansowe	–	(30 611)	–	–	(35 395)	–

30.3.2. Instrumenty finansowe – pomiar wartości godziwej na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej

Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Stan na początek okresu	11 264	10 665
Zyski odniesione w inne całkowite dochody	2 205	3 716
Straty odniesione w inne całkowite dochody	5 539	3 117
Ogółem	7 930	11 264

W okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym w Grupie Kapitałowej nie dokonano przesunięcia do poziomu 3 instrumentów kwalifikowanych do poziomu 1 i 2, jak również nie miało miejsca przesunięcie instrumentów kwalifikowanych do poziomu 3 poza ten poziom.

31. Zarządzanie Ryzykiem Finansowym

Spółki Grupy Kapitałowej w każdym obszarze swojej działalności są narażone na ryzyko. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Grupy na ryzyko oraz zasad zarządzania nim pozwala na lepszą realizację zadań.

Zarządzanie ryzykiem finansowym zawiera procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu postępowania z nim.

Głównymi ryzykami finansowymi, na które narażona jest Grupa Kapitałowa są między innymi:

- Ryzyko Rynkowe:
  - ◆ Ryzyko zmian cen metali (Ryzyko Cenowe);
  - ◆ Ryzyko zmian kursów walutowych (Ryzyko Walutowe);
  - ◆ Ryzyko zmian stóp procentowych (Ryzyko Stóp Procentowych);
- Ryzyko Płynności;
- Ryzyko Kredytowe.

31.1. Ryzyko rynkowe

31.1.1. Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Grupa Kapitałowa aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego brutto;
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych;
- utrzymanie dobrej kondycji finansowej;
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zdeterminowana przede wszystkim przez sytuację wewnętrzną oraz warunki rynkowe.

Jednostka Dominująca stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście do ryzyka rynkowego ogółem, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Na przykład, transakcje zabezpieczające na rynku metali są związane z kontraktami zawieranymi na rynku walutowym, ponieważ zabezpieczanie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo wypracowania określonych przychodów ze sprzedaży, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym. Tym samym, Jednostka Dominująca ma znacznie większą elastyczność w konstruowaniu strategii zabezpieczających.

Jednostka Dominująca stosuje konsekwentne i stopniowe podejście w zarządzaniu ryzykiem rynkowym. W miarę upływu czasu wdrażane są kolejne strategie zabezpieczające, obejmujące coraz większą część produkcji i przychodów ze sprzedaży oraz coraz dalsze okresy. W rezultacie, możliwe jest zabezpieczenie przed nieoczekiwanym załamaniem się cen na rynku srebra oraz miedzi, a także gwałtowną aprecjacją złotego względem dolara. Dzięki temu unika się również angażowania znacznego wolumenu lub nominału na jednym poziomie cenowym.

Jednostka Dominująca na bieżąco prowadzi analizy rynków metalowych oraz walutowych, które są podstawą w podejmowaniu decyzji o wdrożeniu strategii zabezpieczających. Jednostka Dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmiany przepływów pieniężnych z tytułu ryzyka cen metali oraz ryzyka walutowego.

31.1.2. Techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Wykorzystuje się również hedging naturalny. Strategie zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń (MSR 39) wykorzystywane są jedynie w Jednostce Dominującej.

Wszystkie strategie zabezpieczające oraz wybór tej preferowanej uwzględniają następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną Jednostki Dominującej, właściwe instrumenty oraz koszt zabezpieczenia. W celu ograniczenia ryzyka rynkowego wykorzystuje się głównie instrumenty pochodne. Jednostka Dominująca stosuje tylko te instrumenty, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również może być zbyty bez znacznej utraty wartości u innego kontrahenta niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Pozyskując wycenę rynkową danych instrumentów, Jednostka Dominująca polega na informacjach uzyskanych z wiodących na danym rynku banków oraz firm brokerskich lub serwisów informacyjnych.

Dopuszcza się stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap;
- kontrakty forward, futures;
- kontrakty opcyjne;
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć, zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. over the counter).

31.1.3. Wymóg skuteczności zabezpieczenia

Jednostka Dominująca nie zawiera transakcji zabezpieczającej, jeśli nie ma odpowiedniego instrumentu pochodnego na instrument bazowy, który znajduje się w obrocie na płynnym rynku i posiada publikowaną cenę odniesienia. Przed zawarciem transakcji Jednostka Dominująca potwierdza i dokumentuje, że między zmianami cen takiego instrumentu odniesienia a rzeczywistym zabezpieczanym ryzykiem istnieje silna negatywna korelacja. Skuteczność zabezpieczenia podlega ciągłej ocenie i monitorowaniu.

31.1.4. Pomiar ryzyka rynkowego

Jednostka Dominująca kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą.

Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są w głównej mierze na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję Jednostki Dominującej na ryzyko rynkowe.

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych w Jednostce Dominującej w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym od 2007 r. jest miara EaR – Earnings at Risk (zysk brutto narażony na ryzyko). Miara ta dla zadanego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku brutto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk brutto w danym roku nie będzie niższy niż...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku brutto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych.

Mając na uwadze fakt, że żadna miara ryzyka nie jest w stanie w pełni odzwierciedlić rzeczywistości, co w głównej mierze związane jest z przyjmowanymi założeniami metodologicznymi do modeli matematyczno-statystycznych, wykorzystuje się te modele jedynie jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji oraz jako źródło dodatkowych informacji. Nie stanowią one wyłącznej podstawy do podejmowania decyzji.

31.1.5. Ograniczenia w zawieraniu transakcji zabezpieczających

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, jak i zakupami metali zawartych we wsadach obcych, Jednostka Dominująca ustala limity zaangażowania w instrumenty pochodne:

- w wysokości do 70% wielkości miesięcznych wolumenów sprzedaży miedzi;
- w wysokości do 80% wielkości miesięcznych wolumenów sprzedaży srebra;
- w wysokości do 70% wielkości miesięcznych walutowych przychodów ze sprzedaży produktów.

Limity odnoszą się zarówno do transakcji zabezpieczających jak i do instrumentów finansujących takie transakcje.

Dodatkowo ze względu na fakt, iż Jednostka Dominująca stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, dysponuje ona znacznie większą elastycznością w konstruowaniu strategii zabezpieczających. W celu uzyskania określonego profilu ekspozycji na ryzyko rynkowe, możliwe jest definiowanie/wdrażanie strategii zabezpieczających „łącznych” tj. dotyczących równoległe rynku metali jak i walut.

Maksymalny horyzont czasowy, w obrębie którego Jednostka Dominująca podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, że bez względu na narzędzia użyte do analizy ryzyka, wyniki jego pomiaru dla długiego okresu (w szczególności powyżej 2 lat) mogą być obciążone dużą niedokładnością i dlatego mają charakter szacunkowy.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej ustaliły limit zaangażowania w instrumenty pochodne w wysokości do 80% planowanych wielkości narażonych na ryzyko rynkowe, lub do 100% wielkości zrealizowanej transakcji handlowej.

31.1.6. Ekspozycja na ryzyko rynkowe

31.1.6.1. Ryzyko cenowe

Jednostka Dominująca narażona jest na ryzyko zmian cen miedzi, srebra i złota. Zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży formuły ustalania cen oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali w przypadku miedzi i Londyńskiego Rynku Kruszców w odniesieniu do srebra i złota. Polityką handlową Jednostki Dominującej jest ustalanie bazy cenowej dla kontraktów fizycznych jako średniej ceny z odpowiedniego miesiąca w przyszłości. W rezultacie, Jednostka Dominująca ekspozycja jest na ryzyko spadku cen metali w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ukształtowania się średniej ceny z miesiąca wysyłki.

W sytuacji, gdy wykorzystywana jest niestandardowa formuła ustalania ceny sprzedaży, Jednostka Dominująca może zawierać transakcje (tzw. transakcje dostosowawcze) zamieniające ustaloną z klientem bazę cenową na średnią cenę z odpowiedniego miesiąca. Transakcje te prowadzą do ujednoczenia podstawy cenowej stosowanej dla sprzedaży fizycznej produktów, a co za tym idzie ujednoczenia ekspozycji na zmienność cen metali.

W związku z tym, że Jednostka Dominująca do procesu produkcyjnego wykorzystuje zakupione wsady obce zawierające metale, na części sprzedaży występuje hedging naturalny. Analizując ekspozycję Jednostki Dominującej na ryzyko rynkowe należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

Ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen metali ukształtowała się następująco w okresie obrachunkowym:

	Za okres			
	od 01.01.09 do 31.12.09		od 01.01.08 do 31.12.08	
	Sprzedaż	Zakup	Sprzedaż	Zakup
Miedź [tys. t]	514	122	539	107
Srebro [t]	1 198	72	1 176	6

Wrażliwość Grupy na ryzyko zmiany cen metali dla instrumentów finansowych na koniec okresu sprawozdawczego została przedstawiona w nocie 31.1.10 Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

31.1.6.2. Ryzyko walutowe

Jednostka Dominująca jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych ze względu na fakt, że na rynkach towarowych jest powszechnie przyjęte, że kontrakty fizycznej dostawy metali są zawierane w USD lub denominowane w USD. Natomiast dla Jednostki Dominującej walutą bazową jest PLN. W związku

z powyższym, Jednostka Dominująca otrzymuje równowartość w PLN lub wymienia otrzymane USD na PLN. Zamiana ta prowadzi do powstawania ryzyka związanego ze zmiennością kursu USD/PLN w okresie od momentu zawarcia kontraktu handlowego do momentu ustalenia kursu wymiany. W sytuacji, gdy zagraniczni kontrahenci za importowaną przez siebie miedź bądź metale szlachetne płacą lokalną walutą, występuje również ryzyko związane z wahaniami kursów innych walut, np. EUR/PLN i GBP/PLN.

Grupa jest także narażona na ryzyko zmiany kursów walutowych, którego źródłem jest zaciąganie kredytów oraz innych zobowiązań (np. wynikających z importu dóbr i usług) denominowanych w walutach innych niż dolar amerykański.

Wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe dla instrumentów finansowych na koniec okresu sprawozdawczego została przedstawiona w nocie 31.1.10 Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

31.1.6.3. Ryzyko stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej z tytułu:

- zmiany wartości godziwej zaciągniętych kredytów, pożyczek, zakupionych obligacji oraz lokat bankowych, dla których odsetki liczone są według stałych stóp procentowych;
- zmiany przepływów pieniężnych związanych z zaciągniętymi kredytami, pożyczkami, zakupionymi obligacjami oraz lokatami bankowymi, dla których odsetki liczone są według zmiennych stóp procentowych.

Grupa Kapitałowa posiadała na dzień 31 grudnia 2009 r. zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek w wysokości 299 285 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 258 705 tys. zł) oprocentowanych na bazie zmiennych i stałych stóp procentowych.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego nie posiadała instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

31.1.7. Zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej

W 2009 r. strategię zabezpieczającą cenę miedzi stanowiły około 34% (w 2008 r. 35%) zrealizowanej przez Jednostkę Dominującą sprzedaży tego metalu. Dla sprzedaży srebra wskaźnik ten ukształtował się na poziomie około 25% (w 2008 r. 32%). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły około 34% (w 2008 r. 11%) całkowitych przychodów ze sprzedaży zrealizowanych przez Jednostkę Dominującą.

W 2009 r. Jednostka Dominująca wdrożyła strategię zabezpieczającą cenę miedzi o łącznym wolumenie 264 tys. ton i horyzoncie czasowym przypadającym na II połowę 2009 r., 2010 r. oraz I połowę 2011 r. Jednostka Dominująca korzystała z instrumentów opcyjnych (opcje azjatyckie) w tym opcji sprzedaży, strategii korytarz, seagull i put producencki. Dodatkowo Jednostka Dominująca dokonała restrukturyzacji, wdrożonych w analizowanym okresie, strategii opcyjnych seagull na rok 2010 o łącznym wolumenie 58,5 tys. ton poprzez odkupienie sprzedanych opcji sprzedaży. W tym okresie Jednostka Dominująca nie zawarła transakcji dostosowawczych. W przypadku rynku srebra, w analizowanym okresie zostały zaimplementowane strategię zabezpieczającą cenę tego metalu o łącznym wolumenie 7,2 mln troz i horyzoncie czasowym przypadającym na 2010 r. Jednostka Dominująca korzystała z opcji sprzedaży (opcje azjatyckie). W 2009 r. na rynku srebra również nie wdrożono transakcji dostosowawczych.

W przypadku terminowego rynku walutowego w 2009 r. Jednostka Dominująca wdrożyła strategię zabezpieczającą poziom kursu USD/PLN dla 1 410 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na II połowę 2009 r. oraz cały 2010 r. Jednostka Dominująca korzystała z instrumentów opcyjnych (opcje europejskie) w tym opcji sprzedaży, strategii korytarz oraz strategii put producencki. Ponadto Jednostka Dominująca dokonała restrukturyzacji, wdrożonych w poprzednich okresach oraz analizowanym okresie, strategii opcyjnych na rok 2009 i 2010 o łącznym nominalnie 630 mln USD poprzez sprzedanie kupionych opcji sprzedaży i sprzedanie strategii korytarz. Operacje te znalazły odniesienie w innych skumulowanych całkowitych dochodach w kwocie 147 912 tys. zł, która skoryguje in plus przychody ze sprzedaży w 2010 r. W analizowanym okresie na rynku walutowym nie wdrożono transakcji dostosowawczych.

Jednostka Dominująca pozostaje zabezpieczona dla części planowanej sprzedaży miedzi w I połowie 2010 r. (78 tys. ton), II połowie 2010 r. (58,5 tys. ton) i I połowie 2011 r. (19,5 tys. ton), dla części planowanej sprzedaży srebra w 2010 r. (7,2 mln troz). Dla przychodów ze sprzedaży (rynek walutowy) Jednostka Dominująca posiada pozycję zabezpieczającą na 2010 r. (600 mln USD).

Poniżej zaprezentowane jest skrócone zestawienie pozycji zabezpieczającej z podziałem na rodzaj zabezpieczonych aktywów oraz wykorzystanych instrumentów na dzień 31 grudnia 2009 r. Zabezpieczony nominalnie/wolumen w miesiącach zawartych w prezentowanych okresach jest rozłożony równomiernie.

Pozycja zabezpieczająca – rynek miedzi

Okres	Instrument	Wolumen [tony]	Cena wykonania [USD/t]	Średnioważony poziom premii [USD/t]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/t]
I połowa 2010	Kupno opcji sprzedaży	39 000	4 700	-695	4 005
	Sprzedaż opcji kupna		8 000		5 473
	Korytarz	19 500	5 800	-327	partycypacja ograniczona do 8 000
	Kupno opcji sprzedaży	19 500	7 000	-692	6 308
	Razem	78 000			
II połowa 2010	Sprzedaż opcji kupna		8 000		5 100
	Korytarz	39 000	5 500	-400	partycypacja ograniczona do 8 000
	Kupno opcji sprzedaży				
	Put producencki ¹	19 500	6 500	8,94% ²	-
Razem	58 500				
SUMA 2010 rok		136 500			
I połowa 2011	Sprzedaż opcji kupna		8 800		6 230
	Korytarz	19 500	6 700	-470	partycypacja ograniczona do 8 800
	Kupno opcji sprzedaży				
Razem	19 500				
SUMA 2011 rok		19 500			

1 Ze względu na obowiązujące przepisy rachunkowości zabezpieczeń transakcja wchodząca w skład struktury put producencki – kupiona opcja sprzedaży wykazana jest w tabeli zawierającej szczegółowe zestawienie pozycji w instrumentach pochodnych – „Instrumenty zabezpieczające”, natomiast sprzedana opcja kupna w tabeli „Instrumenty handlowe”.

2 Płatne w momencie rozliczenia.

Pozycja zabezpieczająca – rynek srebra

Okres	Instrument	Wolumen [mln troz]	Cena wykonania [USD/troz]	Średnioważony poziom premii [USD/troz]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/troz]
I połowa 2010	Kupno opcji sprzedaży	1,80	14,00	-2,00	12,00
	Kupno opcji sprzedaży	1,80	18,00	-2,00	16,00
	Razem	3,60			
II połowa 2010	Kupno opcji sprzedaży	1,80	14,00	-2,00	12,00
	Kupno opcji sprzedaży	1,80	18,00	-2,00	16,00
	Razem	3,60			
SUMA 2010 rok		7,20			

Pozycja zabezpieczająca – rynek walutowy

Okres	Instrument	Nominał [mln USD]	Kurs wykonania [USD/PLN]	Średnioważony poziom premii [PLN za 1 USD]]	Efektywny kurs zabezpieczenia [USD/PLN]
I połowa 2010	Put producencki ¹	60	3,0000	8,37% ²	–
	Kupno opcji sprzedaży	60	2,6000	–0,0692	2,5308
	Kupno opcji sprzedaży	180	2,5500	–0,0681	2,4819
	Razem	300			
II połowa 2010	Put producencki ¹	60	3,0000	8,37%	–
	Kupno opcji sprzedaży	60	2,6000	–0,0692	2,5308
	Kupno opcji sprzedaży	180	2,5500	–0,0681	2,4819
	Razem	300			
SUMA 2010 rok		600			

1 Ze względu na obowiązujące przepisy rachunkowości zabezpieczeń transakcja wchodząca w skład struktury put producencki – kupiona opcja sprzedaży wykazana jest w tabeli zawierającej szczegółowe zestawienie pozycji w instrumentach pochodnych – „Instrumenty zabezpieczające”, natomiast sprzedana opcja kupna w tabeli „Instrumenty handlowe”.

2 Płatne w momencie rozliczenia.

31.1.8. Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła (13 662) tys. zł, z czego aktywa finansowe stanowiły 321 409 tys. zł, a zobowiązania finansowe 335 071 tys. zł.

Zawarte instrumenty pochodne, których data rozliczenia przypada na dzień 5 stycznia 2010 r., zostały wycenione do wartości godziwej w wartości (30 611) tys. zł i ujęte w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązaniach jako zobowiązania z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych (Nota 19).

Pozostałe informacje dotyczące instrumentów pochodnych zostały przedstawione w nocie 12 Pochodne instrumenty finansowe oraz w nocie 30 Instrumenty finansowe.

31.1.9. Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i kapitały własne Grupy Kapitałowej

W 2009 r. wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie (99 193) tys. zł. Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających przeniesiona z innych skumulowanych całkowitych dochodów do zysków lub strat w okresie sprawozdawczym jako korekta z przekwalifikowania, spowodowała wzrost przychodów ze sprzedaży o 433 187 tys. zł. Strata z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wyniosła 344 894 tys. zł, a z tytułu realizacji instrumentów pochodnych wyniosła 187 486 tys. zł. Korekta pozostałych kosztów operacyjnych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wynika głównie ze zmiany wartości czasowej opcji, które rozliczą się w przyszłym okresie. Zgodnie ze stosowanymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, zmiana wartości czasowej opcji nie jest odnoszona w inne całkowite dochody.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy okresu bieżącego i porównywalnego kształtował się następująco:

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Wpływy na przychody ze sprzedaży	433 187	562 520
Wpływy na pozostałe koszty operacyjne, z tego:	(532 380)	(194 924)
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	(187 486)	(81 191)
Straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	(344 894)	(113 733)
Wpływ z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	(99 193)	367 596

Kwota ujęta w wyniku finansowym Jednostki Dominującej – w pozostałych kosztach operacyjnych za 2009 r. z tytułu nieefektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych – wynosi (626 345) tys. zł (w 2008 r. 205 487 tys. zł), z czego (431 299) tys. zł stanowi stratę z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających (w 2008 r. 107 924 tys. zł), natomiast (195 046) tys. zł stanowi stratę z realizacji nieefektywnej części instrumentów zabezpieczających (w 2008 r. 97 563 tys. zł).

Jednostka Dominująca ujmuje instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne zgodnie z zasadami przedstawionymi w Nocie 2.2.4.7 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości. Zgodnie z nimi skuteczną część wyniku z wyceny transakcji zabezpieczających odnosi się w inne całkowite dochody w okresie, w którym transakcje te są wyznaczone jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych. Kwoty

odłożone z tego tytułu w kapitale własnym przenoszone są następnie do rachunku zysków i strat w momencie realizacji zabezpieczanej transakcji.

Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych stosowanych przez Jednostkę Dominującą w okresie sprawozdawczym jest oceniana i mierzona przez porównanie zmian cen terminowych zabezpieczanych pozycji odpowiednio – ze zmianami cen terminowych kontraktów forward, lub – w przypadku zabezpieczeń opcyjnych – na podstawie zmian wartości wewnętrznej opcji.

Poniższe tabele przedstawiają stan oraz zmiany w innych skumulowanych całkowitych dochodach na skutek odniesienia skutecznej części wyniku z wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne.

Kwoty ujęte w kapitale własnym

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Inne skumulowane całkowite dochody – transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów (miedź i srebro) – instrumenty pochodne	(3 937)	627 757
Inne skumulowane całkowite dochody – transakcje zabezpieczające ryzyko kursu walutowego – instrumenty pochodne	159 170	–
Razem inne skumulowane całkowite dochody – instrumenty finansowe zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne (bez uwzględniania skutków podatku odroczonego)	155 233	627 757

Zyski lub (straty) na pochodnych instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte w innych całkowitych dochodach

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	627 757	9 895
Kwota ujęta w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	(39 337)	1 197 853
Kwota przeniesiona z innych całkowitych dochodów do przychodów ze sprzedaży	(433 187)	(579 991)
Inne skumulowane całkowite dochody z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego (bez uwzględniania skutków podatku odroczonego)	155 233	627 757

31.1.10. Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Grupa Kapitałowa identyfikuje następujące główne ryzyka rynkowe, na które jest narażona:

- ryzyko zmian cen metali;
- ryzyko zmian kursów walutowych;
- ryzyko zmian stóp procentowych.

Grupa Kapitałowa narażona jest głównie na ryzyko zmian cen miedzi, srebra oraz kursów walutowych USD/PLN oraz EUR/PLN.

Do analizy wrażliwości towarowych czynników ryzyka (miedź, srebro) wykorzystano powracający do średniej model Schwartza (geometryczny proces Ornsteina-Uhlenbecka), natomiast model Blacka-Scholesa (geometryczny ruch Browna) dla kursów walutowych USD/PLN i EUR/PLN. Za potencjalnie możliwe zmiany w horyzoncie półrocznym przyjęto kwantyle z modelu na poziomie 5% i 95%. Modele dla metali skalibrowane zostały do cen historycznych skorygowanych o wpływ inflacji PPI w USA, natomiast walutowe do bieżącej struktury terminowej stóp procentowych.

Potencjalnie możliwe zmiany cen i kursów walutowych zostały przedstawione w stosunku procentowym do cen i kursów wykorzystanych do wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej na koniec okresu sprawozdawczego. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego istotnego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa Kapitałowa jest narażona na koniec okresu sprawozdawczego, pokazując, jaki wpływ na wynik finansowy netto i kapitał własny miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

Zakres danych historycznych (dane dzienne):

- dla miedzi: od 01.01.1978 do 31.12.2009 – ceny „settlement”
- dla srebra: od 01.01.1978 do 31.12.2009 – ceny „fixing”
- dla kursów USD/PLN i EUR/PLN: od 01.01.2000 do 31.12.2009 – fixing NBP.

Parametry modelu Schwartza skalibrowane zostały metodą największej wiarygodności do historycznych cen realnych (skorygowanych o wpływ inflacji USA PPI dla Cu i Ag). Trend w modelu Blacka-Scholesa (waluty) skalibrowany został do bieżącej krzywej terminowej wynikającej ze stóp procentowych, natomiast zmienność to zmienność historyczna wykładniczo ważona.

Potencjalnie możliwe zmiany cen na koniec okresu sprawozdawczego 31 grudnia 2009 r.

	Miedź	Srebro	USD/PLN	EUR/PLN
SPOT/FIX	7 342	16,99	2,8503	4,1082
DOWN 95%	4 765	10,93	2,2400	3,5069
	-35%	-36%	-21%	-15%
UP 95%	10 061	24,43	3,5782	4,8508
	37%	44%	26%	18%

Potencjalnie możliwe zmiany cen na koniec okresu sprawozdawczego 31 grudnia 2008 r.

	Miedź	Srebro	USD/PLN	EUR/PLN
SPOT/FIX	2 902	10,79	2,9618	4,1724
DOWN 95%	1 685	6,00	2,1056	3,3476
	-42%	-44%	-29%	-20%
UP 95%	5 298	19,54	3,9630	5,0875
	83%	81%	34%	22%

Analizując wrażliwość pozycji „Pochodne instrumenty finansowe – Waluty” oraz „Pochodne instrumenty finansowe – Metale” należy wziąć pod uwagę, iż Jednostka Dominująca posiada pozycję w instrumentach pochodnych zabezpieczającą przyszłe przepływy pieniężne z tytułu sprzedaży miedzi i srebra. Należy

również przyjąć, iż Jednostka Dominująca posiada ekspozycję na ryzyko w wielkości planowanego wolumenu sprzedaży miedzi i srebra z produkcji własnej skorygowanego o pozycję w instrumentach zabezpieczających.

Struktura walutowa instrumentów finansowych narażonych na ryzyko rynkowe na dzień 31 grudnia 2009 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko Struktura walutowa		
	[tys. PLN]	[tys. USD]	[tys. EUR]
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	7 930	2 782	–
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	826 252	123 662	115 325
Środki pieniężne i lokaty	159 008	37 535	12 663
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	8 524	1 242	1 213
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	15 036	Brak danych	Brak danych
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	(28 698)	(10 069)	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(43 708)	(7 892)	(5 164)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(6 728)	–	(1 638)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(56 842)	(14 879)	(3 513)

Struktura walutowa instrumentów finansowych narażonych na ryzyko rynkowe na dzień 31 grudnia 2008 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko Struktura walutowa		
	[tys. PLN]	[tys. USD]	[tys. EUR]
Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	11 264	3 803	–
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	296 667	82 780	12 340
Środki pieniężne i lokaty	542 002	159 108	16 958
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	308 495	103 666	349
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	61 198	Brak danych	Brak danych
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	651 500	219 968	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(97 295)	(14 040)	(13 352)
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(8 553)	–	(2 050)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(43 098)	(2 818)	(8 329)

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2009

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa	Ryzyko walutowe							
			USD/PLN				EUR/PLN			
			3,58		2,24		4,85		3,51	
			+26%		-21%		+18%		-15%	
[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	
Udziały i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	7 930	7 930	1 640		(1 375)					
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	826 252	1 199 513	72 911		(61 132)		69 369		(56 169)	
Środki pieniężne i lokaty	159 008	1 264 822	22 131		(18 555)		7 617		(6 168)	
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	8 524	18 992	732		(614)		730		(591)	
Pochodne instrumenty finansowe – waluty	15 036	15 036	(31 354)	(9 119)	(2 606)	164 897	(1 879)		1 513	
Pochodne instrumenty finansowe – metale	(28 698)	(28 698)	(7 959)	2 022	6 673	(1 696)				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(43 708)	(629 951)	(4 653)		3 901		(3 106)		2 515	
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(6 728)	(299 285)					(985)		798	
Pozostałe zobowiązania finansowe	(56 842)	(120 981)	(8 772)		7 355		(2 113)		1 711	
Wpływ na rachunek zysków i strat			44 676		(66 353)		69 633		(56 391)	
Wpływ na kapitał własny				(7 097)		163 201				
Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa	Ryzyko towarowe							
			Ceny miedzi [USD/t]				Ceny srebra [USD/troz]			
			10 061		4 765		24,43		10,93	
			+37%		-35%		+44%		-36%	
[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	
Pochodne instrumenty finansowe – metale	(28 698)	(28 698)	(54 596)	(348 905)	96 549	366 613	(10 366)	(7 918)	(10 660)	75 732
Wpływ na rachunek zysków i strat			(54 596)		96 549		(10 366)		(10 660)	
Wpływ na kapitał własny				(348 905)		366 613		(7 918)		75 732

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2008

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa	Ryzyko walutowe							
			USD/PLN				EUR/PLN			
			3,96		2,11		5,09		3,35	
			+34%		-29%		+22%		-20%	
	[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał
Udziały i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	11 264	11 264	3 084		(2 637)					
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	296 667	725 700	67 132		(57 410)		9 147		(8 244)	
Środki pieniężne i lokaty	542 002	2 140 713	129 032		(110 345)		12 570		(11 330)	
Pozostałe aktywa finansowe (netto)	308 495	327 606	84 070		(71 895)		259		(233)	
Pochodne instrumenty finansowe – waluty	61 198	61 198	(48 662)	–	23 847	216 981	(1 706)		1 254	
Pochodne instrumenty finansowe – metale	651 500	651 500	6 297	171 887	(5 385)	(146 993)				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(97 295)	(785 527)	(11 387)		9 737		(9 897)		8 920	
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	(8 553)	(258 705)					(1 520)		1 370	
Pozostałe zobowiązania finansowe	(43 098)	(148 478)	(2 285)		1 954		(6 174)		5 565	
Wpływ na rachunek zysków i strat			227 281		(212 134)		2 679		(2 698)	
Wpływ na kapitał własny				171 887		69 988				
Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa	Ryzyko towarowe							
			Ceny miedzi [USD/t]				Ceny srebra [USD/troz]			
			5 298		1 685		19,54		6,00	
			+83%		-42%		+81%		-44%	
	[tys. PLN]	[tys. PLN]	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał	RZiS	Kapitał
Pochodne instrumenty finansowe – metale	651 500	651 500	56 489	(380 994)	(3 346)	195 213	(17 984)	(27 547)	(23 836)	110 461
Wpływ na rachunek zysków i strat			56 489		(3 346)		(17 984)		(23 836)	
Wpływ na kapitał własny				(380 994)		195 213		(27 547)		110 461

31.2. Ryzyko płynności i zarządzanie kapitałem

Grupa Kapitałowa narażona jest na ryzyko płynności rozumiane jako brak możliwości terminowego regulowania zobowiązań finansowych.

Jednostka Dominująca zarządza płynnością finansową zgodnie z przyjętą przez Zarząd „Polityką Zarządzania Płynnością Finansową”. Dokument ten opisuje w sposób całościowy proces zarządzania płynnością finansową Jednostki Dominującej, wskazując na zgodne z najlepszymi standardami procedury i instrumenty.

Zarówno w 2009 r. jak i w okresie porównywalnym ze względu na dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej oraz znaczne salda środków pieniężnych, spółki Grupy Kapitałowej w znikomym stopniu korzystały z zewnętrznych źródeł finansowania.

Procesy inwestowania wolnych środków uzależnione są od terminów wymagalności zobowiązań, tak by ograniczyć maksymalnie ryzyko płynności.

W przypadku pogorszenia się warunków rynkowych i wystąpienia konieczności dodatkowego finansowania działalności lub refinansowania swojego zadłużenia przy pomocy zewnętrznych źródeł (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki), istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zwiększonego ryzyka płynności.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2009

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3–12 m-cy	1–3 lata	3–5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	614 992	4 737	9 335	1 003	4	630 071	629 951
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	31 278	179 898	63 277	22 580	27 930	324 963	299 285
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	40 559	108 673	–	–	–	149 232	165 902
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	–	31 514	6 360	–	–	37 874	169 169
Pozostałe zobowiązania finansowe	66 235	12 527	25 873	15 493	6 498	126 626	120 981
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	753 064	337 349	104 845	39 076	34 432	1 268 766	

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2008

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3–12 m-cy	1–3 lata	3–5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	763 482	3 106	17 650	1 014	518	785 770	785 527
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	62 561	131 796	35 705	23 254	22 993	276 309	258 705
Pochodne instrumenty finansowe – Waluty	529	630	–	–	–	1 159	1 159
Pochodne instrumenty finansowe – Metale	–	3 771	–	–	–	3 771	3 771
Pozostałe zobowiązania finansowe	87 273	23 033	18 155	14 685	10 915	154 061	148 478
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	913 845	162 336	71 510	38 953	34 426	1 221 070	

Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych, kalkulowane są jako wartość wewnętrzna tych instrumentów bez uwzględnienia czynnika dyskontowego.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. Grupa Kapitałowa miała dostępne linie kredytowe w rachunku bieżącym do wysokości 135 100 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 103 100 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2009 r. niewykorzystana wartość linii kredytowej wyniosła 88 345 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. 74 520 tys. zł).

Grupa Kapitałowa zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową Grupa monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika Dług/EBITDA. Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.

Wskaźnik Dług/EBITDA jest obliczany jako stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i z tytułu leasingu finansowego do EBITDA (zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji).

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy rozsądnym poziomie kosztów Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika Dług/EBITDA na poziomie do 2,0.

Powyższe wskaźniki na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz 31 grudnia 2008 r.

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Kapitał własny	10 623 827	10 982 865
Minus: wartości niematerialne	268 195	151 581
Wartość netto aktywów	10 355 632	10 831 284
Suma bilansowa	14 897 425	15 000 105
Wskaźnik kapitału własnego	0,70	0,72
Zysk z działalności operacyjnej	2 679 338	3 186 362
Plus: amortyzacja	743 790	681 367
EBITDA	3 423 128	3 867 729
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	340 670	290 978
Wskaźnik: dług/EBITDA	0,100	0,075

W związku z niskim poziomem długu Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2009 r. wskaźnik Dług/EBITDA był na bezpiecznym poziomie i wyniósł 0,1.

Natomiast wskaźnik kapitału własnego był powyżej zakładanego minimalnego poziomu i na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniósł 0,70.

Na Jednostce Dominującej nie spoczywały w 2009 r. oraz w 2008 r. jakiegokolwiek zewnętrzne wymogi kapitałowe.

31.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się z zobowiązań przez wierzycieli Grupy Kapitałowej. Ryzyko kredytowe związane jest z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów;
- wiarygodność kredytowa instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających;
- wiarygodność kredytowa podmiotów, w które inwestuje się, bądź których papiery wartościowe się nabywa.

Obszary, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- środki pieniężne i lokaty bankowe;
- instrumenty pochodne;
- należności z tytułu dostaw i usług;
- udzielone pożyczki;
- dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych;
- udzielone gwarancje i poręczenia.

31.3.1. Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje depozytowe działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich i amerykańskich instytucji finansowych posiadających rating w przeważającej części na średniowysokim poziomie¹, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Na dzień 31 grudnia 2009 r. maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do środków ulokowanych przez Grupę wyniósł 22%.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz krótkoterminowy charakter inwestycji, uznaje się, że ryzyko kredytowe dla środków pieniężnych i lokat bankowych jest niskie.

31.3.2. Ryzyko kredytowe związane z transakcjami pochodnymi

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje pochodne działają w sektorze finansowym. Są to instytucje finansowe (głównie banki) posiadające najwyższy rating² (39,1%), średniowysoki³ (52,2%) lub średni⁴ (8,7%). Według wartości godziwej maksymalny udział jednego podmiotu w odniesieniu do ryzyka kredytowego wynikającego z transakcji pochodnych zawartych przez Grupę wyniósł 46,1%.

Wycena transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Grupę według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosi⁵:

13 662 tys. zł	(ujemne saldo z wyceny instrumentów pochodnych), z tego:
335 071 tys. zł	są to zobowiązania finansowe (nota 12, 19);
321 409 tys. zł	są to aktywa finansowe (nota 12, 13).

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawierała transakcje w 2008 r. w instrumentach pochodnych działały w sektorze finansowym. Są to instytucje finansowe (głównie banki) posiadające najwyższy² rating (27,7%), średniowysoki³ (55,6%) lub średni⁴ (16,7%). Maksymalny udział jednego podmiotu w odniesieniu do transakcji pochodnych zawartych przez Grupę wyniósł 17,9%.

Wycena transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Grupę według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosi⁶: 964 449 tys. zł (dodatnie saldo z wyceny instrumentów pochodnych), z tego:

40 325 tys. zł	są to zobowiązania finansowe (nota 12, 19);
1 004 774 tys. zł	są to aktywa finansowe (nota 12, 13).

W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową jak i geograficzną oraz współpracą z instytucjami finansowymi o wysokim ratingu, jak również biorąc pod uwagę wartość godziwą zobowiązań wynikających z transakcji pochodnych Grupa Kapitałowa nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe w związku z zawartymi transakcjami pochodnymi.

Jednostka Dominująca zawarła porozumienia ramowe o rozliczeniach netto w celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem.

31.3.3. Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi

Spółki Grupy Kapitałowej od wielu lat współpracują z dużą liczbą klientów, którzy są zdywersyfikowani pod względem rozmieszczenia geograficznego. Zdecydowana większość sprzedaży trafia do krajów Unii Europejskiej, w tym Polski.

Stopień geograficznej koncentracji ryzyka kredytowego Grupy Kapitałowej dla należności z tytułu sprzedaży miedzi i srebra

Stan na dzień	31 grudnia 2009 r.			31 grudnia 2008 r.		
	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne Kraje	Polska	UE (z wył. Polski)	Inne Kraje
Należności z tytułu sprzedaży miedzi i srebra	33,41%	56,76%	9,83%	55,11%	32,84%	12,05%

1 Przez średniowysoki rating rozumie się rating od A+ do A – w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od A1 do A3 w agencji Moodys.

2 Przez najwyższy rating rozumie się rating od AAA do AA – w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od Aaa do Aa3 w agencji Moodys.

3 Przez średniowysoki rating rozumie się rating od A+ do A – w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od A1 do A3 w agencji Moodys.

4 Przez średni rating rozumie się rating od BBB+ do BBB – w agencjach Standard & Poor's i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 w agencji Moodys.

5 Wycena transakcji dotyczy zarówno wyceny otwartych pozycji jak i transakcji rozliczających się w dniu 5 stycznia 2010 r., które zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej w pozycjach pozostałe należności finansowe

6 Wycena transakcji dotyczy zarówno wyceny otwartych pozycji jak i transakcji rozliczających się w dniu 5 stycznia 2009 r., które zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej za okres 01.01.2008 r. do 31.12.2008 r. w pozycjach pozostałe należności finansowe i pozostałe zobowiązania finansowe.

Jednostka Dominująca w znaczącej części dokonuje sprzedaży swoich produktów na podstawie przedpłat. Ocenia również na bieżąco zdolność kredytową swoich kontrahentów, w szczególności tych, którym udzielono kredytu kupieckiego. Kredyt kupiecki otrzymują tylko sprawdzeni, dłużej kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym kontrahentom zawsze jest w 100% zabezpieczona. Jednostka Dominująca posiada zabezpieczenie większości należności w postaci weksli¹, blokady środków na rachunku, zastawów rejestrowych², gwarancji bankowych, hipotek, akredytyw i inkas dokumentowych. Ponadto większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności potwierdzone datą pewną³. W celu ograniczenia ryzyka niewypłacalności klientów Jednostka Dominująca zawarła umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń. Uwzględniając posiadane zabezpieczenia oraz limity kredytowe otrzymane od firmy ubezpieczeniowej według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. Jednostka Dominująca posiada zabezpieczenia na 55% należności handlowych.

Całkowita wartość netto należności handlowych Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2009 r. bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń do wysokości, których Grupa może być wystawiona na ryzyko kredytowe wynosi 1 199 512 tys. zł, (według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. odpowiednio 725 700 tys. zł).

Koncentracja ryzyka kredytowego w Jednostce Dominującej związana jest z przyznawaniem terminów płatności kluczowym odbiorcom (w większości działającym na terenie Unii Europejskiej). W konsekwencji, na dzień 31 grudnia 2009 r. saldo należności Grupy Kapitałowej od 7 największych odbiorców Jednostki Dominującej, pod względem stanu należności na koniec okresu sprawozdawczego, stanowi 66% salda należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31 grudnia 2008 r. odpowiednio 55%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu, Jednostka Dominująca ocenia, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie w współpracy z klientami jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Ze względu na brak danych przy ocenie ryzyka kredytowego nie uwzględniano ryzyka wynikającego z zawartych przez kontrahentów transakcji w instrumentach pochodnych.

Znaczące salda należności z tytułu dostaw robót i usług w Grupie Kapitałowej posiadają spółki: DIALOG S.A. 77 715 tys. zł, KGHM Metraco S.A. 36 931 tys. zł, WPEC w Legnicy SA 31 808 tys. zł, KGHM Ecoren S.A. 25 878 tys. zł, Walcownia Metali Nieżelaznych spółka z o.o. 12 401 tys. zł, POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. 10 384 tys. zł, PHP „Mercus” sp. z o.o. 8 961 tys. zł.

Poszczególne spółki Grupy działają w różnych sektorach gospodarki, m.in. transport, budownictwo, handel, produkcja przemysłowa, usługi telekomunikacyjne, w związku z tym, pod względem branżowym, nie dochodzi do koncentracji ryzyka kredytowego. Spółki Grupy Kapitałowej, za wyjątkiem Jednostki Dominującej, nie zawierają porozumień ramowych o rozliczeniach netto w celu obniżenia ekspozycji na ryzyko kredytowe, jednakże w sytuacjach, kiedy dana jednostka gospodarcza posiada zarówno należności jak i zobowiązania z tym samym kontrahentem, w praktyce stosuje się rozliczenia netto, przy dwustronnej akceptacji takiego rozliczenia. Ze względu na dużą zmienność wysokości poziomu rozliczeń netto na poszczególne dni kończące okresy sprawozdawcze, w praktyce trudno jest ustalić reprezentacyjną wartość takich kompensat.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. ocenia, że maksymalna ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe na koniec okresu sprawozdawczego sięga pełnej wysokości salda należności z tytułu dostaw i usług, bez uwzględniania wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń. Jednakże realne ryzyko, że nie nastąpi wpływ środków pieniężnych z tytułu należności handlowych do Grupy Kapitałowej jest niskie.

31.3.4. Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość bilansowa udzielonych pożyczek wynosi 0 zł (na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosi 100 tys. zł). Na saldo składają się pożyczki udzielone:

- spółce KGHM CONGO S.P.R.L. w wartości brutto 2 643 tys. zł. W związku z powstałym wysokim poziomem ryzyka kredytowego pożyczka została pod datą 31 marca 2009 r. w całości objęta odpisem aktualizującym w kwocie 2 643 tys. zł. W wyniku podjętych działań mających na celu odzyskanie odpisanej wierzytelności podpisana została umowa cesji na rzecz Jednostki Dominującej wierzytelności KGHM CONGO S.P.R.L. od kontrahenta. Do końca grudnia 2009 r. nastąpiła częściowa spłata wierzytelności objętej umową cesji w kwocie 1 413 tys. zł;
- spółce VIVID S.A. w wartości brutto 3 124 tys. zł. W lipcu 2008 r. w związku z prawdopodobieństwem, że pożyczka nie zostanie spłacona objęto ją odpisem aktualizującym w wysokości 2 780 tys. zł. We wrześniu 2008 r. ogłoszono upadłość spółki, dokonano kolejnego odpisu aktualizującego wartość pożyczki do 0 na kwotę 344 tys. zł;
- spółce MILLENNIUM COMMUNICATIONS S.A. w wartości brutto 307 tys. zł. W związku z ogłoszeniem upadłości przez spółkę w 2007 r. został ujęty odpis aktualizujący wartość udzielonej pożyczki na kwotę 307 tys. zł. W marcu 2009 r. dłużnik spłacił 4 tys. zł wierzytelności.

1 W celu przyspieszenia ewentualnej egzekucji należności zazwyczaj weksel jest przedkładany wraz z notarialnym Aktem o Poddaniu się Egzekucji.

2 Według stanu na koniec okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa posiadała zastawy na zbiorach rzeczy lub praw stanowiących organizacyjną całość, których skład (zmienny) jest ujęty w księgach handlowych kontrahenta.

3 Stosowana w umowach handlowych klauzula potwierdzona notarialnie oznacza, że prawo własności towaru przechodzi na kupującego dopiero po dokonaniu zapłaty pomimo fizycznej dostawy.

31.3.5. Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

Jednostka Dominująca narażona jest na ten rodzaj ryzyka kredytowego z tytułu zmiany wartości godziwej udziału w funduszu inwestycyjnym AIG. Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość bilansowa tych udziałów wynosiła 7 930 tys. zł (31 grudnia

2008 r. 11 264 tys. zł). Wyceny udziałów w funduszu dokonuje się w oparciu o sprawozdanie finansowe funduszu jako iloczyn wartości funduszu i procentowego udziału Jednostki Dominującej w funduszu na poziomie 5,8803%. W trakcie roku 2009 Jednostka Dominująca nie inwestowała wolnych środków w dłużne papiery wartościowe, fundusze i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

31.3.6. Pozostałe informacje w zakresie ryzyka kredytowego

Analiza wiekowa należności finansowych zaległych na dzień sprawozdawczy, dla których nie zidentyfikowano utraty wartości

	Wartość	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 do 6 m-cy	od 6 do 12 m-cy	powyżej 1 roku
Stan na 31 grudnia 2009						
Należności z tytułu dostaw i usług	75 046	56 450	3 952	2 200	10 648	1 796
Pozostałe należności finansowe	394	215	107	9	6	57
Stan na 31 grudnia 2008						
Należności z tytułu dostaw i usług	97 849	90 212	5 847	368	326	1 096
Pozostałe należności finansowe	847	526	283	34	1	3

Poza należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi nie zidentyfikowano klas instrumentów finansowych zaległych na dzień sprawozdawczy nieobjętych odpisem aktualizującym.

Grupa Kapitałowa prowadzi przede wszystkim indywidualną analizę należności pod kątem wystąpienia przesłanek i ujmowania odpisu z tytułu utraty wartości. Istotne przesłanki zostały opisane w nocie 2.2.5.5.

Poniższe tabele prezentują zmianę stanu odpisów aktualizujących aktywa finansowe w podziale na klasy aktywów:

a) należności z tytułu dostaw i usług (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Odpis aktualizujący na początek okresu	54 687	55 184
Zwiększenia z tytułu objęcia kontrolą jednostki zależnej	2 168	1 498
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	45 035	22 992
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	(11 985)	(16 124)
Odpis aktualizujący z tytułu różnic kursowych	(1 047)	2 381
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(5 107)	(10 730)
Odpis odwrócony na koszty sądowe	(118)	(494)
Zmniejszenie z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną	(211)	(20)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	83 422	54 687

- b) pozostałe aktywa finansowe (kategoria: pożyczki i należności finansowe)

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Odpis aktualizujący na początek okresu	10 252	4 439
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	6 471	6 427
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	(1 785)	(139)
Odpis aktualizujący z tytułu różnic kursowych	(49)	–
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(863)	(563)
Odpis utworzony na koszty sądowe	3	88
Odpis aktualizujący na koniec okresu	14 029	10 252

- c) dłużne papiery wartościowe (kategoria: aktywa finansowe dostępne do sprzedaży)

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Odpis aktualizujący na początek okresu	248	549
Odpis utworzony w ciężar rachunku zysków i strat	–	45
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	–	(78)
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	(248)	(268)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	–	248

32. Podatek dochodowy

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Podatek bieżący	624 738	594 766
Podatek odroczony	(92 555)	50 156
Korekty podatku za poprzednie okresy	12 798	(14 341)
Razem:	544 981	630 581

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Grupy, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskanoby stosując teoretyczną stawkę podatku ustaloną

poprzez iloraz sumy iloczynów zysku brutto i stawki podatku dochodowego wynikającego z miejsca rozliczania podatku i zysku brutto.

Podatek dochodowy

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Zysk przed opodatkowaniem (brutto)	2 904 151	3 396 447
Podatek wyliczony wg średnioważonej stawek, mających zastosowanie do opodatkowania dochodów w poszczególnych krajach wynosi 19,02% (rok 2008: 19,04%)	552 499	646 540
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(88 090)	(119 410)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	56 056	84 885
Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych	(3 844)	(2 236)
Straty podatkowe, z których tytułu nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13 884	33 171
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku dochodowego	1 678	1 972
Korekty podatku za poprzednie okresy	12 798	(14 341)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego średnia stawka mająca zastosowanie wyniosła 18,76% (rok 2008: 18,57%)	544 981	630 581

33. Zysk przypadający na jedną akcję

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Zysk przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	2 358 602	2 766 179
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys.)	200 000	200 000
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	11,79	13,83

Nie występują rozważniające potencjalne akcje zwykłe.

34. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2009 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2008 oraz ustalenia dnia dywidendy i terminu wypłaty dywidendy, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2008 przeznaczono kwotę 2 336 000 tys. zł, co stanowi 11,68 zł na jedną akcję.

Dzień dywidendy uchwalono na 16 lipca 2009 r., termin wypłaty dywidendy: na dzień 6 sierpnia 2009 r. – kwoty 1 432 000 tys. zł, tj. 7,16 zł na jedną akcję oraz na dzień 6 listopada 2009 r. – kwoty 904 000 tys. zł, tj. 4,52 zł na jedną akcję.

Wszystkie akcje Jednostki Dominującej są akcjami zwykłymi.

35. Wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Korekty zysku netto	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Podatek dochodowy z rachunku zysków i strat	544 981	630 581
Amortyzacja	743 790	681 367
Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczący wartości firmy	2 359	-
Straty na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	22 358	19 599
Zysk na zbyciu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności	(7 500)	(3 510)
Zysk z tytułu utraty kontroli nad jednostką zależną i zysk na zbyciu jednostki zależnej i stowarzyszonej	(21 457)	(5 913)
Straty/(zyski) na zbyciu i zmianie wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	919	(1 566)
Odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, środków trwałych w budowie, aktywów dostępnych do sprzedaży i pożyczek	43 151	285 633
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	(270 072)	(267 579)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	9 655	15 672
Straty/(zyski) z tytułu różnic kursowych	19 001	(16 585)
Zmiana stanu rezerw	155 905	84 399
Zmiana stanu instrumentów pochodnych	687 023	582 751
Realizacja instrumentów pochodnych ujęta w kapitale własnym	(433 187)	(579 992)
Saldo stanów pozycji aktywów i pasywów na dzień nabycia i dzień utraty kontroli	61 869	(3 657)
Inne korekty	(564)	3 860
Zmiany stanu kapitału obrotowego:	(563 445)	(378 988)
Zapasy	(463 438)	136 028
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	(36 292)	(531 608)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(63 715)	16 592
Ogółem korekty zysku netto	994 786	1 046 072

Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	Za okres	
	od 01.01.09 do 31.12.09	od 01.01.08 do 31.12.08
Wartość księgowa netto zbytych rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz koszty związane ze zbyciem	48 783	38 443
Strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(22 358)	(19 599)
(Dodatnia)/ujemna zmiana stanu należności z tytułu zbycia	(2 245)	369
Aktywowany odzysk z likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	(794)	(1 633)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	23 386	17 580

36. Pozycje warunkowe i pozostałe pozycje nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Wartości pozycji aktywów warunkowych ustalone zostały na podstawie szacunków.

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Należności warunkowe	131 064	54 408
sporne sprawy budżetowe	45 572	32 875
otrzymane gwarancje	62 569	21 533
należności wekslowe	22 923	–
Pozostałe należności nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	31 235	25 195
prace wdrożeniowe, projekty wynalazcze	31 235	25 195
Zobowiązania warunkowe	95 689	68 068
zlecenia udzielenia gwarancji i poręczeń	15 050	15 390
zobowiązania wekslowe	62 514	18 094
sprawy sporne, sądowe w toku	15 611	14 185
kary warunkowe	23	1 627
zabezpieczenia profilaktyczne z tytułu szkód górniczych	2 491	8 000
umowa w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia udziałów „PETROTEL” sp. z o.o.	–	10 772
Pozostałe zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	730 866	670 657
zobowiązania z tytułu umów wdrożeniowych, racjonalizatorskich i innych niezrealizowanych umów	105 792	86 583
leasing operacyjny	74 362	59 846
przyszłe opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	550 712	524 228

Potencjalne zobowiązanie z tytułu rekompensaty kosztów usługi powszechnej

Od dnia 8 maja 2006 r. Telekomunikacja Polska S.A. jest przedsiębiorcą wyznaczonym przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) do świadczenia usługi powszechnej na obszarze całego kraju (49 stref numeracyjnych). Zakres świadczonej usługi powszechnej obejmuje:

- 1) przyłączenie pojedynczego zakończenia sieci w głównej lokalizacji abonenta z wyłączeniem sieci cyfrowej z integracją usług, zwanej „ISDN”;
- 2) utrzymanie łącza abonenckiego z zakończeniem sieci, o którym mowa w pkt 1), w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych;
- 3) połączenia telefoniczne krajowe i międzynarodowe, w tym do sieci ruchomych, obejmujące także zapewnienie transmisji dla faksu oraz transmisji danych, w tym połączenia do sieci Internet;
- 4) udzielanie informacji o numerach telefonicznych oraz udostępnianie spisów abonentów;
- 5) świadczenie udogodnień dla osób niepełnosprawnych;
- 6) świadczenie usług telefonicznych za pomocą aparatów publicznych.

Zgodnie z art. 95 ustawy Prawo telekomunikacyjne przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów świadczenia usługi powszechnej, w przypadku ich nierentowności. Dopłatę ustala Prezes UKE w wysokości kosztu netto świadczenia usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej i dotyczy tylko tych kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie miał obowiązku świadczenia usługi powszechnej. Wysokość kosztu netto oblicza się w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie sposobu obliczania kosztu netto usługi wchodzącej w skład telekomunikacyjnej usługi powszechnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 255, poz. 2141).

Do udziału w pokryciu dopłaty do kosztów świadczenia usługi powszechnej są zobowiązani przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których przychód z działalności telekomunikacyjnej przekroczył 4 miliony złotych w roku kalendarzowym, za który przysługuje dopłata. Wysokość udziału danego przedsiębiorcy w pokryciu dopłaty nie może przekroczyć 1% jego przychodów. Kwotę udziału poszczególnych przedsiębiorców w pokryciu dopłaty ustala Prezes UKE w drodze decyzji, po uprzednim ustaleniu należnej przedsiębiorcy wyznaczonemu dopłaty do kosztów świadczenia usługi powszechnej.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ostateczna kwota opisanej powyżej dopłaty ani udział w niej poszczególnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych nie zostały dotychczas ustalone przez UKE.

37. Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Zmiany w Statucie Jednostki Dominującej

Dnia 7 stycznia 2010 r. Jednostka Dominująca otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział gospodarczy KRS z dnia 31 grudnia 2009 r. o dokonaniu rejestracji zmian w Statucie KGHM Polska Miedź S.A., przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 9 grudnia 2009 r.

Zmiana stanu posiadania akcji przez Skarb Państwa

Dnia 12 stycznia 2010 r. do Jednostki Dominującej wpłynęło zawiadomienie Ministra Skarbu Państwa, iż w dniu 8 stycznia 2010 r. Skarb Państwa poprzez skierowanie do inwestorów kwalifikowanych, dokonał sprzedaży na rynku regulowanym 20 000 000 akcji KGHM Polska Miedź S.A.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Skarb Państwa posiada 63 589 900 akcji KGHM Polska Miedź S.A. dających taką samą liczbę głosów i stanowiących 31,79% udziału w kapitale zakładowym Jednostki Dominującej i w ogólnej liczbie głosów.

Znacząca umowa z MKM Mansfelder Kupfer und Messing GmbH

Dnia 14 stycznia 2010 r. została zawarta umowa pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i MKM Mansfelder Kupfer und Messing GmbH na sprzedaż katod miedzianych w 2010 r. Wartość przedmiotu umowy szacowana jest na 522 872 608 USD tj. 1 460 383 tys. zł.

Znacząca umowa z Tele-Fonika Kable Sp. z o.o. S.K.A.

Dnia 20 stycznia 2010 r. została zawarta umowa pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. a Tele-Fonika Kable Sp. z o.o. S.K.A. na sprzedaż w roku 2010 walcówki miedzianej oraz drutu z miedzi beztlenowej. Wartość przedmiotu umowy szacowana jest od 478 758 499 USD, tj. 1 354 695 tys. zł do 579 026 934 USD, tj. 1 638 414 tys. zł.

Budżet Jednostki Dominującej na 2010 rok

Na posiedzeniu w dniu 1 lutego 2010 r. Rada Nadzorcza zatwierdziła Budżet KGHM Polska Miedź S.A. na 2010 r. Podstawę opracowania Budżetu stanowiły przewidywane wyniki 2009 roku oraz założenia szczegółowych planów operacyjnych.

Przyjęty Budżet zakłada osiągnięcie w 2010 r. przychodów ze sprzedaży w wysokości 11 736 mln zł oraz zysku netto w kwocie 2 898 mln zł.

Utworzenie i rejestracja spółki INTERFERIE Medical SPA Sp. z o.o.

Dnia 1 lutego 2010 r. został podpisany akt założycielski nowo powstałej spółki pod firmą INTERFERIE Medical SPA Sp. z o.o. z siedzibą w Lubinie, której założycielem jest spółka INTERFERIE S.A. – jednostka pośrednio zależna KGHM Polska Miedź S.A. Kapitał zakładowy spółki INTERFERIE Medical SPA Sp. z o.o. wynosi 50 tys. zł i dzieli się na 50 udziałów o wartości nominalnej 1 000 zł każdy. Spółka INTERFERIE S.A. objęła 100% udziałów pokrywając je wkładem pieniężnym. Udział pośredni KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale spółki INTERFERIE Medical SPA Sp. z o.o. wynosi 65,67%.

Celem utworzenia spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa w zakresie hotelarstwa, wypoczynku, rehabilitacji, turystyki zdrowotnej i wellness. Spółka INTERFERIE Medical SPA Sp. z o.o. została zarejestrowana w dniu 18 lutego 2010 r. w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Umowa między Capital Partners S.A. a KGHM Polska Miedź S.A.

Dnia 3 marca 2010 r. została podpisana umowa pomiędzy Capital Partners S.A. a KGHM Polska Miedź S.A., w której Capital Partners S.A. zobowiązał się do złożenia zapisu na nie mniej niż 879 501 akcji spółki BIPROMET S.A. w odpowiedzi na wezwanie do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji.

Zobowiązanie Capital Partners S.A. do sprzedaży akcji w wezwaniu jest wiążące, o ile zostaną spełnione m.in. następujące warunki: przedmiotem będzie liczba akcji uprawniająca do 66% głosów na WZA, cena za jedną akcję w wezwaniu nie będzie niższa niż 7,50 zł, a wezwanie zostanie ogłoszone nie później niż 19 marca 2010 r.

Capital Partners S.A. posiada 2 043 944 akcji BIPROMET S.A., co stanowi 32,97% akcji i głosów na WZA.

Wezwanie do sprzedaży akcji spółki BIPROMET S.A.

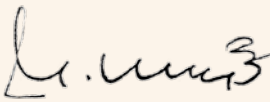

Dnia 19 marca 2010 r. KGHM Polska Miedź S.A. wezwał do sprzedaży 4 091 868 akcji spółki BIPROMET S.A. stanowiących 66% kapitału i głosów na WZA spółki, po 7,50 zł za akcję. Zapisy na sprzedaż akcji będą się odbywały w okresie od dnia 4 maja do dnia 2 czerwca 2010 r. Wezwanie ogłoszone zostało pod warunkiem prawnym uzyskania przez KGHM Polska Miedź S.A. zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejściu kontroli nad spółką.

Porozumienie w sprawie budowy bloku Elektrowni Blachownia

Dnia 23 marca 2010 r. KGHM Polska Miedź S.A. podpisał porozumienie dotyczące Zasad współpracy ze spółką Tauron Polska Energia S.A. w sprawie powołania spółki „Elektrownia Blachownia Nowa”. Przed powołaniem spółki celowej planowane jest zawarcie Umowy wspólników. Nowa spółka zbuduje elektrownię węglową o mocy 910 MW na terenie PKE Elektrowni Blachownia w Kędzierzynie-Koźlu. Porozumienie zostało podpisane pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A., a Tauron Polska Energia S.A. oraz jego spółką zależną – Południowym Koncernem Energetycznym S.A. Jest to efekt listu intencyjnego podpisanego pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. a Tauron Polska Energia S.A. w kwietniu 2009 roku. Na jego podstawie partnerzy przygotowują niezbędne dokumenty do powołania spółki celowej. Jeszcze w tym roku opracowane i podpisane powinny zostać umowy spółki i wspólników oraz przeprowadzone niezbędne procedury z instytucjami zewnętrznymi.

Niepodpisanie Umowy Wspólników w terminie do 30 lipca 2010 r. skutkuje rozwiązaniem Zasad współpracy, bez ponoszenia przez Strony konsekwencji finansowych.

Podpisy osób reprezentujących jednostkę dominującą

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
26.03.2010 r.	Herbert Wirth	Prezes Zarządu	
26.03.2010 r.	Maciej Tybura	I Wiceprezes Zarządu	
26.03.2010 r.	Ryszard Janeczek	Wiceprezes Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
26.03.2010 r.	Ludmiła Mordylak	Główny Księgowy KGHM Dyrektor Generalny Centrum Usług Księgowych	

Biuro Zarządu

KGHM Polska Miedź S.A.
ul. M. Skłodowskiej-Curie 48
59-301 Lubin
tel. 048 76 747 82 00
fax 048 76 747 85 00
www.kghm.pl

Departament Sprzedaży Metali

KGHM Polska Miedź S.A.
tel. 048 76 747 88 00
fax 048 76 747 88 09
e-mail: bh@kghm.pl

Wydział Relacji Inwestorskich

KGHM Polska Miedź S.A.
59-301 Lubin
ul. M. Skłodowskiej-Curie 48
tel. 048 76 74 78 280
fax 048 76 74 78 205
e-mail: ir@kghm.pl

Biuro KGHM Polska Miedź S.A. w Warszawie

al. Jana Pawła II 25
00-854 Warszawa
tel. 048 22 492 10 50
fax 048 22 653 41 73

Oddziały KGHM Polska Miedź S.A.

Zakłady Górnicze „Lubin”

ul. M. Skłodowskiej-Curie 188
59-301 Lubin
tel. 048 76 748 25 55
fax 048 76 748 26 08

Zakłady Górnicze „Polkowice-Sierszowice”

59-101 Polkowice
Kaźmierzów
tel. 048 76 748 40 00
fax 048 76 845 15 27

Zakłady Górnicze „Rudna”

ul. H. Dąbrowskiego 50
59-101 Polkowice
tel. 048 76 748 55 55
fax 048 76 748 55 77

Zakłady Wzbogacania Rud

ul. Kopalniana 1
59-101 Polkowice
tel. 048 76 747 47 55
fax 048 76 747 47 40

Huta Miedzi „Głogów”

ul. Żukowicka 1
67-231 Żukowice
tel. 048 76 747 68 11
fax 048 76 833 31 03

Huta Miedzi „Legnica”

ul. Złotoryjska 194
59-220 Legnica
tel. 048 76 747 20 01
fax 048 76 747 20 05

Huta Miedzi „Cedynia”

59-305 Rudna
Orsk
tel. 048 76 747 16 10
fax 048 76 747 16 16

Zakład Hydrotechniczny

ul. Polkowicka 52
59-305 Rudna
tel. 048 76 747 93 11
fax 048 76 747 93 90

Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego

ul. M. Skłodowskiej-Curie 189
59-301 Lubin
tel. 048 76 747 04 00
fax 048 76 747 04 14

Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji

ul. Kopalniana 1
59-101 Polkowice
tel. 048 76 748 08 00
fax 048 76 748 08 71

Spółki bezpośrednio powiązane z KGHM Polska Miedź S.A.

KGHM Ecoren S.A.

ul. M. Skłodowskiej-Curie 45A
59-301 Lubin
tel. 048 76 74 68 970
fax 048 76 74 68 971
www.ecoren.pl

KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR

ul. Sikorskiego 2–8
53-659 Wrocław
tel. 048 71 78 12 201
fax 048 71 34 43 536
www.cuprum.wroc.pl

KGHM Metraco S.A.

ul. Św. Maksymiliana Kolbe 9
59-220 Legnica
tel. 048 76 86 67 700
fax 048 76 86 67 709
www.metraco.pl

„Miedziowe Centrum Zdrowia” S.A.

ul. M. Skłodowskiej-Curie 66
59-301 Lubin
tel. 048 76 84 60 300
fax 048 76 84 60 100
www.mcz.pl

„Energetyka” sp. z o.o.

ul. M. Skłodowskiej-Curie 58
59-301 Lubin
tel. 048 76 84 78 512
fax 048 76 84 78 516
www.energetyka.lubin.pl

CBJ sp. z o.o.

ul. M. Skłodowskiej-Curie 62
59-301 Lubin
tel. 048 76 74 69 900
fax 048 76 74 69 907
www.cbj.com.pl

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.

ul. M. Skłodowskiej-Curie 190
59-301 Lubin
tel. 048 76 84 71 800
fax 048 76 84 71 809
www.pmtrans.com.pl

PeBeKa S.A.

ul. M. Skłodowskiej-Curie 76
59-301 Lubin
tel. 048 76 84 05 403
fax 048 76 84 05 495
www.pebeka.pl

DIALOG S.A.

pl. Jana Pawła II 1–2
50-136 Wrocław
tel. 048 71 78 11 605
fax 048 71 78 11 600
www.dialog.pl

PHP „MERCUS” sp. z o.o.

ul. Kopalniana 11
59-101 Polkowice
tel. 048 76 72 48 113
fax 048 76 84 71 140
www.mercus.com.pl

Zagłębie Lubin SA

ul. M. Skłodowskiej-Curie 98
59-301 Lubin
tel. 048 76 84 78 642
fax 048 76 84 78 565
www.zaglebie-lubin.pl

KGHM LETIA S.A.

ul. Złotoryjska 194
59-220 Legnica
tel. 048 76 74 75 440
fax 048 76 74 75 444
www.letia.pl

TUW-CUPRUM

ul. M. Skłodowskiej-Curie 82
59-301 Lubin
tel. 048 76 72 77 400
fax 048 76 72 77 410
www.tuw-cuprum.pl

Polkomtel S.A.

ul. Postępu 3
02-676 Warszawa
tel. 048 22 60 71 730
fax 048 22 60 71 922
www.polkomtel.com.pl, www.plusgsm.pl

INTERFERIE S.A.

ul. M. Skłodowskiej-Curie 176
59-300 Lubin
tel. 048 76 74 95 400
fax 048 76 74 95 401
www.interferie.pl

KGHM TFI S.A.

al. Jana Pawła II 25
00-854 Warszawa
tel. 048 22 492 10 60
fax 048 22 653 41 73

KGHM HMS Bergbau AG

An der Wuhlheide 232
D-12459 Berlin
Niemcy
tel. 691 892 603, 693 549 333
fax 048 71 344 35 36

KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 48, 59-301 Lubin
tel. (048) 76 747 82 00, fax (048) 76 747 85 00
www.kghm.pl